

AKTIA PANKKI OYJ

VUOSIKERTOMUS 2015

Aktia

Pankki | Varainhoito | Vakuutus | Kiinteistönvälitys

Vuosikertomuksesta

Aktian vuosikertomuksessa 2015 esitellään yhtiön strategia sekä koko konsernia koskevat tavoitteet, toimenpiteet ja tulokset. Osan vuosikertomuksesta muodostaa raportti konsernin yritys vastuusta. Vuosikertomuksessa käsitellään kalenterivuoden keskeiset tapahtumat sekä niiden vaikutukset yritykseen ja yhteiskuntaan. Siihen sisältyvät myös hallituksen toimintakertomus, tilinpäätös ja hallinnointiraportti.

Kaikki tieto on saatavilla myös Aktia-konsernin verkkosivuilla osoitteessa www.aktia.com.

Vuosikertomuksen voi tilata Konserniviesticentristä, puh. 010 247 5000 tai s-posti viestinta@aktia.fi. Raportit löytyvät myös Aktia-konsernin verkkosivuilta www.aktia.com kohdista Sijoittajasuhteet sekä Raportit ja tiedotteet.

Aktia Bank plc – Capital and Risk Management Report 2015

Sisäistä valvontaa, riskejä ja riskienhallintaa Aktia-konsernissa käsitellään lähemmin yhtä aikaa vuosikertomuksen kanssa erikseen julkaistavassa Capital and Risk Management Report -raportissa. Raportti on saatavilla Aktia-konsernin verkkosivuilla osoitteessa www.aktia.com.

Vuosikertomus 2015 on käännös alkuperäisestä ruotsinkielisestä vuosikertomuksesta Årsredovisning 2015. Jos eroavaisuuksia ilmenee, ruotsinkielinen versio on määrävä.

Kalenteri 2016

Yhtiökokous 2016 12.4.2016

Osavuositarkastus 1–3/2016 10.5.2016

Osavuositarkastus 1–6/2016 10.8.2016

Osavuositarkastus 1–9/2016 17.11.2016

Yhtiökokous 2016

Aktia Pankki Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 12.4.2016 kello 16.00 Pörssitalolla, Fabianinkatu 14, Helsinki.

Oikeus osallistua ja ilmoittautuminen

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 31.3.2016 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvosuustililleen, on rekisteröity yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistajan, joka on merkitty yhtiön osakasluetteloon ja joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua viimeistään 6.4.2016 kello 16.00, jona ajankohtana ilmoituksen tulee olla yhtiön saatavilla. Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua:

- yhtiön verkkosivuilla www.aktia.com
- puhelimitse numeroon 0800 0 2474 (arkisin klo 8.30–16.30)
- kirjitse osoitteeseen Aktia Pankki Oyj / Konsernin lakiasiat, PL 207, 00101 Helsinki.

Ilmoittautumisen yhteydessä osakkeenomistajaa pyydetään ilmoittamaan nimi ja henkilö- tai Y-tunnus, osoite, puhelinnumero sekä mahdollisen avustajan tai asiamiehen nimi ja asiamiehen henkilötunnus. Osakkeenomistajien Aktia Pankki Oyj:lle luovuttamia henkilötietoja käytetään vain yhtiökokoukseen ja sen yhteydessä tehtävien rekisteröintien käsittelyyn liittyviin tarkoituksiin.

Osinko

Hallitus ehdottaa, että tilikaudelta 2015 maksetaan osinkoa 0,54 euroa osakkeelta. Lisäksi hallitus ehdottaa 0,10 euron pääomanpalautusta osakkeelta.

Oikeus osinkoon ja pääomanpalautukseen on osakkeenomistajalla, joka on osingon täsmäytyspäivänä 14.4.2016 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osinko ja pääomanpalautus maksetaan Euroclear Finland Oy:n sääntöjen mukaisesti 26.4.2016.

Sisältö

Yleistä	2
Kohti kasvua	2
Aktia lyhyesti	4
Vuosi lyhyesti	6
Tunnusluvut	7
Strategia ja yhteiskunta-arvo	8
Aktian rooli yhteiskunnassa	8
Yhteiskunnan trendit	9
Strategia – Kasvu 2018.	10
Strategiset tavoitteet ja priorisointi	11
Hallituksen toimintakertomus	14
Aktia Pankki Oyj – konsernin ja emoyhtiön tilinpäätös 28	
Konsernin tilinpäätös	30
Emoyhtiön tilinpäätös	95
Hallituksen ja toimitusjohtajan vuoden 2015 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	124
Tilintarkastuskertomus	125
Hallintoneuvoston esitys yhtiökokoukselle	126
Aktia Pankki Oyj:n hallinnointiraportti	127
Yritysvastuuraportti	132
Kestävä kehitys	155
Hallitus	161
Konserninjohto	162

Kohti kasvua

2015 oli vaiheikas vuosi Aktialle. Vuoden alkupuolella vahvistettiin Aktian uusi strategia, jonka fokus on kasvussa ja asiakkuuksissa. Aktian toimintaa leimaa vahva alueellinen läsnäolo ja aito välittäminen asiakkaiden hyvinvoinnista. Haluamme olla asiakkaidemme, heidän perheidensä ja yritystensä paras neuvonantaja. Ensisijaisesti tehtävämme on tuottaa vastuullisia palveluja ja tuotteita asiakkaillemme ja pyrkiä hallitulla riskinotolla pitkän aikavälin kannattavuuteen sekä varmistaa hyvä tuotto omistajillemme ja yhteiskunnalle. Näin luomme lisäarvoa sekä asiakkaille että osakkeenomistajille.

Edellisellä strategiakaudella Aktia keskittyi parantamaan kustannustehokkuuttaan ja kilpailukykyään. Pankin vahva tase ja hyvä tuloskehitys sekä Finanssivalvonnan helmikuussa 2015 myöntämä IRBA-lupa (sisäinen pääomavaateen laskentamenetelmä) mahdollistivat siirtymisen kasvuvaiheeseen. Kasvu 2018 -strategiamme tavoitteena on mm. kaksinkertaistaa uusien asiakkaiden määrä vuosittain. Uuden osinkopolitiikan mukaan vähintään 50 prosenttia tuloksesta jaetaan osinkona omistajille.

Aktian vuoden 2015 tulos oli negatiivisten korkojen aiheuttamasta vaikeasta markkinatilanteesta ja pääomamarkkinoilla vallinneesta epävarmuudesta huolimatta hyvä. Olemme onnistuneet kompensoimaan heikentynyttä korkokatetta kasvattamalla palkkiotuottoja. IRBA-luvan myötä vakavaraisuutemme nousi korkealle, mikä mahdollistaa kasvun ja hyvän voitonjaon.

Viime vuosina hyvin kehittynyt myynti näkyy palkkiotuottojen vakaana kasvuna. Haluamme vastata muuttuneen asiakaskäyttäytymisen tuomiin haasteisiin. Asiakkaat odottavat digitalisaatiolta sekä verkko- ja mobiilisovelluksilta yhä enemmän. Samalla nousevat henkilöstöön kohdistuvat osaamisvaatimukset, kun erikoistuneen neuvonnan kysyntä kasvaa. Vuonna 2016 Aktia lisää edelleen panostuksia mobiilipalveluihin tavoitettavuuden parantamiseksi ja asiakaspalvelun korkean tason ylläpitämiseksi.

Uuden peruspankin käyttöönotto on siirtynyt vuodesta 2015, ja suunnitelman mukaan se tapahtuu vuoden 2016 jälkimmäisellä puoliskolla. Uusi peruspankki tehostaa asiakaspalvelun prosesseja merkittävästi ja tuo mukanaan sisäisten työtapojen muutoksen. Järjestelmäkustannukset laskevat, ja saamme joustavuutta omaan tuotekehitykseen.

Järjestelmän vaihtuminen vaatii organisaatiolta ja työntekijöiltä paljon joustoa, sopeutumiskykyä ja halua kehittyä. Onnistunut käyttöönotto edellyttää meiltä kovaa työtä. Aktiasta tulee joustavampi, tehokkaampi ja paremmin tavoitettava pankki, kun olemme itse digitaalisen kehityksemme ohjissa. Lisäarvoa asiakkaille kasvatetaan myös panostuksilla henkilökuntamme osaamisen kehittämiseen. Aktia lisää luotonantoa yrityksille ja kasvua haetaan erityisesti perheyrittäjistä, yrittäjävetoisista yrityksistä ja asunto-osakeyhtiöistä.

Tulevien vuosien painopisteenä on niin henkilö- ja yritysasiakkaiden kuin institutionaalisten asiakkaiden tuotteiden ja palvelujen kehittäminen. Aktian tulee olla tavoitettavissa ajasta ja paikasta riippumatta. Kokonsa ansiosta Aktia voi tehokkaasti hyödyntää ja jalostaa konsernissa syntyviä synergioita. Haluamme asiakkaidemme kokevan, että raha-asioiden hoitaminen Aktiassa on helppoa ja sujuvaa tapahtuu se sitten verkossa, puhelimitse tai konttorissa. Nopea ja yhdenmukainen palvelu kasvattaa asiakastytyvyyttä ja -uskollisuutta.

Lopuksi haluan kiittää Aktian henkilöstöä sen arvokkaasta työpanoksesta ja sitoutumisesta kasvuun tähtäävään strategiatyöhömmä. Kiitän myös asiakkaitamme, omistajiamme ja muita sidosryhmiämme heidän osoittamastaan luottamuksesta.

Jussi Laitinen
toimitusjohtaja

Aktia lyhyesti

Aktian perustukset valettiin jo 1825, kun vanhin Suomessa nykyisin toimivista talletuspankeista perustettiin. Toiminta aloitettiin seuraavana vuonna. Tämän päivän Aktia syntyi 1991 kahdeksan säästöpankin fuusiossa.

Tarjoamme asiakkaillemme laajan valikoiman pankki-, varainhoito-, vakuutus- ja kiinteistönvälitysratkaisuja. Tuomme asiakkaidemme käyttöön vastuullisia taloudellisia palveluja ja käymme heidän kanssaan aktiivista vuoropuhelua.

Helpotamme talouteen liittyvien päätösten tekemistä. Aktia haluaa olla perheiden ja heidän yritystensä paras taloudellinen neuvonantaja. Ymmärrämme asiakkaidemme tarpeita ja tarjoamme neuvoja ja palveluja hyvään taloudenpitoon nyt ja tulevaisuudessa.

Intohimomme on työskennellä asiakkaittemme hyvinvoinnin puolesta. Kun perheet ja yritykset voivat hyvin, yhteiskuntakin voi hyvin. Haluamme, että asiakkamme tuntevat taloutensa turvatuksi käsissämme.

Aktia on vastuullinen, turvallinen ja inhimillinen taloudellinen neuvonantaja. Työskentelemme asiakkaan parhaaksi.

Asiakkaamme saavat henkilökohtaista palvelua konttoreissa, verkossa ja puhelimitse. Aktialla on noin 1 000 työntekijää ja 47 konttoria. Maantieteelliseen toiminta-alueeseemme kuuluvat Suomen rannikko, pääkaupunkiseutu ja sisämaan kasvukeskukset. Konsernin pääkonttori on Helsingissä. Aktian osake noteerataan NASDAQ Helsinki Oy:ssä.

Teemme aktiivista yhteistyötä strategisesti tärkeiden kumppaniemme, Folksam Vahinkovakuutuksen, Veritas Eläkevakuutusyhtiön ja Genworth Financialin kanssa tarjotaksemme asiakkaillemme palveluja mahdollisimman kattavasti.

Aktian omistavat suomalaiset Aktia- ja säästöpankkisäätiöt, yhteisöt, yritykset ja yksityishenkilöt.

Henkilöasiakkaat	Pankki	Varainhoito	Vakuutus	Kiinteistönvälitys
350 000 henkilöasiakasta 136 000 kokonaisasiakasta	Asiakkaile tarjotaan kattavia pankki- ja vakuutuspalveluja sekä taloudellista neuvonantoa digitaalisesti, puhelimitse ja konttoreissa.	Rahastot, täyden valtakirjan varainhoito ja muut sijoituspalvelut.	Henkivakuutusratkaisut ja laaja vapaaehtoisten henkilövakuutusten valikoima Aktia Henkivakuutuksesta.	Kiinteistönvälityspalvelut Aktia Kiinteistönvälityksen kautta.
Yritysassiakkaat ja instituutiot	Aktia Private Bankingin henkilökohtainen varainhoito on suunnattu varakaimmille asiakkaillemme.	Aktia Profilipalvelu tuo henkilöasiakkaile aktiivisen rahastosidonnaisen salkunhoidon hyödyt.	Omaisuusvakuutukset yhteistyössä Folksam kanssa ja lakisääteiset eläkevakuutukset yhteistyössä Veritaksen kanssa.	
50 000 yritys- ja instituutioasiakasta 11 000 kokonaisasiakasta				

Aktia-konsernin juridinen rakenne

Aktia-konsernin emoyhtiö on Aktia Pankki Oyj. Konserniin kuuluvat seuraavat kokonaan tai osittain omistettut tytäryhtiöt: Aktia Henkivakuutus Oy, Aktia Varainhoito Oy, Aktia Rahastoyhtiö Oy, Aktia Yritysrahoitus Oy, Aktia Kiinteistönvälitys Oy ja Aktia Hypoteekkipankki Oyj

* Pääomasta. Aktia Pankilla on 70 % äänistä.

** Aiemmin Aktia Asset Management, vähemmistöosuudet avainhenkilöiden sitouttamiseksi.

Aktia-konsernin segmentit

Tulosraportoinnissa Aktian toiminta on jaettu kolmeen segmenttiin: Pankki-toiminta, Varainhoito & Henkivakuutus ja Muut.

Pankkitoimintasegmenttiin kuuluvat Aktia Pankki Oyj:n konttoritoiminta, yksityispankkitoiminta, yritystoiminta, korttitoiminta ja treasury sekä tytäryhtiöt Aktia Hypoteekkipankki Oyj, Aktia Yritysrahoitus Oy ja Aktia Kiinteistönvälitys Oy.

Varainhoito & Henkivakuutus -segmenttiin kuuluvat tytäryhtiöt Aktia Varainhoito Oy, Aktia Rahastoyhtiö Oy sekä Aktia Henkivakuutus Oy ja sen osittain tai kokonaan omistamat kiinteistötytäryhtiöt.

Segmentti **Muut** koostuu konsernihallinnosta ja tietyistä Aktia Pankki Oyj:n hallinnollisista toiminnoista.

Vuosi lyhyesti

Q1

- **IRBA-lupa.** Aktia sai helmikuussa luvan käyttää sisäistä luottoluokitusta (IRBA) vähittäisvastuiden vakavaraisuusvaateen laskennassa. Lupa vaikutti myönteisesti pankkikonsernin vakavaraisuuteen, joka nousi korkeaksi.
- **Folksam-omistusta pienennettiin.** Aktian omistusosuus Folksam Vahinkovakuutusessa pieneni helmikuussa 10 prosenttiin. Uusien, entistä tiukempien vakavaraisuussäännösten vuoksi Aktia halusi vähentää omistustaan vahinkovakuutusyhtiössä. Aktia on kuitenkin edelleen Folksamin vakuutus tuotteiden tärkeä jakelija.
- **Taloudellisten tavoitteiden ja osinkopolitiikan päivitys.** Aktia siirsi tähtäimen kasvuun ja uudisti samalla asiakaslupauksensa, missionsa ja visionsa. Taloudelliset tavoitteet määriteltiin vuoteen 2018 ja osinkopolitiikka päivitettiin.

Q2

- **Lisää luottoja pienyrityksille ja asuntoyhtiöille.** Aktia osallistui ensimmäistä kertaa Euroopan keskuspankin lainaohjelmaan, jonka myötä Aktia toi markkinoille sata miljoonaa euroa edullisena rahoituksena lähinnä perhe- ja yrittäjävetoisille yrityksille ja asunto-osakeyhtiöille. Osallistuminen EKP:n lainaohjelmaan tukee Aktian uutta kasvustrategiaa.
- **Aktian sijoitusrahastoista ennätystuotto.** Vuoden alussa Aktian rahastot menestyivät historiallisesti erittäin hyvin. Rahastomyynti konttoreissa kaksinkertaistui edellisvuodesta, mikä kasvatti nettomääräisiä palkkiotuottoja. Myös vakuutussäästämässä näkyi nousua vuoden aikana, kun Aktia Henkivakuutus kasvatti sijoitussidonnaisten vakuutusten nettomyyntiä.
- **Moody's vahvisti Aktian luottoluokituksen.** Pankin toukokuussa vahvistettu luottoluokitus on A3/P-2. Näkymät paranivat negatiivisista vakaiksi.

Q3

- **Suomen parasta asiakaspalvelua.** Aktian puhelinpalvelu tuli toiseksi HDI Nordic Oy:n järjestämässä vuosittaisessa Contact Center -kilpailussa. Contact Centerin henkilöstö työskentelee pankin ytimessä, lähellä asiantuntijoita, ja he ovat usein asiakkaan ensimmäinen ja tärkein kontakti pankkiin. Sijoitus osoittaa, että asiakkaat arvostavat laatua, joustavuutta ja palvelujen kehittämistä.
- **Konserninjohtoa vahvistettiin.** Syyskuussa konserninjohtoon valittiin kaksi uutta jäsentä. Nimitykset tukevat konsernin kasvupyrkimyksiä. Aikaisemmin pääekonomistina toiminut Anssi Rantala nimitettiin konsernin johdon jäseneksi vastuualueenaan varainhoitotoiminnan kehitys ja institutionaalisten asiakkaiden kokonaistarjoama. Mia Bengts vastaa uutena konsernin johdon jäsenenä HR:stä ja konsernin lakiasioista.
- **Hypoteekkipankin vähemmistöosuuksien ostaminen.** Aktia teki lokakuussa sopimuksen Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n vähemmistöosuuksien ostamisesta. Osakkeet ostetaan Aktia Hypoteekkipankin vuoden 2016 tilinpäätöksen valmistuttua. Tämän jälkeen suunnitteilla on sulautuminen emoyhtiöön.

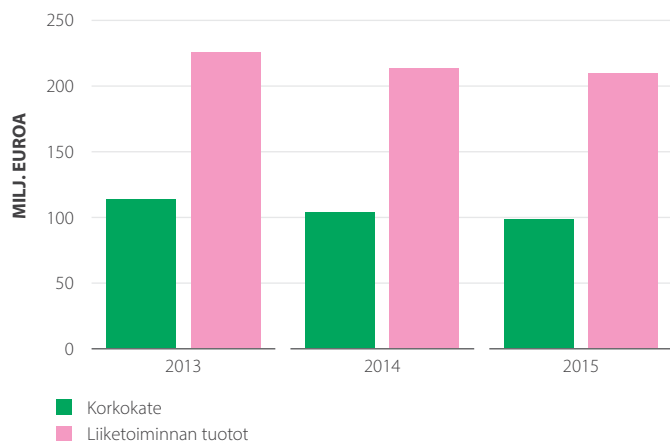
Q4

- **Aktia OMX Helsinki Benchmark -indeksiin.** Nasdaq Nordic ilmoitti marraskuussa, että Aktia Pankki Oyj:n A-osake (AKTAV) otetaan OMX Helsinki Benchmark -indeksiin. OMX Helsinki Benchmark -indeksin uusi koostumus tuli voimaan 1.12.2015. OMXHB-indeksi koostuu Nasdaq Helsingin suurimmista ja vaihdetuimmista osakkeista kaikista kymmenestä toimialaluokasta. Indeksien osakkeiden tulee täyttää mm. tietyt minimivaihtokriteerit.
- **Suomen paras rahasto-osaaja.** Aktia Varainhoito valittiin kuudetta kertaa peräkkäin Suomen parhaaksi rahastovalitsijaksi. Arviossa painotettiin muun muassa analyysin ammattimaisuutta ja viestintätaitoja.
- **Standard & Poor's vahvisti luottokelpoisuuden.** Standard & Poor's vahvisti joulukuussa näkemyksensä Aktian luottokelpoisuudesta. Pankin pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokitus on A- ja lyhytaikaisen A2. Molempien näkymät ovat negatiiviset.
- **Yhteistyöhön R-kioskin kanssa.** Joulukuussa Aktia ja R-kioski Oy aloittivat Mastercard Prepaid -korttien myyntiyhteistyön. Yhteistyö on osa kasvustrategiaa, jonka puitteissa kehitetään tuote- ja palveluvalikoimaa eri kanavissa. Yhteistyö R-kioskin kanssa tarjoaa pankin standardituotteille täysin uuden jakelukanavan.

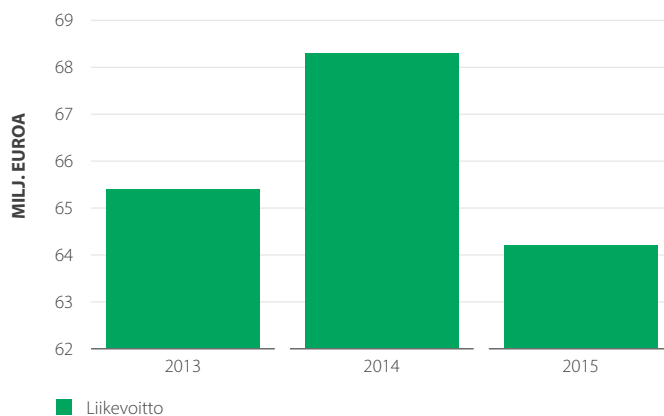

Tunnusluvut

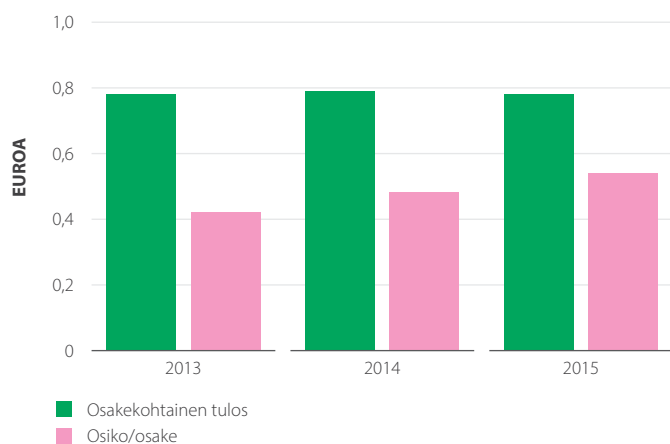
Liiketoiminnan tuotot ja korkokate

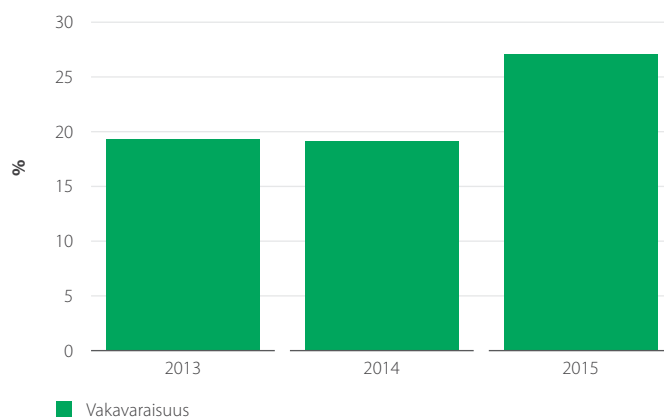
Liikevoitto

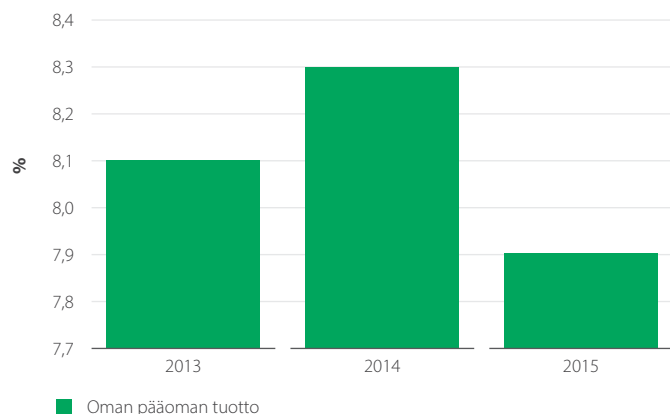
Osakekohtainen tulos ja osinko/osake

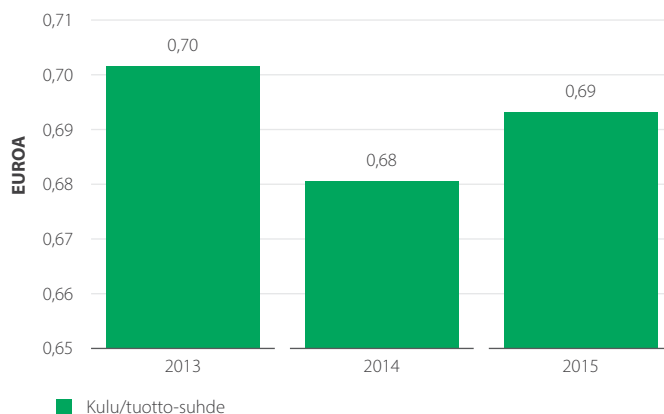
Vakavaraisuus

Oman pääoman tuotto (ROE)

Kulu/tuotto-suhde

Aktian rooli yhteiskunnassa

Aktia on merkittävä osa Suomen rahoitusjärjestelmää. Olemme mukana luomassa taloudellisia ja sosiaalisia arvoja jatkuvasti kehittyvässä ja muuttuvassa yhteiskunnassa. Vain muutos on pysyvää, ja pyrimme kehittämään ja sovittamaan toimintaamme siihen. Yhteiskunnallinen roolimme on ylläpitää rahoitusjärjestelmää ja toimivaa maksuliikennettä sekä tukea asiakkaitamme näiden taloudenpidossa ja mahdollisten riskien hallitsemisessa. Rahoitamme investointeja ja tuemme talouskasvua. Toimimalla vastuullisesti asiakkaitamme, omistajiamme ja paikallisyhteisöä kohtaan olemme osaltamme mukana vakauttamassa markkinoita.

Pankki- ja rahoitusala ovat viime vuosina, globaalin finanssikriisin jälkimainingeissa, leimanneet talouden heikkous ja ennätyksellisen alhaiset markkinakorot. Niin talouteen yleisesti kuin finanssialaan erityisesti on vaikuttanut voimakkaasti lisääntynyt viranomaissääntely, jonka tarkoituksena on suojella finanssijärjestelmää, jotta pankkien ja horjuvien eurooppalaisten valtioiden rahoitus verovaroin olisi tulevaisuudessa vältettävissä. Ongelmat ja ilmiöt ovat maailmanlaajuisia, mutta ne vaikuttavat Suomessa ja Suomeen, joka on kiinteä osa EU:ta ja euroaluetta. Tilanne vaatii hyvää sopeutumiskykyä.

Talouden heikot tunnelmat ja historiallisen alhaiset korot sekä tiukentunut viranomaissääntely ovat viime vuosien aikana alentaneet sekä perinteisen otto- ja antolainauksen että pankin likvideettisijoitusten korkotuottoja. Kustannuksia ovat nostaneet lisääntynyt raportointi ja vaatimukset entistä kattavammista sisäisistä valvonta- ja riskienhallintatoiminnoista. Uusi sääntely on myös pakottanut Aktian uudelleenarvioimaan konsernirakenteensa, johon kuuluivat osittain omistetut tytäryhtiöt hypoteekkipankkitoimintaa ja vahinkovakuutusta varten, sekä aikaisemman roolinsa paikallispankkien keskusluottolaitoksena.

Vahva pääoma-asema ja kestävästi kannattava toiminta ovat välttämättömiä, jotta tallettaja-asiakkaat, institutionaaliset velkasijoittajat ja osakkeenomistajat myös jatkossa kokisivat Aktian turvalliseksi pankki- ja sijoitusvaihtoehdoksi.

Aktia vaikuttaa talouden virtaan, kun se tarjoaa asiakkailleen laajaa luotonannon, maksuliikenteen, säästämisen, sijoittamisen ja varainhoidon palvelujen valikoimaa.

Aktian yhteiskuntavastuu perustuu paikalliseen läsnäoloon ja aitoon välittämiseen asiakkaiden hyvinvoinnista. Ensisijainen tehtävämme on luoda lisäarvoa asiakkaillemme, omistajillemme ja paikallisyhteisölle. Pyrimme parhaalla mahdollisella tavalla kantamaan vastuun alati muuttuvassa yhteiskunnassa. Haluamme vastata asiakkaidemme tarpeisiin ja tukea taloudellista kehitystä ja näin toimia myös markkina-alueemme paikallisyhteisöjen hyödyksi.

Paikallistasolla vastuunottoamme on hyvin konkreettista: Tunnumme vastuun työntekijänä ja veronmaksajana. Tarjoamme turvallisia taloudellisia palveluja asiakkaillemme auttaaksemme heitä saavuttamaan vakaan taloudellisen perustan nyt ja tulevaisuudessa. Asiantuntijamme vierailevat kouluissa, yhdistyksissä ja yrityksissä auttamassa ihmisiä ymmärtämään paremmin omaa ja yrityksen taloutta sekä neuvomassa uusien digitaalisten palveluiden käytössä. Keski-suurena suomalaisena pankkina voimme toimia ja reagoida paikallisesti.

Muutokset luovat liiketoimintamahdollisuuksia

Toimialalla tapahtuvat muutokset asettavat vaatimuksia vahvan taloudellisen aseman lisäksi myös vakavaraisuudelle ja riskienhallinnalle. Digitalisaation ja muuttuneen asiakaskäyttäytymisen vuoksi panostuksia on lisättävä tavoitettavuuteen eri kanavissa sekä tuotteiden ja palvelujen kehittämiseen. Pankki on asiakkaiden käytettävissä ajasta ja paikasta riippumatta, ja sähköisten palvelujen merkitys kasvaa koko ajan. Asiakaskokemuksella, johon kuuluvat palvelujen helppokäyttöisyys ja tarkoituksenmukaisuus, on valtava merkitys.

Asiakaskäyttäytymisen muutos johtuu suurelta osin voimakkaasti kasvavasta digitalisaatiosta. Asiakkaat haluavat hoitaa pankkiasiansa toimivassa ympäristössä reaaliajassa, ja samalla taloudellisen neuvonnan odotetaan olevan entistä ammattitaitoisempaa. Digitalisaation myötä markkinoille tulee uusia toimijoita, mikä tuo kilpailua ja muuttaa toimintaympäristöä.

Liiketoiminnalle aukeavat uudet mahdollisuudet ja lisääntyvä tavoitettavuus edellyttävät myös henkilöstön osaamisen laajentamista ja tehokkuuden kasvattamista. Pyrimme jatkuvasti kehittämään palvelujamme lisätäksemme asiakas- ja omistaja-arvoa sekä luodaksemme synergioita.

Taloudellisen arvon jakaantuminen

90,5 milj. euroa	72,7 milj. euroa	76,3 milj. euroa	42,5 milj. euroa
Korot yleisölle sekä varainhankintaan ja rahoitukseen	Palkat, eläkkeet ja työsyhde-edut	Verot, maksut toimittajille, sponsorointi	Ehdotettu voitonjako osakkeenomistajille (ml. pääomapalautus)

Yhteiskunnan trendit

Rahoitusala on kehittynyt kiihtyvään tahtiin viime vuosina. Markkinoille tulee uusia toimijoita. Globaalin talouden epävarmuus, lisääntynyt sääntely ja nopea tekninen kehitys vaativat paljon, mutta luovat myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Asiakkaiden tarpeiden muuttuessa pankilta edellytetään innovaatioita, joustoa ja tehokkuutta. Pyrimme aktiivisesti analysoimaan ympäröivää maailmaa, erilaisia trendejä ja asiakaskäyttäytymisen muutoksia, jotta pystyisimme vastaamaan huomispäivän tarpeisiin. Strategiatyössä vaaditaan nopeaa reaktio- ja sopeutumiskykyä.

Seuraavassa kuvataan joitain yhteiskuntaa ja rahoitusalaan ravistelevia ajan-kohtaisia trendejä.

Talous

Maailmantalous on epävarmuuden tilassa. Makrotalouden kasvu näyttää melko vakaalta, mutta markkinoita leimaa levottomuus. Kiinan tilanne ja öljyn hinnan kehitys kasvattavat riskejä. Kaikkialla maailmassa keskuspankit ovat kovilla, kun inflaatio ei öljyn hinnan laskun vuoksi lähde nousemaan.

Suomen näkymät ovat edelleen heikot, ja kasvu nousee vain marginaalisesti 2016. Maailmantalouden suuret riskit ja epäedullinen kilpailukykytilanne vaimentavat Suomen vientinäkymiä, mikä lisää kotimaisen kysynnän merkitystä jatkossa. Vuonna 2016 Suomen talouden odotetaan kasvavan noin 0,5 prosenttia.

Hidas talouskasvu, matalat korot ja pääomamarkkinoiden epävarmuus sävyttävät toimialan tulevaisuudenkuvaa.

Työllisyys

Työllisyystilanne on Suomessa edelleen huono, joskin kaikkein nopeimman heikkenemisen vaihe näyttää olevan ohi. Taloutta täytyy uudistaa, jotta työmarkkinoihin saadaan eloa. Niin työn teettämisen kuin sen tekemisen kannustinjärjestelmiä täytyy korjata. Toimivan työmarkkinapolitiikan merkitys on suuri myös Suomessa parhaillaan käynnissä olevan rakennemuutoksen vuoksi. Nykyiset maltilliset palkkatarkaisut eivät ilman työmarkkinatilanteen parantumista tuo juurikaan pelivaraa kotimaisen kulutuksen kasvuun.

Digitalisaatio

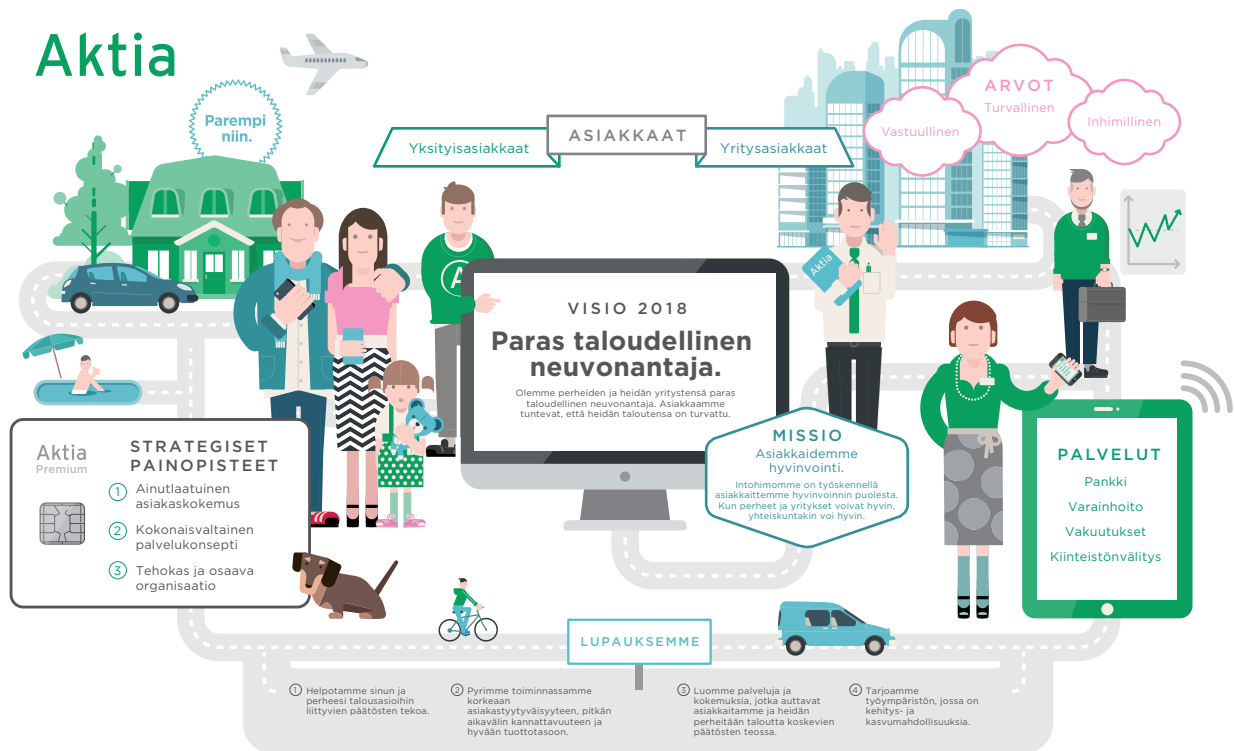
Elämme murrosvaihetta. Tekniikan kehitys ja digitalisaatio etenevät nopeasti. Niin yritystoiminta kuin työnteko ja kulutustavat muuttuvat. Pankkisektori on digitalisaatioaallon keskiössä, ja hyvä palvelu on saamassa aivan uuden määritelmän. Digitalisaatio luo uusia, entistä kustannustehokkaampia tapoja tuottaa pankkipalveluja, ja sen moottorina ovat asiakkaiden odotukset ja vaatimukset. Digitalisaatio parantaa tavoitettavuutta ja antaa asiakkaille enemmän valinnanvaraa. Pankilta edellytetään läpinäkyvyyttä.

Kaupungistuminen

Nopean digitalisaation kanssa rinnan etenee kaupungistuminen, maailmanlaajuisesti. Vaikka tekniikan kehitys mahdollistaa asioiden hoitamisen missä milloinkin olemme, muiden samoja asioita tekevien ihmisten läheisyys vaikuttaa kuitenkin olevan tärkeää. Kaikkialla maailmassa syntyy megakaupunkeja. Suomessakin kasvukeskukset houkuttelevat yhä enemmän väkeä. Kehityskulku lisää kasvupotentiaalia, mutta asuntomarkkinat ovat kovan paineen alla yhtä lailla paikkakunnilla, joiden väestö kasvaa, kuin paikkakunnilla, jotka autioituvat.

Edellä esitellyt trendit tuovat Aktialle sekä haasteita että liiketoimintamahdollisuuksia. Digitalisaation merkitys rahoitusmarkkinoiden toimijoille on merkittävä sekä palvelujen ja tuotteiden tuotannon ja tarjonnan että myynnin kannalta. Suurin osa asiakkaista käyttää digitaalisia palvelujamme päivittäisten pankki- ja vakuutusasioidensa hoidossa. Verkko- ja mobiilipalvelujen kysyntä kasvaa räjähdysmäisesti. Aktiassa pyritään kehittämään kestäviä ja toiminnaltaan varmoja palveluja ja löytämään uusia yhteistyökumppaneita. Asiakkaat voivat jo nyt nostaa käteistä ja maksaa laskuja tuhansissa K-kaupoissa ja R-kioskeissa ympäri maata.

Strategia – Kasvu 2018

Aktian tavoitteena on olla perheiden ja heidän yritystensä paras taloudellinen neuvonantaja. Haluamme asiakkaidemme tuntevan taloutensa turvaksi käsissämme.

Aktian strategian fokus on kasvussa ja asiakkuuksissa. Aktian vahvuuksia ovat erityisesti paikallisuus ja hyvä asiakastuntemus. Strategian perustan muodostavat korkeatasoinen neuvonta, tavoitettavuus sekä tuote- ja palveluvalikoiman edelleen kehittämisen eri kanavissa. Strategian jalkauttamiseksi Aktiassa panostetaan myös osaamisen kehittämiseen.

Aktia pyrkii ylläpitämään toimivaa taloudellisten palvelujen infrastruktuuria niin digitaalisesti kuin paikallisesti ja varmistamaan hyvän asiakaskokemuksen riippumatta siitä, minkä kanavan asiakas valitsee pankkiasioitensa hoitoon. Tavoitteenamme ovat tyytyväiset asiakkaat, pitkän aikavälin kannattavuus ja hyvä tuotto.

Uuden strategian fokus on kasvussa, ja Aktia haluaa profiloitua perheiden ja näiden yritysten parhaana pankkina. Tavoitteena on kaksinkertaistaa uusien asiakkaiden määrä vuosittain strategiakauden aikana. Haluamme jatkossakin tarjota myös instituutioasiakkaillemme kokonaisvaltaista, pitkäaikaista varainhoitoyhteistyötä.

Lähtökohdina ovat vahvuutemme ja laaja ymmärryksemme asiakkaiden taloudellisesta tilanteesta, ympäröivästä maailmasta ja markkinoista. Strategiset painopisteemme, ainutlaatuinen asiakaskokemus, kokonaisvaltainen palvelukonsepti sekä tehokas ja osaava organisaatio, tukevat meitä tavoitteessamme olla perheiden ja heidän yritystensä paras taloudellinen neuvonantaja.

Me emme ainoastaan kehittä tuotteita, palveluja ja neuvontaa vaan tuotamme asiakkaillemme lisäarvoa myös olemalla helposti tavoitettavissa sekä toimimalla paikallisesti ja yksilöllisesti. Aktia on turvallinen ja vastuuntuntoinen kumppani, ja raha-asioiden hoitaminen meillä on helppoa ja joustavaa. Tavoitteenamme on asiakassuhde, joka tuottaa taloudellista lisäarvoa molemmille osapuolille. Tuomme taloudellisen osaamisemme asiakkaidemme käyttöön heidän hyvinvointinsa lisäämiseksi.

Aktian taloudellinen vahvuus perustuu vakavaraisuuteen ja hyvään luottokelpoisuuteen. Konsernin strategisissa painopisteissä on johdonmukaisesti korostettu hallittua riskinottoa, kustannustietoisuutta, korkeatasoista asiakasneuvontaa ja laajaa osaamista. Tavoitteena on ollut toiminnan kestävä kannattavuus pitkällä aikavälillä, jotta voimme varmistaa hyvän tuoton omistajillemme, voitonjaon henkilöstörahoon sekä verojen maksun yhteiskunnalle.

Strategiset tavoitteet ja priorisointi

Aktian kasvustrategia laadittiin keväällä 2015, ja strategiset tavoitteet ovat voimassa vuoteen 2018. Ne ovat pitkän aikavälin kannattavuus ja hyvä tuotto. Strategian perustan muodostavat korkeatasoinen neuvonta, tavoitettavuus sekä tuote- ja palveluvalikoiman edelleen kehittäminen eri kanavissa. Aktia pyrkii ylläpitämään toimivaa taloudellisten palvelujen infrastruktuuria niin digitaalisesti kuin paikallisesti ja varmistamaan hyvän asiakaskokemuksen riippumatta siitä, minkä kanavan asiakas valitsee pankkiasioidensa hoitoon.

Tavoitteena on täyttää finanssikonserniin nykyään kohdistuvat vaatimukset. Haluamme olla uskottavia sidosryhmiemme silmissä ja ylläpitää vahvan luottoluokituksen sekä kilpailukykyisen osinkomme. Aktian uskottavuus keskeisyytenä, itsenäisenä ja hyvin hoidettuna pankkina edellyttää lisäksi vahvaa vakavaraisuutta. Kannattavuustavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan yleistä kustannustietoisuutta ja panostuksia kannattavaan kasvuun, tyytyväisiä asiakkaita sekä sitoutunutta ja tehokasta henkilöstöä.

Konsernin strategisissa painopisteissä on johdonmukaisesti korostettu hallittua riskinottoa, kustannustietoisuutta, korkeatasoista asiakasneuvontaa ja laajaa osaamista. Kasvu 2018 -strategia kohdistuu nimensä mukaisesti kasvuun valituilla alueilla. Aktiassa on jo pitkään panostettu toiminnan tehostamiseen ja vakaan kasvun perustan luomiseen. Kasvustrategia kääntää katset rohkeasti kasvumahdollisuuksiin unohtamatta kuitenkaan pankin peruspilareita.

Kasvu perustuu kannattavuuteen ja laaja-alaiseen ansaintaan, mikä edellyttää digitaalisten palvelujen entistä laajempaa käyttöä ja asiakkaille tarjottavien kokonaisratkaisujen edelleen kehittämistä. Kustannustehokkuutta lisätään mm. peruspankkiuudistuksen avulla. Uusi peruspankki mahdollistaa digitaalisten palvelujen joustavan ja tehokkaan kehittämisen ja prosessien pelkistämisen.

Strategiset painopisteet

Määrittelimme keväällä 2015 strategiset painopistealueet tukemaan visioitamme olla perheiden ja heidän yritystensä paras pankki.

Strategian mukaan vahvistamme asiakasfokusta tuottaaksemme taloudellista lisäarvoa asiakassuhteen molemmille osapuolille. Asiakkaiden tarpeisiin vastaaminen ja asiakassuhteiden kehittäminen parantaa kannattavuuttamme. Varmistaaksemme, että asiakkaamme saavat meiltä parasta taloudellista neuvonantoa, panostamme osaamiseen. Henkilöstön osaamisen jatkuva kehittäminen ja tason todentaminen ulkopuolisten arviointien avulla on tärkeää mm. digitalisaation henkilöstölle asettamien vaatimusten saavuttamiseksi.

Pitkällä aikavälillä tavoitteemme on tarjota asiakkaillemme yhteneväinen asiakaskokemus kaikissa kanavissa riippumatta ajasta tai paikasta. Aloitettuaan dialogin Aktian kanssa verkossa tai mobiililaitteella asiakkaan pitää voida vaivattomasti jatkaa asiointia konttorissa tai päivätoimistossa. Korkeatasoisen asiakasneuvonnan ja palvelun vaatimusten on täytyttävä kanavasta riippumatta.

Digitalisaation käynnistämä asiakaskäyttäytymisen valtava muutos asettaa suuria vaatimuksia tavoitettavuudelle ja toiminnan joustavuudelle. Digitaalisten palvelujen kysyntä kasvaa koko ajan. Uuden peruspankin myötä Aktia voi kehittää palvelujaan paljon entistä tehokkaammin, sujuvammin ja nopeammin. Digitaalisten palvelujen ohella haemme uusia yhteistyökumppaneita perinteisten pankkipalvelujen, kuten käteisen noston ja maksujen välityksen, turvaamiseksi paikallistasolla.

Strategiset painopisteet

Ainutlaatuinen asiakaskokemus	Kokonaisvaltainen palvelukonsepti	Tehokas ja osaava organisaatio
<p>Kehitämme tuotteitamme, palvelujamme ja neuvontaamme luodaksemme lisäarvoa asiakkaillemme. Olemme uskottava yhteistyökumppani yrittäjä- ja perhevetoisille yrityksille, asunto-osaakeyhtiöille ja instituutioille.</p> <p>Aktiassa tehdään jatkuvasti työtä asiakaspalvelun kehittämiseksi, jotta voimme lunastaa lupauksemme olla paras taloudellinen neuvonantaja. Aktia Dialogi on tärkeä asiakas-keskustelun väline, jolla varmistetaan asiakkaan taloudellisen tilanteen kattava kartoitus nyt ja tulevaisuuden tarpeiden ja tavoitteiden kannalta.</p>	<p>Kehitämme eri palvelukanaviamme muodostaaksemme toimivan kokonaisuuden asiakkaidemme käyttöön. On tärkeää, että korkeatasoinen neuvontamme ja hyvät tuotteemme ovat kaikkien asiakkaidemme saatavilla kaikissa kanavissa.</p> <p>Palveluja kehitetään ja parannetaan jatkuvasti. Uusi peruspankki mahdollistaa kanavien tehokkaamman käytön, tukee kehitystyötä ja tehostaa sisäisiä prosesseja ja toimintatapoja. Aktia hakee kasvua tarjoamalla asiakkaille kaikkia tuotteitaan ja palvelujaan kaikissa kanavissa.</p>	<p>Osaamista kehitetään jatkuvasti vastaamaan ympäristön ja markkinoiden muutoksia.</p> <p>Arvomme ohjaavat tapaamme kohdata asiakkaamme ja kollegamme arjessa. Osaava ja sitoutunut henkilöstö on avain hyvään asiakaspalveluun ja neuvontaan. Korkeatasoisen asiakasneuvonnan varmistamiseksi pyrimme siihen, että enemmistöllä asiakaspalvelussa työskentelevistä on osaamisestaan ulkopuolisen tahon todistus.</p>
Toteutuma	Toteutuma	Toteutuma
<p>Aktia on vuoden aikana tarkistanut asiakastasojen ja niihin liittyvien etujen määrittelyä voidakseen luoda lisäarvoa niille asiakkaille, jotka keskittävät pankkiasiansa Aktiaan. Alennusten lisäksi asiakkaille tarjotaan räätälöityjä palveluja heidän arvensa helpottamiseksi.</p>	<p>Aktian asiakaspalvelussa vuoden aikana toteutettu uudistus on korostanut neuvonnan merkitystä. Asiakkaiden täytyy voida hoitaa päivittäisasiansa ajasta ja paikasta riippumatta verkkopankissa tai maksu- ja käteisenvälitystä tarjoavien yhteistyökumppanien kautta.</p>	<p>Aktiassa on vuoden aikana implementoitu uusi strategia, sen tavoitteet ja mittarit. Pyrkimyksenä on ollut käydä aktiivista vuoropuhelua henkilöstön kanssa ja sitouttaa koko henkilöstö strategiatyöhön. Vuoden aikana otettiin käyttöön myös uudistettu henkilöstöstrategia ja moduulipohjainen koulutusohjelma.</p>
Priorisoinnit 2015	Priorisoinnit 2015	Priorisoinnit 2015
<ul style="list-style-type: none"> • Uudistettu, entistä parempi Premium-konsepti • Lisäpanostusta PK-yrityksille tarjottaviin palveluihin <p>Kaikki priorisoinnit toteutuivat vuoden aikana. Lue lisää s. 142.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Verkkotapaaminen ja sähköinen allekirjoitus • Chattitoiminto <p>Kaikki priorisoinnit toteutuivat vuoden aikana. Lue lisää s. 143.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uusi moduulipohjainen, erityisesti yritysosaamiseen painottuva koulutusohjelma • Sertifioitujen myyjien määrän kasvattaminen <p>Kaikki priorisoinnit toteutuivat vuoden aikana. Lue lisää s. 145–146.</p>
Priorisoinnit 2016	Priorisoinnit 2016	Priorisoinnit 2016
<ul style="list-style-type: none"> • Paremmat tulokset asiakastytyväisyyssmittauksista • Enemmän panostusta varainhoitoon 	<ul style="list-style-type: none"> • Uudistetut mobiilipalvelut • Panostuksia digitaalisten palvelujen kehitykseen 	<ul style="list-style-type: none"> • Uuden johtamismallin implementointi • Sujuva siirtyminen uuteen peruspankkiin

Strategiset tavoitteet ja niiden mittarit

Taloudelliset ja laadulliset tavoitteet tukevat Aktian kasvupyrkimyksiä, ja niillä varmistetaan pitkän aikavälin lisäarvo niin asiakkaille kuin omistajille. Liiketoiminnallisena kasvutavoitteena on kaksinkertaistaa uusien asiakkaiden määrä vuosittain strategiakaudesta 2015–2018. Kaikki tavoitteet vahvistettiin keväällä 2015, jolloin aloitettiin myös uuden kasvustrategian implementointi.

Taloudellisia tavoitteita korjattiin keväällä 2015 Aktian saatua pankkikonsernin vakavaraisuutta vahvistavan IRBA-luvan. Edellisellä strategiakaudella fokus oli kustannustehokkuudessa ja Aktian oman ydinliiketoiminnan kehittämisessä. Pankin vahvan taseen ja vakaan perustan ansiosta nyt voidaan panostaa kasvuun. Taloudellisten tavoitteiden ohella pitkän aikavälin

laadulliset tavoitteet tekevät mahdolliseksi toteuttaa Aktian visio olla paras taloudellinen neuvonantaja asiakkailleen.

Laadulliset tavoitteemme liittyvät asiakkuuksiin ja henkilöstöön. Asiakastyytyväisyyttä mitataan NPS:llä (Net Promoter Score), joka perustuu asiakaskokemukseen ja asiakkaan valmiuteen suositella Aktiaa. Asiakastyytyväisyys on tärkeä luottamuksen mittari. Lisäksi mittaamme henkilöstön halukkuutta suositella Aktiaa työnantajana. Korkeatasoisen taloudellisen neuvonnan tarjoaminen edellyttää jatkuvaa osaamisen kehittämistä, joten tavoitteemme on kasvattaa sertifioidujen myyjien määrää.

Tavoitteet ja tulemat

Taloudelliset tavoitteet	Suoriutuminen
Uusien asiakkaiden määrän kaksinkertaistaminen vuosittain	Vuonna 2015 uusien henkilö- ja yritysasiakkaiden lukumäärä oli 1 300. Vuoden 2016 tavoitteena on kasvattaa määrää 3 000 uudella henkilö- ja yritysasiakkaalla.
Kulu/tuotto-suhteen parantaminen vähintään 10 prosentilla	Vuonna 2015 konsernin kulu/tuotto-suhde heikkeni 0,69 (0,68) prosenttiin. Pitkän aikavälin tavoite, 10 prosentin parannus, edellyttää sekä uusien asiakkaiden määrän että tuottojen kasvua sekä liiketoiminnan kulujen jatkuvaa seurantaa.
Oman pääoman tuoton (ROE) parantaminen vähintään 9 prosenttiin	Vuonna 2015 konsernin oman pääoman tuotto laski hieman 7,9 (8,3) prosenttiin. Pitkän aikavälin tavoite, 9 prosentin ROE, edellyttää sekä uusien asiakkaiden määrän että tuottojen kasvua sekä liiketoiminnan kulujen jatkuvaa seurantaa.
Ydinpääoman suhteen (CET 1) pittäminen vähintään 15 prosentissa	Vuonna 2015 pankkikonsernin ydinpääoman suhde vahvistui 20,7 (14,6) prosenttiin, mikä antaa hyvät mahdollisuudet tulevalle kasvulle ja vakaalle voitonjaolle.
Vähintään 50 prosentin osinko vuoden voitosta	Ehdotettu 0,54 euron osinko osakkeelta vastaa 69 prosentin jako-osuutta vuodelta 2015. Ehdotettu 0,10 euron pääomanpalautus osakkeelta, mukaan lukien yhteenlaskettu jako-osuus vuodelta 2015, vastaa 82:ta prosenttia.

Laadulliset tavoitteet	Suoriutuminen
Asiakastyytyväisyyden kasvu, NPS (EPSI suosittelevaindeksi)	Vuonna 2015 Aktian NPS parani 37,5:een (31,3). Pitkällä aikavälillä tavoitteena on vuoden 2018 loppuun mennessä olla Suomen kolmen parhaan pankin joukossa NPS:n osalta. Tällä hetkellä Aktia sijoittuu viiden parhaan pankin joukkoon.
Työnantajasuositus, %	Aktian työnantajasuositus on korkealla tasolla, 86 (87) prosenttia. Pitkällä aikavälillä tavoitteena on pysyä koko strategiakauden ajan suomalaisten yritysten keskiarvon yläpuolella (> 82 %).
Sertifioidujen myyjien määrän kasvattaminen, %	Vuonna 2015 sertifioidujen myyjien määrä kasvoi 45 (24) prosenttiin. Pitkän aikavälin tavoite on, että yli 90 prosentilla myyjistä on ulkopuolinen sertifikaatti vuoden 2018 loppuun mennessä.

Tarkempi kuvaus laadullisista mittareista on kunkin yritysraportin osion yhteydessä.

Hallituksen toimintakertomus

Aktian Kasvu 2018 -strategian jalkauttaminen

Aktian "Toimintaohjelma 2015", jonka tavoitteena on parantaa Aktian kustannustehokkuutta ja kilpailukykyä, on suurelta osin toteutettu. Laajin sen projekteista, peruspankkiprojekti, on vielä kesken, samoin kuin Aktia Hypoteekkipankin toiminnan alasajo.

Pankin vahvan vakavaraisuuden ja taseen ansiosta Aktia voi nyt panostaa kasvuun. Tavoitteena on kaksinkertaistaa uusien asiakkaiden määrä vuosittain vuoden 2018 loppuun mennessä.

Aktia Pankki pyrkii kasvattamaan luotonantoa yrityksille, ja se osallistui ensimmäistä kertaa Euroopan keskuspankin lainaohjelmaan (TLTRO), jonka myötä Aktia tuo markkinoille 100 miljoonaa euroa edullisena Aktia-rahoituksena.

Uuden strategian mukaisesti pankki panostaa ensisijaisesti henkilöasiakkaiden ja näiden perheiden sekä perheyrittäjien ja yrittäjävetoisten yritysten palveluihin. Aktia hakee kasvua myös asunto-osakeyhtiöistä, joiden peruskorjausten rahoitustarpeisiin pankilla on kilpailukykyiset luotot.

Taloudelliset tavoitteet 2018

Samalla kun Aktia vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana esitteli uudistetun strategiansa, päivitettiin myös taloudelliset tavoitteet:

- kulu/tuotto-suhteen parantaminen vähintään 10 prosentilla
- ydinpääoman suhteen (CET 1) pitäminen vähintään 15 prosentissa
- oman pääoman tuoton (ROE) parantaminen vähintään 9 prosenttiin
- vähintään 50 prosentin osinko vuoden voitosta

Uusi peruspankki suunnitelman mukaan käyttöön vuoden 2016 jälkimmäisellä puoliskolla

Uuden peruspankin muodostavat järjestelmät ovat olleet laajassa testauksessa, ja viimeisin hyväksymistestaus aloitetaan ensimmäisellä neljänneksellä 2016. Lopullinen käyttöönotto on suunnitelman mukaan vuoden 2016 jälkimmäisellä puoliskolla. Peruspankkijärjestelmän vaihtaminen on mutkikas projekti, ja perinpohjaisella testauksella varmistetaan, että siirtymisestä tulee mahdollisimman jouheva.

Viivästyksistä ja suunniteltua laaja-alaisemmasta testauksesta johtuen projektin kokonaiskustannuksen siirtymiskuluineen odotetaan olevan runsaat 55 miljoonaa euroa. Projektin aktivoitujen investointikulujen arvioidaan olevan

noin 50 miljoonaa euroa. Joulukuussa aktivoidut investointikulut olivat 41 miljoonaa euroa.

Kaiken kaikkiaan peruspankin implementoinnista tulee tulosvaikutukseltaan neutraali. Juoksevat IT-kulut laskevat, kun taas poistot kasvavat, ja implementointi edellyttää lähtökohtaisesti henkilöstöresurssien määrän kasvattamista. Uusi peruspankki nopeuttaa asiakaspalvelun prosesseja ja muuttaa toimintatapoja. Järjestelmäkokonaisuuden käyttöönoton yhteydessä järjestetään myös toimintatapaan liittyvää koulutusta. Uuden peruspankin tuomat kustannussäästöt viivästyvät, ja ne realisoituvat vuodesta 2017 alkaen.

IRBA

Finanssivalvonta myönsi 10.2.2015 Aktia Pankki -konsernille (johon kuuluvat Aktia Pankki Oyj ja kaikki tytäryhtiöt lukuun ottamatta Aktia Henkivakuutusta) luvan käyttää sisäisten luottoluokitusten menetelmää (IRBA) laskettaessa vähittäisvastuiden vakavaraisuusvaadetta. Samalla IRBAa alettiin soveltaa myös oman pääoman ehtoihin vastuisiin. Työ sisäisten mallien käyttöön ottamiseksi yritys- ja luottolaitosvastuiden osalta jatkuu.

Siirtyminen IRBAan paransi Aktian ydinpääoman suhdetta noin 6 prosenttiyksikköä.

Aktia Hypoteekkipankki

Aktia Pankki sopi 8.10.2015 säästöpankkien ja POP-pankkien kanssa Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n vähemmistöosuusien ostamisesta. Osapuolten tarkoituksena on ennen kaupan toteuttamista pienentää Hypoteekkipankin taseen loppusummaa, joten osakkeet ostetaan vasta Aktia Hypoteekkipankin vuoden 2016 tilinpäätöksen valmistuttua. Tämän jälkeen on tarkoitus toteuttaa fuusio emoyhtiön kanssa.

Sopimuksen seurauksena muiden omistajien omistus Aktia Hypoteekkipankista kirjataan velaksi omistajille. Ennen sopimuksen solmimista muiden omistajien omistus kirjattiin määräysvallattomien omistajien osuudeksi omaan pääomaan. Vaikutukset Aktian tunnuslukuihin vuonna 2015 olivat:

- Konsernin oma pääoma pieneni noin 66 miljoonaa euroa, mutta Aktian osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta pysyi ennallaan.
- Aktian oman pääoman tuotto (ROE) parani noin 0,5 prosenttiyksikköä.
- Aktian ydinpääoman suhde laski tilapäisesti noin 2 prosenttiyksikköä, mutta se nousee jälleen säästöpankkien ja POP-pankkien ostaessa takaisin osuuksiaan Hypoteekkipankin lainakannasta vuoden 2016 aikana.

Muiden omistajien osuuksien ostaminen ei vaikuta Aktian tulokseen, joskin Hypoteekkipankin velkojen mahdollinen ennakainen takaisinmaksu voi vallitsevassa korkotilanteessa aiheuttaa konsernille kertaluonteisia kuluja vuoden 2016 aikana.

Folksam-omistusta supistettu

Aktia Pankki Oyj myi 3.3.2015 vielä 24 prosenttia Folksam Vahinkovakuutus Oy:n omistuksestaan. Kaupan myötä Aktia Pankin omistusosuus Folksam Vahinkovakuutuksessa pieneni 10 (34) prosenttiin. Liiketoimen kokonaisvaikeus konsernin omaan pääomaan oli negatiivinen, -3,3 miljoonaa euroa, josta noin -0,5 miljoonaa euroa on rasittanut liikevoittoa.

Liiketoimi ei vaikuta Aktian yhteistyöhön Folksam Vahinkovakuutus Oy:n kanssa, ja vakuutuspalvelujen myynti Aktian asiakkaille jatkuu.

Aktia Henkivakuutus sai luvan soveltaa Solvenssi II:n mukaisia siirtymäsäännöksiä

Finanssivalvonta on antanut Aktia Henkivakuutus Oy:lle luvan soveltaa vastuvelan laskemiseen siirtymäkauden säännöksiä 1.1.2016 voimaan tulleen Solvenssi II -säännösten puitteissa.

Siirtymäsäännöksen soveltaminen kasvattaa yhtiön Solvenssi II -määräysten mukaan laskettavaa käytettävissä olevaa pääomaa ja paransi yhtiön vakavaraisuutta. Siirtymäsäännökset huomioiden käytettävissä oleva vakavaraisuuspääoma on noin 182 prosenttia vakavaraisuusvaateesta (SCR).

Lupa ei vaikuta merkittävästi Aktia Pankki -konsernin vakavaraisuuteen, liikevoittoon tai osingonmaksukykyyn.

Toimintaympäristö

Vuonna 2015 edelleen alhaisena pysynyt yleinen korkotaso rasitti Aktian korkokatetta, mutta Aktian kiinteän koron sijoitusten arvo on pysynyt korkeana.

EPSI Rating Finlandin (European Performance Satisfaction Index) mukaan luottamus pankkialaan on palautunut verrattuna edellisvuoteen. EPSI Rating arvioi lokakuussa 2015 Aktian parhaaksi pankiksi Suomessa, kun on kyse uusien ratkaisujen proaktiivisesta tarjoamisesta asiakkaille. Aktia paransi sijoitustaan myös asiakastytyväisyyden kokonaisvertailussa nousten neljännelle sijalle (aiemmin 6.).

Sekä marras- että joulukuussa 2015 inflaatio oli Tilastokeskuksen mukaan -0,2 prosenttia. Negatiivista inflaatiota selittää lähinnä polttoainehintojen ja asuntolainojen korkojen lasku. Joulukuussa 2014, inflaatio oli 0,5 prosenttia.

Kuluttajien luottamusta talouteen kuvaava indeksi heikentyi joulukuussa 2,4:ään (4,4). Lokakuussa kuluttajien luottamus oli 1,3 (0,4), ja se parani marraskuussa 4,7:ään (2,6). Pitkän ajan keskiarvo oli 11,7 (Tilastokeskus).

Joulukuussa 2015 Suomen asuntohinnat nousivat koko maassa 0,2 prosenttia edellisvuodesta. Pääkaupunkiseudulla hinnat nousivat 1,4 prosenttia, kun ne muualla Suomessa laskivat 0,9 prosenttia. Vuoden kolmanteen neljänneksen verrattuna asuntojen hinnat laskivat koko maassa 0,2 prosenttia (Tilastokeskus).

Työttömyys nousi joulukuussa 9,2 prosenttiin eli 0,4 prosenttiyksikköä edellisvuodesta (Tilastokeskus).

OMX Helsinki 25 -indeksi nousi vuonna 2015 noin 12 prosenttia ja pohjoismainen pankkisektori noin 7 prosenttia. Aktian A-osakkeen kurssi nousi vuoden aikana noin 4 prosenttia.

Tunnusluvut Muutos edellisvuodesta	2016E*	2015E	2014
BKT-kasvu, %			
Maailma	3,4	3,0	3,4
Euroalue	1,7	1,5	0,8
Suomi	0,5	0,0	-0,4
Kuluttajahintainflaatio, %			
Euroalue	0,5	0,0	0,4
Suomi	0,4	-0,2	1,2
Muut tunnusluvut, %			
Asuntojen reaaliarvon kehitys Suomessa ¹	-0,2	-0,3	-1,7
Työttömyys Suomessa ¹	9,6	9,4	8,7
OMX Helsinki 25	-	12,4	5,4
Korot², %			
EKP:n ohjaukorko	0,05	0,05	0,05
10 vuoden korko	0,95	0,92	0,80
Euribor 12 kk	-0,05	0,06	0,33
Euribor 3 kk	-0,20	-0,13	0,08

*Aktia pääekonomistin ennuste 25.1.2016

¹ vuosikeskiarvo

² vuoden lopun tilanne

Luottoluokitus

Moody's Investors Service vahvisti 16.12.2015 näkemyksensä Aktia Pankki Oyj:n luottokelpoisuudesta. Aktia Pankki Oyj:n luottoluokitus vahvistettiin seuraavasti: pitkäaikainen varainhankinta A3, lyhytaikainen varainhankinta P-2 ja taloudellinen vahvuus C-. Näkymät ovat edelleen vakaat.

Moody's Investors Servicen Aktia Pankin pitkäaikaisten kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen (covered bonds) luottoluokitus on Aaa.

Standard & Poor's vahvisti 2.12.2015 näkemyksensä Aktia Pankki Oyj:n luottokelpoisuudesta. Pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokitus on A- ja lyhytaikaisen A2. Molempien näkymät ovat negatiiviset.

	Pitkä- aikainen varain- hankinta	Lyhyt- aikainen varain- hankinta	Näky- mät	Covered bonds
Moody's Investors Service	A3	P-2	vakaat	Aaa
Standard & Poor's	A-	A-2	neg	-

Tulos

Konsernin liikevoitto oli 64,2 (68,3) miljoonaa euroa. Konsernin voitto oli 51,6 (55,0) miljoonaa euroa.

Tuotot

Konsernin tuotot laskivat 208,4 (212,3) miljoonaa euroon lähinnä alentuneen korkokatteen ja rahoitusvaroista ja -veloista saatavan nettotuoton laskun vuoksi.

Korkotilanne jatkui alhaisena, ja korkokate laski 5 prosenttia 97,3 (102,8) miljoonaa euroon. Perinteisen otto- ja antolainauksen korkokate parani 22 prosenttia 57,4 (47,2) miljoonaa euroon, mutta korkoriskienhallinnan ja suojaustoimien tuotot laskivat. Korkoriskien hallinnassa käytetään johdannaisia ja kiinteäkorkoisia sijoituksia. Niiden osuus korkokatteesta pieneni 32,3 (35,0) miljoonaa euroon. Muun treasury-toiminnan korkokate oli 7,7 (20,5) miljoonaa euroa.

Palkkiotuotot netto nousivat 7 prosenttia 80,0 (74,9) miljoonaa euroon. Rahastoista, varainhoidosta ja arvopaperivälityksestä saadut palkkiotuotot kasvoivat 14 prosenttia 44,8 (39,4) miljoonaa euroon. Kortti- ja muut maksujenvälityspalkkiot vähenivät 6 prosenttia 19,2 (20,4) miljoonaa euroon. Tähän vaikuttivat ensisijaisesti pienentyneet maksujenvälityspalkkiot Aktian lopetettua keskusluottolaitostoiminnan. Kiinteistönvälityksen palkkiotuotot kasvoivat 13 prosenttia 6,7 (5,9) miljoonaa euroon.

Henkivakuutusnetto oli 24,9 (24,0) miljoonaa euroa. Nousu johtuu lähinnä vakuutusmaksujen määrän ja vakuutusteknisen tuloksen kasvusta. Henkivakuutuksen sijoitusnetto oli jonkin verran edellisvuotta alhaisempi.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot olivat 3,7 (7,3) miljoonaa euroa. Edellisvuoteen sisältyy Suomen Luotto-osuuskunnan 2,4 miljoonan euron voitonjako. Suojauslaskennan nettotulos oli -0,1 (0,2) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 2,8 (3,1) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muita tuottoja rasitti Folksam Vahinkovakuutuksen omistuksen pienentäminen -0,5 miljoonalla eurolla vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

Kulut

Liiketoiminnan kulut olivat muuttumattomat 144,4 (144,5) miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut kasvoivat 5 prosenttia 72,7 (69,5) miljoonaa euroon. Viimeisen vuosineljänneksen 2015 aikana tehtiin 1,0 miljoonan euron varaus Aktian myyntiorganisaatiossa tammikuussa 2016 alkaneita yt-neuvotteluja varten. IT-kulut olivat 26,9 (26,3) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut laskivat 11 prosenttia 36,8 (41,3) miljoonaa euroon. Edellisvuotta rasittivat väliaikainen pankkivero ja talletussuojarahaston maksu, yhteensä 5,1 miljoonaa euroa.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot nousivat 8,1 (7,3) miljoonaa euroon.

Luottojen ja muiden sitoumusten arvonalentumiset

Luottotappiot olivat edelleen alhaiset. Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista olivat -0,3 (-1,7) miljoonaa euroa. Alhainen toteuma johtuu aiemmin toisella vuosineljänneksellä tehdyn yksittäisen suurehkon arvonalentumisen palautuksesta.

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Konsernin taseen loppusumma oli joulukuun lopussa 9 882 (10 707) miljoonaa euroa.

Likviditeetti

Aktia Pankin likvideettisalkku, joka koostuu korkosijoituksista, oli 2 295 (2 502) miljoonaa euroa. Likvideettisalkku oli rahoitettu repo-kaupoilla yhteensä 163 (0) miljoonan euron arvosta.

Pankkikonsernin likvideettipuskuri vastasi joulukuun lopussa arviota noin 39 kuukauden ulos menevästä tukkurahoituksen rahavirrasta.

Aktia Pankki on sitoutunut takaamaan Aktia Hypoteekkipankin likvideetin 550 miljoonaa euroon saakka.

Maksuvalmiusvaatimus (LCR) oli 275 prosenttia.

Maksuvalmiusvaatimus (LCR)	31.12.2015	31.12.2014
LCR %	275 %	186 %

LCR on laskettu Euroopan komission lokakuussa 2014 julkaiseman asetuksen mukaisesti.

Ottolainaus

Yleisön ja julkisyhteisöjen ottolainaus väheni hieman 3 922 (3 979) miljoonaa euroon vastaten 3,8 (3,9) prosentin talletusmarkkinaosuutta.

Aktia-konsernin liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjalainojen kokonaismäärä oli 3 033 (3 535) miljoonaa euroa. Liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista 776 (1 698) miljoonaa euroa oli Aktia Hypoteekkipankin liikkeeseen laskemia kiinteistövakuudellisia lainoja. Aktia Pankin osalta vastaava määrä oli 1 514 (997) miljoonaa euroa.

Aktia Pankin liikkeeseen laskemat sijoitustodistukset olivat vuoden lopussa 12 (161) miljoonaa euroa. Aktia Pankki laski vuoden aikana liikkeeseen uusia debentuurilainoja yhteensä 66 miljoonaa euroa. Aktia Pankki laski vuoden aikana liikkeeseen uuden pitkäaikaisen kiinteistövakuudellisen joukkovelkakirjalainan (covered bonds), jonka määrä oli 500 miljoonaa euroa ja juoksuaika 7 vuotta. Anti toteutettiin hyvin edullisin ehdoin ja ylimerkittiin kolminkertaisesti. CB-liikkeeseenlaskun vakuudeksi oli joulukuun lopussa varattu lainoja 2 027 miljoonan euron edestä.

Noudattaen uutta viranomaissääntelyä Aktia Pankki vahvisti rahoitusrakenettaan laskemalla lokakuussa liikkeeseen 265 miljoonaa euroa pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja EMTN-ohjelmansa puitteissa. Säästöpankeilta ja POP-pankeilta saatu pitkäaikainen 198 miljoonan euron seniorirahoitus Aktia Hypoteekkipankkiin maksettiin takaisin ennenaikaisesti.

Antolainaus

Konsernin antolainaus yleisölle oli joulukuun lopussa 5 856 (6 416) miljoonaa euroa, vähennystä 560 miljoonaa euroa.

Kotitalouksien osuus koko luottokannasta, mukaan lukien säästöpankkien ja POP-pankkien välittämät hypoteekkilainat, oli 5 177 (5 697) miljoonaa euroa eli 88,4 (88,8) prosenttia luottokannasta. Aktian oma kotitalousluottokanta, mukaan lukien osuus hypoteekkipankista, oli 5 083 (5 043) miljoonaa euroa. Säästöpankkien ja POP-pankkien välittämien lainojen kanta väheni 44 prosenttia 774 (1 373) miljoonaan euroon.

Asuntolainakanta oli 4 736 (5 229) miljoonaa euroa, josta kotitalouksien osuus oli 4 453 (4 939) miljoonaa euroa. Aktian uudet lainat yksityistalouksille kasvoivat 24 prosenttia 620 (500) miljoonaan euroon. Aktian markkinaosuus kotitalouksien asuntolainoista oli joulukuun lopussa 4,1 (4,1) prosenttia.

Aktia-konsernin luottokannasta 7,1 (6,5) prosenttia oli yritysluottoja. Luotonanto yrityksille oli yhteensä 414 (420) miljoonaa euroa.

Asuntoyhteisöjen luotot olivat 222 (251) miljoonaa euroa eli 3,8 (3,9) prosenttia Aktian koko luottokannasta.

Luottokanta sektoreittain

(mn euro)	31.12.2015	31.12.2014	Δ	Osuus, %
Kotitaloudet	5 177	5 697	-520	88,4 %
Yritykset	414	420	-6	7,1 %
Asuntoyhteisöt	222	251	-29	3,8 %
Voittoa tavoittelemattomat yhdistykset	41	46	-5	0,7 %
Julkisyhteisöt	1	2	-1	0,0 %
Yhteensä	5 856	6 416	-560	100,0 %

Rahoitusvarat

Aktia-konsernin rahoitusvarat koostuvat pankkikonsernin likvideittisalkusta ja muista korkosijoituksista, yhteensä 2 295 (2 512) miljoonaa euroa, henkivakuutusyhtiön sijoitussalkusta, 609 (630) miljoonaa euroa, sekä pankkikonsernin kiinteistö- ja osakeomistuksesta, 8 (1) miljoonaa euroa.

Vakuutusvelka

Henkivakuutusyhtiön vakuutusvelka oli 1 130 (1 025) miljoonaa euroa, josta 662 (543) miljoonaa euroa oli sijoitussidonnaista. Korkotuottoinen vakuutusvelka oli 468 (482) miljoonaa euroa.

Oma pääoma

Aktia-konsernin oma pääoma supistui 76 miljoonaa euroa 615 (691) miljoonaan euroon. Vuoden viimeisestä neljänneksestä alkaen muiden omistajien omistus Aktia Hypoteekkipankissa kirjataan velaksi, mikä pienentää omaa pääomaa noin 66 miljoonaa euroa. Käyvän arvon rahasto on laskenut 29 miljoonaa euroa edellisvuodesta.

Sitoumukset

Taseen ulkopuoliset sitoumukset, jotka koostuvat luottolimiiteistä, muista lainalupauksista ja pankkitakauksista, kasvoivat 4 miljoonaa euroa 326 (322) miljoonaan euroon.

Hallinnoitavat varat

Konsernin hallinnoitavat varat olivat 10 133 (10 065) miljoonaa euroa.

Asiakasvaroihin sisältyvät Varainhoito & Henkivakuutus -segmenttiin kuuluvien tytäryhtiöiden sekä Aktia Pankin yksityispankkitoiminnon hallinnoimat ja välittämät rahastot sekä hallinnoitava pääoma. Jäljempänä olevassa taulukossa esitetään nettovolyymit: luvuista on eliminoitu useiden yhtiöiden yhdessä hallinnoimat asiakasvarat.

Konsernivaroihin sisältyvät treasury-toiminnon hallinnoima pankkikonsernin likvideittisalkku ja henkivakuutusyhtiön sijoitussalkku.

Hallinnoitavat varat

(milj. euroa)	31.12.2015	31.12.2014	Δ %
Asiakasvarat	7 138	6 783	5 %
Konsernivarat	2 994	3 282	-9 %
Yhteensä	10 133	10 065	1 %

Vakavaraisuus

Finanssivalvonta myönsi 10.2.2015 Aktia Pankki -konsernille (johon kuuluvat Aktia Pankki Oyj ja kaikki tytäryhtiöt lukuun ottamatta Aktia Henkivakuutusta) luvan käyttää sisäisten luottoluokitusten menetelmää (IRBA) laskettaessa vähittäisvastuiden vakavaraisuusvaadetta. Samalla Aktiassa alettiin soveltaa IRBAa myös oman pääoman ehtoihin vastuisiin. Yhteensä 58 prosenttia pankkikonsernin vastuista kuuluu IRBAn piiriin. Työ sisäisten mallien käyttöön ottamiseksi yritys- ja luottolaitosvastuille jatkuu.

IRBAn mukaisesti laskettu keskimääräinen riskipaino asuntovakuudellisille vähittäisluotoille oli 15 prosenttia, kun se standardimenetelmällä laskettuna oli 35 prosenttia. Alempi riskipaino selittää suurelta osin Aktian ydinpääoman suhteen parantumista edellisvuodesta.

Vakavaraisuus, %	31.12.2015 IRB	31.12.2014 STD
Pankkikonserni		
Ydinpääoman suhde	20,7	14,6
Ensisijaisen pääoman suhde	20,7	14,6
Omien varojen suhde	27,1	19,1
Aktia Pankki		
Ydinpääoman suhde	18,6	15,0
Ensisijaisen pääoman suhde	18,6	15,0
Omien varojen suhde	24,6	20,3
Aktia Hypoteekkipankki		
Ydinpääoman suhde	79,5	19,6
Ensisijaisen pääoman suhde	79,5	19,6
Omien varojen suhde	79,5	19,6

Aktia Pankki teki 8.10.2015 säästöpankkien ja POP-pankkien kanssa sopimuksen Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n vähemmistöosuusostamisesta. Sopimus vaikuttaa negatiivisesti pankkikonsernin vakavaraisuuteen. Sopimuksen mukaan muiden omistajien omistus Aktia Hypoteekkipankista kirjataan velaksi, mikä huomioitiin vakavaraisuudessa jo kolmannen neljänneksen lopussa. Ilman säästöpankkien ja POP-pankkien välittämiä lainoja, pankkikonsernin ydinpääoman suhde olisi ollut vuoden lopussa noin 22,3 prosenttia.

Aktia Pankin omistusosuuden Folksam Vahinkovakuutuksesta supistuttua 10 prosenttiin, yhtiö ei enää kuulu Aktia Pankin muodostamaan konglomeraattiin. Aktia Henkivakuutuksesta Aktia Pankki omistaa edelleen 100 prosenttia. Finanssivalvonnan Aktia Pankille myöntämä poikkeuslupa olla vähentämättä Aktia Henkivakuutusyhtiön osakkeita vakavaraisuuslaskennassa päättyi vuoden 2014 lopussa.

Koska konsernin vakuutusyhtiöomistusten yhteenlaskettu määrä pieneni, niitä ei tarvitse kokonaisuudessaan vähentää pankkikonsernin ydinpääomasta. Aktia Pankin IRBAn mukaiset riskipainot osakeomistuksille ovat Aktia Henkivakuutuksessa 250 prosenttia ja Folksam Vahinkovakuutuksessa 370 prosenttia.

Pankkitoiminnan vakavaraisuusvaade nousi vuoden 2015 alussa, kun Suomessa otettiin käyttöön kiinteä lisäpääomavaatimus ja muuttuva lisäpääomavaatimus. Kiinteä lisäpääomavaatimus nostaa vähimmäisvaadetta 2,5 prosenttiyksikköä. Muuttuva lisäpääomavaatimus tulee vaihtelevaan välillä 0,0–2,5 prosenttiyksikköä. Päätöksen mahdollisen muuttuvan lisäpääomavaateen suuruudesta tekee Finanssivalvonnan johtokunta neljännesvuosittain makrovakausanalysinsä perusteella. Viimeisimmän päätöksen (22.12.2015) mukaan pankeille ei asetettu muuttuvaa lisäpääomavaatimusta suomalaisille vastuille. Makrovakaupolitiikkaa ei kiristetty myöskään muilla käytössä olevilla välineillä, mutta viranomaiset aloittavat valmistelut asuntolainojen riskipainojen nostamiseksi vakavaraisuusanalyyseissä.

Ruotsin ja Norjan viranomaiset ovat asettaneet 1 prosentin muuttuvan lisäpääomavaatimuksen ruotsalaisille ja norjalaisille vastuille. Vaade koskee myös tiettyjä pankkikonsernin likviditeettisalkun vastuita. Vuoden 2015 lopussa Aktia Pankki -konsernin instituutiokohtainen muuttuva lisäpääomavaade oli 0,02 prosenttia vastuiden maantieteellinen jakauma huomioon ottaen. Finanssivalvonta on luottolaitoslain mukaisesti määrittänyt rahoitusjärjestelmän kannalta systeemisesti merkittävät luottolaitokset Suomessa (ns. O-SII-laitokset, other systemically important institution) ja asettanut niille lisäpääomavaatimukset. Vaateet tulevat voimaan vuoden 2016 alusta. Aktialle ei asetettu O-SII-lisäpääomavaatimusta. Kaikki lisäpääomavaatimukset huomioon ottaen pankkikonsernin vakavaraisuusvaateen vähimmäistaso oli 10,52 prosenttia.

Aktia tavoittelee vähintään 15 prosentin ydinpääoman suhdetta (CET1), mikä ylittää viranomaisten asettamat vaateet selvästi.

Aktia Pankki -konsernin vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio) oli neljännen kvartaalin lopussa 4,7 (4,9) prosenttia.

Vähimmäisomavaraisuusaste*	31.12.2015	31.12.2014
Ensisijainen pääoma	413	476
Vastuut yhteensä	8 814	9 694
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	4,7	4,9

*Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu neljänneksen lopun lukujen perusteella

Henkivakuutusyhtiön toimintapääoma oli 130,4 (133,4) miljoonaa euroa, kun vähimmäisvaade on 34,8 (34,2) miljoonaa euroa. Vakavaraisuusaste oli 22,3 (23,3) prosenttia. Solvenssi II -säännöstö tuli vakuutusyhtiöiden osalta voimaan 1.1.2016. Se merkitsee mm. vakavaraisuusasteen laskennan muuttumista. Finanssivalvonta myönsi Aktia Henkivakuutukselle luvan soveltaa vastuuvelan laskemiseen siirtymäkauden säännöksiä Solvenssi II -säännösten puitteissa. Käytettävissä olevan vakavaraisuuspääoman arvioidaan ilman siirtymäsäännöksiä olevan noin 118 prosenttia vakavaraisuusvaateesta

(SCR). Siirtymäsäännökset huomioiden käytettävissä oleva vakavaraisuuspääoma on noin 182 prosenttia vakavaraisuusvaateesta (SCR).

Konglomeraatin vakavaraisuus oli 226,7 (216,5) prosenttia. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaan vähimmäisvaade on 100 prosenttia. Pankkitoiminnalle asetettujen lisäpääomavaateiden voimaantulo nosti myös konglomeraatin omien varojen vaadetta, mikä vastaavasti heikensi konglomeraatin vakavaraisuutta. IRBAn käyttöönotto kuitenkin pienensi konglomeraatin kokonaisvaadetta.

Segmenttikatsaus

Aktia Pankin liiketoiminta on jaettu kolmeen segmenttiin: Pankkitoiminta, Varainhoito & Henkivakuutus ja Muut.

Konsernin liikevoitto segmentteittäin

(milj. euroa)	2015	2014	Δ %
Pankkitoiminta	52,0	51,4	1 %
Varainhoito & Henkivakuutus	23,1	22,0	5 %
Muut	-11,3	-4,8	-135 %
Eliminoinnit	0,4	-0,2	-
Yhteensä	64,2	68,3	-6 %

Pankkitoiminta

Pankkitoiminnan vaikutus konsernin liikevoittoon oli 52,0 (51,4) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan tuotot olivat 165,4 (169,3) miljoonaa euroa, josta korkokate oli 97,0 (102,3) miljoonaa euroa. Palkkiotuotot netto olivat edellisvuotta korkeammat nousten 62,0 (59,0) miljoonaan euroon. Palkkiotuottojen nousu tulee lähinnä rahasto- ja vakuutuspalkkioiden kasvusta. Aktia Kiinteistönvälityksen palkkiotuotot kasvoivat edellisvuodesta 13 prosenttia 6,7 (5,9) miljoonaan euroon.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotulos oli 3,6 (4,9) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan kulut olivat edellisvuotta alemmat, yhteensä 113,0 (116,2) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat samalla tasolla kuin edellisvuonna, 36,1 (35,9) miljoonaa euroa. Tietotekniikkaan liittyvät kulut olivat 15,5 (17,8) miljoonaa euroa. Pankkitoiminnan IT-kulut ovat pienentyneet IT-toimittaja Samlinkin alentuneiden kustannusten seurauksena. Liiketoiminnan muut kulut vähenivät 59,3 (60,7) miljoonaan euroon. Vähennys johtuu viranomaismaksujen laskusta.

Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista olivat -0,3 (-1,7) miljoonaa euroa. Arvon alentumisten lasku johtuu aikaisemman, yksittäistä suurehkoa asiakaskokonaisuutta koskevan arvonalentumisen palautuksesta vuoden toisella neljänneksellä.

Kotitalouksien säästäminen kasvoi 4 310 (4 275) miljoonaan euroon, josta kotitalouksien talletukset olivat 3 017 (3 054) miljoonaa euroa ja kotitalouksien rahastosäästöt 1 293 (1 221) miljoonaa euroa.

Aktian antolainaus kotitalouksille, Aktian välittämät hypoteekkilainat mukaan lukien, oli 4 421 (4 357) miljoonaa euroa. Yritysluottokanta supistui 414

(420) miljoonaan euroon. Luottojen tehostettu siirtäminen välittäjäpankeille vähensi Aktia Hypoteekkipankin yhteenlaskettua antolainausvolyyymiä 1 084 miljoonalla eurolla 857 (1 941) miljoonaan euroon.

Yksilöllisiä sijoituspalveluja ja lainopillista neuvontaa tarjoavan Aktia Private Bankingin asiakasmäärä on kasvanut noin 9 prosenttia. Private Bankingin asiakasvarat kasvoivat noin 7 prosenttia, ja ne olivat vuoden 2015 lopussa 1 923 (1 791) miljoonaa euroa.

Digitaalisia palveluja kehitettiin edelleen. Asiakirjojen sähköinen allekirjoitus ja chat-toiminto otettiin käyttöön ja verkkotapaamista pilotoitiin menestyksekkäästi.

Aktia Pankin Premium- ja Etuasiakkaiden lukumäärä kasvoi, ja se oli vuoden 2015 lopussa noin 134 000.

Joulukuussa Aktia Pankki Oyj ja R-kioski Oy aloittivat Mastercard Prepaid -korttien myyntiyhteistyön. Sen myötä R-kioskien asiakkaille tarjotaan Aktian Mastercard Prepaid -korttia koko kioskiketjussa. Jatkossa yhteistyösopimus mahdollistaa Aktialle useiden standardoitujen tuotteiden myynnin valtakunnallisessa jakeluverkossa.

Varainhoito & Henkivakuutus

Varainhoito & Henkivakuutus -segmentin vaikutus konsernin liikevoittoon oli 23,1 (22,0) miljoonaa euroa.

Segmentin liiketoiminnan tuotot nousivat edellisvuodesta 46,3 (43,5) miljoonaan euroon. Varainhoidon palkkiotuotot netto paranivat 24,5 (20,9) miljoonaan euroon ja henkivakuutusnetto oli 21,6 (21,5) miljoonaa euroa. Vakuutustekninen tulos kehittyi positiivisesti, mutta henkivakuutuksen sijoitusnetto heikkeni edellisvuodesta.

Henkivakuutuksen maksutulo kasvoi edellisvuodesta 40 prosenttia 174,4 (125,1) miljoonaan euroon. Kasvu tulee sijoitussidonnaisista säästövakuuksista, kuten Aktia Profiili ja Allokointipalvelu+. Allokointipalvelu+ tuli myyntiin vuoden 2014 lopulla. Aktia Profiili -rahastoallokointipalvelu ja Allokointipalvelu+ tuovat maksutuloon 66 (54) prosenttia.

Henkivakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 18,3 (19,5) miljoonaa euroa. Lasku johtuu sijoitusten juoksevan tuoton heikentymisestä ja yksittäisten korkorahastojen arvonalentumisista. Toiminnan sijoitusten tuotto oli markkina-arvoin 1,6 (8,0) prosenttia.

Liiketoiminnan kulut nousivat edellisvuodesta 23,2 (21,6) miljoonaan euroon lähinnä henkivakuutustoiminnan myynti- ja hoitopalkkioiden kasvusta johtuen. Henkilöstökulut olivat 10,3 (9,8) miljoonaa euroa. Henkivakuutuksen liikekustannussuhde oli hyvällä tasolla, 83,8 (81,5) prosenttia.

Varainhoito & Henkivakuutus -segmentin hallinnoimien asiakasvarojen arvo oli 5 788 (5 525) miljoonaa euroa.

(milj. euroa)	31.12.2015	31.12.2014	Δ %
Aktia Rahastoyhtiö	3 764	3 450	9 %
Aktia Varainhoito	6 011	5 677	6 %
Aktia Henkivakuutus	667	545	22 %
Eliminoinnit	-4 655	-4 147	12 %
Yhteensä	5 788	5 525	5 %

Henkivakuutuksen vakuutusvelka oli 1 130 (1 025) miljoonaa euroa, josta sijoitussidonnainen vakuutusvelka oli 662 (543) miljoonaa euroa ja korkotuottoinen vakuutusvelka 468 (482) miljoonaa euroa. Sijoitussidonnainen vakuutusvelka kasvoi edelleen ollen 59 (53) prosenttia koko vakuutusvelasta. Korkotuottoisen vakuutusvelan keskimääräinen diskonttokorko on 3,5 prosenttia. Vakuutusvelkaan sisältyy 16,0 (16,0) miljoonan euron korkovaraus, jolla on varmistettu tulevan korkovaahteen täyttyminen.

Segmentin kaikkien yhtiöiden vakavaraisuus ylitti viranomaisvaatimukset selvästi.

Muut

Muut-segmentin vaikutus konsernin liikevoittoon oli -11,3 (-4,8) miljoonaa euroa.

Segmenttiin Muut kuuluvat tietyt Aktia Pankki Oyj:n yhteiset hallinnolliset toiminnot sekä aiempi tytäryhtiö Vasp-Invest Oy (sulautettiin 30.11.2015). Hallintoyksiköiden kulut laskutetaan juoksevasti konsernin tytäryhtiöiltä.

Liiketoiminnan tuotot olivat 4,6 (8,3) miljoonaa euroa. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot olivat -0,4 (0,1) miljoonaa euroa tytäryhtiö Vasp-Invest Oy:n kiinteistömistuksen myynnin seurauksena. Liiketoiminnan muita tuottoja rasittaa Folksam Vahinkovakuutuksen omistuksen pienentämisen seurauksena syntynyt -0,5 miljoonan euron tulosvaikutus. Edellisvuoden aikana saatiin Suomen Luotto-osuuskunnan 2,4 miljoonan euron osinko. Vuodelta 2015 osuuskunnalta ei tule osinkoa.

Liiketoiminnan kulut, tytäryhtiöille suoritettu kustannusten allokointi mukaan lukien, olivat yhteensä 15,9 (13,1) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 25,1 (22,8) miljoonaa euroa. Lisäys johtuu lähinnä tulosperusteisiin palkkioihin tehdyistä suuremmista varauksista ja 1,0 miljoonan euron kuluvarauksesta tammikuussa 2016 Aktian myyntiorganisaatiossa aloitettuja yt-neuvottelujen varten.

Segmentin IT-kulut kasvoivat yhteensä 9,5 (6,8) miljoonaan euroon. Vuoden 2012 tilinpäätökseen peruspankkijärjestelmän vaihdon vuoksi tehtyä varausta pienennettiin vuoden aikana 1,2 (2,8) miljoonaa euroa. Joulukuun lopussa varaus oli 2,3 (3,5) miljoonaa euroa sisältäen uuden peruspankin käyttöönoton viivästymisen seurauksena tehdyn 0,6 miljoonan euron lisäyksen.

Vuoden 2016 ensimmäisellä puoliskolla yhdistetään 4 pankkikonttoria, ja tätä tarkoitusta varten on tehty 0,4 miljoonan euron kuluvaraus.

Rahoitusvarojen arvostus

Tulokseen kirjattavat arvomuutokset

Rahoitusvarojen arvonalentumiset olivat -3,2 (-3,7) miljoonaa euroa, mikä johtui korko- ja kiinteistörahastojen sekä pienempien pääomasijoitusten arvon pysyvistä laskusta.

Rahoitusvarojen arvonalentumiset

(milj. euroa)	2015	2014
Korkosijoitukset		
Pankkitoiminta	-	-
Henkivakuutustoiminta	-	-
Osakkeet ja osuudet		
Pankkitoiminta	0,0	-0,3
Henkivakuutustoiminta	-3,2	-3,4
Yhteensä	-3,2	-3,7

Käyvän arvon rahastoon kirjattavat arvomuutokset

Arvonalentuminen, jota ei ole kirjattu tulokseen, tai arvon nousu, jota ei ole realisoitu, kirjataan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon rahasto oli konsernin rahavirtasuojaus huomioon ottaen 75,1 (104,1) miljoonaa euroa laskennallisten verojen jälkeen.

Rahavirtasuojaus, joka koostuu pankkitoiminnan korkokatteen suojaamistarkoituksessa hankituista puretuista korkojohdannaissopimuksista, oli 0,1 (0,2) miljoonaa euroa.

Käyvän arvon rahasto

(milj. euroa)	31.12.2015	31.12.2014	Δ
Osakkeet ja osuudet			
Pankkitoiminta	-0,1	0,0	-0,1
Henkivakuutustoiminta	3,1	4,0	-0,9
Suorat korkosijoitukset			
Pankkitoiminta	24,1	40,5	-16,3
Henkivakuutustoiminta	48,0	57,1	-9,2
Osuus Vahinkovakuutustoiminnan käyvän arvon rahastosta	-	2,3	-2,3
Rahavirran suojaus	0,1	0,2	-0,1
Käyvän arvon rahasto yhteensä	75,1	104,1	-29,0

Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat

Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen salkku koostuu pääasiassa aikaisempina vuosina uudelleenluokitelluista korkosijoituksista. Suurimmalla osalla uudelleenluokitelluista arvopapereista on AAA-luottoluokitus. Vuoden aikana salkkuun ei tehty uusia hankintoja, ja 31.12.2015 sen arvo oli 482 (489) miljoonaa euroa.

Suojaavien korkojohdannaisten purkaminen

Marraskuussa 2012 purettiin kaikki suojaustarkoituksessa, eli avistatilien ja säästötalletusten korkoriskin suojaamiseksi, tehdyt korkojohdannaissopimukset (soveltamalla EU:n "carve out"-suojauslaskentamallia). Kun suojauslaskennassa sovelletaan käypää arvoa, johdannaisten markkina-arvon tehokas osa on korvattu vastaavalla arvostussummalla taseen erässä Talletukset.

Puretujen korkojohdannaisten positiivinen tulosvaikutus näkyy korkokatteessa vuoden 2019 loppuun saakka. Vuonna 2016 positiivinen vaikutus korkokatteeseen on noin 16 miljoonaa euroa. Jäljellä oleva noin 27 miljoonan euron positiivinen tulosvaikutus tuloutetaan pääasiassa vuosina 2017–2018.

Pankki jatkaa korkokatteen aktiivista suojausta, kun se katsotaan pitkällä aikavälillä korkotilanteen kannalta perustelluksi.

Riskit ja riskienhallinta

Yleistä

Tarjotessaan asiakkailleen rahoitusratkaisuja Aktia ottaa erilaisia riskejä. Riskit ja riskienhallinta ovat olennainen osa Aktian toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Olennaiset riskialueet ovat pankkitoiminnan luotto-, korko- ja maksuvalmiusriskit sekä henkivakuutustoiminnan markkina- ja korkoriskit. Liiketoimintariskit ja operatiiviset riskit koskevat kaikkea toimintaa. Liiketoimintariskiä vähennetään toiminnan hajautuksella. Riskienhallinnalla tarkoitetaan kaikkea riskinottoa, riskien vähentämistä, analysointia, mittaamista, valvontaa ja seurantaa koskevaa toimintaa.

Luotto- ja vastapuoliriskit

Luottoriski syntyy pankkitoiminnassa, kun taas vastapuoliriski liittyy sekä pankki- että vakuutustoimintaan. Yhdessä nämä muodostavat konsernin suurimman riskialueen. Aktia soveltaa konservatiivista luotonantopolitiikkaa, jonka lähtökohtana on velallisen riittävä takaisinmaksukyky. Suurin osa luottosalkusta muodostuu kotitalouksien luotoista, ja suuria yksittäisiä riskikeskittymiä vältetään. Kotitalouksien luotot myönnetään yleensä vakuutta vastaan. Asiakkaiden maksukykyä stressitetaan luoton todellista korkoa korkeammalla laskennallisella korolla ja vakuusarvioinnissa otetaan huomioon kohtuullinen hinnalasku.

Yritysluototuksessa painotetaan riskienhallintaa. Asiakkaille tehdään luottokelpoisuusarviointi, joka sisältää liiketoiminta- ja markkina-analyysin sekä ennusteisiin perustuvan maksukykyanalyysin. Huomioon otetaan myös vakuusjärjestelyt sekä sopimuskohtaiset ehdot. Vuoden aikana on erityisesti panostettu yritysluottojen arviointia koskevaan koulutukseen. Keskeinen koulutus koski yritysten taloudellisen aseman ja toimintaedellytysten analysointia ja ennustamista. Samalla otettiin käyttöön systemaattisen ja tasalaatuisen yritysasiakasanalyysin toteuttamisen mahdollistava uusi työkalu.

Vuoden 2015 lopussa kotitalouksien luottojen osuus oli 88,4 (88,8) prosenttia koko luottokannasta, kun yritysten osuus oli 7,1 (6,5) prosenttia. Luottokanta oli yhteensä 5 856 (6 416) miljoonaa euroa 31.12.2015. Luottojen laatu pysyi hyvällä tasolla, ja mm. yli 90 päivää viivästyneet luotot vähenivät 44 (46) miljoonaan euroon vuoden aikana muodostaen 0,75 (0,71) prosenttia koko luottokannasta vuoden lopussa.

Vastapuoliriskejä syntyy sijoitustoiminnassa ja suojaavien johdannaisso-
pimusten yhteydessä, ja niitä rajoitetaan vaatimalla vastapuolilta korkeaa
ulkupuolista luottoluokitusta sekä varojen konservatiivisella allokoinnilla ja
sopimuksiin perustuvilla päivittäisillä vakuustarpeiden arvioinneilla.

Markkinariskit

Aktia-konserni ei harjoita trading-toimintaa, minkä vuoksi markkinariskit
ovat rakenteellisia, ja ne syntyvät lähinnä taseen korkoerojen ja korkojen
uudelleenhinnoitteluaikojen erojen seurauksena.

Pankkitoiminnassa rakenteellisia korkoriskejä ja erityisesti pitkään jatkuvan
alhaisen korkotason riskiä hallitaan aktiivisesti liikejärjestelyillä vallitsevan
markkinatilanteen mukaan joko suojaavilla johdannaisilla tai likviditeettisal-
kun sijoituksilla tai yhdistelemällä näitä. Pankkikonsernin likviditeettisalkku
ja muut korolliset sijoitukset olivat vuodenvaihteessa 2 295 (2 512) miljoonaa
euroa. Pankkikonsernin likviditeettisalkusta ja muista korkosijoituksista
57 (58) prosenttia oli sijoituksia kiinteistövakuudellisiin joukkovelkakirja-
lainoihin (covered bonds), 16 (18) prosenttia sijoituksia pankkeihin, 27 (24)
prosenttia sijoituksia julkiseen sektoriin (ml. valtion takaamat joukkovelka-
kirjalainat ja sijoitukset ylikansallisiin vastapuoliin) sekä 0 (0) prosenttia sijoituksia
muihin yrityksiin.

Solvenssi II -säännöstöön siirtyminen on saatettu päätökseen ja korkosijoitusten
osuutta on kasvatettu asteittain. Yhteensä 609 (629) miljoonan euron sijoitussalkusta
86,1 (83,8) prosenttia koostui korkosijoituksista, 13,4 (13,6) prosenttia kiinteistösijoituksista
ja 0,5 (2,6) prosenttia vaihtoehtoisista sijoituksista.

Rahoitus- ja maksuvalmiusriskit

Pankkikonsernin likviditeettitilanne oli vuodenvaihteessa erittäin hyvä, ja se
vastasi noin 39 kuukauden ulos meneviä kassavirtoja ilman uutta markkinaehtoista
varainhankintaa. Aktia Pankki laski vuoden aikana liikkeeseen kolmannen
pitkäaikaisen kiinteistövakuudellisen joukkovelkakirjalainansa (covered bonds),
jonka määrä oli 500 miljoonaa euroa ja juoksu-aika 7 vuotta, erittäin edullisin
ehdoin. Pankin liikkeeseen lasketut pitkäaikaiset kiinteistövakuudelliset
joukkovelkakirjalainat olivat vuodenvaihteessa 1 500 (1 000) miljoonaa euroa.

Mahdollisuus laskea liikkeeseen lisää pitkäaikaisia kiinteistövakuudellisia
joukkovelkakirjalainoja tuo Aktia Pankille merkittävän käyttämättömän likvi-
diteettireservin. Vuodenvaihteessa pankin vakuuskelpoiset asuntolainasaa-
tavat olivat yhteensä 3 989 (3 451) miljoonaa euroa.

Operatiiviset riskit

Meneillään olevaan työhön uuden peruspankkijärjestelmän käyttöön otta-
miseksi liittyy sen laajuuden ja koko liiketoimintaan ulottuvan vaikutuksen

vuoksi huomattavia operatiivisia riskejä. Riskien vähentämiseksi tehdään
jatkuvasti riskikartoituksia, ja tunnistettuihin riskeihin puututaan. Perus-
pankkijärjestelmän vaihtoon liittyvät mahdolliset operatiivisen riskin toteu-
mat voivat aiheuttaa myös liiketoimintariskien toteutumia.

Palvelukanavien digitalisaatio ja se, että pankki yhä enenevässä määrin
vastaa itse niiden tietoteknisestä ylläpidosta, on lisännyt IT-järjestelmiin
liittyvien riskitapahtumien ja häiriöiden tuomia vakavia operatiivisia riskejä.
IT-toimintojen ylläpidon varmistamiseksi riskienhallinnassa käytetään tie-
toturvajärjestelyjä ja jatkuvuussuunnittelua. Pankkiin voi myös kohdistua
pankkitunnusten kalastelun tai haittaohjelmien levittämisen muodossa
esiintyviä tietoturvariskitapahtumia. Vuonna 2015 tapahtui muutamia tun-
nusten kalasteluun liittyviä riskitapahtumia, jotka aiheuttivat asiakkaille ra-
hanmenetyksiä. Aktia ottaa nämä riskitapahtumat vakavasti ja pyrkii yhteis-
työssä viranomaisten kanssa saamaan niihin syyllistyneet oikeuden eteen.

Konsernin riskit, pääoma ja vakavaraisuus esitellään tarkemmin liitetiedos-
sa K2.

Lähipiiri

Lähipiirillä tarkoitetaan Aktia Pankissa johtavassa asemassa olevia avainhenkilöitä ja näiden perheenjäseniä sekä yhtiöitä, joissa johtavassa asemassa olevalla avainhenkilöllä on määräysvalta. Aktia-konsernin avainhenkilöitä ovat Aktia Pankki Oyj:n hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies.

Lähipiiritietoja kuvataan tarkemmin vuoden tilinpäätöksen liitetiedossa K45. Lähipiirin kanssa tehdyissä liiketoimissa ei ollut vuoden aikana merkittäviä muutoksia.

Toimintaohjelma 2015

Aktian hallitus esitteli vuoden 2012 lopulla Toimintaohjelma 2015:n. Ohjelma oli perusteltu liiketoimintaympäristössä, jota leimasivat erittäin alhaiset korot ja uusi sääntely. Toimintaohjelma 2015 koostui useista yksittäisistä toimenpiteistä, joista mm. seuraavat on saatettu päätökseen:

- Pankkikonttorien yhdistäminen ja tilojen tehostaminen sekä konsernirakenteen pelkistäminen ja henkilöstön supistaminen.
- Aktia Pankki lopetti toimintansa keskusluottolaitoksena, sai hypoteekkipankkiluvan ja on vuodesta 2013 laskenut liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja.
- Sopimus pääasiallisena tietotekniikkatoimittajana toimineen Samlinkin kanssa lopetettiin, uuden peruspankkijärjestelmän rakentaminen aloitettiin ja konsernin työasemat keskitettiin yhteen verkkoon.
- Finanssivalvonta myönsi Aktia Pankille luvan soveltaa sisäistä riskiluokitusta (IRBA) vähittäisvastuille, mikä on parantanut yhtiön vakavaraisuutta entisestään.
- Sopimus säästöpankkien ja POP-pankkien kanssa Aktia Hypoteekkipankin vähemmistöosuuksien hankkimisesta yhtiön taseen purkamisen jälkeen 2015–2016.

Toimintaohjelma 2015:stä ovat vielä jäljellä peruspankkiuudistuksen loppuun saattaminen, Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n purkamissuunnitelma ja uuden peruspankin mahdollistamien prosessinparannusten toteuttaminen. Nämä toimenpiteet toteutetaan Aktian nykyisen strategian Kasvu 2018:n puitteissa.

Muut tapahtumat vuoden aikana

Aktia Pankki Oyj on myynyt 115 294 omaa, yhtiön hallussa olevaa A-sarjan osakettaan hallituksen ja hallintoneuvoston palkkioiden maksamiseksi sekä Osakepalkkio-ohjelman 2011 ansaintajaksojen 2011–2012 ja 2012–2013 lykkääntyneiden erien maksamiseksi osakepalkkio-ohjelman piiriin kuuluville 13 avainhenkilölle.

Aktia Pankki Oyj:n hallintoneuvosto valitsi 12.5.2015 vuoden 2015 varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidetyssä ensimmäisessä kokouksessaan kanslianeuvos Håkan Mattlinin uudelleen hallintoneuvoston puheenjohtajaksi. Varapuheenjohtajiksi valittiin uudelleen Christina Gestrin, Patrik Lerche, Jorma J. Pitkämäki, Jan-Erik Stenman ja Bo-Gustav Wilson. Uudeksi varapuheenjohtajaksi valittiin Clas Nyberg.

Aktia Pankki Oyj myi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä vielä 24 prosenttia omistuksestaan Folksam Vahinkovakuutus Oy:ssä. Kaupan myötä Aktia Pankin omistusosuus Folksam Vahinkovakuutuksessa pieneni 10 prosenttiin.

Finanssivalvonta myönsi 10.2.2015 Aktia Pankki -konsernille luvan käyttää 31.3.2015 alkaen sisäisten luottoluokitusten menetelmää (IRBA) laskettaessa vähittäisvastuiden vakavaraisuusvaadetta. Aktiassa on sovellettu sisäistä riskiluokitusta osavuositarkastuksesta 1.1.–31.3.2015 alkaen.

5.10.2015 Aktia Pankki Oyj saattoi omien osakkeidensa hankinnan päätökseen 11.8.2015 julkaistun pörsstitodotteen mukaisesti. Yhteensä ostettiin 120 000 A-sarjan osaketta.

Aktia Pankin uudeksi pääekonomistiksi nimitettiin 7.10.2015 kauppatieteiden tohtori Heidi Schauman. Hän tulee Nordeasta ja aloitti toimissaan Aktiassa marraskuussa 2015.

Aktia Pankki sopi 8.10.2015 säästöpankkien ja POP-pankkien kanssa Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n vähemmistöosuuksien ostamisesta. Osapuolten tarkoituksena on ennen kaupan toteuttamista pienentää Hypoteekkipankin taseen loppusummaa, joten osakkeet ostetaan vasta Aktia Hypoteekkipankin vuoden 2016 tilinpäätöksen valmistuttua. Tämän jälkeen on tarkoitus toteuttaa fuusio emoyhtiön kanssa.

Nasdaq Nordic ilmoitti 10.11.2015, että Aktia Pankki Oyj:n A-osake (AKTAV) otetaan OMX Helsinki Benchmark -indeksiin. OMX Helsinki Benchmark -indeksin uusi koostumus tuli voimaan 1.12.2015.

Aktia Pankki ja R-kioski aloittivat Mastercard Prepaid -korttien myynti- ja palvelutyön 10.12.2015.

Tapahtumia vuoden päättymisen jälkeen

Aktia Pankki ilmoitti 12.1.2016 aloittavansa yt-neuvottelut pankin myyntiorganisaatiossa. Pankin myyntiorganisaation toiminnan uudelleenjärjestelyn

ja tehostamisen ohella toteutetaan asiakaspalvelun rakenteen uudistus. Yt-neuvottelujen perustana olivat taloudelliset, tuotannolliset ja liiketoiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuvat syyt. Neuvottelut päättyivät 8.2.2016, ja ne johtavat noin 55 henkilön vähennykseen. Henkilöstövähennyksestä aiheutui noin 1,0 miljoonan euron kertaluonteinen kulu, joka on kirjattu vuoden 2015 viimeiselle neljännekselle. Vuositasolla kustannussäästön lasketaan olevan noin 2 miljoonaa euroa.

15.1.2016 Aktia Pankki myi 51 727 omaa A-sarjan osakettaan lykkääntyneiden erien maksamiseksi 16:lle osakepalkkio-ohjelman piiriin kuuluvalle avainhenkilölle. Myynnin jälkeen omien osakkeiden määrä on 90 385 A-osaketta ja 6 658 R-osaketta.

Visa Europan hallitus on yhtiön omistajien valtuuttamana sopinut yhtiön myymisestä yhdysvaltalaiselle Visa Inc. -yhtiölle edellyttäen, että tarvittavat viranomaisluvut saadaan. Myynnin toteutumisen odotetaan varmistuvan vuoden 2016 toisella neljänneksellä. Aktia Pankki on Visa Europan osakas ja välittää Visa Europan korttipalveluja. Visa Europan myynnin odotetaan vuoden 2016 aikana tuovan noin 7 miljoonaa euroa kertaluonteisia tuottoja. Kaupan yhteydessä maksettavan vastikkeen lisäksi voidaan 4–12 vuotta myöhemmin maksaa lisäkauppahinta. Aktia Pankki voi lisäksi saada osuuksia sellaisille muille Visa Europan osakkaille maksettavista kauppahinnoista, joiden korttituotteita Aktia Pankki on välittänyt. Niin liiketoiminnan loppuunsaattaminen kuin kauppahinnan suuruus riippuvat juridisista ja muista epävarmuustekijöistä, minkä vuoksi Aktia Pankki on päättänyt, että se ei toistaiseksi tulouta edes osaa kauppasummasta.

Henkilöstö ja henkilöstöraho

Joulukuun 2015 lopussa Aktia-konsernin kokopäiväresurssien määrä oli 920 (932).

Kokopäiväresurssien lukumäärä vuoden aikana keskimäärin oli 936 (941).

Aktia Pankki Oyj:n hallitus on vahvistanut henkilöstörahoon vuodelta 2015 maksettavaksi enimmäismääräksi 3 miljoonaa euroa, kun konsernin liikevoitto on 79 miljoonaa euroa. Jos liikevoitto on vähintään 49 miljoonaa euroa, maksetaan 250 000 euroa, ja sen jälkeen määrä nousee lineaarisesti vastaten 10:tä prosenttia tuloksen 49 miljoonaa euroa ylittävästä osasta.

Avainhenkilöiden kannusteohjelmat

Aktia-konsernin avainhenkilöille on tarjottu Aktia Pankki Oyj:n hallituksen päätöksellä mahdollisuutta osallistua osakeperusteisiin Osakepalkkio- ja Osakeomistusohtelmiin. Ohjelmien tarkoituksena on tukea konsernin pitkän aikavälin strategiaa, sovittaa yhteen omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet, kasvattaa yhtiön arvoa sekä sitouttaa avainhenkilöitä yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyisiä, Aktia Pankki Oyj:n osakkeiden omistamiseen perustuvia kannusteita.

Tarkemmin kannusteohjelmista osoitteessa www.aktia.com > Johto ja hallinto > Palkitseminen.

Hallitus ja konserninjohto

Aktia Pankki Oyj:n hallituksen kokoonpano toimikaudella 1.1.–31.12.2015:

Puheenjohtaja Dag Wallgren, kauppatieteiden maisteri
 Varapuheenjohtaja Nina Wilkman, varatuomari
 Sten Eklundh, kauppatieteiden maisteri
 Hans Frantz, valtiotieteen lisensiaatti
 Kjell Hedman, liiketaloustieteilijä
 Catharina von Stackelberg-Hammarén, kauppatieteiden maisteri
 Arja Talma, kauppatieteiden maisteri, eMBA

Aktia Pankki Oyj:n hallituksen kokoonpano toimikaudella 1.1.–31.12.2016:

Puheenjohtaja Dag Wallgren, kauppatieteiden maisteri
 Varapuheenjohtaja Nina Wilkman, varatuomari
 Christina Dahlblom, kauppatieteiden tohtori (1.4.–31.12.2016)
 Stefan Damlin, kauppatieteiden maisteri
 Sten Eklundh, kauppatieteiden maisteri
 Kjell Hedman, liiketaloustieteilijä
 Catharina von Stackelberg-Hammarén, kauppatieteiden maisteri
 Lasse Svens, kauppatieteiden maisteri
 Arja Talma, kauppatieteiden maisteri, eMBA

Hallintoneuvosto vahvisti 8.12.2015 hallituksen vuoden 2016 palkkiot seuraavasti:

- vuosipalkkio, puheenjohtaja, 61 200 euroa
- vuosipalkkio, varapuheenjohtaja, 34 650 euroa
- vuosipalkkio, jäsen, 27 140 euroa

Vuosipalkkiosta 40 % maksetaan Aktian A-osakkeina. Kokouspalkkiot pidetään ennallaan: 500 euroa kokoukselta, jossa henkilö on ollut läsnä, ja 1 000 euroa valiokunnan kokoukselta, jossa henkilö on ollut puheenjohtajana.

Aktian konserninjohtoon kuuluvat toimitusjohtaja Jussi Laitinen, varatoimitusjohtaja, toimitusjohtajan varamies Taru Narvanmaa, johtaja Mia Bengts, johtaja Juha Hammarén, johtaja Carl Pettersson, johtaja Anssi Rantala, johtaja Fredrik Westerholm ja johtaja Magnus Weurlander.

Ehdotukset vuoden 2016 yhtiökokoukselle

Hallitus ehdottaa osingon korotusta 0,54 (0,48) euroon osakkeelta kaudelta 1.1.–31.12.2015. Lisäksi ehdotetaan 0,10 euron pääomanpalautusta osakkeelta.

Täsmäytyspäiväksi ehdotetaan 14.4.2016 ja maksupäiväksi 26.4.2016.

Aktia Pankki Oyj:n nimitysvaliokunta ehdottaa 12.4.2016 pidettävälle Aktia Pankki Oyj:n varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuoden 2016 varsinaisessa yhtiökokouksessa erovuorossa olevat hallintoneuvoston jäsenet Mikael Aspelin, Agnetha Eriksson, Clas Nyberg, Gunvor Sarelin-Sjöblom, Jan-Erik Stenman, Lars Wallin ja Ann-Marie Åberg, valitaan uudelleen.

Uusiksi jäseniksi ehdotetaan seuraavia: yrittäjä Ralf Asplund (61), hum. kand. Annika Prähl (61) ja valt. maist. Marcus Rantala (38).

Kaikkien toimikaudeksi ehdotetaan kolmea vuotta. Ehdotus hallintoneuvoston jäsenten lukumääräksi on näin ollen 28.

Nimitysvaliokunta ehdottaa, että hallintoneuvoston jäsenten vuosipalkkioita nostetaan noin 5 prosenttia, jolloin ne maksettaisiin seuraavasti:

- puheenjohtaja, 24 400 euroa
- varapuheenjohtaja, 10 500 euroa
- jäsen, 4 400 euroa.

Nimitysvaliokunta ehdottaa lisäksi, että 35 prosenttia vuosipalkkiosta (brutto) maksetaan hallintoneuvoston jäsenille Aktian A-osakkeiden muodossa. Lisäksi nimitysvaliokunta ehdottaa 500 euron kokouspalkkiota kokouksista, joissa henkilö on ollut läsnä, kuitenkin niin, että hallintoneuvoston puheenjohtajiston puheenjohtajalle maksetaan 1 000 euron palkkio kultakin puheenjohtajiston kokoukselta. Matka- ja majoituskustannusten korvaamisessa ja päivärahan maksamisessa ehdotetaan noudatettavan verohallinnon ohjeita.

Nimitysvaliokunta ehdottaa, että tilintarkastajaksi valitaan KHT-yhteisö KPMG Oy Ab ja vastaavaksi tilintarkastajaksi KHT Jari Härmälä. Tilintarkastajan palkkio ehdotetaan maksettavaksi kohtuullisen laskun perusteella.

Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien päätöksen mukaisesti nimitysvaliokunta valmistelee yhtiön hallintoneuvoston jäseniä, tilintarkastajaa/tilintarkastajia sekä näiden palkkioita koskevat päätösehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle. Nimitysvaliokunta koostuu yhtiökokousta edeltävän kalenterivuoden 1. marraskuuta vallinneen tilanteen mukaan kolmen suurimman osakkeenomistajan edustajista sekä hallintoneuvoston puheenjohtajasta. Hallintoneuvoston puheenjohtaja Håkan Mattlinin lisäksi tämän vuoden nimitysvaliokuntaan kuuluivat Mikael Westerback (Stiftelsen Tre Smeder), Jan-Erik Stenman (Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas) ja Dag Wallgren (Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.).

Osakepääoma ja omistajat

Aktia Pankki Oyj:n osakepääoma on 163 miljoonaa euroa, ja se jakautuu 46 706 723 A-osakkeeseen ja 19 872 088 R-osakkeeseen, yhteensä 66 578 811 osaketta. Joulukuun 2015 lopussa rekisteröityjen omistajien lukumäärä oli 42 194. Ulkomaisessa omistuksessa oli 2,1 prosenttia osakkeista.

Rekisteröimättömiä osakkeita oli 770 115 kappaletta eli 1,2 prosenttia. Jäljellä olevien osakkeiden läpikäyntiä ja kirjaamista jatketaan.

Konsernin omien osakkeiden omistus oli vuoden 2015 lopussa 142 112 (137 406) A-osaketta ja 6 658 (6 658) R-osaketta.

Osakkeet

Aktia Pankin kaupankäyntikoodit ovat AKTAV A-osakkeen osalta ja AKTRV R-osakkeen osalta. A-osakkeella on yksi ääni ja R-osakkeella 20 ääntä. Osakkeiden muut oikeudet ovat samat.

Vuoden 2015 lopussa Aktian pörssiarvo oli 714 (667) miljoonaa euroa. A-osakkeen päätöskurssi 31.12.2015 oli 10,31 (9,77) euroa ja R-osakkeen 11,71 (10,60) euroa. Korkeimmillaan A-osake oli 12,07 (10,00) euroa ja alimmillaan 9,33 (7,99) euroa. R-osakkeen korkein noteeraus oli 13,49 (11,20) euroa ja alin 10,45 (8,20) euroa.

A-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto vuonna 2015 laski edellisvuodesta ja oli 279 620 (402 873) euroa tai 26 116 (45 032) osaketta. A-osakkeella tehtiin keskimäärin 109 (113) kauppaa päivässä.

R-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto oli vertailuvuotta 2014 korkeampi, 40 078 (10 402) euroa eli 3 468 (1 077) osaketta. Kaupantekopäivien määrä oli kuitenkin pieni, ja keskimäärin kauppoja tehtiin vajaat 2 (3) päivässä.

Näkymät ja riskit

Pankin vahvan vakavaraisuuden ja taseen ansiosta Aktia voi nyt panostaa kasvuun. Uuden strategiansa mukaisesti Aktia keskittyy ensisijaisesti henkilöasiakkaiden ja näiden perheiden sekä perheyriyten ja yrittäjävetoisten yritysten palveluihin. Aktia hakee kasvua myös asunto-osakeyhtiöistä, joiden peruskorjausten rahoitustarpeisiin pankilla on kilpailukykyiset luotot. Aktiassa panostetaan jatkossakin tehokkaaseen ja asiakasystävälliseen palveluun niin konttoreissa kuin digitaalisissa kanavissa.

Näkymät 2016 (uudet)

Alhaisena jatkuva korkotilanne vaikuttaa negatiivisesti Aktian korkokatteeseen, ja pääomamarkkinoiden kasvavan epävarmuuden vuoksi on haastavaa ylläpitää samanlaista palkkiotuottojen kasvuvauhtia kuin vuonna 2015. Vuoden 2016 aikana Aktian odotetaan saavan suurehkoja kertaluonteisia tuottoja Visa Europan myynnistä. Luottojen arvonalentumisten odotetaan pysyvän alhaisina vuonna 2016.

Aktian vuoden 2016 liikevoiton odotetaan pysyvän suunnilleen samalla tasolla kuin 2015.

Tavoitteena on kaksinkertaistaa uusien asiakkaiden määrä vuosittain vuoden 2018 loppuun mennessä. Vuonna 2015 uusien henkilö- ja yritysasiakkaiden lukumäärä oli 1 300. Vuoden 2016 tavoitteena on kasvattaa määrää 3 000 uudella henkilö- ja yritysasiakkaalla.

Riskit

Aktian tulokseen vaikuttavat useat tekijät, joista tärkeimmät ovat yleinen taloustilanne, osake-, korko- ja valuuttakurssien vaihtelu sekä kilpailutilanne. Niissä tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa pankki-, vakuutus-, omaisuusdenhoito- ja kiinteistövälytyspalvelujen kysyntään.

Peruspankkijärjestelmän onnistunut implementointi on ratkaisevassa asemassa, jotta Aktia voi parantaa kustannustehokkuutta ja saavuttaa tulevaisuuden kasvutavoitteensa.

Korkotason muutoksia, tuottojen kehitystä ja luottomarginaaleja on vaikea ennustaa, ja ne voivat vaikuttaa Aktian korkomarginaaliin ja sitä myötä kannattavuuteen. Aktia harjoittaa tehokasta korkoriskienhallintaa.

Mahdolliset tulevat arvonalentumiset Aktian luottosalkussa voivat aiheutua monista tekijöistä, joista keskeisimpiä ovat talouden yleinen tila, korkotaso, työttömyys sekä asuntohintojen kehitys.

Raha- ja velkamarkkinoiden tehokas toiminta on oleellista Aktian jälleerahoitukselle. Muiden pankkien tavoin Aktia tarvitsee kotitalouksien talletuksia kattaakseen osan likviditeettitarpeestaan.

Aktian rahoitus- ja muiden varojen markkina-arvo voi muuttua mm. sijoittajien korkeampien tuottovaatimusten seurauksena.

Finanssikiiriin tuloksena on syntynyt useita pankki- ja vakuutustoiminnan sääntelyä koskevia aloitteita, erityisesti nk. Basel III -säännökset, mikä on tiukentanut pankin pääoma- ja likviditeettivaateita. Uusi sääntely on myös kiristänyt kilpailua talletuksista, kasvattanut pitkäaikaisen rahoituksen vaatimuksia ja nostanut kiinteitä kustannuksia.

Taloudelliset tavoitteet 2018

- Kulu/tuotto-suhteen parantaminen vähintään 10 prosentilla
- Ydinpääoman suhteen (CET 1) pitäminen vähintään 15 prosentissa
- Oman pääoman tuoton (ROE) parantaminen vähintään 9 prosenttiin
- Vähintään 50 prosentin osinko vuoden voitosta

Viisivuotiskatsaus

(1 000 euroa)	2015	2014	2013	2012	2011
Tuloslaskelma					
Korkokate	97 347	102 779	112 643	117 279	128 615
Palkkiotuotot netto	79 969	74 866	70 737	65 319	60 565
Henkivakuutusnetto	24 875	24 004	28 116	27 304	22 732
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	3 724	7 327	8 310	2 940	-14 815
Liiketoiminnan muut tuotot	2 461	3 322	4 345	5 073	4 800
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	208 376	212 298	224 150	217 915	201 898
Henkilöstökulut	-72 652	-69 518	-77 689	-75 352	-73 203
IT-kulut	-26 850	-26 324	-27 265	-31 419	-26 380
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-8 123	-7 344	-6 774	-7 158	-5 914
Liiketoiminnan muut kulut	-36 794	-41 265	-45 519	-40 291	-41 238
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-144 419	-144 451	-157 247	-154 219	-146 735
Arvon alentumistappio, netto	-341	-1 729	-2 734	-8 181	-10 487
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	599	2 195	1 216	501	-70
Liiketulos	64 215	68 314	65 385	56 015	44 606
Verot	-12 646	-13 282	-13 030	-15 764	-10 465
Kauden voitto jatkuvista toiminnoista	51 569	55 031	52 354	40 251	34 141
Kauden voitto lopetetuista toiminnoista	-	-	-	9 776	2 177
Tilikauden voitto	51 569	55 031	52 354	50 027	36 318
Josta:					
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	52 001	52 499	52 169	49 189	35 335
Määräysvallattomien omistajien osuus	-432	2 532	186	839	983
Yhteensä	51 569	55 031	52 354	50 027	36 318
Laaja tuloslaskelma					
Tilikauden voitto	51 569	55 031	52 354	50 027	36 318
Laaja tulos eristä, jotka voidaan siirtää tuloslaskelmaan	-28 906	22 886	-34 660	97 336	-3 949
Laaja tulos eristä, joita ei voida siirtää tuloslaskelmaan	48	339	-68	-559	-1 344
Laaja tuloslaskelma	22 711	78 257	17 626	146 804	31 025
Laajan tuloslaskelman tulos josta:					
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	23 038	75 610	17 180	145 600	30 613
Määräysvallattomien omistajien osuus	-327	2 647	446	1 203	412
Yhteensä	22 711	78 257	17 626	146 804	31 025
Tase					
Käteiset varat	268 361	395 905	414 328	587 613	475 042
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	-	-	102	51	1 905
Myytavissä olevat rahoitusvarat	2 197 648	2 375 417	2 256 506	2 106 661	2 619 146
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	481 653	488 509	499 267	350 020	20 034
Johdannaissopimukset	172 495	231 302	197 629	302 227	300 575
Lainat ja muut saamiset	5 900 156	6 461 808	6 897 349	7 360 225	7 152 124
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	667 748	545 271	465 856	360 873	286 742
Muut varat	193 482	208 476	202 769	172 520	200 494
Varat yhteensä	9 881 543	10 706 688	10 933 806	11 240 190	11 056 063
Talletukset	4 396 818	4 755 748	4 892 982	4 689 040	4 757 179
Johdannaissopimukset	86 176	113 196	128 595	186 362	155 998
Muut rahoitusvelat	3 427 248	3 930 668	4 106 018	4 584 724	4 464 037
Vakuutusvelka	1 130 463	1 025 417	965 870	878 474	941 491
Muut velat	225 612	190 770	198 632	244 180	213 601
Velat yhteensä	9 266 317	10 015 799	10 292 097	10 582 781	10 532 306
Oma pääoma	615 226	690 890	641 709	657 409	523 756
Velat ja oma pääoma yhteensä	9 881 543	10 706 688	10 933 806	11 240 190	11 056 063

Tunnusluvut

	2015	2014	2013	2012	2011
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,78	0,79	0,78	0,74	0,53
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,35	1,14	0,26	2,19	0,46
Osinko / osake, euroa	**) 0,54	0,48	0,42	*) 0,36	0,30
Osinko / tulos, %	**) 69,0	60,7	53,6	*) 48,7	56,5
Oma pääoma / osake (NAV), euroa	9,26	9,39	8,67	8,91	7,01
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin (poislukien omat osakkeet)	66 532 842	66 548 468	66 561 769	66 521 777	66 503 954
Osakkeiden määrä kauden lopussa (poislukien omat osakkeet)	66 430 041	66 434 747	66 544 500	66 522 280	66 520 322
Oman pääoman tuotto (ROE), %	7,9	8,3	8,1	8,5	7,1
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,50	0,51	0,47	0,45	0,33
Kulu/tuotto-suhde	0,69	0,68	0,70	0,71	0,73
Ydinpääoman suhde (pankkikonserni), %	20,7	14,6	-	-	-
Ensisijaisten omien varojen suhde (pankkikonserni), %	20,7	14,6	12,3	11,8	10,6
Vakavaraisuusaste (pankkikonserni), %	27,1	19,1	19,3	20,2	16,2
Riskipainotetut sitoumukset (pankkikonserni), 1 000 euroa	1 998 768	3 263 318	3 463 456	3 611 209	3 693 979
Vakavaraisuusaste, % (finanssi- ja vakuutuskonglomeraatti)	226,7	216,5	198,6	205,1	163,5
Omavaraisuusaste, %	6,0	6,4	5,8	5,9	4,7
Konsernivarat, 1 000 euroa	2 994 365	3 282 191	3 114 669	2 954 985	2 901 669
Asiakasvarat, 1 000 euroa	7 138 190	6 782 800	6 341 319	5 877 367	5 034 487
Ottolainaus yleisöltä, 1 000 euroa	3 921 993	3 979 188	3 797 477	3 631 479	3 645 238
Antolainaus yleisölle, 1 000 euroa	5 856 262	6 416 025	6 802 230	7 201 556	7 063 345
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta, 1 000 euroa	174 924	125 726	140 765	111 240	103 494
Liikekustannussuhde, % (henkivakuutusyhtiö)	83,8	81,5	88,3	90,8	91,7
Toimintapääoma (henkivakuutusyhtiö), 1 000 euroa	130 423	133 397	99 044	158 578	117 231
Vakavaraisuusaste, % (henkivakuutusyhtiö)	22,3	23,3	17,5	27,4	20,7
Sijoitukset käyvin arvoin (henkivakuutusyhtiö), 1 000 euroa	1 225 742	1 135 207	1 091 811	1 020 711	911 626
Vakuutusvelka, riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset, 1 000 euroa	468 260	482 275	503 451	519 930	533 365
Vakuutusvelka, sijoitussidonnaiset vakuutukset, 1 000 euroa	662 203	543 143	462 419	358 544	284 836
Konsernin henkilöstön määrä (kokopäiväresurssit), keskimäärin	936	941	998	1 044	1 192
Konsernin henkilöstön määrä (kokopäiväresurssit), kauden lopussa	920	932	967	1 005	1 196

*) Osingon lisäksi maksettiin pääoman palautusta 0,14 euroa osakkeelta.

**) Hallituksen esityksen mukaisesti osingon lisäksi maksettaisiin pääoman palautusta 0,10 euroa osakkeelta.

Vuodesta 2015 lähtien kulu/tuotto-suhde lasketaan koko konsernille. Vertailuluvut on laskettu uudelleen vastaavalla tavalla.

Laskentaperiaatteet

Osakekohtainen tulos (EPS), euroa

Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajille luettava tilikauden voitto verojen jälkeen / Osakkeiden antioikaistu määrä tilikauden aikana keskimäärin

Laaja osakekohtainen tulos, euroa

Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajille luettava tilikauden laaja tulos verojen jälkeen / Osakkeiden antioikaistu määrä tilikauden aikana keskimäärin

Oma pääoma/osake (NAV), euroa

Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajille luettava oma pääoma / Osakkeiden määrä tilikauden lopussa

Oman pääoman tuotto (ROE), %

Tilikauden voitto / Oma pääoma keskimäärin x 100

Koko pääoman tuotto (ROA), %

Tilikauden voitto / Taseen loppusumma keskimäärin x 100

Omavaraisuusaste, %

Oma pääoma ml. määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta / Taseen loppusumma keskimäärin x 100

Vakavaraisuusaste, % (finanssi- ja vakuutuskonglomeraatti)

Konglomeraatin omat varat yhteensä (omat varat ml. toimialakohtaiset varat ja vähennykset) / Minimivaatimus konglomeraatin omille varoille (luottolaitos + vakuustustoiminta) x 100

Konglomeraatin vakavaraisuutta säädetään rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 luvussa ja siihen kuuluvassa asetuksessa.

Konsernivarat

Pankkikonsernin likvideettisalkku sekä henkivakuutusyhtiön sijoitussalkku

Kulu/tuotto-suhde

Liiketoiminnan kulut yhteensä / Liiketoiminnan tuotot yhteensä

Ydinpääoman suhde (pankkikonserni), %

Ydinpääoma / Riskipainotetut sitoumukset x 100

Ensisijaisen omien varojen suhde (pankkikonserni), %

Ensisijaiset omat varat / Riskipainotetut sitoumukset x 100

Vakavaraisuusaste (pankkikonserni), %

Omat varat (ensisijaiset omat varat + toissijaiset omat varat) / Riskipainotetut sitoumukset x 100

Omat varat lasketaan Finanssivalvonnan standardin 4.3a mukaisesti.

Riskipainotetut sitoumukset (pankkikonserni)

Taseen yhteenlasketut varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset, mukaan lukien johdannaiset, jotka on arvostettu ja riskipainotettu EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti.

Operatiivisten riskien pääomavaade on laskettu ja riskipainotettu EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti.

Asiakasvarat

Hallinnoitavat ja välitettävät rahastot sekä Aktia Rahastoyhtiön, Aktia Varainhoidon, Aktia Pankin yksityispankin sekä Aktia Henkivakuutusyhtiön hallinnoimat varat.

Liikekustannussuhde

(Liikekulut + korvauskäsittelyn kulut) / Kuormitustulo x 100, henkivakuutusyhtiö

Kuormitustulo on erä, jonka on laskuperusteiden mukaan tarkoitus kattaa liikekulut. Liikekuluihin ei sisälly jälleenvakuuttajien palkkiota.

Toimintapääoma

Käyvin arvoin lasketun omaisuuden ja velkojen erotus, henkivakuutusyhtiö

Vakavaraisuusaste, %

Vakavaraisuuspääoma / Vakuutustekninen vakuutusvelka - tasaussumma - 75 % sijoitusidonnaisten rahastojen vakuutusvelasta x 100, henkivakuutusyhtiö

Vakuutustekninen vakuutusvelka lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden vähentämisen jälkeen.

Aktia Pankki Oyj – konsernin ja emoyhtiön tilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma	30	Konsernin muut liitetiedot	81
Konsernin laaja tuloslaskelma	30	K38 Rahoitusinstrumenttien luokitus	81
Konsernin tase	31	K39 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat	83
Konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset	32	K40 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen maturiteettijakauma tase-erittäin	86
Konsernin oman pääoman muutos	33	K41 Annetut ja saadut vakuudet	86
Konsernin rahavirtalaskelma	34	K42 Taseen ulkopuoliset sitoumukset	87
Konsernin kehitys neljännesvuosittain	35	K43 Vuokravastuut	87
Konsernin laaja tuloslaskelma neljännesvuosittain	35	K44 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät tytäryritykset	88
K1 Konsernin tilinpäätösperiaatteet	36	K45 Lähipiiritapahtumat	89
K2 Konsernin riskienhallinta	44	K46 Etuusperustaiset eläkejärjestelyt	90
K3 Konsernin segmenttiraportti	60	K47 Osakeperusteinen kannusteohjelma	92
Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	61	K48 Hallinnoitavat asiakasvarat	94
K4 Korkokate	61	K49 Tapauksia tilikauden päättymisen jälkeen	94
K5 Osingot	61	Aktia Pankki Oyj – tuloslaskelma	95
K6 Palkkiotuotot netto	61	Aktia Pankki Oyj – tase	96
K7 Henkivakuutusnetto	62	Aktia Pankki Oyj – emoyhtiön taseen ulkopuoliset sitoumukset	97
K8 Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	65	Aktia Pankki Oyj – rahavirtalaskelma	98
K9 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	66	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	99
K10 Liiketoiminnan muut tuotot	66	E1 Emoyhtiön tilinpäätösperiaatteet	99
K11 Henkilöstö	66	Aktia Pankki Oyj – tuloslaskelman liitetiedot	103
K12 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	66	E2 Korkokate	103
K13 Liiketoiminnan muut kulut	67	E3 Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	103
K14 Verot	67	E4 Palkkiotuotot netto	103
K15 Osakekohtainen tulos	68	E5 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	104
Konsernin tasetta koskevat liitetiedot	68	E6 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	104
K16 Käteiset varat	68	E7 Suojauslaskennan nettotulos	104
K17 Myytävissä olevat rahoitusvarat	68	E8 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	105
K18 Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	69	E9 Liiketoiminnan muut tuotot	105
K19 Johdannaissopimukset	69	E10 Henkilöstö	105
K20 Lainat ja muut saamiset	71	E11 Muut hallintokulut	105
K21 Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	72	E12 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	105
K22 Sijoitukset osakkuusyrityksissä	72	E13 Liiketoiminnan muut kulut	106
K23 Aineettomat hyödykkeet	73	E14 Arvonlukumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	106
K24 Sijoituskiinteistöt	73	E15 Verot	106
K25 Muut aineelliset hyödykkeet	73	Aktia Pankki Oyj – taseen liitetiedot	107
K26 Muut varat	74	E16 Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	107
K27 Laskennalliset verot	74	E17 Saamiset luottolaitoksilta	107
K28 Myytävissä olevat varat ja velat	75	E18 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	107
K29 Talletukset	75	E19 Saamistodistukset rahoitusinstrumenttiryhmittäin	108
K30 Liikkeeseen lasketut velkakirjat	75	E20 Osakkeet ja osuudet	108
K31 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	76	E21 Johdannaissopimukset	109
K32 Muut velat luottolaitoksille	76	E22 Aineettomat hyödykkeet	110
K33 Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	76	E23 Aineelliset hyödykkeet	110
K34 Henkivakuutustoiminnan vakuutusvelka	77	E24 Muut varat	111
K35 Muut velat	78	E25 Siirtosaamiset ja maksetut ennako	111
K36 Varaukset	78	E26 Laskennalliset verosaamiset	111
K37 Oma pääoma	78		

E27	Velat luottolaitoksille	111
E28	Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	111
E29	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	112
E30	Muut velat	112
E31	Varaukset	112
E32	Siirtovelat ja saadut ennakot	112
E33	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	112
E34	Laskennalliset verovelat	113
E35	Oma pääoma	113
Aktia Pankki Oyj – muut liitetiedot		114
E36	Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot	114
E37	Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen matureiteettijakauma tase-erittäin	115
E38	Kotimaan ja ulkomaan rahan määräiset omaisuus- ja velkaerät	116
E39	Annetut ja saadut vakuudet	116
E40	Taseen ulkopuoliset sitoumukset	117
E41	Vuokravastuut	117
E42	Hallinnoitavat asiakasvarat	117
E43	Emoyhtiön vakavaraisuus	118
E44	Omistukset muissa yrityksissä	119
E45	Osakkeiden omistus	121
E46	Lähipiiri	123

Konsernin tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	2015	2014
Korkotuotot		135 626	165 388
Korkokulut		-38 278	-62 608
Korkokate	K4	97 347	102 779
Osingot	K5	53	117
Palkkiotuotot		89 884	84 379
Palkkiokulut		-9 915	-9 514
Palkkiotuotot netto	K6	79 969	74 866
Henkivakuutusnetto	K7	24 875	24 004
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	K8	3 724	7 327
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	K9	-399	66
Liiketoiminnan muut tuotot	K10	2 807	3 139
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		208 376	212 298
Henkilöstökulut	K11	-72 652	-69 518
IT-kulut		-26 850	-26 324
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	K12	-8 123	-7 344
Liiketoiminnan muut kulut	K13	-36 794	-41 265
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-144 419	-144 451
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	K20	-341	-1 729
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		599	2 195
Liiketulos		64 215	68 314
Verot	K14	-12 646	-13 282
Tilikauden voitto		51 569	55 031
Josta:			
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus		52 001	52 499
Määräysvallattomien omistajien osuus		-432	2 532
Yhteensä		51 569	55 031
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	K15	0,78	0,79
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EPS), euroa	K15	0,78	0,79

Konsernin laaja tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	2015	2014
Tilikauden voitto		51 569	55 031
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:			
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon		-21 388	37 631
Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon		-3 693	-3 616
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon		54	-
Myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan		-3 804	-6 795
Kassavirtasuojauksen kirjaus tuloslaskelmaan		-74	-4 333
Laaja tulos eristä, jotka voidaan siirtää tuloslaskelmaan		-28 906	22 886
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		48	339
Laaja tulos eristä, joita ei voida siirtää tuloslaskelmaan		48	339
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos		22 711	78 257
Laajan tuloslaskelman tulos josta:			
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus		23 038	75 610
Määräysvallattomien omistajien osuus		-327	2 647
Yhteensä		22 711	78 257
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	K15	0,35	1,14
Laimennusvaikutuksella oikaistu laaja osakekohtainen tulos, euroa	K15	0,35	1,14

Konsernin tase

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2015	31.12.2014
Varat			
Käteiset varat	K16	268 361	395 905
Myytavissä olevat korolliset arvopaperit		2 103 235	2 289 989
Myytavissä olevat osakkeet ja osuudet		94 413	85 428
Myytavissä olevat rahoitusvarat	K17	2 197 648	2 375 417
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	K18	481 653	488 509
Johdannaissopimukset	K19	172 495	231 302
Saamiset Suomen Pankilta ja luottolaitoksilta		43 894	45 783
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		5 856 262	6 416 025
Lainat ja muut saamiset	K20	5 900 156	6 461 808
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	K21	667 748	545 271
Sijoitukset osakkuusryityksissä	K22	0	23 571
Aineettomat hyödykkeet	K23	50 753	36 279
Sijoituskiinteistöt	K24	53 746	57 063
Muut aineelliset hyödykkeet	K25	8 692	8 240
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		51 598	57 231
Muut varat		18 152	8 646
Muut varat yhteensä	K26	69 750	65 877
Tuloverosaamiset		795	3 403
Laskennalliset verosaamiset		9 747	12 976
Verosaamiset	K27	10 541	16 379
Myytavissä olevat varat	K28	-	1 067
Varat yhteensä		9 881 543	10 706 688
Velat			
Velat Suomen Pankille ja luottolaitoksille		474 826	776 560
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		3 921 993	3 979 188
Talletukset	K29	4 396 818	4 755 748
Johdannaissopimukset	K19	86 176	113 196
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	K30	3 033 374	3 534 511
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	K31	235 049	222 539
Muut velat luottolaitoksille	K32	84 825	99 767
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K33	74 000	73 852
Muut rahoitusvelat		3 427 248	3 930 668
Vakuutusvelka, riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset		468 260	482 275
Vakuutusvelka, sijoitussidonnaiset vakuutukset		662 203	543 143
Vakuutusvelka	K34	1 130 463	1 025 417
Siirtovelat ja saadut ennakot		62 721	78 146
Muut velat		101 903	47 174
Muut velat yhteensä	K35	164 624	125 320
Varaukset	K36	2 336	3 549
Tuloverovelat		938	2 559
Laskennalliset verovelat		57 714	59 209
Verovelat	K27	58 651	61 768
Myytavissä oleviin varojen liittyvät velat	K28	-	133
Velat yhteensä		9 266 317	10 015 799
Oma pääoma			
Sidottu oma pääoma		238 081	267 410
Vapaa oma pääoma		377 145	356 539
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta		615 226	623 949
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta		-	66 941
Oma pääoma	K37	615 226	690 890
Velat ja oma pääoma yhteensä		9 881 543	10 706 688

Konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2015	31.12.2014
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	K42		
Takaukset		27 394	26 778
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		1 287	2 140
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		28 681	28 918
Käyttämättömät luottojärjestelyt		296 089	291 485
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		991	1 336
Asiakkaan hyväksi tehdyt peruuttamattomat sitoumukset		297 080	292 820
Yhteensä		325 761	321 739

Konsernin oman pääoman muutos

	Osa- pääoma	Muu sidottu oma pääoma	Käyvän arvon rahasto	Osa- perusteisten korvausten rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Voittovarat	Osakkeen- omistajien osuus pääomasta	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2014	163 000	317	81 147	1 608	128 434	202 619	577 126	64 583	641 709
Omien osakkeiden hankinta						-1 255	-1 255		-1 255
Omien osakkeiden myynti						182	182		182
Osingonjako					-13 405	-14 558	-27 963	-283	-28 246
Tilikauden voitto						52 499	52 499	2 532	55 031
Myytävikissä olevat rahoitusvarat			30 837				30 837	-1	30 835
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat			-3 616				-3 616		-3 616
Kassavirran suojaus			-4 449				-4 449		-4 333
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt						339	339		339
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos			22 772			52 838	75 610	2 647	78 257
Muu muutos omassa pääomassa *)			174	249		-174	249	-6	244
Oma pääoma 31.12.2014	163 000	317	104 093	1 858	115 030	239 651	623 949	66 941	690 890
Oma pääoma 1.1.2015	163 000	317	104 093	1 858	115 030	239 651	623 949	66 941	690 890
Omien osakkeiden hankinta						-1 305	-1 305		-1 305
Omien osakkeiden myynti					84	1 113	1 197		1 197
Osingonjako						-31 938	-31 938	-262	-32 200
Tilikauden voitto						52 001	52 001	-432	51 569
Myytävikissä olevat rahoitusvarat			-25 193				-25 193	0	-25 193
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat			-3 693				-3 693		-3 693
Kassavirran suojaus			-126				-126	106	-20
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt						48	48		48
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos			-29 012			52 050	23 038	-327	22 711
Muu muutos omassa pääomassa *)		-317		286		317	286	-66 352	-66 067
Oma pääoma 31.12.2015	163 000	-	75 081	2 143	115 113	259 889	615 226	-	615 226

*) Aktia Pankki teki 8.10.2015 säästöpankkien ja POP-pankkien kanssa sopimuksen, jossa pankki sitoutuu ostamaan muiden omistajien osakeomistuksen Aktia Hypoteekki Pankki Oyj:stä. Sopimuksen voimaantuloista alkaen muiden omistajien omistus Aktia Hypoteekkipankissa kirjataan velaksi omistajille (ennen sopimusta muiden omistajien omistus kirjattiin määräysvallattomien omistajien osuudeksi omaan pääomaan).

Konsernin rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	2015	2014
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos	64 215	68 314
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	-7 104	-10 381
Maksetut tuloverot	-3 190	-8 739
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutosta	53 922	49 194
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	591 901	357 509
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	-	102
Myytävissä olevat rahoitusvarat	149 097	-84 924
Lainat ja muut saamiset	557 504	502 595
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	-122 477	-79 415
Muut varat	7 778	19 152
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-746 656	-347 627
Talletukset	-343 026	-177 390
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-471 516	-173 911
Muut rahoitusvelat	-14 794	-43 193
Vakuutusvelka	105 046	60 021
Muut velat	-22 366	-13 155
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-100 833	59 076
Investointien rahavirta		
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten hankinta	-3 712	-11 805
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten myynti	15 557	1 822
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-23 049	-25 148
Sijoituskiinteistöjen luovutukset	480	132
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	0	11
Investointien rahavirta yhteensä	-10 725	-34 988
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, lisäys	65 722	64 144
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, vähennys	-53 208	-73 809
Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n emissio/osinko määräysvallattomille omistajille	-262	-283
Omien osakkeiden hankinta	-1 305	-1 255
Omien osakkeiden myynti	1 197	182
Maksetut osingot	-31 938	-27 963
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-19 794	-38 985
Rahavarojen nettomuutos	-131 352	-14 897
Rahavarat vuoden alussa	414 767	429 663
Rahavarat vuoden lopussa	283 415	414 767
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Kassa	7 415	7 968
Suomen Pankin sekkitili	260 946	387 937
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	15 054	18 862
Yhteensä	283 415	414 767
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta:		
Arvon alentumistappio myytävissä olevista rahoitusvaroista	3 249	3 691
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	341	1 729
Käyvän arvon muutokset	-1 307	327
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	8 123	7 344
Osakkuusyritysten tulosvaikutus	-261	-1 857
Myyntivoitot ja -tappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	782	5
Purettu kassavirtasuojaus	-93	-5 416
Purettu käyvän arvon suojaus	-15 903	-15 903
Varausten muutos	-1 213	-2 818
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutos	-1 338	1 664
Osakeperusteisten maksujen muutos	516	854
Yhteensä	-7 104	-10 381

Konsernin kehitys neljännesvuosittain

(1 000 euroa)	4Q2015	3Q2015	2Q2015	1Q2015
Korkokate	23 715	23 783	24 343	25 506
Osingot	-	-	53	-
Palkkiotuotot	21 745	21 803	24 287	22 049
Palkkiokulut	-2 812	-2 101	-2 616	-2 386
Palkkiotuotot netto	18 933	19 702	21 671	19 663
Henkivakuutusnetto	7 954	4 138	6 010	6 773
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	85	880	1 394	1 365
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	1	1	8	-408
Liiketoiminnan muut tuotot	1 213	832	531	230
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	51 901	49 337	54 009	53 130
Henkilöstökulut	-19 966	-16 021	-18 674	-17 991
IT-kulut	-7 974	-6 423	-5 913	-6 541
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-1 965	-1 985	-2 082	-2 091
Liiketoiminnan muut kulut	-10 606	-7 973	-9 103	-9 112
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-40 511	-32 402	-35 772	-35 734
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-278	-498	1 468	-1 033
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-	-	-	599
Liiketulos	11 112	16 437	19 706	16 961
Verot	-2 416	-3 041	-3 253	-3 937
Kauden voitto	8 696	13 396	16 453	13 025
Josta:				
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	8 696	13 477	16 796	13 032
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-81	-343	-8
Yhteensä	8 696	13 396	16 453	13 025
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,13	0,20	0,25	0,20
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,13	0,20	0,25	0,20

Konsernin laaja tuloslaskelma neljännesvuosittain

(1 000 euroa)	4Q2015	3Q2015	2Q2015	1Q2015
Kauden voitto	8 696	13 396	16 453	13 025
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:				
Myytävässä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	-4 190	-1 044	-18 158	2 003
Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	-931	-931	-921	-910
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon	54	-	-	-
Myytävässä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan	-107	-1 106	-2 478	-114
Kassavirtasuojauksen kirjaus tuloslaskelmaan	-	-	-	-74
Laaja tulos eristä, jotka voidaan siirtää tuloslaskelmaan	-5 175	-3 080	-21 556	905
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	48	-	-	-
Laaja tulos eristä, joita ei voida siirtää tuloslaskelmaan	48	-	-	-
Kauden laajan tuloslaskelman tulos	3 570	10 316	-5 103	13 929
Laajan tuloslaskelman tulos josta:				
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	3 570	10 397	-4 794	13 866
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-81	-309	64
Yhteensä	3 570	10 316	-5 103	13 929
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,05	0,16	-0,07	0,21
Laimennusvaikutuksella oikaistu laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,05	0,16	-0,07	0,21

K1 Konsernin tilinpäätösperiaatteet

Hallitus hyväksyi 29.2.2016 tilikauden 1.1.–31.12.2015 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen, jotka yhtiökokous vahvistaa 12.4.2016. Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös julkaistaan viimeistään 21.3.2016.

Konsernin emoyhtiö on Aktia Pankki Oyj, jonka kotipaikka on Helsinki. Kopio konsernin tilinpäätöksestä on saatavilla Aktia Pankki Oyj:ssä, Mannerheimintie 14, 00100 Helsinki, tai Aktian kotisivuilla osoitteessa www.aktia.com.

Laatimisperusteet

Aktia Pankki Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu EU:n hyväksymien, kansainvälisten IFRS-kirjanpitostandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti siten kuin EU on standardit hyväksynyt. Konsernin tilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on huomioitu myös suomalainen kirjanpito- ja osakeyhtiölainsäädäntö sekä viranomais määräykset. Tilinpäätöksen luvut esitetään tuhansina euroina, jos toisin ei mainita. Konsernin tilinpäätöksen arvostamisperusteena on alkuperäinen hankintameno, ellei tilinpäätösperiaatteissa toisin mainita.

Luvut esitetään vuoden aikana osavuositarkastuksissa niin, että tuloslaskelman eriä verrataan vastaavaan kauteen edellisvuonna, kun taseen eriä verrataan edelliseen vuodenvaihteeseen, jos toisin ei mainita.

Vakavaraisuus on 1.1.2014 alkaen laskettu Basel III -standardien mukaisesti. Termillä Basel III tarkoitetaan tilinpäätöksessä EU:n vakavaraisuusasetusta 575/2013 ja siihen liittyvää Euroopan valvontaviranomaisen ja kansallisten valvontaviranomaisten antamaa lisäsääntelyä.

Uudet ja vuonna 2016 tai myöhemmin muuttuvat standardit, joilla voi olla vaikutusta konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardi korvaa tuottojen kirjaamisesta aiemmin annetut standardit ja tulkinnat. IFRS 15 on tuottojen kirjaamista koskeva malli, eikä sillä arvioida olevan oleellista vaikutusta Aktia-konsernin tuottojen kirjaamiseen. Standardi tulee pakolliseksi 1.1.2018.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardi on ensimmäinen vaihe prosessissa, jossa IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardi korvataan uudella standardilla. IFRS 9 sisältää uudenlaisia vaatimuksia rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelusta ja arvostuksesta. Aktian riskienhallintamalli ja rahoitusinstrumenttien tulevia rahavirtoja koskevat ominaisuudet tulevat vaikuttamaan niiden luokitteluun Aktiassa. Aktian rahoitusvarat luokiteltaneen jaksotettuun hankintamenuun ja käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta. Alustavien tutkimusten mukaan IFRS 9:n implementoinnin odotetaan lisäävän luottotappiovarauksia. IFRS 9:n mukaisella suojauskennalla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan. Aktia seuraa standardin kehitystä ja arvioi juoksevasti sen vaikutusta tulosraportointiin. Standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa. Aktia-konsernissa IFRS 9 otetaan suunnitelman mukaan käyttöön, kun se tulee pakolliseksi 1.1.2018.

IASB julkaisi 13. tammikuuta 2016, IFRS 16 Leasing -standardin, joka korvaa standardin IAS 17 Leasing-sopimus. IFRS 16:n mukaan nykyinen luokittelu käyttö- ja rahoitusleasingiin vuokralle ottajien osalta korvataan mallilla, jos-

sa kaikkien yli 12 kuukautta pitkien leasing-sopimusten käsittämät varat ja velat kirjataan taseeseen. Kun leasing-sopimus on korkeintaan 12 kuukautta pitkä tai hyödykkeen arvo on alhainen, voidaan soveltaa helpotussääntöä. Leasinghyödykkeestä kirjataan erikseen leasingvelkaan liittyvät poistot ja korkokulut. Vuokralle antajaa koskevat edelleen samat säännöt kuin IAS 17:ssä, minkä vuoksi nykyistä luokittelua käyttö- ja rahoitusleasingiin sovelletaan jatkossakin. Aktia arvioi standardin vaikutusta tulosraportointiin juoksevasti. Standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa. Aktia-konsernissa IFRS 16 otetaan suunnitelman mukaan käyttöön, kun se tulee pakolliseksi 1.1.2019.

Konserni arvioi, että muilla uusilla tai muutetuilla IFRS-standardeilla tai IFRIC-tulkinnoin (International Financial Reporting Interpretations Committee) ei tule olemaan olennaista vaikutusta konsernin tulokseen, taloudelliseen asemaan tai tietoihin.

Konsolidointiperiaatteet

Yhdistelty tilinpäätös käsittää emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:n ja sen tytäryhtiöt, joihin emoyhtiöllä on määräysvalta. Konsernilla katsotaan olevan määräysvalta, jos osakeomistus on yli 50 prosenttia äänistä (ml. potentiaaliset äänet) tai jos sillä muutoin on oikeus vaikuttaa yrityksen taloudelliseen asemaan ja toiminnallisiin strategioihin hyötyäkseen sen toiminnasta. Tytäryhtiöt yhdistellään hankinta-ajankohdasta myyntipäivään.

Konsernitilinpäätös käsittää tytäryhtiöt, joissa emoyhtiö omistaa suoraan tai epäsuorasti 50 prosenttia äänioikeutetuista osakkeista tai joissa sillä muutoin on määräysvalta. Eliminoinnissa on käytetty hankintamenomenetelmää. Hankintamenomenetelmän mukaisesti ostetun yrityksen varat, velat, ehdolliset varat ja veloitteet hankintahetkellä arvostetaan käypään arvoon. Oston yhteydessä syntyviä kuluja ei käsitellä osana hankintamenolaskelmaa, vaan ne kirjataan kuluiksi silloin, kun kulut syntyvät tai palvelut saadaan.

Konsernitilinpäätös käsittää osakkuusyhtykset, joissa emoyhtiö omistaa suoraan tai epäsuorasti 20–50 prosenttia äänioikeutetuista osakkeista tai joissa sillä muutoin on määräysvalta. Osakkuusyhtykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Pääomaosuusmenetelmässä konsernin osuus osakkuusyhtyrityksen omasta pääomasta ja tuloksesta kasvattaa tai pienentää kirjattujen osakkeiden arvoa tilinpäätöshetkellä.

Konsernitilinpäätöksessä eliminoidaan kaikki sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, osingot, voitot ja tappiot.

Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään erikseen konsolidoidussa omassa pääomassa. Se osa määräysvallattomien omistajien osuudesta, jota ei voi kirjata omaan pääomaan, kirjataan muihin velkoihin. Ostojen yhteydessä tunnistetaan mahdolliset määräysvallattomien omistajien omistukset ostetussa yrityksessä ostohetkellä. Määräysvallattomien omistajien sopimusten sisältö ratkaisee, kirjataanko omistus osaksi omaa pääomaa vai muiksi veloiksi.

Segmenttiraportointi

Segmenttiraportointi esitetään ylimmille operatiivisille johtoelimille annettavan sisäisen raportoinnin mukaisesti. Ylimmät operatiiviset johtelimet vastaavat resurssien jaosta ja liiketoimintasegmenttien tuloksen arvioinnista. Tämä toiminto on konsernissa strategisista päätöksistä vastaavalla konserninjohtolla.

Pankkitoimintasegmenttiin kuuluvat Aktia Pankki Oyj:n konttoritoiminta, yksityispankkitoiminta, yritystoiminta, korttitoiminta ja treasury sekä tytäryhtiöt Aktia Hypoteekkipankki Oyj, Aktia Yritysrahoitus Oy ja Aktia Kiinteistönvälitys Oy.

Varainhoito & Henkivakuutus -segmenttiin kuuluvat tytäryhtiöt Aktia Varainhoito Oy, Aktia Rahastoyhtiö Oy, Aktia Henkivakuutus Oy ja sen kiinteistötytäryhtiöt Keskinäinen Kiinteistö Oy Pakkalantie 21, Keskinäinen Kiinteistö Oy Pakkalantie 19, Keskinäinen Kiinteistö Oy Tikkurilantie 141, Kiinteistö Oy Kantaatti ja osakkuusyritykset Kiinteistö Oy Keinusaaren Toimistotalo 1 (omistusosuus 50 %), Keskinäinen Kiinteistö Oy Sähkötie 14-16 (omistusosuus 33,3 %, 66,7 % yhtiöstä myytiin 30.10.2015) ja Kiinteistö Oy Lahden BW Tower (omistusosuus 33,3 %).

Segmenttiin Muut kuuluvat konsernihallinto ja tietyt Aktia Pankki Oyj:n hallinnolliset toiminnot. Tytäryhtiö Vasp-Invest Oy sulautettiin emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:hin 30.11.2015.

Allokointiperiaatteet ja konsernieliminoinnit

Pankkitoimintasegmenttiin kuuluvien yksiköiden korkokatteisiin sisältyvät otto- ja antolainauksen marginaalit. Otto- ja antolainauksen viitekorkojen ja uudelleenhinnoittelujakohtien eroavaisuudesta aiheutuva korkoriski siirretään konsernin sisäisten hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti treasuryyn. Treasury vastaa konsernin korkoriskistä, likviditeetistä ja taseensuojaustoimenpiteistä, joihin sillä on johdon valtuutus. Keskitettyjen tukitoimintojen kulut allokoidaan segmenteille resurssien käytön, määriteltyjen projektien ja erilaisten jakoperusteiden mukaan.

Aktia Pankki Oyj ei allokoimaa omaa pääomaa eri segmenteille. Muut-segmentti koostuu tuloslaskelman ja taseen eristä, joita ei allokoida liiketoimintasegmenteille.

Konsernin sisäiset transaktiot juridisten yksiköiden välillä eliminoidaan ja ilmoitetaan kunkin segmentin sisällä, jos yksiköt kuuluvat samaan segmenttiin. Konsernin sisäiset eri segmentteihin kuuluvien juridisten yksiköiden väliset transaktiot kuuluvat eliminoituihin.

Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin.

Valuutan muuntaminen

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muutettu euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu Valuuttatoiminnan nettotuotoiksi. Henkivakuutustoiminnasta syntyneet kurssierot kirjataan Sijoitustoiminnan nettotuottoihin, ja ne sisältyvät henkivakuutusnettoon.

Tuottojen ja kulujen tuloutusperiaatteet

Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimukseen juoksuajan mukaan. Tällä menetelmällä instrumentin tuotot ja kulut jaksotetaan tasaisesti suhteessa jäljellä olevaan määrään eräpäivään saakka. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin liittyvät korkotuotot ja -kulut kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Osingot ja osuudet kirjataan tuotoiksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti. Uusien tai uudistettujen vakuutusten hankintakulut kirjataan vakuutustoiminnassa palkkiokuluiksi, jotka sisältyvät muihin liiketoiminnan kuluihin.

Vakuutusmaksut

Henkivakuutustoiminnan saadut vakuutusmaksut kirjataan tuloslaskelmaan maksutulona, ja ne sisältyvät Henkivakuutusnettoon. Maksut kirjataan maksutuloon vakuutuslajista riippuen joko veloitus- tai maksuperiaatteen mukaan. Vakuutusmaksujen voimassaoloaikana vakuutusmaksut tuloutetaan yleensä suhteessa aikaan. Tilinpäätöspäivän jälkeiseen aikaan liittyvä maksutulon osuus kirjataan taseeseen varauksena kertymättömästä vakuutusmaksusta (vakuutusmaksuvastuu) osana vakuutusvelkaa. Maksusaatava kirjataan vain siinä tapauksessa, että vakuutusturva on voimassa tilinpäätöspäivänä, kuitenkin niin, että vakuutusmaksut, jotka kokemuksen mukaan jäävät maksamatta, vähennetään maksutulosta.

Henkivakuutustoiminnan vakuutukset luokitellaan sopimusten sisältämän arvioitun vakuutusriskin mukaisesti joko vakuutus- tai sijoitussopimuksiksi. Riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset luokitellaan vakuutusopimuksiksi. Sijoitussidonnaiset sopimukset, joissa ei ole riittävää vakuutusriskiä ja jotka eivät mahdollista harkinnanvaraisia etuja, luokitellaan sijoitussopimuksiksi. Sijoitussopimukseen, joissa on oikeus harkinnanvaraisiin etuihin (asiakashyvityksiin), sovelletaan IFRS 4:n antamaa mahdollisuutta kirjata ne vakuutusopimuksiksi.

Korvauskulut

Henkivakuutustoiminnan maksetut korvaukset ja vakuutusvelan muutos kirjataan tuloslaskelmaan, ja ne sisältyvät Henkivakuutusnettoon.

Tilinpäätöshetkellä edelleen maksamatta olevista tapahtuneista vahingoista maksettavista korvauksista ja niiden vahinkokäsittelykuluista, myös vahingoista, joita ei ole vielä ilmoitettu konsernille, tehdään varaus yhtiön vakuutusvelkaan (korvausvastuu).

Muut tuotot ja kulut

Taseensuojauksena säästöpankeille ja paikallisosuuspankeille välitettyjen johdannaisten tuotot tuloutetaan suoraan.

Poistot

Aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä tehdään lineaarisia suunnitelman mukaisia poistoja hankintahinnasta hyödykkeen taloudellisen eliniän mukaan. Yleensä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden jäännösarvoksi oletetaan nolla. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykelajien mukaiset arvioidut taloudelliset eliniät ovat seuraavat:

Rakennukset	40 vuotta
Rakennusten peruskorjaukset	5–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet (IT-hankinnat)	3–7 vuotta

Jos käyttöomaisuus luokitellaan IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettavat toiminnot -standardin mukaisesti, poistoja ei tehdä.

Työsuhde-etuudet

Eläkejärjestelyt

Konserni kirjaa eläkejärjestelyt maksuperusteisina tai etuuspohjaisina. Maksuperusteisissa eläkejärjestelyissä konserni maksaa kiinteät maksut ulkoisille eläkevakuutusyhtiöille. Konsernilla ei tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta maksaa muita maksuja, jos eläkevakuutusyhtiöllä ei ole riittäviä varoja maksaa henkilöstön eläkkeitä kuluvalta tai aiemmilta kausilta. Merkittävin maksuperusteinen järjestely on työntekijän eläkelain mukainen perusvakuutus (TEL). Ulkopuoliset eläkevakuutusyhtiöt vastaavat tästä eläketurvasta konserniyhtiöissä. Maksuperusteisiksi luokiteltujen järjestelyjen eläkevakuutusmaksut on tilinpäätöksessä jaksotettu vastaamaan suorituspalkkoja.

Konsernissa on myös vapaaehtoisia etuuspohjaisia järjestelyjä. Etuuspohjaisissa järjestelyissä konsernille jää velvoitteita tilikauden maksujen jälkeen, ja konserni kantaa näiden vakuutusmatemaattisen riskin ja/tai sijoitusriskin. Konsernin etuuspohjaiset järjestelyt kirjataan IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaan. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vastuut on kirjattu tilinpäätökseen velkana.

Osakeperusteiset korvaukset

Konsernissa on käytössä kannusteohjelma johtavassa asemassa oleville avainhenkilöille. Konsernissa tehdään juoksevasti kannusteohjelman todennäköistä toteumaa koskeva arvio. Kannusteohjelman puitteissa ansaitut etuudet arvostetaan käypään arvoon päätöspäivänä, ja ne kirjataan lineaarisesti kuluiksi ansaintajakson aikana. Maksu tapahtuu joko oman pääoman ehtoisten instrumenttien siirtona tai käteisenä.

Siltä ohjelman osalta, joka maksetaan oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla, kirjataan jaksotettu oman pääoman muutos Osakeperusteisten korvausten rahastoon. Käteisenä maksettavaa ohjelman osaa varten on otettu

velka. Korvauksen käyvän arvon mahdollinen muutos kirjataan henkilöstökuluiksi.

Verot

Tuloslaskelman verot koostuvat vuoden ja aikaisempien vuosien tuloveroista ja laskennallisista veroista. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi koskien erää, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, jolloin vero vaikutus kirjataan osaksi omaa pääomaa. Tuloverot kirjataan vuoden arvioidun verotettavan tulon perusteella. Laskennalliset verot kirjataan varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisen eron mukaan. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarojen osalta Aktiassa sovelletaan IAS 39 -standardia, jossa rahoitusvarat (saamistodistukset, osakkeet ja osuudet, saamiset luottolaitoksilta sekä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä) jaetaan neljään arvostusluokkaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Luokkaan Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältyvät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat. Luokkaan on kirjattu saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joilla käydään aktiivisesti kauppaa ja jotka on hankittu lyhyen aikavälin ansaintatarkoituksessa. Ne on merkitty juoksevasti käypään arvoon siten, että arvonmuutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Strukturoidut joukkovelkakirjalainat ja kytkettyjä johdannaisia sisältävät sijoitukset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin, mikä merkitsee sitä, että arvonmuutos kirjataan juoksevasti suoraan tuloslaskelmaan.

Henkivakuustustoiminnassa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi on luokiteltu sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset, jotka esitetään taseessa omana eränään Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset -erän alla.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kirjataan saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa tai eräpäivään asti. Realisoimaton arvonmuutos kirjataan laajaan tulokseen laskennallisilla veroilla vähennettynä, kunnes myynti tai arvonalentuminen tapahtuu. Myynnin tai arvonalentumistappion sattuessa kertynyt realisoimaton voitto tai tappio siirretään tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot, ja se sisältyy erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Henkivakuustustoiminnassa nämä voitot ja tappiot kirjataan Sijoitustoiminnan nettotuottoihin, jotka sisältyvät Henkivakuutusnettoon.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin kirjataan saamistodistukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään saakka. Nämä arvopaperit kirjataan jaksotettuun

hankintamenuon. Jos on objektiivista näyttöä siitä, että tällaisesta arvopaperista ei saada täyttä takaisinmaksua tilikauden lopussa, ero hankintamenuon kirjataan kuluna. Hankintamenuon ja nimellisarvon välinen erotus jaksotetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi.

Jos luokkaan Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset kuuluvia arvopapereita myydään ennen eräpäivää, ne luokitellaan uudelleen luokkaan Myytävissä olevat rahoitusvarat. Syynä uudelleenluokitteluun on se, että sijoituksia (merkittävä määrä) koskeva tarkoitus tai kelpoisuus muuttuu niin, että tämän luokan käyttöön oikeuttavat ehdot eivät enää täyty. Tällaisen uudelleenluokittelun jälkeen arvopaperit kirjataan Myytävissä olevat rahoitusvarat -luokkaan ainakin kahtena peräkkäisenä tilikautena.

Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan saamiset luottolaitoksilta sekä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Nämä saamiset kirjataan jaksotettuun hankintamenuon.

Uudelleenluokittelu

Myytävissä olevat rahoitusvarat, pois lukien johdannaiset, voidaan luokitella uudelleen eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin, jos Aktialla on tarkoitus tai edellytykset pitää rahoitusvarat lähiajan tai eräpäivään saakka. Uudelleen luokiteltavien varojen tulee uudelleenluokittelun yhteydessä täyttää sitä luokkaa koskevat määritelmät, johon ne uudelleenluokitellaan. Luokkaan eräpäivään saakka pidettäviin sijoituksiin uudelleenluokittelun edellytyksenä on, että Aktia on muuttanut omistuksen tarkoitusta ja että sillä on edellytykset pitää rahoitusvarat eräpäivään saakka.

Uudelleenluokittelu tehdään käypään arvoon uudelleenluokittelun ajankohtana. Käyväksi arvoksi tulee alkuperäinen hankintamenu tai jaksotettu hankintamenu.

Arvopapereiden, jotka luokitellaan uudelleen myytävissä olevista rahoitusvaroista eräpäivään asti pidettäviin rahoitusvaroihin, tulee olla panttauskelposia keskuspankissa ja niillä tulee olla korkea luottoluokitus. Uudelleenluokittelussa rahoitusvarojen luokituksen on oltava vähintään Aa3/AA-.

Rahoitusvelat

Luokkaan Rahoitusvelat kirjataan velat luottolaitoksilta, velat yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat. Rahoitusvelat merkitään taseeseen sopimuksentekohetkellä hankintamenuon ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenuon. Niiden velkojen osalta, joihin sovelletaan suojauskasentaa, velan jaksotettu hankintamenu oikaistaan sovelletavan riskin käyvällä arvolla. Kun rahoitusvelat liittyvät sitoumuksiin ostaa oman pääoman luonteisia rahoitusvälineitä, velka kirjataan tulosvaikeudesta käypään arvoon. Rahavirtalaskelmassa liikkeeseen laskettujen velkojen katsotaan kuuluvan pankin juoksevaan toimintaan, kun taas velkojen, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, katsotaan kuuluvan rahoitus-toimintaan.

Rahoitusinstrumenttien arvostus käypään arvoon

Aktiivisilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien noteerattujen osakkeiden ja muiden rahoitusinstrumenttien käypä arvo perustuu noteerattuun ostokurssiin. Jos rahoitusinstrumentin noteerattu hinta ei edusta todellisia ja säännöllisesti esiintyviä markkinatapahtumia tai jos noteerattu ja hintoja ei ole saatavilla, käypä arvo vahvistetaan soveltuvan arvostustekniikan mukaan. Arvostustekniikat voivat vaihdella diskontattujen kassavirtojen yksinkertaisesta analyysistä monimutkaisiin optioarvostusmalleihin. Arvostusmallit on laadittu siten, että todennettavissa olevia markkinahintoja ja kurssia käytetään syöttötietoina, mutta myös ei-todennettavissa olevia malliparametrejä voidaan käyttää.

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo on jaettu kolmeen tasoon. Jaottelu tehdään sen mukaan, onko arvo saatu saman instrumentin toimivilla markkinoilla noteerattujen kurssien avulla (taso 1), todennettavissa olevia tietoja käyttävien arvostustekniikoiden avulla (taso 2) vai käyttäen arvostustekniikoita, jotka perustuvat ei-todennettavissa olevaan tietoon (taso 3).

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan, jos yrityksen, johon sijoitus on tehty, taloudellinen tilanne on huonontunut merkittävästi. Kriteerit ovat seuraavat:

- yritys on asetettu konkurssiin tai se on maksukyvytön
- yritys on tehnyt yrityssaneeraus sopimuksen tai hakenut suojaa velkojiaan vastaan tai velkoihin vaikuttava laaja uudelleenjärjestely on meneillään.

Kun jokin yllä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentuminen on markkina- ja hankinta-arvon välinen erotus tilinpäätöshetkellä. Jos markkina-arvoa ei ole tai on erityistä syytä olettaa, että markkina-arvo ei edusta arvopaperin todellista arvoa tai konsernilla on määräysvaltaa yhtiössä, arvonalentumispäätös tehdään konsernin hallituksen vahvistaman erillisen arvion perusteella.

Maksukyvyttömyyden lisäksi korkosijoitukset tutkitaan yksilöllisesti arvonalennustarpeen arvioimiseksi, jos arvopaperin kurssi on laskenut yli 50 prosenttia ja instrumentin luottoluokitus on laskenut alle Investment Grade -luokituksen (BB+, Ba1 tai alhaisempi).

Osakkeista ja osakerahastosijoituksista tehdään arvonalentumiskirjaus, jos sijoituksen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti. Lasku on merkittävä, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10 pankkipäivän keskikurssin (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen) ja hankinta-arvon välinen ero ylittää tietyt volatilitteettirajat. Volatilitteettia kvantifoidaan beetakerroimilla, jotka mittaavat osakkeiden riskiä suhteessa markkinoihin (vertailuindeksi). Osakerahastojen osalta indeksi on sama kuin osakerahastojen vertailuindeksi. Erillisten osakkeiden indeksi on toimialaindeksin ja maantieteellisen indeksin yhdistelmä. Näiden kahden indeksin painot lasketaan erikseen kullekin osakkeelle soveltamalla ne historialliseen arvonalentamiseen ja maksimoimalla osakkeen ja indeksin välinen korrelaatio. Samaa menetelmää käytetään konsernin Value-at-Risk-mallissa.

Osakkeista ja kiinteistörahastoista tehdään arvonalentumisarvio, jos sijoi-
tuksen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti. Arvonalentumisen
suuruutta arvioitaessa otetaan huomioon mm. kiinteistö-, maksuvalmius-,
jälleenrahoitus- ja korkoriskit.

Arvon lasku on pitkäaikainen, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10
pankkipäivän keskipäivä (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen)
on 18 kuukauden ajan ollut yhtäjaksoisesti hankinta-arvoa alhaisempi.

Jos jokin edellä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan
tuloslaskelmaan. Arvonalentumisen määrä on tilinpäätöshetken käyvän ar-
von ja hankinta-arvon välinen erotus.

Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumiset kirjataan kohdistettuina
ja ryhmäkohtaisesti. Arvonalentuminen kirjataan kohdistettuna vain, jos
on objektiivista näyttöä siitä, että asiakkaan maksukyky on heikentynyt sen
jälkeen, kun saaminen alun perin kirjattiin taseeseen. Objektiivista näyttöä
ovat velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, sopimusrikot, kuten
viivästyneet koron tai pääoman maksut, taloudellisista tai juridisista syistä
annettu lievennys, jota lainantaja ei olisi muutoin harkinnut, velallisen kon-
kurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely.

Saamisen arvo on laskenut, jos arvioitu saamisen tuoma rahavirta, vakuu-
den käypä arvo huomioon ottaen, on pienempi kuin luoton kirjanpitoar-
von ja luoton maksamattomien korkojen summa. Arvioitu tuleva rahavirta
diskontataan luoton alkuperäisellä efektiivisellä korolla. Jos luoton korko on
vaihtuva, käytetään tarkistushetkellä sopimuskorkoa diskonttauskorkona.
Arvonalentumiseksi kirjataan rahavirran palautusten alemman nykyarvon ja
luoton kirjanpitoarvon erotus.

Ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus on perusteltu, jos on objektiivis-
ta näyttöä siitä, että kyseisten luottosalkkujen saamisen takaisinmaksuun
liittyy epävarmuutta. Arvonalentumiskirjaus perustuu historialliseen analyysi-
in tappion todennäköisyydestä maksukyvyttömyystilanteessa makro- ja
mikrotalouden tapahtumat sekä kokemusperäinen arvio huomioon ottaen.
Arvonalentamisen tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon luoton laadun
ja vakuuksien arvoon 12 kuukauden sisällä odotettu muutos, kun taas ar-
vonalentumisen koon ja laajuuden arvioinnissa otetaan huomioon salkku-
jen koko juoksuaika.

Rahoitusvarojen oston tai myynnin kirjaus

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivän mukaan (tra-
de date).

Johdannaisopimukset

Kaikki johdannaisopimukset kirjataan taseeseen ja arvostetaan käypään
arvoon. Johdannaiset, joiden käypä arvo on positiivinen, kirjataan varoiksi
erään Johdannaisopimukset. Johdannaiset, joiden käypä arvo on negatii-
vinen, kirjataan veloiksi erään Johdannaisopimukset.

Pankkitoiminnassa johdannaisopimukset kirjataan tuloslaskelmaan
johdannaisten luokan mukaan. Jos johdannaisopimuksiin sovelletaan

suojauslaskentaa, arvomuutos kirjataan jäljempänä kuvattujen tilinpää-
töseriaatteiden, käyvän arvon tai rahavirran suojaus, mukaan. Henkivakuu-
tustoiminta kirjaa johdannaisten arvomuutokset sekä realisoitujen voitot ja
tappiot Henkivakuutusnettoon sisältyvään tuloslaskelman erään Sijoitustoi-
minnan nettotulos.

Suojauslaskenta

Kaikki johdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Aktia on IAS 39 -standar-
din mukaisesti kirjannut suojauslaskennan joko käyvän arvon tai rahavirran
suojausena.

Aktian suojauslaskentapolitiikan mukaisesti suojaavan johdannaisen ja
suojattavan erän suojaussuhde sekä riskienhallinnan tavoitteet ja strategia
dokumentoidaan suojauksen alkaessa. Suojauslaskentaa sovellettaessa
suojauksen tulee olla erittäin tehokas. Suojausta pidetään tehokkaana, jos
suojausinstrumentin käyvän arvon muutosten voidaan suojauksen alussa ja
koko juoksuaikana odottaa olennaisesti neutraloivan suojattavan erän käy-
vän arvon muutokset. Toteutuman tulee olla 80–125 prosenttia. Suojauk-
sen tehokkuutta jälkikäteen arvioitaessa Aktia arvostaa suojausinstrumentin
käypään arvoon ja vertaa tämän arvon muutosta suojattavan erän käyvän
arvon muutokseen. Tehokkuutta mitataan kumulatiivisesti. Jos johdanna-
isen ja suojatun erän suojaussuhde ei ole 100-prosenttinen, tehoton osa
kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Jos suojaussuhde ei täytä edellä mainittuja tehokkuusvaatimuksia, suo-
jauslaskenta lopetetaan. Johdannaisten realisoimattoman arvon muutos
kirjataan käypään arvoon tuloslaskelman korkokatteeseen siitä alkaen, kun
suojausta viimeksi pidettiin tehokkaana.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojausta sovelletaan johdannaisiin, joita käytetään tiettyyn
riskiin liittyvän varan tai velan käyvän arvon muutosten suojaukseen. Akti-
assa varojen ja velkojen käyvän arvon muutoksiin liittyvä riski koskee pää-
asiassa lainoja, arvopapereita ja sellaista kiinteäkorkoista ottolainasta, joka
aiheuttaa korkoriskin.

Suojausinstrumenttien (johdannaiset) käyvän arvon muutokset ja suojatta-
van erän käyvän arvon muutokset on kirjattu erikseen tuloslaskelman erään
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Jos suojaus on tehokas, käyvän
arvon muutokset kumoavat toisensa, mikä merkitsee sitä, että nettotulos
on lähellä nollaa. Taseessa suojattavan riskin arvomuutos kirjataan suoja-
tun tase-erän arvon oikaisuna. Suojaavina johdannaisina käytetään koron-
vaihtosopimuksia ja korkotermiinejä.

Käyvän arvon suojaukset lakkaavat seuraavissa tilanteissa:

- suojausinstrumentti eräännyy, myydään, puretaan tai lunastetaan
- suojaussuhde ei enää täytä suojauslaskennan ehtoja
- suojaussuhde katkeaa.

Kun suojaussuhde päättyy, jaksotetaan kertyneet voitot tai tappiot, jotka
ovat oikaisseet suojatun erän arvoa, tuloslaskelmaan. Jaksotus ulottuu
suojaatun erän jäljellä olevan juoksuajan yli tai puretun suojausinstrumentin
alkuperäisen juoksuajan yli.

Rahavirran suojaus

Rahavirran suojausta sovelletaan tulevien korkovirtojen, kuten vaihtuvakorkoisten varojen ja velkojen koronmaksun suojaamiseksi. Käyvän arvon vuosimuutoksen tehokkaan suojauksen osuus kirjataan laajaan tuloslaskelmaan ja tehoton osuus tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään oman pääoman rahavirtasuojauksesta tuloslaskelmaan sille kaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat tuloutuvat. Suojaavina johdannaisina käytetään koronvaihtosopimuksia, korkotermiinejä ja korko-optioita.

Kun korko-optioita käytetään suojausinstrumentteina, vain korko-option peruservo kirjataan suojauslaskentaan. Korko-optioiden aika-arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtasuojaukset lakkaavat samoissa tilanteissa kuin käyvän arvon suojaukset. Kun rahavirtasuojaukset lakkaavat, mutta kassavirtoja odotetaan vielä, suojausinstrumenttia koskevat kertyneet voitot tai tappiot jäävät erilliseksi eräksi omaan pääomaan. Kertyneet voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan samoilta kausilta kuin aiemmin suojatut korkovirrat kirjataan tuloslaskelmaan.

Muut tulosvaikuttisesti arvostetut johdannaispöytäkirjat (back-to-back-suojaus kolmansien osapuolten kanssa)

Muut johdannaispöytäkirjat ovat lähinnä paikallispöytäkirjoille välitettyjä korkojohdannaisia, jotka on suojattu back-to-back-menetelmällä kolmannen osapuolen kanssa. Nämä korkojohdannaiset arvostetaan käypään arvoon, ja tulosmuutos kirjataan erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Johdannaispöytäkirjojen vastapuoliriskiä on rajoitettu paikallispöytäkirjojen kanssa tehdyillä keskinäisillä panttaussopimuksilla. Kolmansien osapuolten osalta sovelletaan yksilöllisiä ISDA/CSA-vakuusmenetelmien (Credit Support Annex) ehtoja.

Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset

Johdannaiset, joita ei ole luokiteltu suojaaviksi johdannaisiksi ja jotka eivät ole tehokkaita sellaisinaan, luokitellaan käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattaviksi johdannaisiksi.

Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset arvostetaan ensin käypään arvoon, mutta transaktiokulut kirjataan suoraan tuloslaskelmaan ja uudelleenarvioidaan sitten käypään arvoon. Johdannaiset kirjataan taseeseen varoina, kun niiden käypä arvo on positiivinen, ja velkoina, kun niiden käypä arvo on negatiivinen. Käyvän arvon muutokset ja realisoidut voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Takaisinostosopimukset

Aidolla takaisinostosopimuksella, nk. repolla (repurchase agreement), tarkoitetaan sopimusta, jossa osapuolet sopivat arvopapereiden myynnistä sekä vastaavien varojen takaisinostosta määrättyyn hintaan. Takaisinoston yhteydessä myyty arvopaperi kirjataan edelleen taseeseen, ja saadut likvidit

varat kirjataan rahoitusvelaksi. Myyty arvopaperi kirjataan myös asetetuksi pantiksi. Ostetusta arvopaperista maksetut likvidit varat kirjataan myyvän osapuolen antolainauksena.

Käteiset varat

Käteiset varat koostuvat kassasta, pankkisaamisista, Suomen Pankin sekkitilistä ja alle kolmen kuukauden lyhytaikaisista talletuksista. Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta sisältyvät Lainoihin ja muihin saamiin. Rahavirtalaskelman rahavaroihin sisältyvät käteiset varat ja vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Konsernin kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen mukaan omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuottaa vuokratuloja ja pääomalle arvonnousua. Jos osa kiinteistöistä on konsernin omassa käytössä, jaottelu on tehty kuhunkin käyttötarkoitukseen tarkoitettujen neliömetrien mukaan.

Omassa käytössä olevat kiinteistöt kirjataan alkuperäiseen hankinta-arvoon, kun taas sijoituskiinteistöt kirjataan käypään arvoon. Käyvän arvon perusteena arvostuksessa on käytetty riippumattoman arvioijan lausuntoa sekä omia tulevia vuokratuloja koskevia arvostusmalleja. Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamääräisinä. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Myytävisissä olevat varat

Käyttöomaisuus tai myyntiryhmä luokitellaan Myyntitarkoituksessa pidettävien varoihin, jos hyödyke voidaan myydä välittömästi noudattaen tavallisia, tällaisten hyödykkeiden myynnissä noudatettavia ehtoja. On myös oltava hyvin todennäköistä, että myynti tapahtuu. Jotta myynti olisi hyvin todennäköinen, tarvitaan hallituksen päätös hyödykkeen myyntisuunnitelmasta, ja aktiivisen työn ostajan löytämiseksi ja suunnitelman toteuttamiseksi tulee olla aloitettu. Myytävissä olevat varat arvostetaan käypään arvoon vähennettyinä myyntikululla.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen veloitte, ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen tulee ajankohtaiseksi ja konserni voi luotettavalla tavalla arvioida veloitteen määrän. Jos osasta veloitetta on mahdollisuus saada korvausta kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erillisenä eränä, kun on käytännössä varmaa, että korvaus saadaan. Varaukset tarkistetaan jokaisena tasepäivänä ja oikaistaan tarvittaessa. Varaus arvostetaan sen määrän nykyarvoon, jota odotetaan veloitteen täyttämiseksi.

Konserni vuokralleantajana

Rahoitusleasingisopimukset

Sellaisten hyödykkeiden vuokraaminen, joissa kohteen omistamiseen liittyvät taloudelliset riskit ja edut olennaisilta osin siirtyvät konsernilta vuokralleottajalle, luokitellaan rahoitusleasingiksi ja hyödykkeet kirjataan vuokralleottajan taseeseen. Leasingjakson alussa konsernille muodostuu vuokralleottajalta saaminen, joka maksetaan takaisin leasingjakson pituuden mukaisesti. Kukin leasingmaksu jakautuu korkoon ja saamisen osamaksuun. Korkotuotto jakautuu vuokra-ajalle niin, että jokaiselle tilikaudelle tulee kiinteää korkokantaa vastaava määrä kunakin tilikautena kirjatusta saatavista.

Konserni vuokralleottajana

Vuokrasopimukset

Käyttöleasingiksi luokitellaan leasing, jossa vuokralleantaja pitää itsellään kohteen omistamiseen liittyvät olennaiset taloudelliset riskit ja edut, ja hyödykkeet kirjataan vuokralleantajan taseeseen. Käyttöleasingisopimusten leasingvuokrat kirjataan tuloslaskelmaan vuokratuluna.

Vakuutus- ja sijoitussopimukset

Vakuutus- ja sijoitussopimusten luokittelu

Vakuutussopimukset luokitellaan joko vakuutussopimuksiksi tai sijoitussopimuksiksi. Vakuutussopimuksissa riittävät vakuutusriskit siirretään vakuutusnottajalta vakuutusnottajalle. Sijoitussopimuksessa vakuutusnottajan vakuutusriski ei ole riittävä, jotta luokitteluksi tulisi vakuutussopimus.

Sijoitussopimukseen, joissa on oikeus harkinnanvaraisiin etuihin (asiakashyvytyksiin) tai jotka voidaan vaihtaa tällaisiin sopimuksiin, sovelletaan IFRS 4:n antamaa mahdollisuutta kirjata ne vakuutussopimuksiksi. Sijoitussidonnaiset vakuutussopimukset luokitellaan vakuutussopimuksiksi tai sijoitussopimuksiksi. Sijoitussidonnaiset sopimukset, joissa ei ole riittävää vakuutusriskiä ja jotka eivät mahdollista harkinnanvaraisia etuja, luokitellaan sijoitussopimuksiksi. Pääomitusopimukseen ei liity vakuutusriskiä, minkä vuoksi ne on luokiteltu sijoitussopimuksiksi.

Sopimukset jaotellaan seuraavasti:

Vakuutussopimukset

- Sopimukset, joiden vakuutusriski on riittävä
- Sopimukset, joissa on harkinnanvarainen osa tai mahdollisuus harkinnanvaraiseen osaan
- Sijoitussidonnaiset sopimukset, joiden vakuutusriski on riittävä

Sijoitussopimukset

- Sijoitussidonnaiset sopimukset, joiden vakuutusriski ei ole riittävä
- Pääomitusopimukset

Jälleenvakuutus

Jälleenvakuutussopimuksilla tarkoitetaan vakuutussopimuksia, joiden mukaan vakuutustoiminta voi saada korvauksia toiselta vakuutusyhtiöltä, jos se itse on korvausvelvollinen tehdyn vakuutussopimuksen perusteella. Maksetut vakuutusmaksut jälleenvakuuttajille kirjataan maksutulona ja korvauksiin liittyvät kulut erään Maksetut korvaukset. Jälleenvakuutussopimusten perusteella saatavat korvaukset kirjataan taseen varoihin. Jälleenvakuuttajille maksamattomat maksut kirjataan taseen velkoihin.

Vakuutus- ja sijoitussopimukseen liittyvät velat

Vakuutus- ja sijoitussopimukseen liittyvät velat kirjataan vakuutusmaksuveltuudesta ja korvausvastuusta koostuvaan vakuutusvelkaan. Vakuutusvelan laskenta perustuu oletuksiin kuolevuudesta, kuluista ja vahinkosuhteista ym. Taatun koron vakuutussopimusten vakuutusvelan laskennassa käytettävän laskentakoron vaihteluväli on 1,0–4,5 %.

Korvausvastuuseen sisältyy toisaalta tapahtuneita vahinkoja koskevia, tilinpäätöshetkellä edelleen maksamattomia varauksia (tunnetut vahingot) vahinkokäsittelykuluineen, toisaalta konsernille vielä ilmoittamattomia vahinkoja koskevia varauksia (tuntemattomat vahingot). Riskivakuutusten osalta korvausvastuuseen sisältyy tapahtuneita vahinkoja koskevia, tilinpäätöshetkellä edelleen maksamattomia varauksia (tunnetut vahingot) ja konsernille vielä ilmoittamattomia vahinkoja koskeva varaus (tuntemattomat vahingot).

Säästövakuutusten osalta korvausvastuuseen sisältyy tapahtuneita vahinkoja koskevia, tilinpäätöshetkellä edelleen maksamattomia varauksia (tunnetut vahingot). Eläkevakuutusten osalta korvausvastuuseen sisältyy tapahtuneita vahinkoja koskevia, tilinpäätöshetkellä edelleen maksamattomia varauksia (tunnetut vahingot) sekä arvio tulevista eläkemaksuista kuluineen.

Konsernin IFRS-tilinpäätöksessä vakuutusyhtiön tasaussummat (FAS) on siirretty omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Vakuutusvelan arviointi

Kullakin tilinpäätöshetkellä arvioidaan, onko taseeseen kirjattu vakuutusvelka riittävä. Jos arviointi osoittaa, että vakuutusvelka on riittämätön, vakuutusvelkaa kasvatetaan.

Henkivakuutustoiminnan kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 3 §:n mukaan vakuutuksessa on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, jotka vakuutussopimuksen mukaan oikeuttavat lisätuihin.

Henkivakuutustoiminnan tavoitteena on, että laskuperustekorona ja korkotuottoisten eläkevakuutussäästöjen vuosittain vahvistettujen asiakashyvytysten summa on korkeampi kuin Suomen valtion 10-vuotisen joukkovelkakirjalain tuotto ja että korkotuottoisten säästö- ja sijoitusvakuutussäästöjen tuotto on samalla tasolla kuin Suomen valtion 5-vuotinen joukkovelkakirjalaina. Lisäksi henkivakuutusyhtiön vakavaraisuuden tulee pysyä tasolla, joka mahdollistaa asiakashyvytysten maksun ja voitonjaon osakkeenomistajille.

Aktia Henkivakuutus Oy:n hallitus päättää asiakashyvityksistä vuosittain.

Oma pääoma

Osingot osakkeenomistajille vähennetään omasta pääomasta silloin kun yhtiökokous on päättänyt niiden maksusta.

Määräysvallattomien omistajien osuus

Tytäryhtiöiden Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n ja Aktia Varainhoito Oy:n sopimuksissa on lunastuslausekkeita, minkä vuoksi niiden määräysvallattomien omistajien osuudet kirjataan velaksi omistajille. Velka arvostetaan käypään arvoon raportointipäivänä. Käyvän arvon muutos Aktia Varainhoidon velassa omistajille kirjataan henkilöstökuluihin. Aktia Pankki teki 8.10.2015 säästöpankkien ja POP-pankkien kanssa sopimuksen, jossa pankki sitoutuu ostamaan muiden omistajien osakeomistuksen. Sopimuksen voimaantuloista alkaen muiden omistajien omistus Aktia Hypoteekkipankissa kirjataan velaksi omistajille (ennen sopimusta muiden omistajien omistus kirjattiin määräysvallattomien omistajien osuudeksi omaan pääomaan). Käyvän arvon muutos Aktia Hypoteekkipankin velassa omistajille kirjataan rahoitusvarojen ja -velkojen nettotulokseen.

Johdon harkintaa edellyttävät tilinpäätösperiaatteet

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaan edellyttää johdolta tiettyjä arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettäviin tuottoihin ja kuluihin sekä ehdollisiin varoihin ja velkoihin.

Konsernin keskeiset oletukset koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä, ja ne liittyvät mm. käyvän arvon arviointiin, rahoitusvarojen, lainojen ja muiden saamisten sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisiin ja vakuutusmatemaattisissa laskelmissa käytettyihin oletuksiin.

Käyvän arvon arviointi

Markkinahintatiedon ollessa rajoitettua julkisesti noteeraamattomien rahoitusvarojen tai muiden rahoitusvarojen arviointi edellyttää johdon harkintaa. Periaatteet arvostuksesta käypään arvoon kuvataan kohdassa Rahoitusvarojen arvostus käypään arvoon. Eräpäivään saakka pidettävien rahoitusvarojen käyvät arvot ovat alltiita korkotason muutoksille, instrumenttien likviditeetille ja riskipremioille.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konsernissa arvioidaan kunkin tasepäivän osalta, onko olemassa objektiivista näyttöä, että muiden kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen

rahoitusvarojen arvo on alentunut. Periaatteet esitetään edellä kohdassa Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista

Konserni arvioi juoksevasti, onko saamisen arvonmuutoksesta objektiivista näyttöä ja päättää tiettyjen kriteerien mukaisesti, kirjataanko arvonalentuminen vai mahdollisesti arvonalentumisen peruuttaminen. Periaatteet esitetään edellä kohdassa Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista.

Vakuutusmatemaattiset laskelmat

Vakuutusvelan laskeminen on aina epävarmaa, koska vakuutusvelka perustuu mm. oletuksiin tulevasta korkotilanteesta, kuolevuudesta, sairastuvuudesta ja tulevasta kulutasosta. Tämä selostetaan tarkemmin liitetiedoissa kohdassa henkivakuustoittoiminnan vakuutusvelan määrittämisessä käytetyt menetelmät ja oletukset.

Osakeperusteiset korvaukset

Konsernissa on johtavassa asemassa oleville avainhenkilöille suunnattu kannusteohjelma, ja konsernissa tehdään juoksevasti kannusteohjelman todennäköistä toteumaa koskeva arvio. Periaatteet esitetään edellä kohdissa Työsuhde-etuudet ja Osakeperusteiset korvaukset.

K2 Konsernin riskienhallinta

1. Yleistä	45
2. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	45
3. Konsernin pääomanhallinta	45
3.1 Pääomanhallinta	45
3.2 Vakavaraisuus	45
3.3 Vakavaraisuustavoitteet ja sisäisen pääömavaateen laskenta	46
4. Luotto- ja vastapuoliriskit	47
4.1 Ongelmaluotot	47
5. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinta	48
5.1 Pankkikonsernin rahoitus- ja maksuvalmiusriskit	48
5.1.1 Rahoituslähteet	48
5.1.2 Likviditeettireservi ja likviditeettiriskin mittaaminen	49
5.2 Henkivakuutustoiminnan maksuvalmiusriskit	49
6. Markkina-, tase- ja vastapuoliriskien hallinta	49
6.1 Pankkikonsernin markkina- ja taseriskit	49
6.1.1 Rakenteellinen korkokateriski tain rahoitustoiminnan korkoriski (IRRBB)	49
6.1.2 Hintariski ja luottospreadriski	50
6.1.2.1 Rahoitusvarojen uudelleenluokittelu	50
6.1.2.2 Pankkikonsernin likviditeettisalkku ja muut korolliset sijoitukset	50
6.1.3 Johdannaisten avulla toteutettavan korkoriskienhallinnan vastapuoliriskit pankkikonsernissa	50
6.1.4 Valuuttakurssiriski	51
6.1.5 Osakekurssi- ja kiinteistöriski	51
6.1.6 Riskiherkkyys	51
6.2 Vakuutustoiminnan markkina- ja taseriskit (ALM)	52
7. Vakuutusriskien hallinta	53
8. Operatiivisten riskien hallinta	54
Liite K2:een, Konsernin vakavaraisuus ja riskipositiot	55

1. Yleistä

Konserni harjoittaa pääasiassa pankki-, varainhoito- ja henkivakuutustoimintaa sekä kiinteistönvälitystä. Riskit ja riskienhallinta ovat olennainen osa Aktian toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Olennaiset riskialueet ovat pankkikonsernin luotto-, korko- ja maksuvalmiusriskit sekä henkivakuutus-toiminnan korko- ja muut markkinariskit sekä vakuutustekniset riskit. Liike-toimintariskit ja operatiiviset riskit koskevat kaikkea toimintaa. Liiketoimintariskiä vähennetään toiminnan hajautuksella.

Aktia Pankki Oyj on Aktia-konsernin emoyhtiö. Viranomaisraportointia, vakavaraisuuslaskentaa sekä sisäisiä riski- ja pääoma-allokointiarvioita varten kootaan ”pankkikonsernia” koskevat tiedot. Pankkikonserniin kuuluvat Aktia Pankki Oyj ja sen kaikki tytäryhtiöt lukuun ottamatta vakuutusosmistusta (tytäryhtiö Aktia Henkivakuutus Oy).

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa sekä CRR:n 8 luvun mukaisia julkistamisvaatimuksia (Pilari III) Aktia-konsernissa käsitellään lähemmin vuosikertomuksesta erikseen julkaistavassa Capital and Risk Management Report -raportissa.

2. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Tarjotessaan asiakkailleen rahoitusratkaisuja Aktia ottaa erilaisia riskejä. Riskit ja riskienhallinta ovat olennainen osa Aktian toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan kaikkea riskinottoa, riskien vähentämistä, analysointia, mittaamista, valvontaa ja seurantaa koskevaa toimintaa.

Konsernistrategia ohjaa kaikkea riskinottoa, ja konsernin hallitus vastaa konsernin riskienhallinnasta ja sen resursoinnista. Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konsernin riskienhallinnan kehyksen, konsernin riskipolitiikan, joka kattaa myös toiminnan ohjaamisen tavoitteet ja limiitit. Hallitus seuraa säännöllisesti riskipolitiikan noudattamista.

Konserninjohtaja vastaa riskienhallintaprosessien operatiivisesta organisoinnista ja konserninjohto valmistelee sisäisen pääoman allokointiin ja riskimandaattien edelleen delegointiin liittyvät kysymykset.

Ensisijainen vastuu sisäisestä valvonnasta on liiketoimintayksiköillä ja linjaorganisaatioilla, jotka vastaavat päivittäisen liiketoiminnan johtamisesta, operatiivisista prosesseista ja näissä tehtävistä kontroleista sekä riskienhallintatoimenpiteistä. Riskienhallinta on keskeinen osa sisäistä valvontaa.

Valvontatehtäviä hoitavat konsernin riskienvalvonta ja compliance, jotka molemmat ovat liiketoimintayksiköistä riippumattomia. Riskienvalvonta laatii riskienhallinnan periaatteet, menetelmät ja ohjeet, analysoi ja arvioi riskipositiot ja valvoo riskienhallinnan toimeenpanoa liiketoiminnassa. Compliance-toiminto tekee sovellettavat säännöt tunnetuksi organisaation sisällä ja varmistaa niiden asianmukaisen toimeenpanon sekä tunnistaa, hoitaa ja raportoi tilanteet, joissa sääntöjä on noudatettu puutteellisesti.

Konsernin sisäinen tarkastus tekee riippumattoman arvion konsernin sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja valvontatoimintojen riittävydestä ja laadusta. Sisäistä valvontaa ja sen riittävyttä arvioivat myös ulkoiset tahot, kuten tilintarkastajat.

3. Konsernin pääomanhallinta

3.1 Pääomanhallinta

Pääomanhallinnan tarkoituksena on arvioida konsernin pääomitusta suhteessa toiminnan riskeihin. Tarkoituksena on tukea liiketoimintastrategioita sekä varmistaa pääomien riittävyys myös heikoissa suhdannetilanteissa. Toiminnan tavoitteena on löytää tasapaino osakkeenomistajien tuottovaa- timusten ja viranomaisten, velkainstrumenttisijoittajien, liiketoimien vasta- puolten sekä luottoluokituslaitosten taloudelliselle vakaudelle asettamien vaatimusten välille. Pääomanhallinnalla pyritään kattavasti tunnistamaan olennaiset riskit ja arvioimaan niiden suuruus sekä niiden edellyttämät pääomavaateet. Pääomanhallintaprosessia ohjaa voimassa oleva viranomais- sääntely, eli pankkialan osalta Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP) ja vakuutusalan osalta Own Risk and Solvency Assessment (ORSA).

Konserninjohto vastaa konsernin hallituksen vuosittaisen strategiaprosessin valmistelusta sekä siihen kuuluvasta pääomasuunnittelusta ja allokoinnista. Hallituksen riskivaliokunta valvoo työtä, ja päätökset tehdään konsernin hallituksessa. Konsernin sisäinen tarkastus antaa arvionsa koko pääomanhallintaprosessista vuosittain. Pääomanhallinnan valmistelu- ja päätöksente- koprosessi määritellään tarkemmin hallituksen ja sen riskivaliokunnan työjärjestyksessä. Konsernin riskienvalvonta vastaa sisäisen pääomavaateen ja vakavaraisuustavoitteiden arviointiperusteiden valmistelusta ja niihin liittyvistä laskelmista.

Pääomasuunnittelun lähtökohtana on liiketoimintasuunnitelma volyymien ja riskitasojen muutoksista lähitulevaisuudessa. Suunnitelmien perusteella luodaan ennusteet konsernin ja eri yhtiöiden vakavaraisuuden kehityksestä. Perusskenaarioiden lisäksi tehdään stressitestejä joiden avulla arvioidaan heikompien suhdannetilanteiden vaikutuksia vakavaraisuustasoihin.

3.2 Vakavaraisuus

Finanssivalvonta myönsi 10.2.2015 Aktia Pankki -konsernille (johon kuuluvat Aktia Pankki Oyj ja kaikki tytäryhtiöt lukuun ottamatta Aktia Henkivakuutusta) luvan käyttää sisäisten luottoluokitusten menetelmää (IRBA) laskettaessa vähittäisvastuiden vakavaraisuusvaadetta. Samalla Aktiassa alettiin soveltaa IRBAA myös oman pääoman ehtoihin vastuisiin. Yhteensä 58 prosenttia pankkikonsernin vastuista kuuluu IRBAn piiriin. Muihin vastuisiin sovelletaan toistaiseksi standardimenetelmää. Operatiivisten riskien pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä. Pienen kaupankäyntivaraston ja pienten valuuttapositioiden vuoksi markkinariskeille ei lasketa pääomavaadetta.

IRBAn mukaisesti laskettu keskimääräinen riskipaino asuntovakuudellisille vähittäisluotoille oli 15 prosenttia, kun se standardimenetelmällä laskettuna oli 35 prosenttia. Alempi riskipaino selittää suurelta osin Aktian ydinpää- oman suhteen parantumista edellisvuodesta.

K2.1 Pankkitoiminnan vakavaraisuus

Vakavaraisuus, %	31.12.2015 IRB	31.12.2014 STD
Pankkikonserni		
Ydinpääoman suhde	20,7 %	14,6 %
Ensisijaisen pääoman suhde	20,7 %	14,6 %
Omien varojen suhde	27,1 %	19,1 %
Aktia Pankki		
Ydinpääoman suhde	18,6 %	15,0 %
Ensisijaisen pääoman suhde	18,6 %	15,0 %
Omien varojen suhde	24,6 %	20,3 %
Aktia Hypoteekkipankki		
Ydinpääoman suhde	79,5 %	19,6 %
Ensisijaisen pääoman suhde	79,5 %	19,6 %
Omien varojen suhde	79,5 %	19,6 %
Aktia Varainhoito		
Ydinpääoman suhde	11,2 %	19,9 %
Ensisijaisen pääoman suhde	11,2 %	19,9 %
Omien varojen suhde	11,2 %	19,9 %

Pankkitoiminnan vakavaraisuusvaade nousi vuoden 2015 alussa, kun Suomessa otettiin käyttöön kiinteä lisäpääomavaatimus ja muuttuva lisäpääomavaatimus. Kiinteä lisäpääomavaatimus nostaa vähimmäisvaadetta 2,5 prosenttiyksikköä. Muuttuva lisäpääomavaatimus tulee vaihtelevaan välillä 0,0–2,5 prosenttiyksikköä. Päätöksen mahdollisen muuttuvan lisäpääomavaateen suuruudesta tekee Finanssivalvonnan johtokunta neljännesvuositain makrovakausanalyysinsä perusteella. Vuonna 2015 pankeille ei asetettu muuttuvaa lisäpääomavaatimusta suomalaisille vastuulle.

Ruotsin ja Norjan viranomaiset ovat asettaneet 1 prosentin muuttuvan lisäpääomavaatimuksen ruotsalaisille ja norjalaisille vastuulle. Vaade koskee myös tiettyjä pankkikonsernin likviditeettisalkun vastuita. Vuoden 2015 lopussa Aktia Pankki -konsernin instituutiokohtainen muuttuva lisäpääomavaade oli 0,02 prosenttia vastuiden maantieteellinen jakauma huomioon ottaen. Finanssivalvonta on luottolaitoslain mukaisesti määrittänyt rahoitusjärjestelmän kannalta systeemisesti merkittävät luottolaitokset Suomessa (ns. O-SII-laitokset, Other Systemically Important Institutions) ja asettanut niille lisäpääomavaatimukset. Vaateet tulivat voimaan vuoden 2016 alusta. Aktialle ei asetettu O-SII-lisäpääomavaatimusta. Kaikki lisäpääomavaatimukset huomioon ottaen pankkikonsernin vakavaraisuusvaateen vähimmäistaso oli 10,52 %.

Henkivakuutusyhtiön toimintapääoma oli 130,4 (133,4) miljoonaa euroa, kun vähimmäisvaade on 34,8 (34,2) miljoonaa euroa. Vakavaraisuusaste oli 22,3 (23,3) prosenttia. Solvenssi II -säännöstö tuli vakuutusyhtiöiden osalta voimaan 1.1.2016. Se merkitsee mm. vakavaraisuusasteen laskennan muuttumista. Finanssivalvonta myönsi Aktia Henkivakuutukselle luvan soveltaa vastuuvelan laskemiseen siirtymäkauden säännöksiä Solvenssi II -säännösten puitteissa. Ilman siirtymäsäännöksiä käytettävissä olevan vakavaraisuuspääoman arvioidaan olevan noin 118 prosenttia vakavaraisuusvaateesta (SCR). Siirtymäsäännökset huomioiden käytettävissä oleva vakavaraisuuspääoma on noin 182 prosenttia vakavaraisuusvaateesta (SCR).

Rahoitus- ja vakuutuskonglomeraatin vakavaraisuus lasketaan konsolidointimenetelmällä. Aktia-konglomeraattiin kuuluvat kaikki Aktia-konsernin yhtiöt. Aktia Pankin omistusosuuden Folksam Vahinkovakuutuksesta su-

pistuttua 10 prosenttiin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, Folksam ei enää kuulu Aktia Pankin konglomeraattiin. Konglomeraatin vakavaraisuus oli 226,7 (216,5) prosenttia. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaan vähimmäisvaade on 100 prosenttia. Pankkikonsernille asetettujen lisäpääomavaateiden voimaantulo nosti myös konglomeraatin omien varojen vaadetta, mikä vastaavasti heikensi konglomeraatin vakavaraisuutta. IRBAn käyttöönotto kuitenkin pienensi konglomeraatin kokonaisvaadetta.

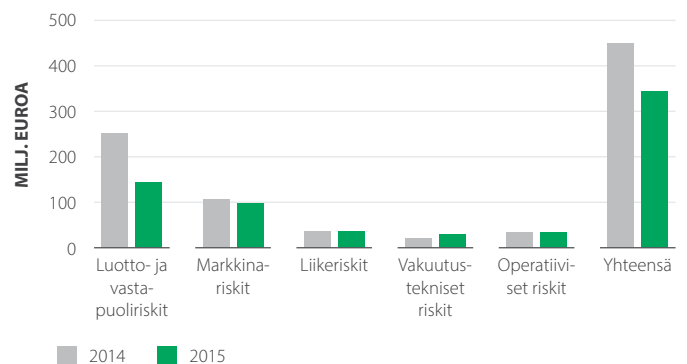
3.3 Vakavaraisuustavoitteet ja sisäisen pääomavaateen laskenta

Tärkeä osa vakavaraisuuden hallintaa on sisäisen pääomavaateen laskenta konsernin eri yhtiöille. Sisäinen pääomavaade kuvastaa yhtiön vakavaraisuustilannetta kattavammin kuin viranomaisvakavaraisuus, sillä se huomioi myös ne riskit, jotka eivät ole osa viranomaisvaadetta. Sisäisessä pääomavaateessa huomioidaan konsernin olennaiset riskit, ja se edustaa sisäistä arviota toiminnan edellyttämästä pääomavaateesta.

Pankkikonsernin sisäinen pääomavaade perustuu ns. pilari 1:n vaateisiin, eli viranomaisvaateisiin luotto- ja operatiivisille riskeille. Vuonna 2015 vähittäisvastuiden luottoriskin pääomavaateen laskennassa on käytetty IRB-menetelmää. Pääomavaadetta täydennetään muiden riskien vaatimilla pääomilla sekä tekijöillä, joita ei huomioida riittävästi pilari 1 -menetelmissä.

Henkivakuustoitominnan sisäinen pääomavaade perustuu yhtiön sisäisiin, eri riskialueille määriteltyihin malleihin. Malleja on kehitetty osana yhtiön valmistautumista uutta Solvenssi II -vakavaraisuuskehikkoa varten. Pankki- ja henkivakuustoitominnan pääomavaateet yhdistetään koko konsernin sisäiseksi pääomavaateeksi.

K2.2 Sisäinen arvio pääomavaateesta riskialueittain

Aktian tavoite on ylläpitää vähintään 15 prosentin ydinpääoman suhdetta (CET1), mikä ylittää viranomaisten asettamat vaateet selvästi.

Konsernin muiden säänneltyjen yhtiöiden viranomaismäärittelyn mukaisen vakavaraisuuden tulee ylittää voimassa olevien sääntöjen mukainen vähimmäisvaade, ja mahdollinen pääomapuskuri pidetään emoyhtiössä.

Rahoitus- ja vakuutuskonglomeraatin tavoitteena on vähintään 150 prosentin vakavaraisuus.

K2.3 Konsernin enimmäisvastuut toimialoittain

Milj. euroa	31.12.2015			31.12.2014		
	Pankki-toiminta	Henki-vakuutus-toiminta	Konserni yhteensä	Pankki-toiminta	Henki-vakuutus-toiminta	Konserni yhteensä
Käteiset varat ja rahamarkkinat	308	40	312	440	28	442
Joukkovelkakirjalainat	2 190	429	2 615	2 356	460	2 816
Julkinen sektori	521	126	646	497	149	646
Valtioiden takaamat joukkovelkakirjat	98	6	104	87	0	87
Pankit	355	43	394	447	51	497
Vakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bond)	1 217	186	1 402	1 324	198	1 522
Yritykset	0	68	68	0	62	63
Osakkeet ja sijoitusrahastot	8	87	95	18	84	103
Korkorahastot	0	56	56	0	40	40
Osakkeet ja osakerahastot	8	0	8	18	12	30
Kiinteistörahastot	0	28	28	0	29	29
Private Equity	0	3	3	0	4	4
Hedge-rahastot	0	0	0	0	0	0
Lainat ja muut saamiset	5 864	0	5 864	6 425	0	6 425
Julkisyyhteisöt	1	0	1	2	0	2
Asuntoyhteisöt	223	0	223	252	0	252
Yritykset	416	0	416	423	0	423
Kotitaloudet	5 182	0	5 182	5 703	0	5 703
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	42	0	42	46	0	46
Aineelliset hyödykkeet	9	54	62	8	57	65
Pankkitakaukset	29	0	29	29	0	29
Luottolupaukset ja käyttämättömät limiitit	296	1	297	291	1	293
Johdannaiset (luottovasta-arvo)	200	0	200	258	0	258
Muut saamiset	40	4	43	37	3	40
Yhteensä	8 943	615	9 517	9 863	635	10 471

4. Luotto- ja vastapuoliriskit

Luottoriski määritellään tappion riskinä, joka syntyy, kun velallinen ei täytä sitoumuksiaan Aktiaa kohtaan, kun taas vastapuoliriski määritellään tappion riskinä tai negatiivisena arvostuserona, joka aiheutuu vastapuolen luottokelpoisuuden heikentymisestä. Luotto- ja vastapuoliriskien mittaussessa arvioidaan maksukyvyttömyystilanteen todennäköisyyttä ja siitä aiheutuvia tappioita. Maksukyvyttömyystodennäköisyyttä mitataan scoring- tai ratingmalleilla ja maksukyvyttömyyden aiheuttamaa tappiota vakuuksien realisointiarvon ja odotetun takaisinsaannin avulla vähennettynä perintäkuuluilla. Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain luottopolitiikan sekä tarkastaa luottoriskistrategian ja päätösten delegoinnin. Vastapuoliriskejä koskevaa sääntelyä käsitellään vastaavalla tavalla.

Taulukko K2.3 kuvaa konsernin vastuuta toiminta-alueittain. Vastuut sisältävät kertyneet korot. Konsernin sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu, eikä hyväksyttävissä vakuuksia ole vähennetty. Sijoitussidonnaisen vastuuvelan katteena olevat sijoitukset eivät ole mukana taulukossa.

Luottoriski syntyy pankkikonserneissa, kun taas vastapuoliriski liittyy sekä pankki- että vakuutuslaitosten toimintaan.

Limittirakenne rajoittaa luotto- ja vastapuoliriskejä pankki- ja vakuutus-toiminnassa erikseen sekä konglomeraattitasolla kokonaisvastuun rajoina yksittäisiin vastapuoliin nähden.

4.1 Ongelmaluotot

Ongelmaluottoja seurataan säännöllisesti sekä konttoriverkossa rästellöijien avulla että konsernin riskienvalvonnassa kantatasolla. Sisäiset ohjeet ja työkalut on luotu, jotta voidaan tunnistaa aikaisessa vaiheessa asiakkaat, joiden maksukyky ei enää vastaa velkaantuneisuutta. Nopea reagointi tällaisiin tilanteisiin on sekä asiakkaan että pankin etu.

Sopimusehdoista joustaminen lyhennysvapaina voi tapahtua myös muista syistä kuin velallisen pysyvästi heikentyneen maksukykyyn johdosta.

Konsernin tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti saamisista tehdään arvonalentumiskirjaus, jos on olemassa objektiivista näyttöä, että asiakkaan maksukyky on heikentynyt sen jälkeen kun saaminen alun perin kirjattiin taseeseen. Objektiivista näyttöä ovat velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, sopimusrikot, kuten viivästyneet koron tai pääoman maksut, taloudellisista tai juridisista syistä annettu lievennys, jota lainantaja ei olisi muutoin harkinnut, velallisen konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely. Näin ollen sopimusehtojen muutos velallisen heikentyneen maksukykyyn takia johtaa arvonalentumiskirjaukseen, mikäli saatava ylittää vakuuksien tuomat kassavirtaodotukset.

K2.4 Hoitamattomat luotot viivästyksen piteuden (vrk) mukaan (Milj. euroa)

Vrk	31.12.2015		31.12.2014	
	Tasearvo	% kannasta	Tasearvo	% kannasta
3–30	76	1,29	101	1,57
josta kotitalouksien osuus	71	1,20	94	1,46
31–89	28	0,48	41	0,63
josta kotitalouksien osuus	26	0,44	34	0,53
90–	44	0,75	46	0,71
josta kotitalouksien osuus	37	0,63	36	0,56

K2.5 Hoitamattomat luotot, joista ei ole tehty arvonalentumiskirjausta

Vrk	31.12.2015		Vakuuden käypä arvo
	Tasearvo	% kannasta	
3–30	76	1,29	75
31–89	28	0,48	26
90–	40	0,68	39

Vrk	31.12.2014		Vakuuden käypä arvo
	Tasearvo	% kannasta	
3–30	101	1,56	99
31–89	38	0,58	35
90–	42	0,66	40

K2.6 Lainakantaan kohdistuvat arvonalennukset

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
Lainakanta ennen arvonalennuksia	5 910,5	6 475,5
Sopimuskohtaiset arvonalennukset	-44,5	-50,3
Josta järjestämättömiin luottoihin kohdistettu	-38,9	-37,6
Josta muihin luottoihin kohdistettu	-5,6	-12,7
Ryhmäkohtaiset arvonalennukset	-9,7	-9,2
Lainakanta, tasearvo	5 856,3	6 416,0

5. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinta

Rahoitus- ja maksuvalmiusriski merkitsee riskiä, että konserni ei pystyisi hoitamaan maksusitoumuksiaan lainkaan tai vain korkein kustannuksin, ja se liittyy jälleerahoituksen saantiin ja kustannuksiin sekä varojen ja velkojen maturiteettieroihin. Rahoitusriski syntyy myös silloin, kun varainhankinta on suuressa määrin keskittynyt yksittäisille vastapuolille, yksittäisiin instrumentteihin tai markkinoihin. Jälleerahoitusriskien hallinnalla varmistetaan, että konserni pystyy vastaamaan rahoitussitoumuksistaan.

Rahoitus- ja maksuvalmiusriskejä hallitaan juridisella yhtiötasolla, eikä Aktia Pankki Oyj:n ja Aktia Henkivakuutus Oy:n välillä ole suoria rahoitussitoumuksia.

5.1 Pankkikonsernin rahoitus- ja maksuvalmiusriskit

Pankkikonsernissa rahoitus- ja maksuvalmiusriski liittyy jälleerahoituksen saatavuuteen sekä varojen ja velkojen maturiteettieroihin. Markkinaehtoisien jälleerahoituksen turvaamiseksi pyritään käyttämään monipuolisia rahoituslähteitä ja noudattamaan riittävää hajautusta eri markkinoille ja eri rahoittajien kesken.

Konserninjohto vastaa rahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinnasta. Konsernin riskienvalvonta seuraa jatkuvasti maksuvalmiusriskejä ja niihin liittyviä limiittejä ja raportoi näistä hallitukselle ja konserninjohtolle. Treasury vastaa pankin päivittäisen maksuvalmiuden ylläpidosta ja seuraa jatkuvasti Aktian saatavien ja velkojen erääntymistä tukumarkkinoilla. Myös talletuskannan kehitystä ja hinnanmuodostusta seurataan huolellisesti. Treasury toteuttaa vahvistetut likviditeettipositioiden muutostoinenpiteet.

5.1.1 Rahoituslähteet

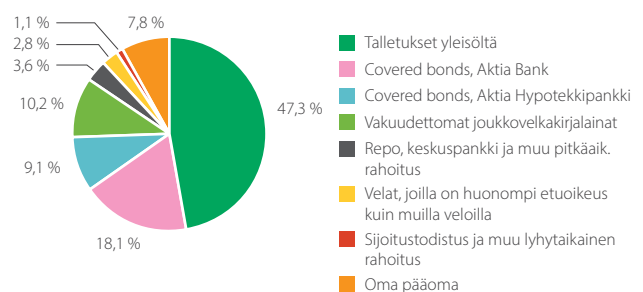
Rahoituksen peruspilareita ovat konttoriverkon kautta tuleva vakaa kotitalouksien ottolainaus- ja talletuskanta sekä asuntolainavakuudellisten joukkovelkakirjalainojen (nk. covered bonds) emissiot. Aktia Pankki laski vuoden aikana liikkeeseen kolmannen pitkäaikaisen kiinteistövuokudellisen joukkovelkakirjalainan (covered bonds), jonka määrä oli 500 miljoonaa euroa. Vuodenvaihteessa Aktia Pankin vakuuskelpoiset asuntolainasaatavat olivat yhteensä 3 989 (3 451) miljoonaa euroa.

Rahoitusta täydennetään muulla hyvin hajautetulla varainhankinnalla, kuten kotimaisilla markkinoilla liikkeeseen lasketuilla joukkovelkakirjalainoilla ja sijoitustodistuksilla sekä suomalaisten institutionaalisten sijoittajien tukutalletuksilla. Aktia Pankki saa lisäksi rahoitusta Euroopan Investointipankista pienyritysten rahoitusohjelman ja ympäristöprojektien rahoituksen puitteissa.

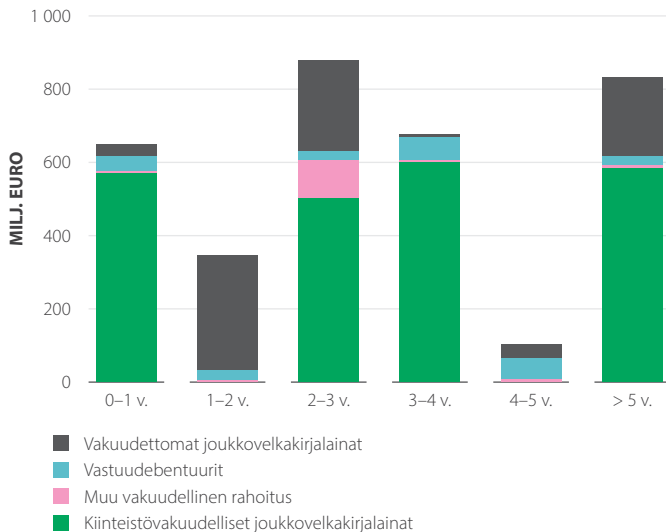
Hajautettua rahoitusrakennetta täydentää laadukkaista ja likvideistä korko- arvopapereista koostuva likviditeettisalkku. Salkku toimii likviditeettipuskurina lyhytaikaisissa likviditeettivaihteluissa ja jälleerahoitusmarkkinoiden mahdollisissa häiriöissä, ja se voidaan tarvittaessa realisoida tai käyttää rahoituksen vakuutena joko markkinoilla ns. repo-sopimusten (repurchase agreement) kautta tai keskuspankissa.

Aktia Pankin rahoituslähteiden jakauma näkyy kaaviossa K2.7. ja pitkäaikaisen varainhankinnan erääntymisrakenne kuviossa K2.8.

K2.7 Rahoituslähteet

K2.8 Pitkäaikaisen varainhankinnan eräntymisrakenne

5.1.2 Likviditeettireservi ja likviditeettiriskin mittaaminen

Pankin tavoitteena on ylläpitää jatkuvaa likviditeettireserviä, joka kattaa vähintään vuoden ulos menevät kassavirrat.

Likviditeettisalkku koostuu likviditeettitarpeen tyydyttämiseksi stressitilanteissa tarvittavista laadukkaista varoista. Likviditeettisalkun panttaamattomat rahoitusvarat, joita edellä mainitulla tavalla voidaan käyttää likviditeettireservinä, ml. käteisvarat, olivat vuodenvaihteessa markkina-arvoltaan noin 2 090 miljoonaa euroa, mikä vastasi yli 39 kuukauden ulos menevää kassavirtaa tukumarkkinoilta.

Lisäksi likviditeettireservin mitataan ja seurataan likviditeettipuskurivaateen (Liquidity Coverage Ratio, LCR) ja pitkäaikaisen rahoituksen minimivaateen (Net Stable Funding Ratio, NSFR) avulla. LCR mittaa lyhytaikaista likviditeettiriskiä, ja sen tehtävä on varmistaa, että Aktia Pankin panttaamattomista hyvälaatuisista varoista koostuva likviditeettireservi riittää kattamaan lyhytaikaiset ulospäin suuntautuvat nettovirrat stressitilanteissa seuraavien 30 päivän ajan. NSFR, jonka odotetaan tulevan voimaan vuonna 2018, mittaa Aktia Pankin taseessa olevien varojen ja velkojen, joiden juoksu-aika on yli vuoden, yhteensovittamista, ja sen tehtävä on varmistaa, että pitkäaikainen antolainaus on riittävässä määrin rahoitettu pitkäaikaisen varainhankinnan avulla.

LCR tulee vaihtelevaan ajan kuluessa muun muassa pankin liikkeeseen laskemien arvopapereiden eräntymisrakenteen mukaan. Taulukko K2.9 kuvaa LCR:n ja NSFR:n kehitystä Aktia Pankki -konsernissa vuoden 2015 aikana.

K2.9 LCR ja NSFR

	31.12.2015	30.9.2015	30.6.2015	31.3.2015	31.12.2014
LCR %	275 %	221 %	189 %	232 %	186 %
NSFR %	120 %	118 %	122 %	124 %	111 %

Maksuvalmiusvaatimus (LCR)	31.12.2015	31.12.2014
Milj. euroa		
Tason 1 likvidit varat	1 554	1 685
Tason 2 likvidit varat	24	10
Likvidit varat yhteensä	1 577	1 695
Lähtevät rahavirrat yhteensä	708	999
Tulevat rahavirrat yhteensä	135	90
Nettorahavirta	574	909
Maksuvalmiusvaatimus (LCR)	275 %	186 %

5.2 Henkivakuutustoiminnan maksuvalmiusriski

Henkivakuutustoiminnassa maksuvalmiusriski tarkoittaa riskiä rahoituksen saatavuudesta vakuutuskorvausten maksamiseksi eri riskivakuutuslajeista, säästösummien ja takaisinostojen maksamiseksi säästövakuutusista sekä takaisinostojen ja eläkkeiden maksamiseksi vapaaehtoisista eläkevakuutusista. Likviditeetin saatavuus suunnitellaan näistä lähtökohdista sekä sijoitustoiminnan käteisten varojen vaateesta sijoitussalkun tehokkaan ja parhaan mahdollisen hoidon varmistamiseksi. Suurimmaksi osaksi maksuvalmiutta voidaan hoitaa kassavirralla ja vaihteleviin tarpeisiin sopeutetulla sijoitustodistussalkulla. Odottamattomat suuret rahavarojen tarpeet hoitetaan sijoitusvarojen realisoineilla.

6. Markkina-, tase- ja vastapuoliriskien hallinta

6.1 Pankkikonsernin markkina- ja taseriskit

Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konsernin johdon ja hallituksen riskivaliokunnan valmistelun pohjalta korkokatteen kehitykseen ja volatiiliteettiin liittyvien markkinariskien hallintaa koskevan strategian sekä limiitit. Konsernin sijoitus- ja varainhankintavaliokunta vastaa konsernin sisäisten sijoitusvarojen operatiivisesta hallinnoinnista vahvistettujen puitteiden ja limiittien sisällä. Pankin treasury suorittaa transaktiot rakenteellisen korkoriskin hallitsemiseksi sovitun strategian ja vahvistettujen limiittien puitteissa.

6.1.1 Rakenteellinen korkokateriski tain rahoitustoiminnan korkoriski (IRRBB)

Rakenteellinen korkokateriski syntyy saatavien ja velkojen korkosidonnaisuuksien ja uudelleenhinnoittelujankojen eroavaisuuksista. Liiketoiminnan ohjauksen kautta tehtävän anto- ja otolainauksen korkosidonnaisuuksien matchingin lisäksi käytetään suojaavia korkojohdannaisia ja likviditeettisalkun kiinteäkorkoisia sijoituksia korkokatteen pitämiseksi vakaana ja tuloksen suojaamiseksi pitkäaikaisessa matalien korkojen ympäristössä.

Rakenteellisen korkokateriskin simulointiin käytetään dynaamista taseriskienhallintamallia. Malli huomioi taseen rakenteen vaikutukset suunnitellun kasvun ja simuloidun asiakaskäyttötymisen perusteella. Lisäksi sovelletaan dynaamisen tai paralleelin korkomuutoksen korkoskenaarioita. Taulukosta K2.10 näkyy, että korkokate nousisi, jos korot nousisivat ja laskisi jos korot laskisivat.

K2.10 Rakenteellinen korkoriski

Korkoherkkyysoanalyysi 1 % -yksikön parallelli muutos korkokäyrään

Milj. euroa	Koron muutos	Korkokatteen muutos			
		31.12.2015		31.12.2014	
Aika		Alas	Ylös	Alas	Ylös
Muutos tulevaan 12 kuukauteen		-1,1	8,3	-6,1	-0,4
Muutos 12-24 kuukauteen		-3,7	20,1	-9,7	+6,2

6.1.2 Hintariski ja luottospreadriski

Hintariski on korkovaihtelujen tai luottospreadin muutosten seurauksena tapahtuva myytävissä olevien rahoitusvarojen arvon muutos. Likviditeettisalkun suuruutta ja maturiteettia rajoitetaan ja riskitasoa hallitaan dynaamisiin korkosokkeihin (tarkempi kuvaus kohdassa 6.1.6) kytketyllä pääomaliimitillä. Korkosokin vaikutukset otetaan viranomaissääntelyn mukaisesti huomioon vain myytävissä olevien rahoitusvarojen osalta.

Luottospreadriskin suuruus riippuu kulloisenkin vastapuolen näkymistä, sijoituksen etuoikeudesta ja siitä, onko sijoituksella vakuuksia. Kun on kysymys sopimuksista, joilla käydään kauppaa likvideillä markkinoilla, markkinat arvostavat riskiä jatkuvasti, joten luottospreadista tulee instrumentin markkinahinnan komponentti, ja sitä pidetään markkinariskin osana.

Markkinakoron tai luottospreadien muutokset vaikuttavat korkosijoitusten markkina-arvoon. Kurssivaihtelut kirjataan käyvän arvon rahastoon laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen, kun taas markkina-arvoon verrattuna merkittävä tai pysyvä muutos hankinta-arvosta kirjataan tulokseen.

Kauden aikana käyvän arvon rahastoon kirjattu hinta- ja luottospreadriskihin liittyvä nettomuutos oli laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen -16,3 miljoonaa euroa. Joulukuun 2015 lopussa korkosijoitusten arvostusero oli 24,1 (40,5) miljoonaa euroa.

6.1.2.1 Rahoitusvarojen uudelleenluokittelu

Aktia Pankki luokitteli korkosijoitukset uudelleen vuoden 2012 lopun aikana ja vuoden 2013 puolivälissä myytävissä olevien rahoitusvarojen salkusta eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen salkkuun pyrkimyksenä pienentää konsernin oman pääoman volatiliiteettia ja hallita Basel III:n myötä ajan-kohtaisiksi tulevia sääntelyriskejä.

Suurimmalla osalla uudelleenluokitelluista arvopapereista on AAA-luottoluokitus. Kauden aikana ei uusia uudelleenluokitteluja ole tehty. Eräpäivään asti pidettävät arvopaperit kirjataan jaksotettuun hankintamenuun. Arvon alentamistarvetta ei ollut 31.12.2015. Taulukossa K2.11 esitetään uudelleenluokiteltujen rahoitusvarojen arvot.

K2.11 Uudelleenluokitellut rahoitusvarat

Milj. euroa	2015	2014
Kirjanpitoarvo	419,2	426,4
Käypä arvo	425,8	434,8
Arvonmuutos joka olisi kirjattu laajaan tulokseen jos uudelleenluokitus ei olisi tehty	5,3	6,7
Kirjattu korkotuotot uudelleenluokittelun jälkeen	8,2	8,2

6.1.2.2 Pankkikonsernin likviditeettisalkku ja muut korolliset sijoitukset

Pankkikonsernin likviditeettisalkku, joka koostuu korkosijoituksista ja jonka hoidosta vastaa pankin treasury, oli 2 295 (2 512) miljoonaa euroa 31.12.2015 sisältäen Aktia Pankin likviditeettisalkun sekä muut pankkitoiminnan korkosijoitukset.

Likviditeetin hallinnasta ja johdannaissopimusten tekemisestä syntyviä vastapuoliriskejä hallitaan vaatimalla vastapuolilta korkea ulkopuolista luottoluokitusta. Johdannaiskaupan vastapuoliriskejä hallitaan lisäksi panttaussopimuksille (Credit Support Annex) asetettavien vaatimusten avulla. Yksittäiset sijoituspäätökset tehdään sijoitussuunnitelman mukaisesti tarkan vastapuoliarvion pohjalta. Konsernin hallitus päättää vuosittain vastapuoliriskien limiiteistä. Positiot arvostetaan markkina-arvoon ja niitä seurataan päivittäin.

Kauden lopussa kaksi kiinteistövakuudellista joukkovelkakirjalainaa (covered bonds), joiden arvo oli 21 miljoonaa euroa, ei täyttänyt keskuspankkirahoituksen kriteerejä. Lainojen luottoluokitus oli Aa1. Keskuspankkirahoitukseen ei myöskään ole oikeutettu kotimaisen luottolaitoksen liikkeeseen laskema 25 miljoonan euron arvopaperi, koska liikkeeseenlaskua ei ole luottoluokitusta.

Tilikauden aikana ei kirjattu arvonalentumistappioita.

K2.12 Pankkitoiminnan likviditeettisalkun ja muiden suorien korkosijoitusten luottoluokituksen jakauma

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
	2 295	2 512
Aaa	59,9 %	50,9 %
Aa1–Aa3	25,1 %	29,7 %
A1–A3	5,5 %	13,5 %
Baa1–Baa3	2,2 %	0,6 %
Ba1–Ba3	0,0 %	0,0 %
B1–B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai heikompi	0,0 %	0,0 %
Kotimaiset kunnat (ei luottoluokitusta)	7,4 %	5,3 %
Ei luottoluokitusta	0,0 %	0,0 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

6.1.3 Johdannaisten avulla toteutettavan korkoriskienhallinnan vastapuoliriskit pankkikonsernissa

Suojaavia johdannaisia käytetään riittävän korkokatteen varmistamiseksi myös alhaisten korkojen ympäristössä.

Johdannaissopimusten aiheuttamien vastapuoliriskien rajoittamiseksi vastapuolilta edellytetään korkea ulkoista luottoluokitusta.

Vastapuoliriskien vähentämiseksi entisestään sovelletaan yksilöllisiä ISDA/CSA-ehtoja (Credit Support Annex). Vuodenvaihteessa Aktialla oli johdannaisspositioita 11 vastapuolen kanssa yhteensä 156,9 miljoonan euron positiivisesta markkina-arvosta, josta paikallispankeille välitetyt johdannaiset olivat markkina-arvoltaan 61,9 miljoonaa euroa. Avoin positio saatujen vakuuksien jälkeen oli yhteensä 1,2 miljoonaa euroa, joten saadut vakuudet ylittivät avoimen position markkina-arvon. Johdannaisspositiot arvostetaan markkina-arvoon jatkuvasti. Jos markkina-arvo puuttuu, käytetään kolmannen osapuolen riippumatonta arvostusta.

K2.13 Sijoitusten maantieteellinen jakauma sijoitusluokittain

Aktia Pankkikonserni Milj. euroa	Valtionobl. ja valt. takaamat		Covered Bonds (CB)*)		Finanssilaitok-set pl. CB		Yrityslainat		Osakkeet		Yhteensä	
	12/15	12/14	12/15	12/14	12/15	12/14	12/15	12/14	12/15	12/14	12/15	12/14
Suomi	182,2	149,2	148,9	239,3	83,9	50,0	-	-	-	-	415,1	438,5
Iso-Britannia	-	-	298,1	320,5	18,6	25,0	-	-	-	-	316,7	345,5
Alankomaat	25,0	25,0	189,0	208,4	85,1	129,3	-	-	-	-	299,2	362,7
Norja	-	-	283,1	247,9	-	10,3	-	-	-	-	283,1	258,2
Ranska	65,4	65,5	142,3	194,8	47,4	132,9	-	-	-	-	255,1	393,2
Ruotsi	-	-	74,5	87,4	119,9	95,5	-	-	-	-	194,4	182,9
Tanska	-	-	83,6	27,1	-	-	-	-	-	-	83,6	27,1
Itävalta	25,9	26,3	53,8	95,1	-	-	-	-	-	-	79,7	121,4
Saksa	48,5	48,4	9,4	9,7	-	3,1	-	-	-	-	57,8	61,2
Ylikansalliset	228,1	239,6									228,1	239,6
Muut	53,7	42,2	28,1	39,1	-	-	-	-	-	-	81,8	81,3
Yhteensä	628,9	596,2	1 310,9	1 469,2	354,9	446,2	-	-	-	-	2 294,7	2 511,6

*) Kiinteistövakuudelliset joukkovelkakirjalainat

6.1.4 Valuuttakurssiriski

Valuuttakurssiriskillä tarkoitetaan valuuttakurssivaihteluiden aiheuttamaa pankkikonsernin valuuttapositoiden negatiivista arvonmuutosta erityisesti euroon nähden.

Pankkikonsernin valuuttakaupankäynnin lähtökohtana ovat asiakkaiden tarpeet, joten kaupankäynti kohdistuu ensisijaisesti Pohjoismaiden valuuttoihin ja Yhdysvaltain dollariin. Valuutariskien hallinnassa noudatetaan matching-periaatetta. Treasury-yksikkö vastaa pankin päivittäisen valuuttaposition hoidosta sovittujen valtuuksien puitteissa.

Vuodenvaihteessa pankkikonsernin yhteenlasketut valuuttavastuut olivat 0,6 (0,7) miljoonaa euroa.

6.1.5 Osakekurssi- ja kiinteistöriski

Osakekurssiriskillä tarkoitetaan osakkeiden kurssimuutoksista aiheutuvia arvonmuutoksia ja kiinteistöriskillä kiinteistöomistuksen markkina-arvon alenemiseen liittyvää riskiä.

Pankkikonsernissa ei käydä osakekauppaa kaupankäyntitarkoituksessa eikä harjoiteta kiinteistösiioittamista tuottotarkoituksessa.

Kiinteistöomistus oli kauden lopussa 0,1 (0,1) miljoonaa euroa ja toimintaan liittyvät osakesijoitukset 7,5 (0,9) miljoonaa euroa. Osakesijoitusten kasvu johtuu yksinomaan entisen osakkuusyhtiö Folksam Vahinkovakuutuksen osakkeiden myynnistä. Folksam Vahinkovakuutuksen jäljellä oleva vähemistöosuus kirjataan normaaliksi osakeomistukseksi.

6.1.6 Riskiherkkyys

Sijoitusten osalta keskeisimmät riskit ovat korko- ja luottospreadriski. Taulukossa K2.14 on yhteenveto pankkikonsernin myytävissä olevien varojen markkina-arvoherkyydestä eri markkinariskiskenaarioissa 31.12.2015 ja 31.12.2014. Käytetyt sokit perustuvat historiallisille korkovaihteluille, ja ne heijastavat sekä korkeiden että alhaisten korkojen skenaarioita. Samat korkoskenaariot ovat pohjana konsernin hallituksen asettamille limiiteille pääoman sitoutumisesta. Taulukossa esitetyt riskikomponentit on määritelty seuraavasti:

Korkoriski ylöspäin: Muutosta sovelletaan riskittömään, euribor- ja euroswap-korkoihin perustuvaan korkokäyrään. Stressifaktorit on määritelty historiallisen analyysin mukaan ja muutokset on valittu niin, että ne edustavat

99,5 %-persentiiliä mahdollisista vuoden aikajaksolla saatavista tuloksista (995. korkein 1 000 tapauksen joukosta). Faktorit tarkastetaan vuosittain. Alhaisten korkojen vuoksi menetelmällä saadaan vähäinen muutos, joten stressatun korkokäyrän sokki ylöspäin on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä.

Korkoriski alaspäin: Muutos, jota sovelletaan riskittömään, euribor- ja euroswap-korkoihin perustuvaan korkokäyrään. Stressifaktorit on määritelty historiallisen analyysin mukaan ja muutokset on valittu niin, että ne edustavat 0,5 %-persentiiliä mahdollisista vuoden aikajaksolla saatavista tuloksista (5. alin 1 000 tapauksen joukosta). Faktorit tarkastetaan vuosittain. Alhaisten korkojen vuoksi menetelmällä saadaan vähäinen muutos, joten stressatun korkokäyrän sokki alaspäin on vähintään 0,5 prosenttiyksikköä, kuitenkin niin, että sokkikorko ei voi alittaa -0,5:tä prosenttia.

Luottospreadriski: Riski, että spreadit eli vastapuoliolkohtaiset riskipremiot, kasvavat. Muutoksen suuruus on vuosittain tarkastettava luku, joka perustuu luottoluokiteltujen korkoinstrumenttien tuottokäyriin ja sijoituksen tyyppiin. Stressitekijät on määritelty historiallisen analyysin mukaan ja vuoden 2015 muutokset on määritelty 99,5 %-persentiiliin mukaan ilman korkokomponenttia.

Valuutariski: Kuvaa eri valuuttojen muuttumisen riskiä euroon nähden. Kukin valuutta testataan ylöspäin sokille ja alaspäin sokille, ja kullekin valuutalle valitaan huonompi tulos, minkä jälkeen kaikkien valuuttojen vaikutus summataan. Stressifaktorit on määritelty historiallisen analyysin mukaan ja muutokset on valittu niin, sokki ylöspäin edustaa 99,5 %-persentiiliä ja sokki alaspäin 0,5 %-persentiiliä mahdollisista vuoden aikajaksolla saatavista tuloksista. Faktorit tarkastetaan vuosittain.

Osake- ja kiinteistöriski: Riski, että osakkeiden ja kiinteistöjen markkina-arvo laskee. Sokin suuruus on noteerattujen osakkeiden osalta -50 ja noteeraamattomien osalta -60 prosentti. Kiinteistöjen osalta sokki on -25 prosenttia.

Oman pääoman tai tuloksen vaikutukset ilmoitetaan verojen jälkeen. Korkoriskin osalta suurin muutos vuodesta 2014 johtuu korkokäyrään kohdistuvan stressin minimikortituksen ja -laskun käyttöönnotosta.

K2.14 Markkina-arvoherkkyys

	Myytävissä olevat rahoitusvarat		2015		2014	
	Milj. euroa	%	Milj. euroa	%	Milj. euroa	%
Pankkikonserni						
Markkina-arvo 31.12.	1 828,2	100,0 %	1 999,0	100,0 %		
Korkoriski ylös (99,5 prosenttiili)	-21,3	-1,2 %	-3,9	-0,2 %		
Korkoriski ylös (100 bp)	-21,3	-1,2 %	-27,6	-1,4 %		
Korkoriski alas (0,5 prosenttiili)	10,5	0,6 %	3,2	0,2 %		
Spreadiriski	-42,4	-2,3 %	-49,1	-2,5 %		
Osakeriski	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %		
Kiinteistöriski	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %		

K2.15 Henkivakuutustoiminnan suorien korkosijoitusten luottoluokitusten jakauma (poislukien korkorahastot, kiinteistöt, osakkeet, vaihtoehtoiset varat)

	31.12.2015	31.12.2014
Milj. euroa	429	460
Aaa	61,2 %	59,6 %
Aa1–Aa3	17,9 %	18,4 %
A1–A3	7,9 %	9,4 %
Baa1–Baa3	4,8 %	4,3 %
Ba1–Ba3	0,5 %	0,5 %
B1–B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai heikompi	0,0 %	0,0 %
Kotimaiset kunnat (ei luottoluokitusta)	0,0 %	0,0 %
Ei luottoluokitusta	7,7 %	7,8 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

6.2 Vakuutustoiminnan markkina- ja taseriskit (ALM)

Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konsernin johdon, yhtiöiden hallitusten ja hallituksen riskivaliokunnan valmistelun pohjalta niin sijoitussalkkuun kuin laskuperustekorkoon sidottuun vastuuelkaan liittyvien markkinariskien hallinnan sijoitusstrategian, suunnitelmat ja limiitit. Konsernin sijoitusvaliokunta vastaa konsernin sisäisten sijoitusvarojen operatiivisesta hallinnoinnista vahvistettujen puitteiden ja limiittien sisällä. Sijoituspäällikkö on nimitetty vastaamaan operatiivisesta hallinnosta. Konsernin riskienvalvonta valvoo riskipositiota ja limiittejä.

Henkivakuutustoiminnassa vakuutuksenottaja kantaa itse sijoitussidonnaisen vakuutusten katteena olevien sijoitusten sijoitusriskin. Vakuutusyhtiöiden vakuutusteknisen vastuuelvan kattamiseksi tekemät muut sijoitukset tehdään yhtiön riskillä. Tämän vuoksi vakuutusyhtiöiden sijoitustoimintaan liittyy tietty riskinotto.

Riskiherkkyyden näkökulmasta keskeisimmät markkinariskit ovat korko-, vastapuoli- (spread) ja kiinteistöriskit. Korkosidonnaisten vakuutuskantojen vastuuelvan kannalta muut riskit kuin korkoriski ovat vähäisiä. Sijoitussidonnaisen vakuutuskantojen osalta keskeisin riski on osakeriski. Näissä salkun ja vastuuelvan välinen tasausvaikutus on huomattavasti suurempi kuin korkosidonnaisissa vakuutuksissa, koska asiakas kantaa suurimman osan riskistä itse.

Korkoriski on merkittävin henkivakuutusyhtiön vastuuelkaan liittyvä riski ja se vaikuttaa toisaalta tuottovaatimusten kautta kannattavuuteen, toisaalta varojen ja velkojen markkina-arvostuksen kautta vakavaraisuuteen siirryttäessä Solvenssi II:een. Vakavaraisuuden kannalta korkoriski on ALM-riski, joka muodostuu tulevaisuuden tulevien ja lähtevien kassavirtojen nykyarvon erosta. Maksuvalmiuden ja riskinoton kannalta korkoriski muodostuu asiakkaalle taatun koron ja riskittömän markkinakorona erosta. Jos asiakkaalle taattu korko on riskitöntä korkoa korkeampi, vaaditaan sijoitustoiminnalta korkeampaa riskinottoa.

K2.16 Henkivakuutusyhtiön sijoitusten maantieteellinen jakauma sijoitusluokittain

Aktia Henki- vakuutus	Valtionobl. ja valt. takaamat		Covered Bonds (CB)*)		Finanssi- laitokset pl. CB		Yrityslainat		Kiinteistöt		Vaihto- ehtoiset sijoitukset		Osakkeet		Yhteensä	
	Milj. euroa	12/15	12/14	12/15	12/14	12/15	12/14	12/15	12/14	12/15	12/14	12/15	12/14	12/15	12/14	12/15
Suomi	34,4	35,4	6,1	6,3	55,7	44,7	60,9	53,0	81,6	85,7	2,9	15,4	-	-	241,7	240,5
Ranska	38,0	45,5	85,9	88,1	1,2	6,3	9,5	3,1	-	-	-	-	-	-	134,7	143,0
Alankomaat	10,1	23,4	30,7	36,7	13,0	13,4	2,0	0,6	-	-	-	-	-	-	55,9	74,1
Iso-Britannia	-	-	35,9	36,9	3,2	4,4	1,2	1,2	-	-	0,1	0,1	-	-	40,4	42,6
Itävalta	22,5	23,4	6,1	6,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28,6	29,7
Saksa	16,9	17,4	-	-	-	-	3,7	3,9	-	-	-	-	-	-	20,6	21,3
Tanska	-	-	19,2	19,6	-	-	2,4	2,5	-	-	-	-	-	-	21,5	22,1
Ruotsi	-	-	-	-	9,0	8,2	-	-	-	-	0,2	0,3	-	-	9,1	8,5
Norja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ylikansalliset	6,5	5,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,5	5,4
Muut	21,4	25,7	2,1	4,2	5,5	5,6	21,2	6,8	-	-	0,2	0,3	-	-	50,4	42,6
Yhteensä	149,8	176,2	185,9	198,1	87,6	82,6	100,9	71,1	81,6	85,7	3,3	16,1	-	-	609,3	629,8

*) Kiinteistövakuudelliset joukkovelkakirjalainat

Luottospreadriskin suuruus riippuu kulloisenkin vastapuolen näkymistä, sijoituksen etuoikeudesta ja siitä, onko sijoituksella vakuuksia. Luottospreadriskin merkitys on lisääntynyt vallitsevassa alhaisessa korkotilanteessa, ja vuodenvaihteessa se oli korkoriskin jälkeen suurin markkinariski. Varojen osalta korko- ja luottospreadriskiä on pitkälti samoissa instrumenteissa (korkoinstrumentit), mutta koska korkosidonnaisessa vastuuvälissä ei ole luottospreadriskiä, se on yksipuolinen päin vastoin kuin korkoriski. Siksi sitä vastaan on myös vaikeampi suojautua, ja suojaaminen onkin käytännössä mahdotonta, ellei luottojohdannaisia käytetä. Koska yritys pidättäytyy tällä hetkellä osakeomistuksesta, korkeampi luottoriski on kuitenkin luonnollinen hinta maksaa toivotusta tuotosta. Korkosalkun osuus on edelleen hallitseva, ja vuoden lopussa korkosijoitukset, kassavarat mukaan lukien, olivat 524,4 (527,9) miljoonaa euroa eli 86 (84) prosenttia sijoitussalkusta.

Korkotuottoisten vakuutuskantojen salkun osakeriski on useiden vuosien ajan johtunut vain pääomasijoitusrahastoista ja vastaavista omaisuuslajeista, joita ei voi myydä välittömästi. Vuonna 2015 tätä omistusta pienennettiin edelleen, ja sitä on nyt enää 3,3 (15,9) miljoonaa euroa. Lisäksi 0,2 (0,3) miljoonaa euroa tulee hedgerahastoista. Sijoitussidonnaisten vakuutuskantojen salkussa osakeriski sen sijaan on merkittävä riski. Tämä johtuu siitä, että asiakkaiden sijoituksissa osake- ja yhdistelmärahastot muodostavat niin suuren sijoitusmassan, että vaikka yritys osuu riskistä on sijoitussidonnaisissa kannoissa prosentuaalisesti pieni, summasta tulee kuitenkin merkittävä. Sijoitussidonnaisten osuuksien markkina-arvo oli vuodenvaihteessa 667,7 (545,3) miljoonaa euroa, josta 368,1 (296,9) miljoonaa euroa altistui osakeriskille.

Henkivakuutusyhtiön kiinteistöriski aiheutuu sijoituksista epäsuoriin kiinteistöinstrumentteihin, kuten noteeraamattomiin kiinteistörahastoihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin, tai sijoituksista suoraan kiinteistöihin. Vuodenvaihteessa kiinteistösijoitukset olivat yhteensä 81,6 (85,7) miljoonaa euroa. Kiinteistöriski on kolmanneksi merkittävin riski. Sijoitussidonnaisissa vakuutuskannoissa se on vähäinen.

Henkivakuutusyhtiön valuuttariski aiheutuu korkorahastoista, jotka sijoittavat Yhdysvaltain dollareissa tai paikallisissa valuutoissa liikkeeseen lasketuihin kehittyvien markkinoiden valtionvelkakirjoihin. Lisäksi osa hedge-rahasto- ja pääomasijoitusrahasto-omistuksesta on ulkomaan valuuttojen määräistä. Henkivakuutusyhtiöllä oli kauden lopussa avoimen valuuttariskin sijoituksia korkosidonnaisten vakuutuskantojen salkussa yhteensä 20,6 (23,7) miljoonaa euroa.

Myös sijoitussidonnaisissa salkussa on valuuttariskiä, koska osa sekä korko- että osakerahastoista on muissa valuutoissa kuin eurossa.

Riskierkkyyden laskennassa käytetään samoja parametrejä kuin pankin riskierkkyyden laskennassa. Ne on kuvattu kohdassa 6.1.6. Henkivakuutusyhtiön osalta huomioidaan myös vastuuvälän stressi. Korkoriskin osalta suurin muutos vuodesta 2014 johtuu korkokäyrään kohdistuvan stressin minimikorotuksen ja -laskun käyttöönotosta.

7. Vakuutusriskien hallinta

Vakuutusriskillä tarkoitetaan yleensä riskiä, joka syntyy kun vakuutuksenottajille maksettavat korvaukset ovat arvioitua korkeammat. Riski jakautuu vastuiden valintaan liittyviin riskeihin (underwriting risk) ja vastuuvälän riittävyteen liittyviin riskeihin. Vastuiden valintaan liittyvät riskit aiheutuvat tappioista, jotka johtuvat esimerkiksi virheellisestä hinnoittelusta, riskikeskittymistä, riittämättömästä jälleerahoituksesta tai odotettua korkeammasta vahinkofrekvenssistä. Vastuuvälän riittävyteen liittyvät riskit johtuvat siitä, että vakuutusteknisen vastuuvälän varaukset eivät riitä kattamaan jo tehtyjen vakuutussopimusten tunnetuista tai tuntemattomista vahingoista maksettavia korvauksia.

Aktia Henkivakuutus myöntää vapaaehtoisia eläke-, henki- ja säästöva-

K2.17 Markkina-arvoherkkyys Milj. euroa

	Sijoitussalkku		Vastuuvälkä*		Yhteensä			
	2015	2014	2015	2014	2015	%	2014	%
Henkivakuutusyhtiö								
Korkosidonnaiset								
Markkina-arvo 31.12.	609,3	629,8	-504,6	-529,7	104,7	100,0 %	111,4	100,0 %
Korkoriski ylös	-23,2	-7,4	52,4	16,7	29,2	27,9 %	9,3	8,3 %
Korkoriski alas	18,4	12,0	-60,8	-34,3	-42,4	-40,5 %	-22,3	-20,0 %
Spreadriski	-24,3	-29,2	0,0	0,0	-24,3	-23,2 %	-29,2	-26,2 %
Valuuttariski	-8,2	-8,1	0,0	0,0	-8,2	-7,8 %	-8,1	-7,3 %
Osakeriski	-2,1	-8,9	-0,2	0,0	-2,3	-2,2 %	-8,9	-8,0 %
Kiinteistöriski	-21,5	-17,1	0,0	0,0	-21,5	-20,5 %	-17,1	-15,4 %
Rahstosidonnaiset								
Markkina-arvo 31.12.	667,7	-	-635,7	-	32,0	100,0 %	-	- %
Korkoriski ylös	-12,3	-	13,6	-	1,3	4,1 %	-	- %
Korkoriski alas	13,8	-	-14,6	-	-0,8	-2,5 %	-	- %
Spreadriski	-17,0	-	16,4	-	-0,6	-1,9 %	-	- %
Valuuttariski	-42,6	-	44,0	-	1,4	4,4 %	-	- %
Osakeriski	-184,9	-	167,1	-	-17,8	-55,6 %	-	- %
Kiinteistöriski	0,0	-	0,0	-	0,0	0,0 %	-	- %

* Vastuuvälän markkina-arvo on riskineutraali arvo joka saadaan diskonttaamalla simuloituja kassavirtoja markkinakorkoon. Se ei näin ollen vastaa vastuuvälän kirjanpitoarvoa.

K2.18 Vakuutusvelan jakauma - henkivakuustoiminta

Milj. euroa	Vastuuvelka 31.12.2015	%	Vakuutus- maksut	Korvaukset	Kuormi- tustulo	Taattu korko	Asiakas- hyvitys	Vastuuvelka 31.12.2014
Ryhmäeläkevakuutus	51,7	4,6 %	2,8	2,7	0,3	1,6	0,0	50,0
3,5 %	51,2	4,5 %	2,8	2,6	0,3	1,6	0,0	49,6
2,5 %	0,2	0,0 %	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2
1,0 %	0,3	0,0 %	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2
Yksit. eläkevakuutus	296,1	26,2 %	6,3	27,3	0,9	12,1	0,0	302,8
4,5 %	197,0	17,4 %	3,0	19,5	0,6	8,9	0,0	205,1
3,5 %	70,4	6,2 %	1,9	5,7	0,2	2,4	0,0	70,1
2,5 %	28,7	2,5 %	1,4	2,1	0,1	0,7	0,0	27,6
säästövakuutus	69,7	6,2 %	1,6	9,1	0,4	2,2	0,0	76,2
4,5 %	13,9	1,2 %	0,7	4,5	0,2	0,7	0,0	17,2
3,5 %	22,0	2,0 %	0,7	1,5	0,1	0,8	0,0	22,5
2,5 %	33,7	3,0 %	0,3	3,1	0,1	0,8	0,0	36,5
Riskivakuutus	31,2	2,8 %	19,9	12,1	6,8	1,0	0,0	33,3
Rahastosidonnaiset	662,2	58,6 %	143,7	39,1	7,8	0,0	0,0	543,1
Säästövakuutus	526,8	46,6 %	134,6	35,9	6,1	0,0	0,0	418,5
Yksit. eläkevakuutus	124,9	11,0 %	7,2	3,1	1,5	0,0	0,0	116,2
Ryhmäeläkevakuutus	10,5	0,9 %	1,9	0,0	0,2	0,0	0,0	8,5
Pitenevän eliniän varaukset	3,7	0,3 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,9
Pienennetyn laskentakoron varaukset	16,0	1,4 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,0
	1 130,5	100,0 %	174,4	90,3	16,2	16,9	0,0	1 025,4

kuutuksia. Vakuutus sopimuksista annetun lain mukaan yhtiöllä on hyvin rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa vanhojen voimassa olevien vakuutusten maksuihin ja ehtoihin. Maksujen riittävyttä seurataan vuositasolla. Yhtiö voi päättää vapaasti uusien vakuutusten maksutason. Päätökset tekee hallitus pääaktuaarin ehdotuksesta. Jälleenvakuutusta käytetään rajoittamaan korvausvastuuta omaan lukuun niin, että yhtiön vakavaraisuuspääoma on riittävä, eikä tulos vaihtelee liikaa. Sekä konsernin pääoman- ja riskienhallintaprosessissa että henkivakuutusyhtiön hallituksessa on määritelty rajat riskeille, jotka yhtiö voi kantaa itse ottamatta jälleenvakuutusta.

Solvenssi II -säännösten myötä vakuutusriskejä tarkastellaan entistä selvemmin osana pääomavaateita. Vaatimukset perustuvat pääasiassa stressitesteihin, joissa tutkitaan vastuun markkina-arvon muutosta kun kassavirtoihin vaikuttavat tekijät muuttuvat verrattuna tehtyihin oletuksiin. Yhtiön ALM-mallissa vakuutusriskejä arvioidaan tällaisilla menetelmillä ja malleilla.

8. Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappion vaaraa, joka aiheutuu epätarkoituksenmukaisista tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, puutteellisista ohjeista, tietojen epäluotettavuudesta, inhimillisistä erehdyksistä, järjestelmävirheistä tai ulkoisista tapahtumista.

Kaikkeen Aktian toimintaan sisältyy operatiivisia riskejä. Operatiivisten riskien tason tulee olla alhainen, mikä edellyttää hyvää oman toiminnan tuntemusta, hyvää sisäistä valvontaa, hyvää johtajuutta ja osaavaa henkilöstöä.

Konsernin hallitus on konsernin riskienhallinnan kehityksen puitteissa vahvistanut myös operatiivisten riskien hallinnan periaatteet ja toimintaohjeet. Operatiivisten riskien välttämiseksi tehtävän ennalta ehkäisevän työn ohella konsernissa pyritään ylläpitämään riittävää vakuutusuojaa esimerkiksi väärinkäytöksistä, tietojärjestelmiin tunkeutumisesta tai muusta rikollisesta toiminnasta aiheutuvien vahinkojen varalta.

Meneillään olevaan työhön uuden peruspankkijärjestelmän käyttöön ottamiseksi liittyy sen laajuuden ja koko liiketoimintaan ulottuvan vaikutuksen vuoksi huomattavia operatiivisia riskejä. Riskien vähentämiseksi tehdään jatkuvasti riskikartoituksia, ja tunnistettuihin riskeihin puututaan. Peruspankkijärjestelmän vaihtoon liittyvät mahdolliset operatiivisen riskin toteumat voivat aiheuttaa myös liiketoimintarisikien toteutumia.

Liite K2:een, Konsernin vakavaraisuus ja riskipositiot

(1 000 euroa)

Pankkikonsernin vakavaraisuus

Pankkikonserniin kuuluvat Aktia Pankki Oyj ja kaikki tytäryhtiöt lukuun ottamatta Aktia Henkivakuutus Oy:tä ja muodostaa vakavaraisuussäännösten mukaisen konsolidointiryhmän.

Laskelma pankkikonsernin omista varoista	31.12.2015		30.9.2015		30.6.2015		31.3.2015	
	Konserni	Pankki-konserni	Konserni	Pankki-konserni	Konserni	Pankki-konserni	Konserni	Pankki-konserni
Varat yhteensä	9 881 543	8 686 252	9 938 232	8 769 444	10 123 159	8 916 833	10 597 587	9 381 829
josta aineettomat hyödykkeet	50 753	49 364	46 931	45 414	43 968	42 367	40 261	38 530
Velat yhteensä	9 266 317	8 156 260	9 260 241	8 175 083	9 454 738	8 330 016	9 892 418	8 770 109
josta velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	235 049	235 049	218 832	218 832	217 333	217 333	215 501	215 501
Osakepääoma	163 000	163 000	163 000	163 000	163 000	163 000	163 000	163 000
Käyvän arvon rahasto	75 081	24 048	80 256	27 042	83 336	31 033	104 926	38 767
Muu sidottu oma pääoma	-	-	-	-	-	-	-	-
Sidottu oma pääoma	238 081	187 048	243 256	190 042	246 336	194 033	267 926	201 767
Vapaan oman pääoman rahasto ja muut rahastot	117 256	117 256	117 003	117 003	116 679	116 679	116 501	116 501
Voittovarot	207 887	179 549	208 073	179 735	209 144	180 805	240 966	212 628
Tilikauden voitto	52 001	46 138	43 305	41 228	29 828	28 866	13 032	14 181
Vapaa oma pääoma	377 145	342 943	368 382	337 966	355 651	326 351	370 500	343 310
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	615 226	529 991	611 638	528 009	601 987	520 384	638 426	545 077
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	-	-	66 352	66 352	66 434	66 434	66 743	66 743
Oma pääoma	615 226	529 991	677 990	594 361	668 421	586 817	705 169	611 820
Velat ja oma pääoma yhteensä	9 881 543	8 686 252	9 938 232	8 769 444	10 123 159	8 916 833	10 597 587	9 381 929
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	325 761	324 770	314 943	313 912	328 673	327 624	298 856	297 751
Oma pääoma pankkikonsernissa		529 991		594 361		586 817		611 820
Osinkovaraus		-43 661		-27 151		-18 663		-8 204
Aineettomat hyödykkeet		-49 364		-45 414		-42 367		-38 530
Määräysvallattomien omistajien oma pääoma *		-		-66 352		-21 592		-20 547
Debentuurit		128 365		114 226		113 166		104 310
Muut odotetut tappiot IRB:n mukaan		-19 153		-17 728		-17 903		-12 322
Vähennys finanssialan merkittävistä omistussuosuksista		-4 412		-2 414		-		-
Muut sis. maksamaton osinko 2014		-22		51		964		-31 308
Omat varat yhteensä (CET1 + AT1 + T2)		541 745		549 578		600 421		605 218

*Aktia Hypoteekkipankin vähemmistöosuuden ostamista koskevan sopimuksen seurauksena vähemmistöosuuden osuus Aktia Hypoteekkipankin omasta pääomasta (määräysvallattomien omistajien osuus) on vähennetty pankkikonsernin omista varoista.

Pankkikonserni	31.12.2015	30.9.2015	30.6.2015	31.3.2015	31.12.2014
Ydinpääoma ennen oikaisuja	486 331	500 858	545 122	549 360	550 663
Ydinpääomaan tehtävät oikaisut	-72 950	-65 506	-59 306	-44 061	-75 546
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	413 380	435 352	485 816	505 299	475 117
Ensisijainen lisäpääoma (AT1) ennen oikaisuja	-	-	617	758	1 023
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät oikaisut	-	-	-	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1) yhteensä	-	-	617	758	1 023
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1+ AT1) yhteensä	413 380	435 352	486 433	506 058	476 140
Toissijainen pääoma (T2) ennen oikaisuja	128 365	114 226	113 988	105 321	105 218
Toissijaiseen pääomaan tehtävät oikaisut	-	-	-	-6 161	40 462
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	128 365	114 226	113 988	99 160	145 680
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	541 745	549 578	600 421	605 218	621 820
Riskipainotetut erät yhteensä	1 998 768	2 126 322	2 164 546	2 234 393	3 263 318
josta luottoriskin osuus, standardimenetelmä	643 216	751 626	779 299	723 359	2 900 132
josta luottoriskin osuus, sisäinen menetelmä	999 429	1 011 511	1 022 062	1 147 848	-
josta markkinariskin osuus	-	-	-	-	-
josta operatiivisen riskin osuus	356 123	363 185	363 185	363 185	363 185
Omien varojen vaade (8 %)	159 901	170 106	173 164	178 751	261 065
Omien varojen puskuri	381 844	379 472	427 258	426 466	360 755
Ydinpääoman suhde	20,7 %	20,5 %	22,4 %	22,6 %	14,6 %
Ensisijaisen pääoman suhde	20,7 %	20,5 %	22,5 %	22,7 %	14,6 %
Omien varojen suhde	27,1 %	25,8 %	27,7 %	27,1 %	19,1 %
Omien varojen lattiasääntö (CRR artikla 500)					
Omat varat	541 745	549 578	600 421	605 218	
Lattiasäännön mukainen omien varojen minimimäärä *	185 841	195 090	198 065	198 183	
Omien varojen puskuri	355 905	354 488	402 356	407 035	

* 80 % standardimenetelmän mukaisesta omien varojen vaateesta (8 %)

Vakavaraisuuslaskennassa hyödynnetään vastuun riskipainon määrittämiseksi Moody's Investors Service luottoluokituslaitoksen luokituksia.

Operatiivisten riskien riskipainotettu määrä	2013*	2014	2015	12/2015	9/2015	6/2015	3/2015	12/2014
Bruttotuotot	196 351	186 491	186 954					
- 3 vuoden keskiarvo			189 932					
Operatiivisen riskin pääomavaade			28 490	28 490	29 055	29 055	29 055	29 055
Riskipainotettu määrä			356 123	356 123	363 185	363 185	363 185	363 185

* Laskettu uudelleen Vöyrin Säästöpankin pankkitoiminnan luovutuksen Aktia Pankki Oyj:lle ja Saarisosäästöpankin sulautumisen jälkeen.

Operatiivisen riskin pääomavaade on 15 % kolmen vuoden bruttotuottojen keskiarvosta.

Operatiivisen riskin riskipainotettu määrä on laskettu jakamalla pääomavaade 8 %:lla.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuus	31.12.2015	30.9.2015	30.6.2015	31.3.2015	31.12.2014
Yhteenveto					
Konsernin oma pääoma	615 226	677 990	668 421	673 231	690 890
Toimialakohtaiset varat	128 365	114 226	113 166	104 310	103 854
Aineettomat hyödykkeet ja muut vähennettävät erät	-212 741	-240 655	-216 963	-184 827	-167 622
Konglomeraatin omat varat yhteensä	530 850	551 561	564 623	592 714	627 122
Pankkitoiminnan pääomavaade	199 367	212 135	215 073	222 406	250 712
Vakuutustoiminnan pääomavaade	34 789	34 634	35 142	35 220	38 988
Omien varojen minimimäärä	234 156	246 769	250 215	257 626	289 700
Konglomeraatin vakavaraisuus	296 694	304 792	314 408	335 088	337 422
Vakavaraisuusaste, %	226,7 %	223,5 %	225,7 %	230,1 %	216,5 %

Finanssi- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuus on laadittu konsolidointimenetelmää käyttäen ja perustuu voimassa olevaan Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annettuun lainsäädäntöön sekä Finanssivalvonnan ohjeisiin.

Pankkikonsernin kokonaisvastuut	31.12.2015				
	Brutto- vastuut	Vastuu maksu- kyvyttömyys- hetkellä	Riski- paino, %	Riski- painotetut saamiset	Pääoma- vaade 8 %
Vastuuryhmä					
Luottoriski sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan					
Vähittäisvastuut - kiinteistövakuudelliset	5 012 230	5 006 767	15 %	732 121	58 570
Vähittäisvastuut - pk-yritykset, kiinteistövakuudelliset	162 212	161 277	52 %	84 485	6 759
Vähittäisvastuut - muut, ei pk-yritykset *	89 374	83 542	39 %	32 227	2 578
Vähittäisvastuut - muut pk-yritykset	24 113	22 043	84 %	18 459	1 477
Oman pääoman ehtoiset vastuut	49 328	49 328	268 %	132 137	10 571
Vastuut yhteensä sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan	5 337 256	5 322 956	19 %	999 429	79 954
Luottoriski standardimenetelmän mukaan					
Valtiot ja keskuspankit	390 030	497 957	0 %	0	0
Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	205 071	225 888	0 %	164	13
Kansainväliset kehityspankit	64 992	64 992	0 %	0	0
Kansainväliset organisaatiot	159 525	159 525	0 %	0	0
Luottolaitokset	864 805	469 546	31 %	144 106	11 528
Yritykset	199 249	66 227	96 %	63 846	5 108
Vähittäissaamiset	237 422	99 765	70 %	69 715	5 577
Kiinteistövakuudelliset saamiset	501 880	476 883	39 %	184 447	14 756
Erääntyneet saamiset	44 815	11 177	109 %	12 218	977
Katetut joukkolainat	1 183 777	1 183 777	10 %	118 378	9 470
Muut erät	55 923	49 208	46 %	22 526	1 802
Vastuut yhteensä standardimenetelmän mukaan	3 907 490	3 304 946	19 %	615 400	49 232
Kokonaisriskin määrä	9 244 746	8 627 903	19 %	1 614 829	129 186

* Muuttunut luokitus IBRA vastuuryhmien välillä

31.3.2015

Pankkikonsernin kokonaisvastuut	Brutto- vastuut	Vastuu maksu- kyvyttömyys- hetkellä	Riski- paino, %	Riski- painotetut saamiset	Pääoma- vaade 8 %
Vastuuryhmä					
Luottoriski sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan					
Vähittäisvastuut - kiinteistövakuudelliset	5 058 090	5 058 090	15 %	783 308	62 665
Vähittäisvastuut - pk-yritykset, kiinteistövakuudelliset	160 497	160 497	53 %	84 878	6 790
Vähittäisvastuut - muut, ei pk-yritykset *	360 721	360 721	37 %	132 081	10 567
Vähittäisvastuut - muut pk-yritykset	13 547	13 547	48 %	6 497	520
Oman pääoman ehtoiset vastuut	52 728	52 728	268 %	141 084	11 287
Vastuut yhteensä sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan	5 645 583	5 645 583	20 %	1 147 848	91 828
Luottoriski standardimenetelmän mukaan					
Valtiot ja keskuspankit	590 972	738 219	0 %	-	-
Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	176 505	197 302	0 %	181	14
Kansainväliset kehityspankit	65 508	65 508	0 %	-	-
Kansainväliset organisaatiot	159 802	159 802	0 %	-	-
Luottolaitokset	1 147 115	532 040	35 %	185 051	14 804
Yritykset	242 196	102 280	98 %	100 384	8 031
Vähittäissaamiset	239 753	98 160	69 %	68 027	5 442
Kiinteistövakuudelliset saamiset	457 810	447 005	37 %	167 478	13 398
Erääntyneet saamiset	50 409	9 246	112 %	10 379	830
Katetut joukkolainat	1 254 735	1 254 735	10 %	125 474	10 038
Muut erät	58 230	48 710	56 %	27 181	2 174
Vastuut yhteensä standardimenetelmän mukaan	4 443 035	3 653 007	19 %	684 155	54 732
Kokonaisriskin määrä	10 088 618	9 298 591	20 %	1 832 003	146 560

Pankkikonsernin keskeiset vastapuolet ja toimialat jaettuna vastuuryhmiin ennen riskien vähentämistekniikoiden vaikutusta

Vastapuoli	Toimiala	Saamiset yrityksiltä	Vähittäis- saamiset	Kiinteistö- vakuu- delliset saamiset	Erään- tyneet saamiset	Yhteensä
Yritykset	Kiinteistöala	18 832	4 268	135 147	400	158 647
	Tukku- ja vähittäiskauppa	4 789	11 672	33 526	1 192	51 179
	Rahoitustoiminta	32 605	431	20 493	203	53 733
	Teollisuus ja energia	18 911	6 556	19 971	1 760	47 197
	Rakentaminen	13 686	9 076	24 404	722	47 887
	Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	2 514	9 594	25 928	1 619	39 655
	Kuljetus	4 121	9 145	11 713	396	25 374
	Hotelli ja ravintola	378	2 263	10 849	645	14 135
	Maatalus, kalastus ja kaivosteollisuus	954	2 857	11 947	11	15 768
	Muu	48 422	10 427	16 259	4 220	79 328
Yhteensä		145 212	66 289	310 236	11 166	532 903
Kotitaloudet		9 814	267 870	5 071 225	39 274	5 388 183
Asuntoyhteisöt		30 923	8 482	222 182	759	262 346
Muut voittoa tavoittelemattomat yhteisöt		13 551	1 182	28 473	6	43 211
Yhteensä		199 500	343 823	5 632 116	51 206	6 226 644

Pankkikonsernin luotot, joista on tehty kohdistettu arvonalentumiskirjaus

31.12.2015

Sektorit	Sopimuksen mukainen arvo	Sopimuskohtainen arvonalentuminen	Tasearvo	Muutokset tilikauden aikana		
				Vakuuden käypä arvo	Arvonalentumisten muutos	Luotto- ja takaus-tappiot
Yritykset	39 294	34 524	4 770	4 803	-2 066	4 469
Asuntoyhteisöt	1 099	393	706	1 290	150	-
Julkisyhteisöt	-	-	-	-	-	-
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	-	-	-	-	-	-
Kotitaloudet	12 340	9 594	2 746	6 444	1 935	1 350
Yhteensä	52 733	44 510	8 222	12 537	19	5 819
Yritysluottojen arvonalentumiset toimialoitain						
Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	15 888	15 149	740			
Tukku- ja vähittäiskauppa	2 383	2 353	30			
Rakentaminen	3 275	3 060	215			
Teollisuus	4 963	4 744	219			
Terveyspalvelut ja muu palvelutoiminta kotitalouksille	6 008	3 304	2 704			
Muu	6 777	5 914	863			
Yhteensä	39 294	34 524	4 770			

31.12.2014

Sektorit	Sopimuksen mukainen arvo	Sopimuskohtainen arvonalentuminen	Tasearvo	Muutokset tilikauden aikana		
				Vakuuden käypä arvo	Arvonalentumisten muutos	Luotto- ja takaus-tappiot
Yritykset	47 452	41 071	6 381	7 185	-872	6 890
Asuntoyhteisöt	243	243	-	67	196	-
Julkisyhteisöt	-	-	-	-	-	-
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	-	-	-	-	-	-
Kotitaloudet	11 359	8 997	2 362	5 792	2 935	470
Yhteensä	59 053	50 311	8 742	13 044	2 258	7 360
Yritysluottojen arvonalentumiset toimialoitain						
Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	19 456	18 717	740			
Tukku- ja vähittäiskauppa	2 420	2 379	42			
Rakentaminen	3 054	2 849	205			
Teollisuus	8 295	6 862	1 433			
Terveyspalvelut ja muu palvelutoiminta kotitalouksille	6 346	3 285	3 061			
Muu	7 880	6 980	900			
Yhteensä	47 452	41 071	6 381			

K3 Konsernin segmenttiraportti

(1 000 euroa)	Pankkitoiminta		Varainhoito ja Henkivakuutus		Muut		Eliminoinnit		Konserni yhteensä	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Tuloslaskelma										
Korkokate	97 033	102 346	-2	9	251	280	65	145	97 347	102 779
Osingot	5	107	-	-	47	9	-	-	53	117
Palkkiotuotot netto	62 008	59 048	24 472	20 908	5 261	4 833	-11 772	-9 923	79 969	74 866
Henkivakuutusnetto	-	-	21 617	21 506	-	-	3 258	2 498	24 875	24 004
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	3 605	4 863	27	28	-55	2 436	147	-	3 724	7 327
Sijoitussiinteistöjen nettotuotot	5	3	-	-	-403	63	-	-	-399	66
Liiketoiminnan muut tuotot	2 721	2 937	197	1 080	-495	671	384	-1 548	2 807	3 139
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	165 378	169 304	46 312	43 530	4 605	8 293	-7 918	-8 829	208 376	212 298
Henkilöstökulut	-36 144	-35 945	-10 343	-9 825	-25 123	-22 792	-1 042	-957	-72 652	-69 518
IT-kulut	-15 529	-17 785	-1 836	-1 781	-9 485	-6 758	-	-	-26 850	-26 324
Poistot aineellista ja aineettomista hyödykkeistä	-2 009	-1 761	-780	-1 064	-5 334	-4 519	-	-	-8 123	-7 344
Liiketoiminnan muut kulut	-59 312	-60 727	-10 267	-8 910	24 047	20 967	8 737	7 405	-36 794	-41 265
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-112 994	-116 218	-23 226	-21 580	-15 895	-13 102	7 695	6 448	-144 419	-144 451
Arvonlennettävät luotoista ja muista sitoumuksista	-341	-1 729	-	-	-	-	-	-	-341	-1 729
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-	-	-	-	-	-	599	2 195	599	2 195
Liiketulos	52 043	51 358	23 086	21 950	-11 289	-4 809	375	-186	64 215	68 314
Tase										
Käteiset varat	268 360	395 904	0	0	-	-	-	-	268 361	395 905
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	1 686 147	1 841 714	507 628	538 037	7 445	751	-3 571	-5 086	2 197 648	2 375 417
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	481 653	488 509	-	-	-	-	-	-	481 653	488 509
Lainat ja muut saamiset	5 889 759	6 453 706	57 120	42 835	6 616	6 136	-53 339	-40 869	5 900 156	6 461 808
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	-	-	667 748	545 271	-	-	-	-	667 748	545 271
Muut varat	226 554	283 531	72 486	75 980	193 929	202 919	-126 992	-122 652	365 977	439 778
Varat yhteensä	8 552 473	9 463 364	1 304 982	1 202 124	207 990	209 807	-183 902	-168 606	9 881 543	10 706 688
Talletukset	4 450 157	4 797 967	-	-	-	-	-53 339	-42 220	4 396 818	4 755 748
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	3 036 945	3 539 597	-	-	-	-	-3 571	-5 086	3 033 374	3 534 511
Vakuutusvelka	-	-	1 130 463	1 025 417	-	-	-	-	1 130 463	1 025 417
Muut velat	573 145	530 872	29 601	31 892	40 037	138 950	62 879	-1 592	705 662	700 123
Velat yhteensä	8 060 246	8 868 437	1 160 064	1 057 310	40 037	138 950	5 969	-48 898	9 266 317	10 015 799

Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

(1 000 euroa)

K4 Korkokate	2015	2014
Korkotuotot		
Käteisistä varoista	23	184
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavista rahoitusvaroista	-	66
Myytävissä olevista rahoitusvaroista	24 828	30 857
Saamisista luottolaitoksilta	282	1 672
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöltä	97 748	119 486
Rahoitusleasingsopimuksista	383	530
Lainoista ja muista saamisista	98 413	121 688
Eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista	9 688	9 715
Suojaamistarkoituksessa tehdyistä johdannaissopimuksista	-	70
Muut korkotuotot	2 673	2 807
Yhteensä	135 626	165 388
Korkokulut		
Talletuksista, luottolaitokset	-3 244	-7 569
Talletuksista, muut julkisyhteisöt	-21 315	-29 852
Talletuksista	-24 558	-37 421
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-59 553	-83 721
Veloista, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-6 411	-6 594
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista ja veloista, joilla on huonompi etuoikeus	-65 964	-90 315
Suojaustarkoituksessa tehdyistä johdannaissopimuksista	52 433	65 359
Muut korkokulut	-188	-231
Yhteensä	-38 278	-62 608
Korkokate	97 347	102 779
Talletukset ja lainat	57 407	47 203
Suojaustoimenpiteet, korkoriskin hallinta	32 290	35 034
Muut	7 650	20 542
Korkokate	97 347	102 779
K5 Osingot	2015	2014
Myytävissä olevista osakkeista	53	117
Yhteensä	53	117
Henkivakuutustoiminnan osingot sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin, ks. liite K7. Henkivakuutustoiminnan osingot ovat 0,0 (0,0) miljoonaa euroa.		
K6 Palkkiotuotot netto	2015	2014
Palkkiotuotot		
Antolainauksesta	10 290	9 503
Ottolainauksesta	1 612	1 724
Kortti- ja maksuliikenteestä	19 153	20 395
Rahastoista, varainhoidosta ja arvopaperivälityksestä	44 756	39 402
Vakuutusten välityksestä	4 341	3 847
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista	435	532
Kiinteistönvälityksestä	6 694	5 925
Lainopillisista tehtävistä	1 082	1 037
Muut palkkiotuotot	1 520	2 013
Yhteensä	89 884	84 379

Palkkiokulut	2015	2014
Rahakäsittelyistä	-1 804	-1 854
Kortti- ja maksuliikenteestä	-2 957	-2 766
Arvopaperi- ja sijoitustoiminnasta	-4 621	-4 222
Muut palkkiokulut	-532	-672
Yhteensä	-9 915	-9 514
Palkkiotuotot netto	79 969	74 866

K7 Henkivakuutusnetto	2015	2014
Vakuutusmaksutulo	174 397	125 054
Sijoitustoiminnan nettotuotot	21 590	21 958
Maksetut vakuutuskorvaukset	-90 288	-94 809
Vakuutusvelan muutos, netto	-80 824	-28 200
Henkivakuutusnetto	24 875	24 004
Vakuutusmaksutulo		
Vakuutusmaksutulo vakuutusopimuksista		
Vakuutusopimukset	36 456	55 631
Bruttovakuutusmaksutulo yhteensä ennen jälleenvakuuttajien osuutta	36 456	55 631
Jälleenvakuuttajien osuus	-527	-671
Vakuutusmaksutulo sijoitussopimuksista	138 467	70 094
Vakuutusmaksutulo yhteensä	174 397	125 054

Vakuutusmaksutulon jakautuminen

	Vakuutusopimuksista		Sijoitussopimuksista		Yhteensä	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Vakuutusmaksutulo riskivakuutuksista ja korkotuottoisista vakuutuksista						
Säästövakuutus	1 639	1 891	-	-	1 639	1 891
Yksilöllinen eläkevakuutus	6 339	7 209	-	-	6 339	7 209
Ryhmäeläkevakuutus	2 797	2 808	-	-	2 797	2 808
Riskivakuutukset	20 429	21 264	-	-	20 429	21 264
Yhteensä	31 204	33 172	-	-	31 204	33 172
Vakuutusmaksutulo sijoitusidonnaisista sopimuksista						
Säästövakuutus	385	17 559	134 202	65 626	134 587	83 184
Yksilöllinen eläkevakuutus	2 970	3 212	4 265	4 469	7 235	7 681
Ryhmäeläkevakuutus	1 897	1 689	-	-	1 897	1 689
Yhteensä	5 252	22 461	138 467	70 094	143 719	92 555
Jatkuvat ja kertamaksut ensivakuutuksista					2015	2014
Jatkuvat vakuutusmaksut vakuutusopimuksista					36 106	55 226
Kertamaksut vakuutusopimuksista					350	405
Jatkuvat vakuutusmaksut sijoitussopimuksista					67 967	25 063
Kertamaksut sijoitussopimuksista					70 500	45 031
Vakuutusmaksutulo yhteensä					174 924	125 726

Sijoitustoiminnan nettotuotot	2015	2014
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot		
Korkotuotot	13 855	15 307
Myyntivoitot ja -tappiot	-367	-137
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	1 542	4 699
Muut tuotot ja kulut	9	-24
Korkosijoitukset	15 039	19 846
Osingot	-	24
Myyntivoitot ja -tappiot	3 011	3 240
Arvon alentumiset	-3 241	-3 385
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	145	-1 471
Muut tuotot ja kulut	1 163	817
Osakkeet ja osuudet	1 078	-774
Yhteensä	16 117	19 072
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		
Vuokratuotot	5 078	5 336
Arvostus käypään arvoon	1 350	-1 680
Myyntivoitot ja -tappiot	-128	-29
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-828	-740
Yhteensä	5 472	2 887
Vakuutustoiminnan nettotuotot sijoitustoiminnasta yhteensä	21 590	21 958
Sijoitustoiminnan nettotuottoihin sisältyvät valuuttakurssierot	7	10

Maksetut vakuutuskorvaukset

	Vakuutus sopimuksista		Sijoitus sopimuksista		Yhteensä	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Maksetut korvaukset riskivakuutuksista ja korkotuottoisista vakuutuksista						
Säästö vakuutus						
Säästösummien takaisinmaksut	-5 595	-9 004	-	-	-5 595	-9 004
Kuolemantapaus korvaukset	-1 455	-2 157	-	-	-1 455	-2 157
Takaisinostot	-2 069	-2 207	-	-	-2 069	-2 207
Yhteensä	-9 119	-13 368	-	-	-9 119	-13 368
Yksilöllinen eläkevakuutus						
Eläkkeet	-25 064	-24 642	-	-	-25 064	-24 642
Kuolemantapaus korvaukset	-269	-586	-	-	-269	-586
Takaisinostot	-1 930	-4 123	-	-	-1 930	-4 123
Yhteensä	-27 262	-29 351	-	-	-27 262	-29 351
Ryhmäeläkevakuutus						
Eläkkeet	-2 645	-2 323	-	-	-2 645	-2 323
Takaisinostot	-5	-2	-	-	-5	-2
Muut	-56	-18	-	-	-56	-18
Yhteensä	-2 706	-2 344	-	-	-2 706	-2 344
Riskivakuutukset						
Yksilöllinen vakuutus	-11 467	-12 693	-	-	-11 467	-12 693
Työntekijän ryhmähenkivakuutus	-637	-1 056	-	-	-637	-1 056
Muu ryhmähenkivakuutus	-16	-25	-	-	-16	-25
Yhteensä	-12 120	-13 774	-	-	-12 120	-13 774
Maksetut korvaukset riskivakuutuksista ja korkotuottoisista vakuutuksista yhteensä	-51 207	-58 837	-	-	-51 207	-58 837

	Vakuutus sopimuksista		Sijoitus sopimuksista		Yhteensä	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Maksetut korvaukset sijoitussidonnaisista sopimuksista						
Säästövakuutus						
Säästösummien takaisinmaksut	-349	-354	-1	-	-350	-354
Kuolemantapauskorvaukset	-138	-5 067	-11 424	-3 468	-11 562	-8 535
Takaisinostot	-1 366	-16 760	-22 670	-8 516	-24 036	-25 276
Yhteensä	-1 854	-22 180	-34 095	-11 984	-35 949	-34 165
Yksilöllinen eläkevakuutus						
Eläkkeet	-	-	-1 108	-1 012	-1 108	-1 012
Kuolemantapauskorvaukset	-64	-100	-84	-154	-148	-253
Takaisinostot	-1 588	-173	-258	-227	-1 846	-400
Yhteensä	-1 653	-273	-1 450	-1 392	-3 103	-1 665
Ryhmäeläkevakuutus						
Kuolemantapauskorvaukset	-29	-141	-	-	-29	-141
Yhteensä	-29	-141	-	-	-29	-141
Maksetut korvaukset sijoitussidonnaisista sopimuksista yhteensä	-3 536	-22 594	-35 545	-13 377	-39 081	-35 971
Maksetut korvaukset yhteensä	-54 743	-81 432	-35 545	-13 377	-90 288	-94 809

	2015	2014
Korvausvastuun muutos, korkotuottoinen	-6 463	1 885
Vakuutusmaksuvastuun muutos, korkotuottoinen	20 477	19 291
Vakuutusvelan muutos, riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset	14 015	21 177
Korvausvastuun muutos, sijoitussidonnainen	-698	-217
Vakuutusmaksuvastuun muutos, sijoitussidonnainen	-118 362	-80 507
Arvomuutos, sijoitussidonnaiset sijoitukset, netto	24 222	31 347
Vakuutusvelan muutos netto, sijoitussidonnaiset vakuutukset	-94 838	-49 377
Vakuutusvelan muutos, netto yhteensä	-80 824	-28 200

K8 Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	2015	2014
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Korolliset arvopaperit	-	-1
Muut erät	0	-2
Yhteensä	0	-3
Arvostusvoitot ja -tappiot		
Korolliset arvopaperit	-	-1
Yhteensä	-	-1
Yhteensä	0	-4
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Johdannaisopimukset	-243	-232
Yhteensä	-243	-232
Arvostusvoitot ja -tappiot		
Johdannaisopimukset	-228	-307
Yhteensä	-228	-307
Yhteensä	-471	-539
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Korolliset arvopaperit	-222	1 128
Osakkeet ja osuudet	-55	545
Yhteensä	-277	1 673
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta		
Korolliset arvopaperit	3 069	3 008
Osakkeet ja osuudet	-	2 257
Yhteensä	3 069	5 265
Arvonalentumiset		
Osakkeet ja osuudet	-8	-306
Yhteensä	-8	-306
Yhteensä	2 784	6 632
Valuuttatoiminnan nettotuotot	1 471	1 081
Suojauslaskennan nettotulos		
Rahavirtasuojauksen tehoton osuus	-	-
Käyvän arvon suojaus		
Liikkeeseen laskettuja velkakirjoja suojaavat rahoitusjohdannaiset	-25 768	53 018
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset, netto	-25 768	53 018
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	25 709	-52 861
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset, netto	25 709	-52 861
Yhteensä	-59	157
Suojauslaskenta yhteensä	-59	157
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	3 724	7 327

Rahoitusvarojen myynnin yhteydessä siirretään käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan realisoitumaton arvonmuutos, joka on sisällynyt käyvän arvon rahastoon vuoden alussa.

K9 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	2015	2014
Vuokratuotot	31	127
Myyntivoitot	21	33
Muut tuotot	3	9
Myyntitappiot	-553	-
Arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset	122	-29
Välittömät kulut, jotka kerryttäneet kaudella vuokratuottoa	-22	-74
Yhteensä	-399	66

Henkivakuutustoiminnan sijoituskiinteistöjen nettotuotot sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin, ks. liite K7, ja ne ovat 5,5 (2,9) miljoonaa euroa.

K10 Liiketoiminnan muut tuotot	2015	2014
Tuotot keskusrahalaituspalvelusta	176	1 227
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	-469	20
Liiketoiminnan muut tuotot	3 100	1 892
Yhteensä	2 807	3 139

K11 Henkilöstö	2015	2014
Palkat ja palkkiot	-58 839	-55 867
Osakeperusteiset korvaukset	-508	-841
Eläkekulut		
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	-10 475	-9 924
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-436	-652
Muut henkilösivukulut	-2 394	-2 234
Henkilösivukulut	-13 304	-12 810
Yhteensä	-72 652	-69 518

Henkilöstön määrä 31.12.

Kokopäiväiset	822	839
Osa-aikaiset	87	101
Määräaikaiset	142	128
Yhteensä	1 051	1 068

Henkilöstön määrä kokonaisresurssiksi muutettuna
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella

	920	932
	936	941

Johdon palkat ja palkkiot esitetään liitteessä K45.

K12 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	2015	2014
Poistot aineellisista hyödykkeistä	-2 862	-2 380
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-5 261	-4 964
Yhteensä	-8 123	-7 344

K13 Liiketoiminnan muut kulut	2015	2014
Muut henkilöstökulut	-3 781	-3 965
Toimistokulut	-1 905	-2 091
Yhteyskulut	-3 337	-3 244
Markkinointi- ja edustuskulut	-5 419	-4 917
Ostetut palvelut	-5 598	-5 829
Vuokratulot	-10 648	-10 378
Kulut omassa käytössä olevista kiinteistöistä	-1 805	-1 643
Vakuutus- ja varmuuskulut (sis. pankkivero)	-590	-5 805
Valvonta-, tarkastus- ja jäsenmaksut	-1 102	-1 182
Liiketoiminnan muut kulut	-2 609	-2 210
Yhteensä	-36 794	-41 265
Tilintarkastuspalkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus	-154	-197
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	-87	-89
Veroneuvonta	-98	-66
Muut palvelut	-275	-125
Yhteensä	-614	-477
Rahoitusvakausvirasto on vahvistanut vuoden 2015 vakausmaksuksi:		
Talletussuojarahaston maksu	-1 928	
josta vanhasta talletussuojarahastosta maksettu määrä (VTS-rahasto)	-1 928	
Aktian arvio siitä, kuinka monena vuonna varoja voidaan Aktia Pankki Oyj:n osalta siirtää VTS-rahastosta	16	
Kriisintarkastusrahaston maksu	-983	
josta aikaisemmin maksetuista pankkiveroista maksettu määrä	-639	
Aktian arvio siitä, kuinka monena vuonna varoja voidaan Aktia Pankki Oyj:n osalta siirtää aikaisemmin maksetuista pankkiveroista	5	
K14 Verot		
Tuloverot	-4 502	-6 196
Aikaisempien tilikausien verot	325	-157
Laskennallisten verojen muutos	-8 469	-6 929
Yhteensä	-12 646	-13 282
Lisätietoja laskennallisista veroista esitetään liitteessä K27. Konsernin tulokseen ennen veroja kohdistuva vero eroaa teoreettisesta arvosta, joka syntyisi jos käytettäisiin emoyhtiön verokantaa seuraavasti:		
Tulos ennen veroja	64 215	68 314
Verot laskettuna 20,0 %:n verokannalla	-12 843	-13 663
Vähennyskelvottomat kulut	-227	-302
Verottomat tuotot	3	476
Verotuksessa käyttämätön poisto	122	-14
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	46	131
Tappio, josta ei kirjata laskennallista veroa	-4	-
Veron osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	93	439
Aikaisempien tilikausien verot	325	-157
Muut	-161	-192
Verot yhteensä	-12 646	-13 282
Keskimääräinen efektiivinen veroaste	20 %	19 %

Laskennalliset verot laajassa tuloslaskelmassa	2015	2014
Laskennalliset verot myytävissä olevista rahoitusvaroista	5 679	-7 074
Laskennalliset verot eräpäivään asti pidettävistä rahoitusvaroista	923	904
Laskennalliset verot kassavirtasuojauksista	5	1 083
Laskennalliset verot etuusperusteisista eläkejärjestelyistä	-12	-85
Yhteensä	6 595	-5 171

K15 Osakekohtainen tulos	2015	2014
Tilikauden voitto, josta Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	52 001	52 499
A-osakkeiden lukumäärän keskiarvo	46 667 412	46 683 038
R-osakkeiden lukumäärän keskiarvo	19 865 430	19 865 430
Osakkeiden lukumäärän keskiarvo (poislukien omat osakkeet)	66 532 842	66 548 468
Tulos / osake (EPS), euroa (poislukien omat osakkeet)	0,78	0,79
Tulos / osake (EPS) laimennusvaikutuksella oikaistu, euroa (poislukien omat osakkeet)	0,78	0,79
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos, josta Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	23 038	75 610
Laaja tulos / osake, euroa (poislukien omat osakkeet)	0,35	1,14
Laaja tulos / osake laimennusvaikutuksella oikaistu, euroa (poislukien omat osakkeet)	0,35	1,14

Koska A- ja R-sarjan osakkeet oikeuttavat samaan osuuteen yhtiön tuloksesta, näitä ei esitetä erikseen.

Konsernin tasetta koskevat liitetiedot

(1 000 euroa)

K16 Käteiset varat	2015	2014
Kassa	7 415	7 968
Suomen Pankin sekkitili	260 946	387 937
Yhteensä	268 361	395 905

K17 Myytävissä olevat rahoitusvarat	2015	2014
Saamistodistukset, valtiot ja julkiset yhteisöt	424 054	390 703
Saamistodistukset, luottolaitokset	1 261 989	1 450 825
Saamistodistukset, Pankkitoiminta	1 686 043	1 841 528
Saamistodistukset, valtiot ja julkiset yhteisöt	129 613	146 319
Saamistodistukset, luottolaitokset	221 175	240 794
Saamistodistukset, muut	66 404	61 347
Saamistodistukset, Henkivakuutus	417 192	448 461
Saamistodistukset yhteensä	2 103 235	2 289 989
Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	7 549	937
Osakkeet ja osuudet, Pankkitoiminta	7 549	937
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	55 870	39 786
Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	30 994	44 704
Osakkeet ja osuudet, Henkivakuutus	86 865	84 490
Osakkeet ja osuudet yhteensä	94 413	85 428
Yhteensä	2 197 648	2 375 417

Osakkeiden tai osakerahastojen sekä saamistodistusten, joiden liikkeeseenlaskija on todettu maksukyvyttömäksi, merkittävien tai pysyviksi arvioitujen arvonlaskujen seurauksena syntyneet arvonalentumiset olivat 3,2 (3,7) miljoonaa euroa. Vuoden aikana tapahtuneet arvonalentumiset liittyvät osakkeisiin ja osuuksiin.

Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	2015	2014
Osakkeet ja osuudet		
Pankkitoiminta	8	306
Henkivakuutustoiminta	3 241	3 385
Yhteensä	3 249	3 691

Yllämainitut tuloslaskelmaan kirjatut arvonalentumiset esitetään liitteissä K7 ja K8.

K18 Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	2015	2014
Korkosijoitukset, valtiot	47 535	47 202
Korkosijoitukset, muut julkisyhteistöt	434 118	441 308
Yhteensä	481 653	488 509

K19 Johdannaisopimukset

Johdannaisopimukset, kirjanpitoarvo

	2015		2014	
	Varat	Velat	Varat	Velat
Korkojohdannaiset	97 455	12 949	131 466	13 773
Käypää arvoa suojaavat Korkojohdannaiset	97 455	12 949	131 466	13 773
Rahavirtaa suojaavat Korkojohdannaiset	2 023	-	-	-
Korkojohdannaiset	70 942	70 877	97 283	97 186
Valuuttajohdannaiset	359	634	736	421
Osakejohdannaiset	1 716	1 716	1 817	1 817
Muut johdannaisopimukset	73 017	73 227	99 836	99 423
Yhteensä	172 495	86 176	231 302	113 196

Kohde-etuuksien nimellisarvot ja johdannaisten käyvät arvot

31.12.2015

Suojaavat johdannaiset

	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksuaika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus						
Koronvaihtosopimukset	648 000	1 475 000	782 000	2 905 000	97 455	12 949
Käyvän arvon suojaus yhteensä	648 000	1 475 000	782 000	2 905 000	97 455	12 949
Kassavirran suojaus						
Koronvaihtosopimukset	-	85 079	-	85 079	2 023	-
Kassavirran suojaus yhteensä	-	85 079	-	85 079	2 023	-
Korkojohdannaiset yhteensä	648 000	1 560 079	782 000	2 990 079	99 478	12 949
Suojaavat johdannaiset yhteensä	648 000	1 560 079	782 000	2 990 079	99 478	12 949

Muut johdannaissopimukset	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Koronvaihtosopimukset	394 000	772 480	120 000	1 286 480	60 928	60 862
Korko-optiot	-	480 000	60 000	540 000	10 014	10 015
Ostetut	-	240 000	30 000	270 000	10 008	10 008
Asetetut	-	240 000	30 000	270 000	7	7
Korkojohdannaiset yhteensä	394 000	1 252 480	180 000	1 826 480	70 942	70 877
Valuuttatermiinit	59 659	241	-	59 900	359	634
Valuuttajohdannaiset yhteensä	59 659	241	-	59 900	359	634
Osake-optiot	10 556	4 594	-	15 150	1 716	1 716
Ostetut	5 278	2 297	-	7 575	1 668	48
Asetetut	5 278	2 297	-	7 575	48	1 668
Osakejohdannaiset yhteensä	10 556	4 594	-	15 150	1 716	1 716
Muut johdannaissopimukset yhteensä	464 215	1 257 315	180 000	1 901 530	73 017	73 227
Johdannaissopimukset yhteensä	1 112 215	2 817 395	962 000	4 891 609	172 495	86 176

31.12.2014

Suojaavat johdannaiset

Käyvän arvon suojaus	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Koronvaihtosopimukset	510 000	2 123 000	282 000	2 915 000	131 466	13 773
Käyvän arvon suojaus yhteensä	510 000	2 123 000	282 000	2 915 000	131 466	13 773
Korkojohdannaiset yhteensä	510 000	2 123 000	282 000	2 915 000	131 466	13 773
Suojaavat johdannaiset yhteensä	510 000	2 123 000	282 000	2 915 000	131 466	13 773

Muut johdannaissopimukset

Koronvaihtosopimukset	352 000	1 064 580	222 400	1 638 980	82 190	82 091
Korko-optiot	235 200	480 000	60 000	775 200	15 093	15 095
Ostetut	122 000	240 000	30 000	392 000	14 469	14 470
Asetetut	113 200	240 000	30 000	383 200	624	625
Korkojohdannaiset yhteensä	587 200	1 544 580	282 400	2 414 180	97 283	97 186
Valuuttatermiinit	37 800	-	-	37 800	736	421
Valuuttajohdannaiset yhteensä	37 800	-	-	37 800	736	421
Osake-optiot	24 570	15 334	-	39 904	1 817	1 817
Ostetut	12 285	7 667	-	19 952	1 564	252
Asetetut	12 285	7 667	-	19 952	252	1 564
Osakejohdannaiset yhteensä	24 570	15 334	-	39 904	1 817	1 817
Optiosopimukset	1 922	-	-	1 922	-	-
Ostetut	961	-	-	961	-	-
Asetetut	961	-	-	961	-	-
Muut johdannaissopimukset	1 922	-	-	1 922	-	-
Muut johdannaissopimukset yhteensä	651 492	1 559 914	282 400	2 493 806	99 836	99 423
Johdannaissopimukset yhteensä	1 161 492	3 682 914	564 400	5 408 806	231 302	113 196

K20 Lainat ja muut saamiset	2015	2014
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	15 054	18 862
Muut kuin vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	28 840	26 921
Saamiset Suomen Pankilta ja luottolaitoksilta	43 894	45 783
Käyttelytililuotot, yleisö ja yritykset	143 899	162 126
Velkakirjalainat	5 701 771	6 241 666
Rahoitusleasing saamiset	10 051	11 815
Lainat	5 855 722	6 415 607
Pankkitakaussaamiset	540	418
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 856 262	6 416 025
Yhteensä	5 900 156	6 461 808
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain sekä niihin kohdistetut arvonalentumiset ja niiden peruutukset		
Kotitaloudet	5 177 241	5 697 038
Yritykset	414 368	420 138
Asuntoyhteisöt	221 872	251 179
Julkisyhteisöt	1 293	2 049
Voittoa taivottelemattomat yhteisöt	41 487	45 622
Yhteensä	5 856 262	6 416 025
Arvonalentumiset tilikauden aikana		
Arvonalentumiset tilikauden alussa	59 679	65 170
Luottojen sopimuskohtainen arvonalentuminen	4 523	5 805
Muiden sitoumusten sopimuskohtainen arvonalentuminen	0	15
Korkosaamisten sopimuskohtainen arvonalentuminen	33	44
Luottojen ryhmäkohtainen arvonalentuminen	511	-394
Luottojen sopimuskohtaisten arvonalentumistappioiden peruutukset	-4 447	-2 870
Muiden sitoumusten sopimuskohtaisten arvonalentumistappioiden peruutukset	-58	-690
Korkosaamisten sopimuskohtaisten arvonalentumistappioiden peruutukset	-16	-11
Palautukset toteutuneista luottotappioista	-206	-169
Tilikauden arvonalentumiset yhteensä	341	1 729
Toteutuneet luottotappiot luotoista, joista on aikaisemmin tehty sopimuskohtainen arvonalentuminen	-5 674	-7 337
Toteutuneet luottotappiot muista sitoumuksista, joista on aikaisemmin tehty sopimuskohtainen arvonalentuminen	-179	-51
Palautukset toteutuneista luottotappioista	206	169
Arvonalentumiset tilikauden lopussa	54 372	59 679
Arvoltaan alentuneet saamiset vuoden alussa, sopimuksen mukainen arvo	68 421	75 749
Uudet arvoltaan alentuneet saamiset vuoden aikana, sopimuksen mukainen arvo	7 151	6 624
Peruutukset arvoltaan alentuneisiin saamisiin vuoden aikana	-13 008	-13 952
Arvoltaan alentuneet saamiset vuoden lopussa, sopimuksen mukainen arvo	62 565	68 421
Tiedot käyvistä arvoista ovat liitteessä K39 ja saaduista vakuuksista liitteessä K41.		
Rahoitusleasingsaamisten maturiteettijakauma		
Alle 1 vuosi	3 645	4 819
1-5 vuotta	6 939	7 477
Yli 5 vuotta	-	197
Bruttosijoitus	10 583	12 493
Tulevat rahoitustuotot	-533	-678
Nettosijoitus	10 051	11 815
Rahoitusleasingsaamisten nykyarvo		
Alle 1 vuosi	3 375	4 482
1-5 vuotta	6 676	7 138
Yli 5 vuotta	-	195
Yhteensä	10 051	11 815

K21 Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	2015	2014
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	667 748	545 271
Yhteensä	667 748	545 271
K22 Sijoitukset osakkuusyrittämissä	2015	2014
Hankintameno 1.1.	17 516	17 516
Myynnit	-17 516	-
Hankintameno 31.12.	0	17 516
Pääomaosuuosikaisu 1.1.	6 056	1 776
Kertyneet pääomaosikaisu myynneistä	-4 017	-
Osuus osakkuusyrittästen tuloksesta	599	2 195
Tilikauden aikana saadut osingot	-338	-338
Osuus suorista oman pääoman kirjauksista	-2 300	2 422
Pääomaosuuosikaisu 31.12.	-	6 056
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	23 571
Osakkuusyrittäiset		
Osuus osakkeista ja äänistä:		
Folksam Vahinkovakuutus Oy, Helsinki	-	34 %
Oy Samlink Ab, Helsinki	23 %	23 %
Folksam Vahinkovakuutus Oy		
Tilikauden tulos	767	5 463
josta määräysvallattomien omistajien osuus	261	1 857
josta sijoituskohteen omistajien osuus	506	3 606
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos	2 332	12 586
josta määräysvallattomien omistajien osuus	793	4 279
josta sijoituskohteen omistajien osuus	1 539	8 307
Varat	-	226 156
Velat	-	156 829
Varat, netto	-	69 327
josta määräysvallattomien omistajien osuus	-	23 571
josta sijoituskohteen omistajien osuus	-	45 756
Kirjanpitoarvo emoyhtiössä 1.1.	17 516	17 516
Pääomaosuuosikaisu 1.1.	6 056	1 776
Konsernin osuus nettovaroista 1.1.	23 571	19 292
Myynnit	-24 364	-
Konsernille kuuluva osuus tilikauden laajan tuloslaskelmasta	793	4 279
Konsernin osuus nettovaroista 31.12.	0	23 571
Oy Samlink Ab		
Oy Samlink Ab:n kirjanpitoarvo emoyhtiössä 31.12.	0	0
Sijoitukset osakkuusyrittämissä yhteensä	0	23 571
Tilikauden tulos määräysvallattomille omistajille:		
Folksam Vahinkovakuutus Oy	261	1 857
Oy Samlink Ab	338	338
Osuus osakkuusyrittästen tuloksesta yhteensä	599	2 195

Aktia Pankki Oyj on saanut osinkoa Oy Samlink Ab:stä 0,3 (0,3) miljoonaa euroa.

Osakkuusyrittästen tilinpäätökset on laadittu konsernin tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti noudattaen IFRS-standardeja. Aktia Pankki Oyj myi 3.3.2015 vielä 24 prosenttia Folksam Vahinkovakuutus Oy:n omistuksestaan. Jäljellä oleva omistus (10 prosenttia) kirjataan myytävissä oleviksi osakkeiksi.

Lähipiiritapahtumat osakkuusyrittästen kanssa esitetään liitteessä K45.

K23 Aineettomat hyödykkeet	2015	2014
Hankintameno 1.1.	54 103	35 572
Lisäykset	19 735	20 915
Vähennykset	-2 303	-2 384
Hankintameno 31.12.	71 536	54 103
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-17 825	-15 246
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	2 303	2 384
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 261	-4 962
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-20 783	-17 825
Kirjanpitoarvo 31.12.	50 753	36 279

K24 Sijoituskiinteistöt

31.12.2015	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoituskiinteistö-osakkeet ja-osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	7 602	39 776	9 685	57 063
Käypään arvoon arvostus	-	1 350	354	1 704
Myyntit	-1 641	-8 109	-	-9 750
Lisäykset	-	-	4 729	4 729
Hankintameno 31.12.	5 961	33 017	14 768	53 746
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 961	33 017	14 768	53 746

31.12.2014	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoituskiinteistö-osakkeet ja-osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	8 122	42 836	9 685	60 644
Käypään arvoon arvostus	-	-1 680	-	-1 680
Hankinnat	-520	-1 380	-	-1 900
Hankintameno 31.12.	7 602	39 776	9 685	57 063
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 602	39 776	9 685	57 063

K25 Muut aineelliset hyödykkeet

31.12.2015	Koneet ja kalusto	Konttori-korjaukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Muut aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	13 433	9 207	1 588	24 227
Lisäykset	1 695	1 619	-	3 314
Vähennykset	-136	-7	-1	-143
Hankintameno 31.12.	14 992	10 820	1 587	27 398
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-9 973	-4 761	-1 253	-15 987
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	136	7	-	142
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 615	-1 246	-1	-2 862
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-11 452	-6 001	-1 254	-18 707
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 539	4 819	333	8 692

	Koneet ja kalusto	Konttori-korjaukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Muut aineelliset hyödykkeet yhteensä
31.12.2014				
Hankintameno 1.1.	12 547	8 080	1 588	22 215
Lisäykset	2 102	2 137	-	4 239
Vähennykset	-1 216	-1 010	-	-2 227
Hankintameno 31.12.	13 433	9 207	1 588	24 227
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-9 742	-4 820	-1 249	-15 812
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	1 196	1 010	-	2 207
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 427	-951	-4	-2 382
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-9 973	-4 761	-1 253	-15 987
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 460	4 446	335	8 240

K26 Muut varat	2015	2014
Siirtyvät ja maksetut korkosaamiset	37 541	42 997
Johdannaissopimuksista maksetut preemiomaksut	-	925
Muut siirtosaamiset ja maksetut ennakot	14 057	13 309
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	51 598	57 231
Maksujenvälityssaamiset	79	66
Muut saamiset	18 073	8 579
Muut varat	18 152	8 646
Yhteensä	69 750	65 877

K27 Laskennalliset verot	2015	2014
Laskennalliset verovelat / saamiset, netto		
Laskennalliset verovelat / saamiset, netto 1.1.	46 233	34 187
Yrityssotot / yritysmyynnit	-115	-51
Tuloslaskelman kautta kirjattu kauden muutos	8 444	6 926
Rahoitusvarat:		
Arvostus omaan pääomaan käypään arvoon	-5 651	7 869
Tuloslaskelmaan siirretty määrä	-951	-1 699
Rahavirran suojaukset:		
Arvostus omaan pääomaan käypään arvoon	13	0
Tuloslaskelmaan siirretty määrä	-19	-1 083
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt laajan tuloksen kautta	12	85
Laskennalliset verovelat / saamiset, netto 31.12.	47 967	46 233
Laskennalliset verovelat		
Tilinpäätössiirrot	36 707	32 367
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-1 944	-1 842
Rahoitusvarat	18 509	24 651
Rahavirran suojaukset	-304	256
Käypään arvoon arvostetut sijoituskiinteistöt	959	733
Aktivoidut kehittämiskustannukset	1 627	896
Henkivakuutustoiminnan tasausvastuu	2 160	2 147
Yhteensä	57 714	59 209
Laskennalliset verosaamiset		
Rahoitusvarat	8 607	0
Rahavirran suojaukset	-	11 868
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	472	483
Muut	667	625
Yhteensä	9 747	12 976

Erittely tulosvaikutteisesti kirjatusta muutoksesta tilikaudella	2015	2014
Tilinpäätössiirrot	-4 340	-3 455
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	102	-199
Rahoitusvarat	-2 930	546
Rahavirran suojaukset	-236	-3 085
Käypään arvoon arvostetut sijoituskiinteistöt	-341	-119
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	1	72
Aktivoidut kehittämiskustannukset	-731	-516
Henkivakuutustoiminnan tasausvastuu	-13	-277
Muut	43	106
Yhteensä	-8 444	-6 926
Käypään arvoon arvostetut sijoituskiinteistöt	-25	-3
Laskennallisen veron muutos myytävissä olevista varoista	-25	-3
Laskennallisen veron muutos yhteensä	-8 469	-6 929

K28 Myytävissä olevat varat ja velat

	2015	2014
Lainat ja muut saamiset	-	12
Sijoituskiinteistöt	-	1 000
Muut saamiset	-	30
Laskennalliset verosaamiset	-	25
Myytävissä olevat varat	-	1 067
Talletukset	-	113
Muut velat	-	20
Myytävissä oleviin varojen liittyvät velat	-	133

K29 Talletukset

	2015	2014
Vaadittaessa maksettavat velat luottolaitoksille	48 647	271 296
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset luottolaitoksille	426 179	505 264
Velat luottolaitoksille	474 826	776 560
Vaadittaessa maksettavat talletukset	3 479 734	3 450 695
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset	442 258	528 493
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 921 993	3 979 188
Yhteensä	4 396 818	4 755 748

K30 Liikkeeseen lasketut velkakirjat

	2015		2014	
	Kirjanpito-arvo	Nimellisarvo	Kirjanpito-arvo	Nimellisarvo
Sijoitustodistukset	11 997	12 000	161 336	161 500
Joukkovelkakirjalainat	3 021 377	3 031 087	3 373 175	3 383 187
Yhteensä	3 033 374	3 043 087	3 534 511	3 544 687

	2015			2014		
	Alle vuoden	Yli vuoden	Yhteensä	Alle vuoden	Yli vuoden	Yhteensä
Vakuudelliset joukkovelkakirjalainat						
Liikkeeseen lasketut vakuudelliset joukkovelkakirjalainat	515 596	1 685 409	2 201 004	495 105	2 120 320	2 615 425
Yhteensä	515 596	1 685 409	2 201 004	495 105	2 120 320	2 615 425
Vakuudettomat joukkovelkakirjalainat						
Liikkeeseen lasketut vakuudettomat joukkovelkakirjalainat, seniorirahoitus	37 232	795 137	832 369	392 579	526 508	919 086
Yhteensä	37 232	795 137	832 369	392 579	526 508	919 086

31.12.2015	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Kiinteäkorkoiset sijoitustodistukset	5 000	7 000	-	-	-	12 000
Aktia Pankin EMTCN-ohjelma, kiinteä korko	-	-	1 000 000	500 000	-	1 500 000
Aktia Pankin EMTN-ohjelma sis. Schuldscheindarlehen, kiinteä korko	-	-	305 000	15 000	184 000	504 000
Aktia Pankin EMTN-ohjelma, vaihtuva korko	-	20 000	265 079	-	-	285 079
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, kiinteä korko	-	569 500	100 000	-	83 000	752 500
Muut						-10 492
Yhteensä	5 000	596 500	1 670 079	515 000	267 000	3 043 087

31.12.2014	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Kiinteäkorkoiset sijoitustodistukset	71 500	90 000	-	-	-	161 500
Aktia Pankin EMTCN-ohjelma, kiinteä korko	-	-	1 000 000	-	-	1 000 000
Aktia Pankin EMTN-ohjelma sis. Schuldscheindarlehen, kiinteä korko	-	-	305 000	-	199 000	504 000
Aktia Pankin EMTN-ohjelma, vaihtuva korko	-	200 000	20 000	-	-	220 000
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, kiinteä korko	500 000	-	700 000	-	83 000	1 283 000
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, vaihtuva korko	125 000	250 000	-	-	-	375 000
Muut						1 187
Yhteensä	696 500	540 000	2 025 000	-	282 000	3 544 687

K31 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	2015	2014
Debentuurilainat	235 049	222 539
Yhteensä	235 049	222 539
Nimellisarvo	235 046	222 532
Toissijaisiin omiin varoihin kuuluva määrä	128 365	103 854

Pankilla on joukkovelkakirjaohjelma, jonka hallitus päivittää ja hyväksyy vuosittain. Ohjelman laajuus on tällä hetkellä 500 miljoonaa euroa. Ohjelman puitteissa lasketaan liikkeeseen muita joukkovelkakirjalainoja (sisältyvät liitteeseen K30) ja debentuurilainoja. Debentuurit lasketaan liikkeeseen kiinteään korkoon 5 vuoden maturiteetilla.

Mikään yksittäinen debentuurilaina ei ylitä 10 %:a kaikista veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla.

K32 Muut velat luottolaitoksille	2015	2014
Muut velat luottolaitoksille, vakuudelliset	33 000	44 000
Muut velat luottolaitoksille, vakuudettomat	51 825	55 767
Yhteensä	84 825	99 767

Muut velat talletuspankeille sisältävät 73 (84) miljoonaa euroa vaihtuva- ja kiinteäkorkoisia velkoja Euroopan investointipankille.

K33 Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2015	2014
Vaadittaessa maksettavat	74 000	72 225
Muut	-	1 627
Yhteensä	74 000	73 852

K34 Henkivakuustoittoiminnan vakuutusvelka

	Vakuutus sopimuksista		Sijoitus sopimuksista		Yhteensä	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Vakuutusvelka 1.1.	786 863	806 471	238 554	159 399	1 025 417	965 870
Siirto kategorioiden välillä johtuen muuttuneista vakuutusehdoista	-223 056	-	223 056	-	-	-
Vakuutusmaksutulo	35 930	54 960	138 467	70 094	174 397	125 054
Maksetut korvaukset	-54 743	-81 432	-35 545	-13 377	-90 288	-94 809
Säästön siirto laskuperustekorkosidonnaiseen vakuutukseen	-3 074	-11 279	3 074	11 279	-	-
Hyvitetty korko säästöihin	16 862	17 725	-	-	16 862	17 725
Asiakashyvitykset säästöihin	2	57	-	-	2	57
Koronlasku ja asiakashyvitysvaraus	-	-	-	-	-	-
Kuormitustulo	-9 403	-12 293	-6 788	-2 901	-16 191	-15 194
Arvonnousu ja muut erät	2 806	12 653	17 457	14 060	20 263	26 713
Vakuutusvelka 31.12.	552 188	786 863	578 276	238 554	1 130 463	1 025 417
Vakuutusvelka vakuutuslajeittain	Vakuutus sopimuksista		Sijoitus sopimuksista		Yhteensä	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Säästövakuutus	83 206	314 847	513 287	179 831	596 493	494 678
Yksilöllinen eläkevakuutus	373 070	377 498	64 989	58 724	438 059	436 221
Ryhmäeläkevakuutus	64 711	61 195	-	-	64 711	61 195
Riskivakuutus	31 200	33 324	-	-	31 200	33 324
Yhteensä	552 188	786 863	578 276	238 554	1 130 463	1 025 417
Vakuutusvelan muutos	Vakuutus sopimuksista		Sijoitus sopimuksista		Yhteensä	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Vakuutusvelka 1.1.	786 863	806 471	238 554	159 399	1 025 417	965 870
Siirto kategorioiden välillä johtuen muuttuneista vakuutusehdoista	-223 056	-	223 056	-	-	-
Vuoden muutos	-11 619	-19 608	116 665	79 155	105 046	59 548
Vakuutusvelka 31.12.	552 188	786 863	578 276	238 554	1 130 463	1 025 417
- josta velka riskivakuutuksista ja korkotuottoisista vakuutuksista	465 718	481 427	2 542	847	468 260	482 275
- josta velka sijoitussidonnaisista vakuutuksista	86 470	305 436	575 734	237 707	662 203	543 143
Keskimääräinen laskuperustekorko	2015	2014				
Säästövakuutus	3,1 %	3,1 %				
Yksilöllinen eläkevakuutus	3,8 %	3,9 %				
Ryhmäeläkevakuutus	3,3 %	3,3 %				
Riskivakuutus	3,2 %	3,2 %				
Yhteensä	3,6 %	3,6 %				

Henkivakuustoittoiminnan vakuutusvelan määrittämisessä käytetyt menetelmät ja oletukset

Vakuutusvelka lasketaan osittain siten, että tulevat edut diskontataan nykyarvoon vähennettynä tulevilla maksuilla, osittain siten, että maksetut vakuutusmaksut hyvitetään laskentakoroilla ja eri hyvityksillä ja niistä veloitetaan kulut ja riskipremiot. Laskelmissa käytetään oletuksia laskentakorosta, kuolevuudesta ja sairastuvuudesta sekä kunkin tuotteen laskentaperiaatteissa mainituista rasitteista. Lisäksi tiettyjä eläkevakuutuksia varten tehdään korkokulua ja pidentynyttä elinikää koskeva ylimääräinen varaus. Vakuutusvastuuseen tehdään tunnettuja ja tuntemattomia vahinkoja koskeva varaus. Vahvistetut asiakashyvitykset sisältyvät kokonaisuudessaan vakuutusvelkaan.

Sijoitussidonnainen vakuutusvelka lasketaan vakuutukseen liittyvien rahastojen kurssien pohjalta.

Riskivakuutuksissa yhtiön omakustannusmäärän ylittävä osa jälleenvakuutetaan.

K35 Muut velat	2015	2014
Korkovelat	31 749	46 993
Korkoennakot	115	119
Siirtyvät korkovelat ja saadut korkoennakot	31 864	47 111
Muut siirtovelat ja saadut ennakot	30 857	31 035
Siirtovelat ja saadut ennakot	62 721	78 146
Maksujenvälitysvelat	24 970	37 031
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	2 359	2 414
Muut velat	74 575	7 729
Muut velat yhteensä	101 903	47 174
Yhteensä	164 624	125 320

K36 Varaukset	2015	2014
Varaukset 1.1	3 549	6 367
Varausten lisäys	595	-
Käytetyt varaukset	-1 808	-2 818
Varaukset 31.12.	2 336	3 549

Aktia Pankki Oyj on päättänyt investoida moderniin peruspankkijärjestelmään. Peruspankkijärjestelmän vaihto tehdään yhteistyössä nykyisen IT-toimittajan Samlink Oy:n kanssa. Ylimenokautta ja Samlinkiin jääviä palveluja koskeva sopimus on tehty, ja sen mukaan Aktia osallistuu ylimenokaudella kehitys- ja projektustannuksiin. Varauksen riittävyys arvioidaan aina raportoinnin yhteydessä. Jos on vahvoja merkkejä siitä, että järjestelmän vaihto viivästyy, on mahdollisesti tehtävä lisävaraus. Uuden peruspankkijärjestelmän arvioidaan olevan valmis käyttöönottoon vuoden 2016 jälkimmäisellä puoliskolla.

K37 Oma pääoma	2015	2014
Osakepääoma	163 000	163 000
Kantarahasto	-	317
Käyvän arvon rahasto	75 081	104 093
Sidottu oma pääoma	238 081	267 410
Osakeperusteisten korvausten rahasto	2 143	1 858
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	115 113	115 030
Voittovarot 1.1.	239 651	202 619
Osingonjako	-31 938	-27 963
Muu muutos voittovaroissa	317	13 231
Omien osakkeiden hankinta	-1 305	-1 255
Omien osakkeiden myynti	1 113	182
Etuuspohjaiset eläkemaksut, OCI	48	339
Tilikauden tulos	52 001	52 499
Vapaa oma pääoma	377 145	356 539
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	615 226	623 949
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	-	66 941
Oma pääoma	615 226	690 890

Osakepääoma ja osakkeet

Osakkeet on jaettu A- ja R-sarjoihin. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,40 euroa (ei täsmällinen arvo). Vuoden lopussa pankin maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 163 000 000 euroa. Pääoma jakautuu 46 706 723 A-osakkeelle ja 19 872 088 R-osakkeelle, yhteensä 66 578 811 (66 578 811) osaketta. Tilikauden päättyessä rekisteröityjen osakkeenomistajien lukumäärä oli 42 194. Tunnistamattomien omistajien A-osakkeiden lukumäärä oli 770 115. A-osakkeilla on 1 ääni ja R-osakkeilla 20 ääntä.

Omat osakkeet

Vuoden lopussa omat osakkeet muodostuivat 142 112 (137 406) A-osakkeesta ja 6 658 (6 658) R-osakkeesta.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon sisältyy myytävissä olevien rahoitusvarojen ja rahavirran suojaukseen käytettävien rahoitusjohtannaisten käyvän arvon muutos verojen jälkeen. Käyvän arvon rahastoon kirjattujen rahoitusvarojen arvo siirretään tuloslaskelmaan varojen myynnin tai arvonalentumisen yhteydessä.

Kantarahasto

Kantarahasto sisälsi vuonna 2014 konsernin yhden tytäryrityksen rakennusrahaston.

Osakeperusteisten korvausten rahasto

Osakeperusteiset korvaukset koskevat työntekijöille tehdystä työstä korvauksena maksettavien oman pääoman ehtoisten instrumenttien siirtämistä. Konsernissa on johtavassa asemassa olevien avainhenkilöiden kanssa tehty kannustesopimus, jonka mukaisten tavoitteiden on täytyttävä, jotta maksu suoritetaan. Konsernissa tehdään juoksevasti kannustesopimuksen todennäköisen toteuman arviointia ja kirjataan jaksotettu oman pääoman lisäys Osakeperusteisten korvausten rahastoon.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon siirrettäviä eriä ovat 1.9.2006 alkaen olleet uusannin yhteydessä osakkeista maksetut, vasta-arvon ylittävät summat.

Edellisten tilikausien voitto

Edellisten tilikausien voittoon sisältyy edellisten tilikausien voitto, osakkeenomistajille maksettu osinko ja tilikauden voitto. Edellisten tilikausien voittoon sisältyy myös konserniyritysten erillistilinpäätöksiin sisältyvät tilinpäätössiirrot sekä vakuutusyhtiön tasoitusmäärät, jotka on IFRS-tilinpäätöksessä kirjattu edellisten tilikausien voittoon laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen.

Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista

	2015	2014
Käyvän arvon rahasto 1.1.	104 093	81 147
Voitto / tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet ja osuudet	-1 181	1 034
Voitto / tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahoitusarvopaperit	-27 251	38 428
Laskennalliset verot voitosta / tappiosta käypään arvoon arvostamisesta	5 651	-7 869
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, osakkeet ja osuudet, sisältyvät:		
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-	-2 257
Henkivakuutusnetto	-145	1 471
Laskennalliset verot	29	157
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, rahoitusarvopaperit, sisältyvät:		
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-3 069	-3 008
Henkivakuutusnetto	-1 542	-4 699
Laskennalliset verot	922	1 541
Voitto / tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahavirtaa suojaavat johdannaisopimukset	-39	-116
Laskennalliset verot voitosta / tappiosta käypään arvoon arvostamisesta	-13	-
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, rahavirtaa suojaavat johdannaisopimukset, sisältyvät:		
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-93	-5 416
Laskennalliset verot	19	1 083
Osuus Folksam Vahinkovakuutus Oy:n käyvän arvon rahastosta	-2 300	2 596
Käyvän arvon rahasto 31.12.	75 081	104 093

Osakepääoma ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

	Osakkeiden lukumäärä	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto
1.1.2014	66 578 811	163 000	128 434
Siirto voittovaroista sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon			-13 405
31.12.2014	66 578 811	163 000	115 030
Omien osakkeiden myynti			84
31.12.2015	66 578 811	163 000	115 113

Konsernin vapaa oma pääoma	2015	2014
Konsernin jakokelvottomat vapaan oman pääoman varat		
Osuus tilinpäätössiirtojen kertymästä, joka on kirjattu voittovaroihin 1.1.	129 469	115 650
Osuus tilinpäätössiirtojen kertymästä, joka on kirjattu tilikauden voittoon	17 426	13 819
Osuus tilinpäätössiirtojen kertymästä, joka on kirjattu voittovaroihin 31.12.	146 894	129 469
Konsernin vapaaseen omaan pääoman kuuluvat voitonjakokelpoiset varat		
Osakeperusteisten korvausten rahasto	2 143	1 858
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	115 113	115 030
Voittovarot 1.1.	110 183	86 969
Osingonjako	-31 938	-27 963
Muut muutokset voittovaroihin	174	12 496
Tilikauden voitto	34 576	38 680
Yhteensä	230 251	227 070
Konsernin vapaa oma pääoma yhteensä		
Osakeperusteisten korvausten rahasto	2 143	1 858
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	115 113	115 030
Voittovarot 1.1.	239 651	202 619
Osingonjako	-31 938	-27 963
Muut muutokset voittovaroihin	174	12 496
Tilikauden voitto	52 001	52 499
Yhteensä	377 145	356 539

Osingonjako osakkeenomistajille

Hallitus ehdottaa Aktia Pankki Oyj:n yhtiökokoukselle 12.4.2016, että emoyhtiön jakokelpoisista voittovaroista yhteensä 62 360 986,05 euroa, jaetaan osinkona 0,54 euroa osakkeelta, yhteensä 35 872 222,14 euroa. Hallitus ehdottaa myös, että sijoitetun vapaan pääoman rahastosta, yhteensä 115 113 148,63 euroa, maksetaan 0,10 euroa osakkeelta, yhteensä 6 643 004,10 euroa pääomanpalautuksena.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia tilikauden päättymisen jälkeen. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu osingonjako hallituksen kasityksen mukaan vaikuta yhtiön maksukykyyn.

Konsernin muut liitetiedot

(1 000 euroa)

K38 Rahoitusinstrumenttien luokitus

Liite

Varat

	Tuloksen kautta käy- pään arvoon arvostettu	Myytävässä pidettävät	Eräpäivään asti pidet- tävät	Suojavat joh- dannaiset	Lainat ja muut saa- miset	Muut kuin rahoitusvarat	Yhteensä
31.12.2015							
Käteiset varat	K16				268 361		268 361
Saamistodistukset	K17, K18	2 103 235	481 653				2 584 888
Osakkeet ja osuudet	K17	94 413					94 413
Johdannaisoppimukset	K19		172 495				172 495
Saamiset Suomen Pankilta ja luottolaitoksilta	K20				43 894		43 894
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	K20				5 856 262		5 856 262
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	K21	667 748					667 748
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	K22					0	0
Aineettomat hyödykkeet	K23					50 753	50 753
Sijoituskiinteistöt	K24					53 746	53 746
Muut aineelliset hyödykkeet	K25					8 692	8 692
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	K26					51 598	51 598
Muut varat	K26					18 152	18 152
Tuloverosaamiset	K27					795	795
Laskennalliset verosaamiset	K27					9 747	9 747
Yhteensä	667 748	2 197 648	481 653	172 495	6 168 517	193 482	9 881 543
31.12.2014							
Käteiset varat	K16				395 905		395 905
Saamistodistukset	K17, K18	2 289 989	488 509				2 778 498
Osakkeet ja osuudet	K17	85 428					85 428
Johdannaisoppimukset	K19			231 302			231 302
Saamiset Suomen Pankilta ja luottolaitoksilta	K20				45 783		45 783
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	K20				6 416 025		6 416 025
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	K21	545 271					545 271
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	K22					23 571	23 571
Aineettomat hyödykkeet	K23					36 279	36 279
Sijoituskiinteistöt	K24					57 063	57 063
Muut aineelliset hyödykkeet	K25					8 240	8 240
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	K26					57 231	57 231
Muut varat	K26					8 646	8 646
Tuloverosaamiset	K27					3 403	3 403
Laskennalliset verosaamiset	K27					12 976	12 976
Myytävässä olevat varat	K28					1 067	1 067
Yhteensä	545 271	2 375 417	488 509	231 302	6 857 713	208 476	10 706 688

Velat

31.12.2015

	Suojavat johdannaiset	Muut rahoitusvelat	Muut kuin rahoitusvelat	Yhteensä
K29 Velat luottolaitoksille		474 826		474 826
K29 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		3 921 993		3 921 993
K19 Johdannaisoppimukset	86 176			86 176
K30 Liikkeeseen lasketut velkakirjat		3 033 374		3 033 374
K31 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		235 049		235 049
K32 Muut velat luottolaitoksille		84 825		84 825
K33 Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille		74 000		74 000
K34 Vakuutusvelka, riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset		468 260	468 260	468 260
K34 Vakuutusvelka, sijoitusidonnaiset vakuutukset		662 203	662 203	662 203
K35 Siirtovelat ja saadut ennakot		62 721	62 721	62 721
K35 Muut velat		101 903	101 903	101 903
K36 Varaukset		2 336	2 336	2 336
K27 Tuloverovelat			938	938
K27 Laskennalliset verovelat			57 714	57 714
Yhteensä	86 176	7 824 066	1 356 075	9 266 317

31.12.2014

K29 Velat luottolaitoksille		776 560		776 560
K29 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		3 979 188		3 979 188
K19 Johdannaisoppimukset	113 196			113 196
K30 Liikkeeseen lasketut velkakirjat		3 534 511		3 534 511
K31 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		222 539		222 539
K32 Muut velat luottolaitoksille		99 767		99 767
K33 Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille		73 852		73 852
K34 Vakuutusvelka, riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset		482 275	482 275	482 275
K34 Vakuutusvelka, sijoitusidonnaiset vakuutukset		543 143	543 143	543 143
K35 Siirtovelat ja saadut ennakot		78 146	78 146	78 146
K35 Muut velat		47 174	47 174	47 174
K36 Varaukset		3 549	3 549	3 549
K27 Tuloverovelat		2 559	2 559	2 559
K27 Laskennalliset verovelat		59 209	59 209	59 209
K28 Myytävissä oleviin varojen liittyvät velat			133	133
Yhteensä	113 196	8 686 416	1 216 188	10 015 799

K39 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

	2015		2014	
	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	268 361	268 361	395 905	395 905
Myytävissä olevat rahoitusvarat	2 197 648	2 197 648	2 375 417	2 375 417
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	481 653	496 090	488 509	505 257
Johdannaissopimukset	172 495	172 495	231 302	231 302
Lainat ja muut saamiset	5 900 156	5 841 073	6 461 808	6 321 274
Yhteensä	9 020 313	8 975 667	9 952 942	9 829 155
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	667 748	667 748	545 271	545 271
Rahoitusvelat				
Talletukset	4 396 818	4 358 617	4 755 748	4 704 788
Johdannaissopimukset	86 176	86 176	113 196	113 196
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	3 033 374	3 035 333	3 534 511	3 504 130
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	235 049	239 163	222 539	225 467
Muut velat luottolaitoksilta	84 825	86 914	99 767	105 817
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	74 000	74 026	73 852	73 843
Yhteensä	7 910 242	7 880 228	8 799 611	8 727 242

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot sekä käyvät arvot tase-erittäin. Käyvät arvot on laskettu sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisille sopimuksille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaisten vaikutuksia.

Sijoitusvarojen käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia toimivilta markkinoilta. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkina-korkojen avulla. Lainojen osalta käyvän arvon laskennassa diskonttokorossa on huomioitu olemassa olevan kannan luottoriskiprofiili sekä jälleenrahoituskustannus. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa.

Vaadittaessa maksettavien talletusten osalta nimellisarvon on oletettu vastaavan käypää arvoa. Eräpäivälliset talletukset on arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöshetken markkina-koroilla. Liikkeeseen laskettujen velkojen käypä arvo on määritelty ensisijaisesti markkinanoteerausten perusteella. Noteeraamattomien liikkeeseen laskettujen velkakirjojen sekä huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen diskonttauskorossa on huomioitu instrumentin etuoikeusaseman mukainen marginaali.

Johdannaiset on arvostettu käypään arvoon markkinanoteerausten perusteella.

Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Likvidiksi markkinaksi katsotaan sellainen markkina, josta hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tähän ryhmään kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat ja muut arvopaperit, pörssiosakkeet sekä johdannaissopimukset, joille julkisesti noteerataan hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Nämä perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa olevat markkinahinnat. Markkinatietona on käytetty esimerkiksi vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat enemmistö OTC -johdannaista sekä muut instrumentit, joilla ei käydä kauppaa likvideillä markkinoilla. Tämän lisäksi pankki tekee tuloslaskelmaan erillisen arvostuskorjauksen OTC-johdannaisten markkina-arvoon huomioiden sekä vastapuolen että oman luottoriskikomponentin. Korjaus kirjataan tuloslaskelmaan.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada markkinanoteerauksesta tai todennettavissa oleviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tähän luokkaan kuuluvat pääasiassa noteeraamattomat osakeinstrumentit ja rahastot sekä muut noteeraamattomat rahastot ja arvopaperit, joista ei tällä hetkellä ole sitovaa hintanoteerausta.

Rahoitusvarat käypään arvoon	31.12.2015				31.12.2014			
	Markkina-arvon ryhmittely				Markkina-arvon ryhmittely			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat								
Korolliset arvopaperit	-	-	-	-	-	-	-	-
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-	-	-
Myytävissä olevat rahoitusvarat								
Korolliset arvopaperit	1 745 128	186 033	172 073	2 103 235	1 975 602	194 930	119 457	2 289 989
Osakkeet ja osuudet	55 870	-	38 543	94 413	39 786	-	45 642	85 428
Yhteensä	1 800 999	186 033	210 616	2 197 648	2 015 389	194 930	165 098	2 375 417
Johdannaissopimukset, netto	-275	86 594	-	86 319	315	117 791	-	118 107
Yhteensä	-275	86 594	-	86 319	315	117 791	-	118 107
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	667 748	-	-	667 748	545 271	-	-	545 271
Yhteensä	2 468 472	272 627	210 616	2 951 716	2 560 975	312 721	165 098	3 038 794

Siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä

Siirtoja tasojen välillä tapahtuu, kun on havaittavissa, että markkinaoletukset ovat muuttuneet, esimerkiksi kun instrumenteilla ei enää käydä aktiivisesti kauppaa. Kauden aikana ei ole tapahtunut siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä.

Aktia-konsernin riskienvalvonta vastaa rahoitusinstrumenttien luokittelusta tasoin 1, 2 ja 3. Arvostusmenetelmä on jatkuva ja sama kaikille instrumenteille kaikilla tasoilla. Menetelmässä määritetään, mihin arvostusryhmään rahoitusinstrumentit luokitellaan. Jos sisäisillä oletuksilla on merkittävä vaikutus käypään arvoon, raportoidaan rahoitusinstrumentit tasoon 3. Menetelmä sisältää myös arvostustiedon laatuun perustuvan arvion siitä, tulisiko rahoitusinstrumenttia siirtää tasojen välillä.

Tapahtumat tasolla 3

Seuraavassa taulukossa esitetään tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoitusvarojen alku- ja loppuarvojen täsmäytys.

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusvaroilta, jotka kuuluvat tasoon 3	Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat			Myytävissä olevat rahoitusvarat			Yhteensä		
	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	-	-	-	119 504	45 642	165 146	119 504	45 642	165 146
Hankinnat	-	-	-	61 040	7 166	68 206	61 040	7 166	68 206
Myynnit	-	-	-	-	-11 855	-11 855	-	-11 855	-11 855
Erääntynyt vuoden aikana	-	-	-	-18 468	-164	-18 632	-18 468	-164	-18 632
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	-	-	-	-	-381	-381	-	-381	-381
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, ei-realisoituneet	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset	-	-	-	-	-1 865	-1 865	-	-1 865	-1 865
Siirrot tasolta 1 ja 2	-	-	-	9 997	-	9 997	9 997	-	9 997
Siirrot tasolle 1 ja 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	-	-	-	172 073	38 543	210 616	172 073	38 543	210 616

Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien herkkyysoanalyysi

Taseeseen käypään arvoon merkittyjen rahoitusinstrumenttien arvoon sisältyvät ne rahoitusinstrumentit, joiden käypä arvo arvioidaan kokonaan tai osittain ei-todennettaviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvilla arvostusmenetelmillä.

Nämä tiedot osoittavat suhteellisen epävarmuuden mahdollisen vaikutuksen sellaisten rahoitusinstrumenttien käypään arvoon, joiden arvostus perustuu tekijöihin, jotka eivät ole todennettavissa. Tiedot eivät ole luonteeltaan ennusteita, eikä niiden perusteella voida arvioida käypien arvojen tulevaa kehitystä.

Seuraavassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyys mahdollisille muutoksille. Korollisten arvopaperien osalta arvoa on testattu olettamalla korkotason muuttuvan 3 prosenttiyksikköä kaikissa maturiteeteissa samanaikaisesti, kun osakkeiden ja osuuksien osalta markkinahintojen on oletettu muuttuvan 20 prosenttia. Edellä esitettyjen oletusten perusteella käyvän arvon rahaston tulos- tai arvonmuutoksen vaikutus rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omiin varoihin olisi 2,4 (2,0) prosenttia.

Herkkyysoanalyysi rahoitusvaroille, jotka kuuluvat tasoon 3

	31.12.2015			31.12.2014		
	Tulosvaikutus oletetulle muutokselle Kirjanpito- arvo	Positiivinen	Negatiivinen	Tulosvaikutus oletetulle muutokselle Kirjanpito- arvo	Positiivinen	Negatiivinen
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat						
Korolliset arvopaperit	-	-	-	-	-	-
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-
Myytävissä olevat rahoitusvarat						
Korolliset arvopaperit	172 073	5 162	-5 162	119 457	3 584	-3 584
Osakkeet ja osuudet	38 543	7 709	-7 709	45 642	9 088	-9 088
Yhteensä	210 616	12 871	-12 871	165 098	12 672	-12 672
Yhteensä	210 616	12 871	-12 871	165 098	12 672	-12 672

Rahoitusvarojen ja -velkojen kuittaus

Varat	31.12.2015		31.12.2014	
	Johdannaiset	Käännteinen takaisinostosopimus	Johdannaiset	Käännteinen takaisinostosopimus
Rahoitusvarat, jotka sisältyvät netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	172 495	-	231 302	-
Kuitattu määrä	-	-	-	-
Taseeseen kirjattu arvo	172 495	-	231 302	-
Kuittaamaton summa, joka kuitenkin sisältyy netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	15 317	-	22 438	-
Saadut vakuudet	158 040	-	201 857	-
Kuittaamattomien summien yhteismäärä taseessa	173 357	-	224 295	-
Netto	-862	-	7 007	-

Velat	31.12.2015		31.12.2014	
	Johdannaiset	Käännteinen takaisinostosopimus	Johdannaiset	Käännteinen takaisinostosopimus
Rahoitusvelat, jotka sisältyvät netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	86 176	-	113 196	-
Kuitattu määrä	-	-	-	-
Taseeseen kirjattu arvo	86 176	-	113 196	-
Kuittaamaton summa, joka kuitenkin sisältyy netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	15 317	-	22 438	-
Annetut vakuudet	44 128	-	58 596	-
Kuittaamattomien summien yhteismäärä taseessa	59 445	-	81 034	-
Netto	26 731	-	32 162	-

Taulukko esittää rahoitusvarat ja -velat, jotka esitetään nettona taseessa tai joihin on potentiaaliset oikeudet soveltaa päänettoutussopimuksia tai vastaavia järjestelyjä, mukaan lukien sopimukseen kuuluvat vakuudet. Nettosumma esittää vastuut sekä normaalissa liiketoiminnassa että maksuhäiriön tapahtuessa tai konkurssitilassa.

K40 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen maturiteettijakauma tase-erittäin

Varat	Liite						Yli 10	Yhteensä
		Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	vuotta		
31.12.2015								
Käteiset varat	K16	268 361	-	-	-	-	268 361	
Myytavissä olevat rahoitusvarat	K17	189 308	204 851	1 482 854	166 466	154 169	2 197 648	
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	K18	7 737	35 793	390 588	47 535	-	481 653	
Johdannaissopimukset	K19	2 627	21 675	96 825	17 278	34 091	172 495	
Lainat ja muut saamiset	K20	142 566	597 240	1 715 657	1 510 279	1 934 413	5 900 156	
Yhteensä		610 599	859 559	3 685 924	1 741 557	2 122 673	9 020 313	
31.12.2014								
Käteiset varat	K16	395 905	-	-	-	-	395 905	
Myytavissä olevat rahoitusvarat	K17	115 164	236 325	1 638 049	198 128	187 751	2 375 417	
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	K18	-	-	426 387	62 122	-	488 509	
Johdannaissopimukset	K19	15 002	4 872	143 546	24 992	42 891	231 302	
Lainat ja muut saamiset	K20	162 503	633 685	1 861 375	1 673 957	2 130 288	6 461 808	
Yhteensä		688 574	874 882	4 069 357	1 959 199	2 360 931	9 952 942	
Velat								
31.12.2015								
Talletukset	K29	3 866 845	347 885	182 089	-	-	4 396 818	
Johdannaissopimukset	K19	3 490	6 669	57 669	18 348	-	86 176	
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	K30	4 999	547 617	1 676 774	507 462	296 521	3 033 374	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	K31	13 893	26 336	173 242	21 577	-	235 049	
Muut velat luottolaitoksille	K32	-	10 850	49 423	24 552	-	84 825	
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K33	42 000	32 000	-	-	-	74 000	
Yhteensä		3 931 226	971 358	2 139 197	571 939	296 521	7 910 242	
31.12.2014								
Talletukset	K29	4 029 733	422 001	106 170	197 844	-	4 755 748	
Johdannaissopimukset	K19	3 477	4 866	80 016	24 836	-	113 196	
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	K30	698 638	433 166	2 082 919	-	319 789	3 534 511	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	K31	17 926	35 285	156 177	13 151	-	222 539	
Muut velat luottolaitoksille	K32	-	16 000	48 698	35 069	-	99 767	
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K33	72 000	-	-	-	1 852	73 852	
Yhteensä		4 821 775	911 317	2 473 979	270 900	321 641	8 799 611	

K41 Annetut ja saadut vakuudet

	2015	2014
Annetut vakuudet		
Omien velkojen vakuudeksi annetut vakuudet		
Arvopaperit	303 464	67 383
Lainasaatavat, jotka muodostavat vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen (covered bonds) vakuusmassan.	2 907 300	3 613 633
Yhteensä	3 210 764	3 681 016
Muut annetut vakuudet		
Pantatut arvopaperit 1)	125 951	160 359
Panttaussopimusten yhteydessä annetut arvopaperit	25 000	43 000
Panttaus- ja takaisinosopimusten yhteydessä annettu käteinen	28 840	19 700
Yhteensä	179 791	223 059
Annetut vakuudet yhteensä	3 390 556	3 904 075

Edellä mainitut vakuudet koskevat seuraavia velkoja

Velat luottolaitoksille 2)	2015	2014
	296 139	44 000
Liikkeeseen lasketut asuntovakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bonds) 3)	2 201 004	2 633 993
Johdannaiset	53 840	62 700
Yhteensä	2 550 983	2 740 693

1) Koskee päivän sisäisen limiitin vakuudeksi pantattuja arvopapereita. 31.12.2015 pantattuna oli 26 (60) miljoonaa euroa ylimääräisiä vakuuksia.

2) Koskee velkoja keskuspankille ja Euroopan Investointipankille sekä takaisinostosopimuksia, joissa on standardoidut GMRA-ehdot (Global Master Repurchase Agreement).

3) Vähennettynä omilla takaisinostoilla.

Saadut vakuudet

Panttaussopimusten yhteydessä saatu käteinen 1)	2015	2014
	158 040	201 857
Takaisinostosopimusten yhteydessä saadut arvopaperit 2)	-	7 231
Yhteensä	158 040	209 088

1) Koskee johdannaisia, joiden vakuudet on saatu vastapuolelta ISDA/CSA-sopimusten mukaisesti.

2) Koskee takaisinostosopimuksia, joissa on standardoidut GMRA-ehdot (Global Master Repurchase Agreement).

K42 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	2015	2014
Takaukset	27 394	26 778
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	1 287	2 140
Käyttämättömät luottojärjestelyt	296 089	291 485
Muut peruuttamattomat sitoumukset	991	1 336
Yhteensä	325 761	321 739

Vuokrasitoumukset eivät kuulu taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin.

31.12.2015	Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Takaukset	8 260	5 529	9 421	4 105	80	27 394
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	192	61	820	214	-	1 287
Käyttämättömät luottojärjestelyt	90 802	24 370	11 857	5 990	163 071	296 089
Muut peruuttamattomat sitoumukset	12	690	289	-	-	991
Yhteensä	99 265	30 650	22 387	10 308	163 151	325 761

31.12.2014	Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Takaukset	5 977	7 023	9 518	4 061	200	26 778
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	276	88	1 469	308	-	2 140
Käyttämättömät luottojärjestelyt	93 015	34 445	4 446	5 140	154 438	291 485
Muut peruuttamattomat sitoumukset	197	78	1 061	-	-	1 336
Yhteensä	99 464	41 633	16 494	9 509	154 638	321 739

K43 Vuokravastuut

	2015	2014
Alle 1 vuosi	8 243	8 401
1-5 vuotta	14 451	20 385
Yli 5 vuotta	319	381
Yhteensä	23 014	29 168

Vuokrasopimukset koskevat pääasiassa toimitiloja (lähinnä pankkikonttoreita) ja vuokrataso on yleensä sidottu elinkustannusindeksiin. Olennaisuusperiaatteen mukaisesti vain merkityksellimmät vuokrasopimukset on huomioitu.

K44 Konsernitilinpäätöksen sisältyvät tytäryritykset

	2015		2014	
	Osuus osakkeista	Osuus äänistä	Osuus osakkeista	Osuus äänistä
Rahoitustoiminta				
Aktia Hypoteekkipankki Oyj, Helsinki	51 %	70 %	51 %	70 %
Aktia Yritysrahoitus Oy, Helsinki	100 %	100 %	100 %	100 %
Sijoitusrahastotoiminta				
Aktia Rahastoyhtiö Oy, Helsinki	100 %	100 %	100 %	100 %
Sijoituspalveluyritykset				
Aktia Varainhoito Oy, Helsinki *)	76 %	76 %	75 %	75 %
Kiinteistövälytystoiminta				
Aktia Kiinteistönvälitys Oy, Turku	100 %	100 %	100 %	100 %
Vakuutustoiminta				
Aktia Henkivakuutus Oy, Turku	100 %	100 %	100 %	100 %
Keskinäinen Kiinteistö Oy Pakkalantie 21, Turku	100 %	100 %	100 %	100 %
Keskinäinen Kiinteistö Oy Pakkalantie 19, Turku	100 %	100 %	100 %	100 %
Keskinäinen Kiinteistö Oy Tikkurilantie 141, Turku	100 %	100 %	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Kantaatti, Turku	100 %	100 %	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Keinusaaren Toimistotalo 1, Helsinki	50 %	50 %	50 %	50 %
Keskinäinen Kiinteistö Oy Sähkötie 14-16, Turku	33 %	33 %	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Lahden BW Tower, Helsinki	33 %	33 %	-	-
Kiinteistötoiminta				
Vasp-Invest Oy, Helsinki **)	-	-	100 %	100 %

Tytärtyöt, joissa on olennainen määräysvallattomien omistajien osuus

	Segmentti	2015		2014	
		Määräysvallattomien omistajien osuus osakkeista	Määräysvallattomien omistajien osuus äänistä	Määräysvallattomien omistajien osuus osakkeista	Määräysvallattomien omistajien osuus äänistä
Aktia Hypoteekkipankki Oyj	Pankkitoiminta	49 %	30 %	49 %	30 %
Aktia Varainhoito Oy *)	Varainhoito & Henkivakuutus	24 %	24 %	25 %	25 %

*) Aktia Invest Oy sulautui Aktia Varainhoito Oy:hyn 1.10.2014.

**) Vasp-Invest Oy sulautui Aktia Pankki Oyj:hin 30.11.2015.

Määräysvallattomien omistajien osuuteen tytäryhtiöissä liittyy osakkeiden luovutusta koskevia rajoituksia. Aktia Pankki teki 8.10.2015 säästöpankkien ja POP-pankkien kanssa sopimuksen, jossa pankki sitoutuu ostamaan muiden omistajien osakeomistuksen.

Yhteenveto taloudellisesta informaatiosta (ennen konsernieliminointeja)

	Aktia Hypoteekkipankki Oyj		Aktia Varainhoito Oy	
	2015	2014	2015	2014
Tilikauden voitto	-1 357	5 154	4 353	3 827
josta määräysvallattomien omistajien osuus	-667	2 532	1 042	957
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos	-1 141	5 387	4 353	3 827
josta määräysvallattomien omistajien osuus	-561	2 647	1 041	957
Varat	950 462	2 232 138	11 065	11 156
Velat	815 913	2 095 915	4 367	4 473
Varat, netto	134 549	136 224	6 698	6 683
josta määräysvallattomien omistajien osuus	66 118	66 941	1 602	1 671
Liiketoiminnan rahavirta	-149 001	160 144	5 657	3 054
Investointien rahavirta	-	-13	-8	-1
Rahoituksen rahavirta	-533	-9 576	-4 338	-505
Rahavarojen muutos, netto	-149 535	150 555	1 311	2 548
Määräysvallattomille omistajille maksetut osingot	262	283	1 038	581

Lähipiiritapahtumat tytäryritysten kanssa esitetään liitteessä K45.

K45 Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin kuuluvat johtavassa asemassa olevat avainhenkilöt, näiden perheenjäsenet sekä yhtiöt, joissa avainhenkilöllä on määräysvalta. Aktia-konsernin avainhenkilöitä ovat Aktia Pankki Oyj:n hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, toimitusjohtajan varamies sekä muut konserinjohdon jäsenet.

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saama korvaus

	2015	2014
Kiinteä korvaus; palkka, palkkiot ja muut luontoisedut *)	1 620	1 242
Muuttuva korvaus tuloksen perusteella **)		
Tulospalkka	243	115
Osakeperusteinen maksu	1 057	792
Yhteensä	2 920	2 148

*) Sisältää palkat ja muut luontoisedut kuten puhelin- ja autoedun

**) Tilikauden aikana maksetut korvaukset johdon pitkän aikavälin kannusteohjelman mukaisesti

Korvaukset konserinjohdolle

	2015			2014		
	Palkka ja palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut	Vapaaehtoiset lisäeläkekustannukset (IFRS)	Palkka ja palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut	Vapaaehtoiset lisäeläkekustannukset (IFRS)
Jussi Laitinen, toimitusjohtaja	837	64	160	701	58	132
Jarl Sved, toimitusjohtajan sijainen	-	-	-	330	40	190
Taru Narvanmaa, toimitusjohtajan sijainen	593	50	101	-	-	-
Konsernin johtoryhmä poislukien toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja 1)	1 490	209	128	1 117	159	171
Yhteensä	2 920	323	389	2 148	257	492

Korvaukset hallitukselle ja hallintoneuvostolle**Hallituksen jäsenet 2)**

Dag Wallgren, puheenjohtaja	82	14	-	66	11	-
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja	49	9	-	46	8	-
Sten Eklundh	46	8	-	39	7	-
Hans Frantz	38	7	-	35	6	-
Kjell Hedman	39	7	-	34	6	-
Catharina von Stackelberg-Hammarén	34	6	-	31	5	-
Arja Talma	36	6	-	35	6	-
Yhteensä	324	56	-	284	49	-

Hallintoneuvoston jäsenet 3)

Håkan Mattlin, puheenjohtaja	29	5	-	27	5	-
Christina Gestrin, varapuheenjohtaja	15	3	-	13	2	-
Patric Lerche, varapuheenjohtaja	15	3	-	14	2	-
Clas Nyberg, varapuheenjohtaja	14	2	-	-	-	-
Jorma J. Pitkämäki, varapuheenjohtaja	14	2	-	13	2	-
Jan-Erik Stenman, varapuheenjohtaja	15	3	-	12	2	-
Henrik Sundbäck, varapuheenjohtaja	1	0	-	14	2	-
Lorenz Uthardt, varapuheenjohtaja	-	-	-	1	0	-
Bo-Gustav Wilson, varapuheenjohtaja	15	3	-	14	2	-
Jäsenet	132	23	-	157	27	-
Yhteensä	249	43	-	262	45	-

Korvaukset konserinjohdolle, hallitukselle ja hallintoneuvostolle yhteensä

3 494	423	389	2 694	350	492
--------------	------------	------------	--------------	------------	------------

1) Konserinjohdon muut jäsenet ovat johtaja Mia Bengts, johtaja ja CCO Juha Hammarén, johtaja Carl Pettersson, johtaja Anssi Rantala, johtaja ja CFO Fredrik Westerholm ja johtaja Magnus Weurlander

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on työnantajan puolelta 18 kuukautta. Muiden johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika vaihtelee 12 ja 15 kuukauden välillä. Konserinjohdon jäsenien eläkeikä on 63 vuotta.

2) Hallituksen vuosipalkkiosta 35 (25) prosenttia maksettiin Aktian A-osakkeina, jotka hankittiin markkinahintaan suoraan pörssistä hallituksen jäsenten lukuun.

3) Aktia Pankki Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen 2015 päätöksen mukaisesti hallintoneuvoston jäsenet ostivat Aktian A-osakkeita 30 (30) prosentilla vuosipalkkiostaan suoraan pörssistä markkinahintaan.

Osakeomistus

Vuoden 2015 lopussa konsernin avainhenkilöillä on yhteensä 237 480 Aktia Pankki Oyj:n A-sarjan osaketta ja 8 253 Aktia Pankki Oyj:n R-sarjan osaketta. Tämä vastaa 0,6 % osakkeiden yhteismäärästä ja 0,1 % äänistä.

Vuoden 2014 lopussa konsernin avainhenkilöillä on yhteensä 246 781 Aktia Pankki Oyj:n A-sarjan osaketta ja 28 566 Aktia Pankki Oyj:n R-sarjan osaketta. Tämä vastaa 0,7 % osakkeiden yhteismäärästä ja 0,2 % äänistä.

Lähipiiritapahtumat 2015

Luotot ja takaukset
Talletukset
Saamiset
Velat
Ostetut palvelut

	Tytäryritykset	Osakkuus-yritykset	Avainhenkilöt
	49 499	-	7 465
	67 358	44	7 911
	11 622	-	-
	33 466	-	-
	-	12 520	13

Lähipiiritapahtumat 2014

Luotot ja takaukset
Talletukset
Saamiset
Velat
Ostetut palvelut

	Tytäryritykset	Osakkuus-yritykset	Avainhenkilöt
	191 183	-	4 099
	125 998	4 368	6 102
	4 887	-	-
	21 461	-	-
	-	14 062	310

Tuotot ja kulut muusta toiminnasta

Konserniavustus Aktia Kiinteistöväylitys Oy:lle konsernin kokonaan omistamilta tytäryrityksiltä

Yhteensä

	2015	2014
	200	1 100
	200	1 100

Luotonanto lähipiirille tapahtuu normaalin asiakasehtojen mukaisesti, normaalin velallisuuden puitteissa ja samojen vakuus- ja tuottovaatimusten mukaisesti kuin pankin muillekin asiakkaille.

K46 Etuus pohjaiset eläkejärjestelyt

Lakisääteisen eläketurvan lisäksi Aktia on tehnyt etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä konsernijohtajien ja tietyille johtavassa asemassa oleville avainhenkilöille sekä sellaisille työntekijöille, jotka olivat Säästöpankkien Eläkekassan jäseniä kun se lopetettiin 31.12.1993. Konsernijohtajien ja johtavassa asemassa olevien avainhenkilöiden eläkeikä on 63 vuotta. Saavutettuaan eläkeiän he saavat eläkkeenä 60 prosenttia eläkeperusteisesta palkasta.

Vakuutusjärjestelyssä varojen määrä kuvastaa vakuutusyhtiön vastuulla olevaa osaa veloitteesta ja se lasketaan samalla diskonttauskorolla kuin veloitte. Järjestelyä säätelevät paikalliset lait ja muut säännökset. Yhtiön vastuulle jää ainoastaan diskonttauskoron ja palkankorotusten muutosten vaikutus nettovelkaan. Eläkkeiden korotusten riskin kantaa kokonaisuudessaan vakuutusyhtiö.

Järjestelyyn kuuluvat varat sisältävät 100 % hyväksyttäviä vakuutuksia (Qualifying insurance policies).

Suomen eduskunnan 20.11.2015 hyväksymän eläkeuudistuksen vaikutukset voidaan ottaa huomioon lisäetujärjestelyissä vasta 2016, kun mahdollinen päätös lakisääteisen eläkeiän kompensoimisesta on tehty.

	2015	2014
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	-396	-583
Korkonetto	-39	-69
Kulut tuloslaskelmassa	-436	-652
Uudelleenarvostukset laajassa tuloslaskelmassa	61	424
Laaja tulos ennen veroja	-375	-228
Veloitteen nykyarvo 1.1.	9 127	8 922
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	396	583
Korkokulut	170	278
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+) kokemusperäisistä tarkistuksista	207	-1 563
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+) taloudellisten oletusten muuttuessa	-92	2 183
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+) väestörakenteen oletusten muuttuessa	357	-
Velvoitteiden täytyminen	-900	-1 096
Maksetut etuudet	-2 232	-180
Veloitteen nykyarvo 31.12.	7 032	9 127
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 1.1.	6 712	6 445
Korkotuotot	130	210
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto pl. korkokuluun/-tuottoon kuuluva erä	532	1 044
Velvoitteiden täytyminen	-900	-1 096
Maksetut etuudet	-2 232	-180
Järjestelyyn suoritettavat maksut (työnantaja)	431	290
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 31.12.	4 673	6 712
Veloitteen nykyarvo	7 032	9 127
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-4 673	-6 712
Taseessa oleva velka 31.12.	2 359	2 414
Taseessa oleva velka 1.1.	2 414	2 476
Kulut tuloslaskelmassa	436	652
Järjestelyyn suoritettavat maksut (työnantaja)	-431	-290
Lisäkulu (+) FAS:iin	5	362
Uudelleenarvostukset laajassa tuloslaskelmassa	-61	-424
Taseessa oleva velka 31.12.	2 359	2 414
Vakuutusmatemaattiset oletukset		
Diskonttauskorko, %	1,80 %	1,86 %
Palkkakehitys, %	2,60 %	3,00 %
Etuuksien kasvu, %	0,00 %	0,00 %
Herkkyysanalyysi - nettovelka		
Alla olevasta taulukosta näkyvät oletusten muutosten vaikutukset nettovelkaan (euroissa)		
Diskontokorko 1,80 %	2 359	2 414
Diskontokoron muutos +0,50 %	-250	-240
Diskontokoron muutos -0,50 %	288	276
Palkkakehitys 2,60 %	2 359	2 414
Palkkakehityksen muutos +0,50 %	232	232
Palkkakehityksen muutos -0,50 %	-223	-223

Veloitteen painotettuun keskiarvoon perustuva duraatio on 21 vuotta.

Konserni arvioi maksavansa etuusperusteisiin eläkejärjestelyihinsä vuonna 2016 noin 0,4 miljoonaa euroa.

K47 Osakeperusteinen kannusteohjelma

Osakepalkkio-ohjelma

Toimitusjohtaja, muut konserninjohtajan jäsenet ja tietyt muut avainhenkilöt kuuluvat osakeperusteisen kannusteohjelman (osakepalkkio-ohjelma) piiriin. Kannusteohjelman laadinnassa on otettu huomioon rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely, ja palkkio koostuu toisaalta Aktia Pankki Oyj:n A-osakkeista, toisaalta rahasummasta, joka kattaa palkkiosta avainhenkilöille aiheutuvat verot ja veroluonteiset maksut

Avainhenkilöt ovat velvollisia pitämään puolet kaikista kannusteohjelman kautta saamista osakkeista siihen asti, että osakkeiden yhteenlaskettu arvo vastaa heidän bruttovuospalkkaansa. Henkilöiden tulee säilyttää osakeomistus niin kauan kuin he ovat konsernin palveluksessa. Osakepalkkio-ohjelman kautta saatava palkkio voi olla yhteensä enintään 801 200 Aktia Pankki Oyj:n A-osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava rahasumma.

Osakepalkkio-ohjelma perustuu ansaintakriteereihin ja käsittää viisi ansaintajaksoa: kalenterivuodet 2011–2012, 2012–2013, 2013–2014, 2014–2015 ja 2015–2016. Ansaintakriteerit ovat Aktia-konsernin kumulatiivisen oikaistun oman pääoman kehitys (NAV) (paino 50 %) sekä konsernin yhteenlaskettu palkkio- ja vakuutusnetto (paino 50 %) kullakin ansaintajaksolla.

Kunkin ansaintajakson mahdollinen palkkio maksetaan viidessä erässä ansaintajakson päättyttyä. Maksu suoritetaan osakkeina ja käteisenä. Hallitus on määrittellyt enimmäispalkkion avainhenkilöä kohti. Palkkiota ei yleensä makseta avainhenkilölle, joka palkkion maksuajankohtana ei enää ole työ- tai toimitushteessä Aktia-konserniin.

Ansaintajakso 2011 - 2012	2015	2014	2013	2012	2011
Perustiedot					
Osakkeita enintään kpl	19 980	38 819	58 500	112 500	120 000
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	19 980	38 819	58 500	112 500	120 000
Myöntämispäivä	22.6.2011	22.6.2011	22.6.2011	22.6.2011	22.6.2011
Ansaintajakso alkaa	1.1.2011	1.1.2011	1.1.2011	1.1.2011	1.1.2011
Ansaintajakso päättyy	31.12.2012	31.12.2012	31.12.2012	31.12.2012	31.12.2012
Henkilöitä myöntämispäivänä	7	9	9	9	10
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	6,03	6,03	6,03	6,03	6,03
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	10,31	9,77	8,10	5,80	4,88
Ansaintajakso 2012 - 2013	2015	2014	2013	2012	2011
Perustiedot					
Osakkeita enintään kpl	38 000	57 000	130 000	137 500	-
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	38 000	57 000	130 000	137 500	-
Myöntämispäivä	8.5.2012	8.5.2012	8.5.2012	8.5.2012	-
Ansaintajakso alkaa	1.1.2012	1.1.2012	1.1.2012	1.1.2012	-
Ansaintajakso päättyy	31.12.2013	31.12.2013	31.12.2013	31.12.2013	-
Henkilöitä myöntämispäivänä	7	9	10	12	-
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	5,25	5,25	5,25	5,25	-
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	10,31	9,77	8,10	5,80	-
Ansaintajakso 2013 - 2014	2015	2014	2013	2012	2011
Perustiedot					
Osakkeita enintään kpl	36 367	120 000	137 500	-	-
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	36 367	120 000	137 500	-	-
Myöntämispäivä	19.6.2013	19.6.2013	19.6.2013	-	-
Ansaintajakso alkaa	1.1.2013	1.1.2013	1.1.2013	-	-
Ansaintajakso päättyy	31.12.2014	31.12.2014	31.12.2014	-	-
Henkilöitä myöntämispäivänä	10	12	14	-	-
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	6,88	6,88	6,88	-	-
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	10,31	9,77	8,10	-	-
Ansaintajakso 2014 - 2015	2015	2014	2013	2012	2011
Perustiedot					
Osakkeita enintään kpl	112 500	112 500	-	-	-
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	112 500	112 500	-	-	-
Myöntämispäivä	28.1.2014	28.1.2014	-	-	-
Ansaintajakso alkaa	1.1.2014	1.1.2014	-	-	-
Ansaintajakso päättyy	31.12.2015	31.12.2015	-	-	-
Henkilöitä myöntämispäivänä	13	13	-	-	-
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	8,35	8,35	-	-	-
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	10,31	9,77	-	-	-

Ansaintajakso 2015 - 2016

	2015	2014	2013	2012	2011
Perustiedot					
Osakkeita enintään kpl	120 000	-	-	-	-
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	120 000	-	-	-	-
Myöntämispäivä	28.1.2014	-	-	-	-
Ansaintajakso alkaa	1.1.2015	-	-	-	-
Ansaintajakso päättyy	31.12.2016	-	-	-	-
Henkilöitä myöntämispäivänä	16	-	-	-	-
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	9,46	-	-	-	-
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	10,31	-	-	-	-

Osakeomistusohjelma

Osakepalkkio-ohjelman lisäksi avainhenkilöiden on mahdollista saada ehdollinen palkkio, joka perustuu A-osakkeiden ostamiseen ohjelman alkaessa. Ehdollinen palkkio maksetaan avainhenkilölle ansaintajakson päätyttyä, ja se koostuu sekä osakkeista että rahasta edellyttäen, että avainhenkilö on työ- tai toimisuhteessa Aktia-konserniin ja että ehdollisen palkkion maksun edellyttämät osakkeita ei ole luovutettu ennen palkkion maksamista.

Osakeomistusohjelma 2011

	2015	2014	2013	2012	2011
Perustiedot					
Osakkeita enintään kpl	47 400	54 600	62 600	46 600	33 200
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	47 400	54 600	62 600	46 600	33 200
Myöntämispäivä	28.2.2013/ 8.5.2012/ 22.6.2011	28.2.2013/ 8.5.2012/ 22.6.2011	28.2.2013/ 8.5.2012/ 22.6.2011	8.5.2012/ 22.6.2011	22.6.2011
Ansaintajakso alkaa	30.4.2013/ 30.6.2012/ 31.8.2011	30.4.2013/ 30.6.2012/ 31.8.2011	30.4.2013/ 30.6.2012/ 31.8.2011	30.6.2012/ 31.8.2011	31.8.2011
Ansaintajakso päättyy	30.4.2016	30.4.2016	30.4.2016	30.4.2016	30.4.2016
Henkilöitä myöntämispäivänä	13	13	14	11	8
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	7,18/5,25/6,03	7,18/5,25/6,03	7,18/5,25/6,03	5,25/6,03	6,03
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	10,31	9,77	8,10	5,80	4,88

Osakeomistusohjelma 2014

	2015	2014	2013	2012	2011
Perustiedot					
Osakkeita enintään kpl	69 000	69 000	-	-	-
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	69 000	69 000	-	-	-
Myöntämispäivä	28.1.2014	28.1.2014	-	-	-
Ansaintajakso alkaa	1.1.2014	1.1.2014	-	-	-
Ansaintajakso päättyy	31.12.2016	31.12.2016	-	-	-
Henkilöitä myöntämispäivänä	23	22	-	-	-
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	8,35	8,35	-	-	-
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	10,31	9,77	-	-	-

Osakeomistusohjelma 2015

	2015	2014	2013	2012	2011
Perustiedot					
Osakkeita enintään kpl	45 000	-	-	-	-
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	45 000	-	-	-	-
Myöntämispäivä	18.12.2014	-	-	-	-
Ansaintajakso alkaa	1.1.2015	-	-	-	-
Ansaintajakso päättyy	31.12.2017	-	-	-	-
Henkilöitä myöntämispäivänä	14	-	-	-	-
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	9,46	-	-	-	-
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	10,31	-	-	-	-

Osakeperusteisten korvausten vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan

	2015	2014	2013	2012	2011
Tilikauden kulu osakeperusteiset korvaukset, tuloslaskelma	516	854	1 652	1 947	341
josta kirjattu velaksi 31.12.	3 166	2 936	2 331	1 171	156
josta kirjattu osakeperusteisten korvausten rahastoon 31.12.	2 143	1 858	1 608	1 116	185

K48 Hallinnoitavat asiakasvarat

	2015	2014
Aktia Pankki Oyj tarjoaa yksityishenkilöille ja instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa. Asiakasvaroja ei välitetä luottoina toisille asiakkaille. Aktia Varainhoito Oy tarjoaa instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa.		
Hallinnoitavat asiakasvarat		
Täydellä valtakirjalla hallinnoitavat varat	4 643 016	4 528 618
Sijoitusneuvonnan puitteissa erillisin sopimuksin hallinnoitavat varat	4 206 666	4 737 030
Yhteensä	8 849 682	9 265 648
PS -säästäminen		
Laki sidotusta pitkäaikaissästämisestä astui voimaan 1.1.2010. Aktia Pankki Oyj on palveluntuottajana tarjonnut tätä säästämisen muotoa henkilöasiakkailleen 1.4.2010 alkaen. Eläkesäästäminen käsittää pankkitilin, rahastosijoitukset, joukkovelkakirjalainat ja osakkeet.		
Asiakkaiden PS -säästäminen		
PS Säästötili	49	47
PS Talletus	66	62
Yhteensä	114	109
Asiakkaiden PS -sijoitukset		
Sijoitukset rahastoihin	4 513	3 842
Osakeomistus	168	142
Yhteensä	4 681	3 983

K49 Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen

Aktia Pankki ilmoitti 12.1.2016 aloittavansa yt-neuvottelut pankin myyntiorganisaatiossa. Pankin myyntiorganisaation toiminnan uudelleenjärjestelyn ja tehostamisen ohella toteutetaan asiakaspalvelun rakenteen uudistus. Yt-neuvottelujen perustana olivat taloudelliset, tuotannolliset ja liiketoiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuvat syyt. Neuvottelut päättyivät 8.2.2016, ja ne johtavat noin 55 henkilön vähennykseen. Henkilöstövähennyksestä aiheutui noin 1,0 miljoonan euron kertaluonteinen kulu, joka on kirjattu vuoden 2015 viimeiselle neljännekselle. Vuositasolla kustannussäästön lasketaan olevan noin 2 miljoonaa euroa.

15.1.2016 Aktia Pankki myi 51 727 omaa A-sarjan osakettaan lykkääntyneiden erien maksamiseksi 16:lle osakepalkkio-ohjelman piiriin kuuluvalle avainhenkilölle. Myynnin jälkeen omien osakkeiden määrä on 90 385 A-osaketta ja 6 658 R-osaketta.

Visa Europen hallitus on yhtiön omistajien valtuuttamana sopinut yhtiön myymisestä yhdysvaltalaiselle Visa Inc. -yhtiölle edellyttäen, että tarvittavat viranomaisluvut saadaan. Myynnin toteutumisen odotetaan varmistuvan vuoden 2016 toisella neljänneksellä. Aktia Pankki on Visa Europen osakas ja välittää Visa Europen korttipalveluja. Visa Europen myynnin odotetaan vuoden 2016 aikana tuovan noin 7 miljoonaa euroa kertaluonteisia tuottoja. Kaupan yhteydessä maksettavan vastikkeen lisäksi voidaan 4–12 vuotta myöhemmin maksaa lisäkauppahinta. Aktia Pankki voi lisäksi saada osuuksia sellaisille muille Visa Europen osakkeille maksettavista kauppahinnoista, joiden korttituotteita Aktia Pankki on välittänyt. Niin liiketoimen loppuunsaattaminen kuin kauppahinnan suuruus riippuvat juridisista ja muista epävarmuustekijöistä, minkä vuoksi Aktia Pankki on päättänyt, että se ei toistaiseksi tulouta edes osaa kauppasummasta.

Aktia Pankki Oyj – tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	2015	2014
Korkotuotot		115 664	125 557
Korkokulut		-22 626	-32 547
Korkokate	E2	93 038	93 010
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	E3	9 462	52 947
Palkkiotuotot		70 535	66 498
Palkkiokulut		-6 601	-8 158
Palkkiotuotot netto	E4	63 934	58 340
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	E5	985	-605
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	E6	2 784	6 262
Suojauslaskennan nettotulos	E7	-290	-465
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	E8	5	2
Liiketoiminnan muut tuotot	E9	7 089	3 684
Henkilöstökulut	E10	-61 055	-57 094
Muut hallintokulut	E11	-39 656	-38 888
Hallintokulut yhteensä		-100 711	-95 982
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	E12	-7 101	-6 010
Liiketoiminnan muut kulut	E13	-16 339	-20 871
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	E14	-360	-2 012
Liiketulos		52 495	88 301
Tilinpäätössiirrot		-21 800	-18 810
Verot	E15	-3 252	-3 222
Tilikauden voitto		27 442	66 269

Aktia Pankki Oyj – tase

(1 000 euroa)	Liite	2015	2014
Varat			
Käteiset varat		268 360	395 904
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	E16, E19	2 088 062	2 325 385
Saamiset luottolaitoksilta	E17	60 467	199 641
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	E18	4 991 345	4 467 299
Saamistodistukset julkisyhteisöiltä		168 508	133 499
Saamistodistukset yhteensä	E19	168 508	133 499
Osakkeet ja osuudet	E20	131 643	142 872
Johdannaissopimukset	E21	179 927	196 699
Aineettomat hyödykkeet	E22	46 208	34 588
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet		78	78
Muut aineelliset hyödykkeet		3 807	3 730
Aineelliset hyödykkeet	E23	3 885	3 808
Muut varat	E24	16 473	6 917
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	E25	38 506	95 219
Laskennalliset verosaamiset	E26	8 607	11 788
Varat yhteensä		8 001 991	8 013 621
Velat			
Velat luottolaitoksille	E27	612 116	881 020
Ottolainaus		3 983 365	4 037 353
Muut velat		74 000	73 852
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	E28	4 057 365	4 111 205
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	E29	2 349 831	1 979 062
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	E21	119 121	136 545
Muut velat	E30	25 934	37 490
Varaukset	E31	2 336	3 549
Muut velat yhteensä		28 270	41 039
Siirtovelat ja saadut ennakot	E32	46 309	85 198
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	E33	235 049	222 539
Laskennalliset verovelat	E34	6 056	10 134
Velat yhteensä		7 454 119	7 466 742
Tilinpäätösiirtojen kertymä		183 350	161 550
Oma pääoma			
Osakepääoma		163 000	163 000
Käyvän arvon rahasto		24 048	40 536
Sidottu oma pääoma		187 048	203 536
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		115 113	115 030
Voittovarot		66 763	16 167
Osingonjako		-31 938	-27 963
Siirto voittovaroista sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon		-	13 405
Osakeperusteisten maksujen muutos		286	249
Omien osakkeiden hankinta		-192	-1 364
Tilikauden tulos		27 442	66 269
Vapaa oma pääoma		177 474	181 793
Oma pääoma yhteensä	E35	364 523	385 329
Velat ja oma pääoma yhteensä		8 001 991	8 013 621

Aktia Pankki Oyj – emoyhtiön taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1 000 euroa)	Liite	2015	2014
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	E40		
Takaukset ja pantit		27 394	26 798
Muut		1 287	2 140
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		28 681	28 938
Käyttämättömät luottojärjestelyt		954 615	944 137
Asiakkaan hyväksi tehdyt peruuttamattomat sitoumukset		954 615	944 137
Yhteensä		983 296	973 076

Aktia Pankki Oyj – rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	2015	2014
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos	52 495	88 301
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	-6 380	-13 349
Maksetut tuloverot	2 562	-515
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-205 358	-373 292
Myytävissä olevat rahoitusvarat	176 132	-74 009
Saamiset luottolaitoksilta	133 201	203 761
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-524 405	-559 380
Muut varat	9 715	56 335
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	47 370	328 422
Velat luottolaitoksille	-268 904	-158 802
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-31 477	181 809
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	381 460	344 415
Muut velat	-33 709	-39 000
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-109 311	29 567
Investointien rahavirta		
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten hankinta	-	-11 805
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten myynti	14 124	-
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-18 798	-21 992
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	-	2
Investointien rahavirta yhteensä	-4 674	-33 795
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, lisäys	65 722	64 144
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, vähennys	-53 208	-67 359
Omien osakkeiden hankinta	-1 305	-1 364
Omien osakkeiden myynti	1 197	-
Maksetut osingot	-31 938	-27 963
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-19 532	-32 542
Rahavarojen nettomuutos	-133 517	-36 770
Rahavarat vuoden alussa	412 505	449 273
Rahavarat vuoden lopussa	278 987	412 505
Fuusiossa siirtyneet rahavarat	-	1
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Kassa	7 414	7 967
Suomen Pankin sekkitili	260 946	387 937
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	10 627	16 600
Yhteensä	278 987	412 505
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta:		
Arvon alentumistappio myytävissä olevista rahoitusvaroista	8	306
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	360	2 012
Käyvän arvon muutokset	7 132	1 824
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	7 101	6 010
Myyntivoitot ja -tappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-3 774	-
Purettu kassavirtasuojaus	-93	-5 416
Purettu käyvän arvon suojaus	-15 903	-15 903
Varausten muutos	-1 213	-2 818
Osakeperusteisten maksujen muutos	516	854
Muut oikaisut	-514	-218
Yhteensä	-6 380	-13 349

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

E1 Emoyhtiön tilinpäätösperiaatteet

Emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:n tilinpäätös on laadittu kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta antaman määräyksen (150/2007) sekä Finanssivalvonnan määräyksen ja ohjeiden 1/2013 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja vuosikertomus mukaisesti. Aktia Pankki Oyj:n tilinpäätös on laadittu suomalaisen tilinpäätösstandardin (FAS) mukaisesti.

Tiedot emoyhtiön toimialoista eivät ole olennaisia. Konsernin segmenttiraportointi esitetään liitteessä K3.

Aktia Pankki Oyj, kotipaikka Helsinki, on Aktia Pankki Oyj-konsernin emoyhtiö. Kopio konsernin tilinpäätöksestä on saatavilla Aktia Pankki Oyj:ssä, Mannerheimintie 14, 00100 Helsinki, tai Aktia kotisivuilla osoitteessa www.aktia.com.

Valuutan muuntaminen

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muutettu euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu Valuuttatoiminnan nettotuotoiksi.

Tuottojen ja kulujen tuloutusperiaatteet

Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajan mukaan. Tällä menetelmällä instrumentin tuotot ja kulut jaksotetaan tasaisesti suhteessa jäljellä olevaan määrään eräpäivään saakka. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin liittyvät korkotuotot ja -kulut kirjataan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot.

Kun rahoitusvarasta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskeamisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Osingot ja osuudet kirjataan tuotoiksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti.

Muut tuotot ja kulut

Taseensuojauksena säästöpankeille ja paikallisosuuspankeille välitettyjen johdannaisten tuotot tuloutetaan suoraan.

Poistot

Aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä tehdään lineaarisia suunnitelman mukaisia poistoja hankintahinnasta hyödykkeen taloudellisen eliniän mukaan. Yleensä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden jäännösarvoksi oletetaan nolla. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykelajien mukaiset arvioidut taloudelliset eliniät ovat seuraavat:

Rakennukset	40 vuotta
Rakennusten peruskorjaukset	5–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet (IT-hankinnat)	3–7 vuotta

Verot

Tuloslaskelman verot koostuvat vuoden ja aikaisempien vuosien tuloveroista ja laskennallisista veroista. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi koskien erä, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, jolloin verovaikutus kirjataan osaksi omaa pääomaa. Tuloverot kirjataan vuoden arvioidun verotettavan tulon perusteella. Laskennalliset verot kirjataan varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisen eron mukaan. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Rahoitusvarat ja -velat

Luokkaan Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat. Luokkaan on kirjattu saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joilla käydään aktiivisesti kauppaa ja jotka on hankittu lyhyen aikavälin ansaintatarkoituksessa. Ne on merkitty juoksevasti käypään arvoon siten, että arvonmuutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Strukturoidut joukkovelkakirjalainat ja kytkettyjä johdannaisia sisältävät sijoitukset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin, mikä merkitsee sitä, että arvonmuutos kirjataan juoksevasti suoraan tuloslaskelmaan.

Myytävässä oleviin rahoitusvaroihin kirjataan saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa tai eräpäivään asti. Realisoitumaton arvonmuutos kirjataan omaan pääomaan Käyvän arvon rahastoon vähennettynä laskennallisilla veroilla, kunnes myynti tai arvonalentuminen tapahtuu. Myynnin tai arvonalentumistappion sattuessa kertynyt realisoitumaton voitto tai tappio siirretään tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.

Eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin kirjataan saamistodistukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään saakka. Nämä arvopaperit kirjataan jaksotettuun hankintamenuun. Jos on objektiivista näyttöä siitä, että tällaisesta arvopaperista ei saada täyttä takaisinmaksua tilikauden lopussa, ero hankintamenuun kirjataan kuluna. Hankintamenuun ja nimellisarvon välinen erotus jaksotetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi.

Jos luokkaan Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset kuuluvia arvopapereita myydään ennen eräpäivää, ne luokitellaan uudelleen luokkaan Myytävissä olevat rahoitusvarat. Syynä uudelleenluokittelun on se, että sijoituk-

sia (merkittävä määrä) koskeva tarkoitus tai kelpoisuus muuttuu niin, että tämän luokan käyttöön oikeuttavat ehdot eivät enää täyty. Tällaisen uudelleenluokittelun jälkeen arvopaperit kirjataan Myytävässä olevat rahoitusvarat -luokkaan ainakin kahtena peräkkäisenä tilikautena.

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan saamiset luottolaitoksilta sekä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Nämä saamiset kirjataan jaksotettuun hankintamenuun.

Luokkaan Rahoitusvelat kirjataan velat luottolaitoksilta, velat yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat. Rahoitusvelat merkitään taseeseen sopimuksentekohetkellä hankintamenuun ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun. Rahavirtalaskelmassa liikkeeseen laskettujen velkojen katsotaan kuuluvan pankin juoksevaan toimintaan, kun taas velkojen, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, katsotaan kuuluvan rahoitustoimintaan.

Uudelleenluokittelu

Myytävässä olevat rahoitusvarat, pois lukien johdannaiset, voidaan luokitella uudelleen eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin, jos Aktia Pankilla on tarkoitus tai edellytykset pitää rahoitusvarat lähiajan tai eräpäivään saakka. Uudelleen luokiteltavien varojen tulee uudelleenluokittelun yhteydessä täyttää sitä luokkaa koskevat määritelmät, johon ne uudelleenluokitellaan. Luokkaan eräpäivään saakka pidettäviin sijoituksiin uudelleenluokittelun edellytyksenä on, että Aktia Pankki on muuttanut omistuksen tarkoitusta ja että sillä on edellytykset pitää rahoitusvarat eräpäivään saakka.

Uudelleenluokittelu tehdään käypään arvoon uudelleenluokittelun ajankohtana. Käyväksi arvoksi tulee alkuperäinen hankintamenu tai jaksotettu hankintamenu.

Arvopapereiden, jotka luokitellaan uudelleen myytävissä olevista rahoitusvaroista eräpäivään asti pidettäviin rahoitusvaroihin, tulee olla panttauskelposia keskuspankissa ja niillä tulee olla korkea luottoluokitus. Uudelleenluokittelussa rahoitusvarojen luokituksen on oltava vähintään Aa3/AA-

Rahoitusinstrumenttien arvostus käypään arvoon

Aktiivisilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien noteerattujen osakkeiden ja muiden rahoitusinstrumenttien käypä arvo perustuu noteerattuun ostokurssiin. Jos rahoitusinstrumentin noteerattu hinta ei edusta todellisia ja säännöllisesti esiintyviä markkinatapahtumia tai jos noteerattuja hintoja ei ole saatavilla, käypä arvo vahvistetaan soveltuvan arvostustekniikan mukaan. Arvostustekniikat voivat vaihdella diskontattujen kassavirtojen yksinkertaisesta analyysistä monimutkaisiin optioarvostusmalleihin. Arvostusmallit on laadittu siten, että todennettavissa olevia markkinahintoja ja kurssia käytetään syöttötietoina, mutta myös ei-todennettavissa olevia malliparametrejä voidaan käyttää.

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo on jaettu kolmeen tasoon. Jaottelu tehdään sen mukaan, onko arvo saatu saman instrumentin toimivilla markkinoilla noteerattujen kurssien avulla (taso 1), todennettavissa olevia tietoja

käyttävien arvostustekniikoiden avulla (taso 2) vai käyttäen arvostustekniikoita, jotka perustuvat ei-todennettavissa olevaan tietoon (taso 3).

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Myytävässä olevien rahoitusvarojen arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelmaan, jos yrityksen, johon sijoitus on tehty, taloudellinen tilanne on huonontunut merkittävästi. Kriteerit ovat seuraavat:

- yritys on asetettu konkurssiin tai se on maksukyvytön
- yritys on tehnyt yrityssaneeraus sopimuksen tai hakenut suojaa velkojiaan vastaan tai velkojiin vaikuttava laaja uudelleenjärjestely on meneillään.

Kun jokin yllä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentuminen on markkina- ja hankinta-arvon välinen erotus tilinpäätöshetkellä. Jos markkina-arvoa ei ole tai on erityistä syytä olettaa, että markkina-arvo ei edusta arvopaperin todellista arvoa tai pankilla on määräysvaltaa yhtiössä, arvonalentumispäätös tehdään hallituksen vahvistaman erillisen arvion perusteella.

Maksukyvyttömyyden lisäksi korkosijoitukset tutkitaan yksilöllisesti arvonalennustarpeen arvioimiseksi, jos arvopaperin kurssi on laskenut yli 50 prosenttia ja instrumentin luottoluokitus on laskenut alle Investment Grade -luokituksen (BB+, Ba1 tai alhaisempi).

Osakkeista ja osakerahastosijoituksista tehdään arvonalentumiskirjaus, jos sijoituksen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti. Lasku on merkittävä, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10 pankkipäivän keskikurssin (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen) ja hankinta-arvon välinen ero ylittää tietyt volatilitteettirajat. Volatilitteettia kvantifoidaan beetakerroimilla, jotka mittaavat osakkeiden riskiä suhteessa markkinoihin (vertailuindeksi). Osakerahastojen osalta indeksi on sama kuin osakerahastojen vertailuindeksi. Erillisten osakkeiden indeksi on toimialaindeksi ja maantieteellisen indeksin yhdistelmä. Näiden kahden indeksin painot lasketaan erikseen kullekin osakkeelle soveltamalla ne historialliseen arvontekniseen ja maksimoimalla osakkeen ja indeksin välinen korrelaatio. Samaa menetelmää käytetään konsernin Value-at-Risk-mallissa.

Arvon lasku on pitkäaikainen, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10 pankkipäivän keskikurssi (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen) on 18 kuukauden ajan ollut yhtäjaksoisesti hankinta-arvoa alhaisempi.

Jos jokin edellä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumisen määrä on tilinpäätöshetken käyvän arvon ja hankinta-arvon välinen erotus.

Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumiset kirjataan kohdistettuina ja ryhmäkohtaisesti. Arvonalentuminen kirjataan kohdistettuna vain, jos on objektiivista näyttöä siitä, että asiakkaan maksukyky on heikentynyt sen jälkeen, kun saaminen alun perin kirjattiin taseeseen. Objektiivista näyttöä ovat velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, sopimusrikot, kuten viivästyneen koron tai pääoman maksut, taloudellisista tai juridisista syistä annettu lievennys, jota lainantaja ei olisi muutoin harkinnut, velallisen kon-

kurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely.

Saamisen arvo on laskenut, jos arvioitu saamisen tuoma rahavirta, vakuuden käypä arvo huomioon ottaen, on pienempi kuin luoton kirjanpitoarvon ja luoton maksamattomien korkojen summa. Arvioitu tuleva rahavirta diskontataan luoton alkuperäisellä efektiivisellä korolla. Jos luoton korko on vaihtuva, käytetään tarkistushetkellä sopimuskorkoa diskonttauskorkona. Arvonalentumiseksi kirjataan rahavirran palautusten alemman nykyarvon ja luoton kirjanpitoarvon erotus.

Ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus on perusteltu, jos on objektiivista näyttöä siitä, että kyseisten luottosalkkujen saamisen takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta. Arvonalentumiskirjaus perustuu historialliseen analyysiin tappion todennäköisyydestä maksukyvyttömyystilanteessa makro- ja mikrotalouden tapahtumat sekä kokemusperäinen arvio huomioon ottaen. Arvonalentamisen tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon luoton laadun ja vakuuksien arvoon 12 kuukauden sisällä odotettu muutos, kun taas arvonalentumisen koon ja laajuuden arvioinnissa otetaan huomioon salkkujen koko juoksuaika.

Vuodesta 2014 alkaen edellä mainittua periaatetta on sovellettu myös suurempia yritysasiakkaita koskevien ryhmäkohtaisten arvonalentumisten arviointiin.

Rahoitusvarojen oston tai myynnin kirjaus

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivän mukaan (trade date).

Johdannaissopimukset

Kaikki johdannaissopimukset kirjataan taseeseen ja arvostetaan käypään arvoon. Johdannaiset, joiden käypä arvo on positiivinen, kirjataan varoiksi erään Johdannaissopimukset. Johdannaiset, joiden käypä arvo on negatiivinen, kirjataan veloiksi erään Johdannaissopimukset.

Johdannaissopimukset kirjataan tuloslaskelmaan niiden luokittelun mukaan. Jos johdannaissopimukseen sovelletaan suojauslaskentaa, arvomuutos kirjataan jäljempänä kuvattujen tilinpäätösperiaatteiden, käyvän arvon tai rahavirran suojaus, mukaan.

Suojauslaskenta

Kaikki johdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Aktia Pankki on kirjannut suojauslaskennan joko käyvän arvon tai rahavirran suojauksena.

Aktia Pankin suojauslaskentapolitiikan mukaisesti suojaavan johdannaisten ja suojattavan erän suojaussuhde sekä riskienhallinnan tavoitteet ja strategia dokumentoidaan suojauksen alkaessa. Suojauslaskentaa sovellettaessa suojauksen tulee olla erittäin tehokas. Suojausta pidetään tehokkaana, jos suojausinstrumentin käyvän arvon muutosten voidaan suojauksen alussa ja koko juoksuaikana odottaa olennaisesti neutraaloivan suojattavan erän käyvän arvon muutokset. Toteutuman tulee olla 80–125 prosenttia. Suojauksen tehokkuutta jälkikäteen arvioitaessa Aktia Pankki arvostaa suojaus-

instrumentin käypään arvoon ja vertaa tämän arvon muutosta suojattavan erän käyvän arvon muutokseen. Tehokkuutta mitataan kumulatiivisesti. Jos johdannaisten ja suojatun erän suojaussuhde ei ole 100-prosenttinen, tehoton osa kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Jos suojaussuhde ei täytä edellä mainittuja tehokkuusvaatimuksia, suojauslaskenta lopetetaan. Johdannaisten realisoimattoman arvon muutos kirjataan käypään arvoon tuloslaskelman korkokatteeseen siitä alkaen, kun suojausta viimeksi pidettiin tehokkaana.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojausta sovelletaan johdannaisiin, joita käytetään tiettyyn riskiin liittyvän varan tai velan käyvän arvon muutosten suojaukseen. Aktia Pankissa varojen ja velkojen käyvän arvon muutoksiin liittyvä riski koskee pääasiassa lainoja, arvopapereita ja sellaista kiinteäkorkoista ottolainausta, joka aiheuttaa korkoriskin.

Suojausinstrumenttien (johdannaiset) käyvän arvon muutokset ja suojattavan erän käyvän arvon muutokset on kirjattu erikseen tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Jos suojaus on tehokas, käyvän arvon muutokset kumoavat toisensa, mikä merkitsee sitä, että nettotulos on lähellä nollaa. Taseessa suojattavan riskin arvomuutos kirjataan suojatun tase-erän arvon oikaisuna. Suojaavina johdannaisina käytetään koronvaihtosopimuksia ja korkotermiinejä.

Käyvän arvon suojaukset lakkaavat seuraavissa tilanteissa:

- suojausinstrumentti erääntyy, myydään, puretaan tai lunastetaan
- suojaussuhde ei enää täytä suojauslaskennan ehtoja
- suojaussuhde katkeaa.

Kun suojaussuhde päättyy, jaksotetaan kertyneet voitot tai tappiot, jotka ovat oikaisseet suojatun erän arvoa, tuloslaskelmaan. Jaksotus ulottuu suojatun erän jäljellä olevan juoksuajan yli tai puretun suojausinstrumentin alkuperäisen juoksuajan yli.

Rahavirran suojaus

Rahavirran suojausta sovelletaan tulevien korkovirtojen, kuten vaihtuvakorkoisten varojen ja velkojen koronmaksun suojaamiseksi. Käyvän arvon vuoden muutoksen tehokkaan suojauksen osuus kirjataan laajaan tuloslaskelmaan ja tehoton osuus tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään oman pääoman rahavirtasuojauksesta tuloslaskelmaan sille kaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat tuloutuvat. Suojaavina johdannaisina käytetään koronvaihtosopimuksia, korkotermiinejä ja korko-optioita.

Kun korko-optioita käytetään suojausinstrumentteina, vain korko-option peruservo kirjataan suojauslaskentaan. Korko-optioiden aika-arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtasuojaukset lakkaavat samoissa tilanteissa kuin käyvän arvon suojaukset. Kun rahavirtasuojaukset lakkaavat, mutta kassavirtoja odotetaan vielä, suojausinstrumenttia koskevat kertyneet voitot tai tappiot jäävät

erilliseksi eräksi omaan pääomaan. Kertyneet voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan samoilta kausilta kuin aiemmin suojatut korkovirrat kirjataan tuloslaskelmaan.

Muut tulosvaikutteisesti arvostetut johdannaissopimukset (back-to-back-suojaus kolmansien osapuolten kanssa)

Muut johdannaissopimukset ovat lähinnä paikallispankeille välitettyjä korkojohdannaisia, jotka on suojattu back-to-back-menetelmällä kolmannen osapuolen kanssa. Nämä korkojohdannaiset arvostetaan käypään arvoon, ja tulosmuutos kirjataan erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Johdannaissopimusten vastapuoliriskiä on rajoitettu paikallispankkien kanssa tehdyillä keskinäisillä panttaussopimuksilla. Kolmansien osapuolten osalta sovelletaan yksilöllisiä ISDA/CSA-vakuusmenetelmien (Credit Support Annex) ehtoja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset

Johdannaiset, joita ei ole luokiteltu suojaaviksi johdannaisiksi ja jotka eivät ole tehokkaita sellaisinaan, luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi johdannaisiksi.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset arvostetaan ensin käypään arvoon, mutta transaktiokulut kirjataan suoraan tuloslaskelmaan ja uudelleenarvioidaan jatkuvasti käypään arvoon. Johdannaiset kirjataan taseeseen varoina, kun niiden käypä arvo on positiivinen, ja velkoina, kun niiden käypä arvo on negatiivinen. Käyvän arvon muutokset ja realisoituvat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Takaisinostosopimukset

Aidolla takaisinostosopimuksella, nk. repolla (repurchase agreement), tarkoitetaan sopimusta, jossa osapuolet sopivat arvopapereiden myynnistä sekä vastaavien varojen takaisinostosta määrättyyn hintaan. Takaisinoston yhteydessä myyty arvopaperi kirjataan edelleen taseeseen, ja saadut likvidit varat kirjataan rahoitusvelaksi. Myyty arvopaperi kirjataan myös asetetuksi pantiksi. Ostetusta arvopaperista maksetut likvidit varat kirjataan myyvän osapuolen antolainauksena.

Käteiset varat

Käteiset varat koostuvat kassasta, pankkisaamisista, Suomen Pankin sekkitilistä ja alle kolmen kuukauden lyhytaikaisista talletuksista. Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta sisältyvät Lainoihin ja muihin saamiin. Rahavirtalaskelman rahavaroihin sisältyvät käteiset varat ja vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen mukaan omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuottaa vuokratuloja ja pääomalle arvonnousua. Jos vain osa kiinteistöistä on yrityksen omassa käytössä, jaottelu on tehty kuhunkin käyttötarkoitukseen tarkoitettujen neliömetrien mukaan. Sekä omassa käytössä olevat kiinteistöt että sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenoon. Jos kiinteistön tai kiinteistöosakkeiden todennäköinen luovutushinta on olennaisesti ja pysyvästi hankintamenoa alhaisempi, arvonalentuminen on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan. Jos on todennäköistä objektiivista näyttöä arvonalentamistarpeesta, hyödykkeen arvo tutkitaan.

Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon arvostuksen perusteena on käytetty riippumattoman arvioijan lausuntoa sekä omia tulevia vuokranmaksuja koskevia arvostusmalleja.

Muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun pankilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen veloitte, ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen tulee ajankohtaiseksi, ja pankki voi luotettavalla tavalla arvioida veloitteen määrän. Jos osasta veloitetta on mahdollisuus saada korvausta kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erillisenä eränä, kun on käytännössä varmaa, että korvaus saadaan. Varaukset tarkistetaan jokaisena tasepäivänä ja oikaistaan tarvittaessa. Varaus arvostetaan sen määrän nykyarvoon, jota odotetaan veloitteen täyttämiseksi.

Oma pääoma

Osingot osakkeenomistajille kirjataan omaan pääomaan silloin kun yhtiökokous on päättänyt niiden maksusta.

Aktia Pankki Oyj – tuloslaskelman liitetiedot

(1 000 euroa)

E2 Korkokate	2015	2014
Korkotuotot		
Saamiset luottolaitoksilta	1 233	6 111
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	78 107	76 424
Saamistodistukset	34 603	41 394
Johdannaissopimukset	-	70
Muut korkotuotot	1 721	1 559
Yhteensä	115 664	125 557
Korkokulut		
Velat luottolaitoksille	-918	-3 062
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-21 315	-29 683
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-30 910	-29 312
Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät muut velat	40 010	40 447
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-6 411	-6 598
Muut korkokulut	-3 082	-4 339
Yhteensä	-22 626	-32 547
Korkokate	93 038	93 010
E3 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	2015	2014
Samaan konserniin kuuluvista yrityksistä	9 072	52 501
Osakkuusyrityksistä	338	338
Myytavissä olevista osakkeista	53	108
Yhteensä	9 462	52 947
E4 Palkkiotuotot netto	2015	2014
Palkkiotuotot		
Antolainauksesta	13 489	11 888
Ottolainauksesta	1 612	1 724
Kortti- ja maksuliikenteestä	19 301	20 564
Rahastoista, varainhoidosta ja arvopaperivälityksestä	18 282	16 078
Vakuutusten välityksestä	10 172	8 496
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista	435	530
Muut palkkiotuotot	7 244	7 219
Yhteensä	70 535	66 498
Palkkiokulut		
Rahakäsittelyistä	-1 804	-1 852
Kortti- ja maksuliikenteestä	-2 808	-2 614
Arvopaperi- ja sijoitustoiminnasta	-1 520	-1 182
Muut palkkiokulut	-469	-2 510
Yhteensä	-6 601	-8 158
Palkkiotuotot netto	63 934	58 340

E5 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	2015	2014
Korkosijoitukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	-	1
Yhteensä	-	1
Johdannaissopimukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	-459	-1 657
Yhteensä	-459	-1 657
Muut		
Myyntivoitot ja -tappiot	0	-2
Yhteensä	0	-2
Yhteensä		
Myyntivoitot ja -tappiot	-460	-1 658
Arvopaperikaupan nettotuotot	-460	-1 658
Valuuttatoiminnan nettotuotot	1 445	1 053
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	985	-605
E6 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	2015	2014
Korkosijoitukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	-222	1 124
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	3 069	3 008
Yhteensä	2 847	4 132
Osakkeet ja osuudet		
Myyntivoitot ja -tappiot	-55	2 436
Arvonalentumiset	-8	-306
Yhteensä	-63	2 130
Yhteensä		
Myyntivoitot ja -tappiot	-277	3 560
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	3 069	3 008
Arvonalentumiset	-8	-306
Yhteensä	2 784	6 262
E7 Suojauslaskennan nettotulos	2015	2014
Rahavirtasuojauksen tehoton osuus	-	-
Käyvän arvon suojaus		
Vaadittaessa maksettavia velkaeriä suojaavat rahoitusjohdannaiset	-5 703	-4 360
Liikkeeseen laskettuja velkakirjoja suojaavat rahoitusjohdannaiset	-6 977	62 332
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset, netto	-12 680	57 972
Vaadittaessa maksettavat velkaerät	5 621	3 817
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	6 769	-62 254
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset, netto	12 390	-58 437
Yhteensä	-290	-465
Suojauslaskenta yhteensä	-290	-465

E8 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	2015	2014
Vuokratuotot	3	1
Muut tuotot	2	1
Yhteensä	5	2

E9 Liiketoiminnan muut tuotot	2015	2014
Tuotot keskusrahallaitospalvelusta	176	1 227
Konsernin sisäiset korvaukset	241	327
Fuusio- ja myyntivoitot	4 063	359
Liiketoiminnan muut tuotot	2 609	1 771
Yhteensä	7 089	3 684

E10 Henkilöstö	2015	2014
Palkat ja palkkiot	-49 683	-46 609
Eläkekulut	-8 683	-8 139
Muut henkilösivukulut	-2 689	-2 346
Henkilösivukulut	-11 372	-10 485
Yhteensä	-61 055	-57 094
Henkilöstön määrä 31.12.		
Kokopäiväiset	649	672
Osa-aikaiset	72	79
Määräaikaiset	130	113
Yhteensä	851	864

Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty Eläkevakuutusyhtiö Veritaksen kautta, eikä katteettomia eläkesitoumuksia ole.

E11 Muut hallintokulut	2015	2014
Muut henkilöstökulut	-3 017	-3 166
Toimistokulut	-1 627	-1 848
Yhteyskulut	-2 559	-2 449
IT-kulut	-24 658	-23 888
Markkinointi- ja edustuskulut	-4 361	-3 743
Konsernin sisäiset kulut	-537	-748
Muut hallintokulut	-2 898	-3 047
Yhteensä	-39 656	-38 888

E12 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	2015	2014
Poistot aineellisista hyödykkeistä	-1 594	-1 374
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-5 507	-4 636
Yhteensä	-7 101	-6 010

E13 Liiketoiminnan muut kulut	2015	2014
Vuokratulot	-9 122	-8 901
Kulut omassa käytössä olevista kiinteistöistä	-1 706	-1 512
Vakuutus- ja varmuuskulut (sis. pankkivero)	-555	-5 720
Valvonta-, tarkastus- ja jäsenmaksut	-748	-739
Konsultointipalkkiot	-1 990	-2 051
Konsernin sisäiset kulut	-220	-64
Liiketoiminnan muut kulut	-1 999	-1 883
Yhteensä	-16 339	-20 871
Tilintarkastuspalkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus	-79	-104
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	-24	-18
Veroneuvonta	-51	-19
Muut palvelut	-273	-105
Yhteensä	-427	-246
Rahoitusvakausrasto on vahvistanut vuoden 2015 vakauseränsä:		
Talletussuojarahaston maksu	-1 928	
josta vanhasta talletussuojarahastosta maksettu määrä (VTS-rahasto)	-1 928	
Aktian arvio siitä, kuinka monena vuonna varoja voidaan Aktia Pankki Oyj:n osalta siirtää VTS-rahastosta	16	
Kriisintarkastusrahaston maksu	-639	
josta aikaisemmin maksetuista pankkiveroista maksettu määrä	-639	
Aktian arvio siitä, kuinka monena vuonna varoja voidaan Aktia Pankki Oyj:n osalta siirtää aikaisemmin maksetuista pankkiveroista	5	
E14 Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista		
	2015	2014
Saamista yleisöltä ja julkisyhteisöltä		
Kohdistetut arvonalentumistappiot	-4 494	-5 760
Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	-511	394
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset	4 498	3 381
Palautukset toteutuneista luottotappioista	163	9
Yhteensä	-343	-1 976
Korkosaamiset		
Kohdistetut arvonalentumistappiot	-33	-46
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset	16	10
Yhteensä	-17	-36
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista yhteensä	-360	-2 012
E15 Verot		
	2015	2014
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-68	-7
Aikaisempien tilikausien verot	-4	-34
Laskennallisten verojen muutos	-3 181	-3 181
Yhteensä	-3 252	-3 222

Aktia Pankki Oyj – taseen liitetiedot

(1 000 euroa)

E16 Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	2015	2014
Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjalainat	82 021	72 488
Pankkien sijoitustodistukset	-	69 941
Muut	2 006 041	2 182 956
Yhteensä	2 088 062	2 325 385
E17 Saamiset luottolaitoksilta	2015	2014
Vaadittaessa maksettavat		
Kotimaisilta luottolaitoksilta	186	6 535
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	10 441	10 065
Yhteensä	10 627	16 600
Muut kuin vaadittaessa maksettavat		
Kotimaisilta luottolaitoksilta	46 500	180 341
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	3 340	2 700
Yhteensä	49 840	183 041
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	60 467	199 641
E18 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2015	2014
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain		
Kotitaloudet	4 332 902	3 788 221
Yritykset	411 041	417 801
Asuntoyhteisöt	204 629	213 626
Julkisyhteisöt	1 293	2 049
Voittoa taivottelemattomat yhteisöt	41 480	45 603
Yhteensä	4 991 345	4 467 299
Pankilla on ryhmässä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä vain muita kuin vaadittaessa maksettavia saamisia.		
Tilikauden aikana kirjatut arvonalentumiset		
Arvonalennukset tilikauden alussa	59 521	64 702
Saamista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		
Sopimuskohtaiset arvonalentumiset	4 494	6 243
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	511	-394
Sopimuskohtaisten arvonalentumisten peruutukset	-4 498	-3 330
Toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty sopimuskohtainen arvonalentuminen	-5 796	-7 701
Arvonalentumiset tilikauden lopussa	54 231	59 521

E19 Saamistodistukset rahoitusinstrumenttiryhmittäin

	Yhteensä 2015	Joista kes- kuspankkira- hoitukseen oikeuttavia saamistodis- tuksia	Yhteensä 2014	Joista kes- kuspankkira- hoitukseen oikeuttavia saamistodis- tuksia
Myytävissä olevat saamistodistukset				
Julkisesti noteeratut	1 722 409	1 676 214	1 939 875	1 906 694
Muut	52 508	52 508	30 499	30 499
Yhteensä	1 774 917	1 728 722	1 970 375	1 937 194
Eräpäivään asti pidettävät saamistodistukset				
Julkisesti noteeratut	481 653	481 653	488 509	488 509
Yhteensä	481 653	481 653	488 509	488 509
Saamistodistukset yhteensä	2 256 570	2 210 375	2 458 884	2 425 703

E20 Osakkeet ja osuudet

	2015	2014
Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet		
Luottolaitokset	168	168
Muut	7 379	768
Yhteensä	7 547	936
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyriyksissä		
Muut yritykset	0	17 516
Yhteensä	0	17 516
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä		
Luottolaitokset	70 399	70 399
Muut yritykset	53 697	54 022
Yhteensä	124 095	124 420
Osakkeet ja osuudet yhteensä	131 643	142 872

Omistukset omistusyhteys- ja samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä on arvostettu hankintamenoon.

E21 Johdannaisopimukset

Kohde-etuuksien nimellisarvot ja johdannaisten käyvät arvot

31.12.2015

Suojaavat johdannaiset

	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	1 692 700	2 540 869	985 000	5 218 569	167 838	106 755
Korko-optiot	41 870	507 903	60 000	609 773	10 014	10 017
Ostetut	-	240 000	30 000	270 000	10 008	10 008
Asetetut	41 870	267 903	30 000	339 773	7	8
Yhteensä	1 734 570	3 048 772	1 045 000	5 828 342	177 852	116 771
Korkojohdannaiset yhteensä	1 734 570	3 048 772	1 045 000	5 828 342	177 852	116 771
Valuuttatermiinit	59 659	241	-	59 900	359	634
Valuuttajohdannaiset yhteensä	59 659	241	-	59 900	359	634
Osake-optiot	10 556	4 594	-	15 150	1 716	1 716
Ostetut	5 278	2 297	-	7 575	1 668	48
Asetetut	5 278	2 297	-	7 575	48	1 668
Osakejohdannaiset yhteensä	10 556	4 594	-	15 150	1 716	1 716
Johdannaisopimukset yhteensä	1 804 785	3 053 608	1 045 000	5 903 392	179 927	119 121

31.12.2014

Suojaavat johdannaiset

	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	1 721 630	4 102 930	595 710	6 420 270	229 059	157 530
Korko-optiot	322 474	549 773	60 000	932 247	15 093	15 104
Ostetut	209 274	309 773	30 000	549 047	14 469	14 479
Asetetut	113 200	240 000	30 000	383 200	624	625
Yhteensä	2 044 104	4 652 703	655 710	7 352 517	244 152	172 634
Korkojohdannaiset yhteensä	2 044 104	4 652 703	655 710	7 352 517	244 152	172 634
Valuuttatermiinit	37 800	-	-	37 800	736	421
Valuuttajohdannaiset yhteensä	37 800	-	-	37 800	736	421
Osake-optiot	24 570	15 334	-	39 904	1 817	1 817
Ostetut	12 285	7 667	-	19 952	1 564	252
Asetetut	12 285	7 667	-	19 952	252	1 564
Osakejohdannaiset yhteensä	24 570	15 334	-	39 904	1 817	1 817
Optiosopimukset	1 922	-	-	1 922	-	-
Ostetut	961	-	-	961	-	-
Asetetut	961	-	-	961	-	-
Muut johdannaisopimukset	1 922	-	-	1 922	-	-
Johdannaisopimukset yhteensä	2 108 396	4 668 037	655 710	7 432 143	246 705	174 871

E22 Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet (IT-kulut)	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
31.12.2015			
Hankintameno 1.1.	42 441	8 704	51 145
Lisäykset	15 507	1 619	17 127
Vähennykset	-2 303	-2	-2 305
Hankintameno 31.12.	55 646	10 321	65 967
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-12 299	-4 257	-16 556
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	2 303	2	2 305
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 261	-1 246	-5 507
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-14 256	-5 502	-19 759
Kirjanpitoarvo 31.12.	41 389	4 819	46 208

	Aineettomat oikeudet (IT-kulut)	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
31.12.2014			
Hankintameno 1.1.	24 709	7 567	32 276
Hankinnat	-	10	10
Lisäykset	17 788	2 137	19 925
Vähennykset	-56	-1 010	-1 066
Hankintameno 31.12.	42 441	8 704	51 145
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-8 612	-4 373	-12 985
Hankinnat	-	-2	-2
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	56	1 010	1 066
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 743	-893	-4 636
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-12 299	-4 257	-16 556
Kirjanpitoarvo 31.12.	30 142	4 446	34 588

E23 Aineelliset hyödykkeet

	2015	2014
Sijoituskiinteistöt		
Sijoituskiinteistö-osakkeet ja -osuudet		
Hankintameno 1.1.	78	-
Hankinnat	-	78
Hankintameno 31.12.	78	78
Kirjanpitoarvo 31.12.	78	78
Käypä arvo 31.12.	78	78

Muut aineelliset hyödykkeet

	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
31.12.2015			
Hankintameno 1.1.	11 627	1 574	13 279
Lisäykset	1 672	-	1 672
Vähennykset	-80	-	-80
Hankintameno 31.12.	13 219	1 574	14 871
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-8 220	-1 252	-9 471
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	80	-	80
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 594	-1	-1 594
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-9 733	-1 252	-10 986
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 485	322	3 885

	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
31.12.2014			
Hankintameno 1.1.	10 664	1 569	12 233
Hankinnat	58	5	141
Lisäykset	2 072	-	2 072
Vähennykset	-1 167	-	-1 167
Hankintameno 31.12.	11 627	1 574	13 279
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-7 996	-1 248	-9 244
Hankinnat	-19	-	-19
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	1 165	-	1 165
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 370	-4	-1 374
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-8 220	-1 252	-9 471
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 408	322	3 808

E24 Muut varat	2015	2014
Maksujenvälityssaamiset	14	4
Muut varat	16 459	6 913
Yhteensä	16 473	6 917

E25 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	2015	2014
Korot	30 316	84 006
Muut	8 190	11 213
Yhteensä	38 506	95 219

E26 Laskennalliset verosaamiset	2015	2014
Laskennalliset verosaamiset 1.1.	11 788	14 968
Tuloslaskelman kautta kirjattu tilikauden muutos	-3 181	-3 181
Laskennalliset verosaamiset 31.12.	8 607	11 788

Laskennalliset verosaamiset liittyvät suojaavien korkojohdannaisten purkamiseen.

E27 Velat luottolaitoksille	2015	2014
Vaadittaessa maksettavat velat luottolaitoksille	59 132	352 768
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset luottolaitoksille	552 985	528 252
Yhteensä	612 116	881 020

E28 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2015	2014
Vaadittaessa maksettavat	3 541 107	3 508 860
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	442 258	528 493
Talletukset	3 983 365	4 037 353
Vaadittaessa maksettavat	74 000	72 225
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	-	1 627
Muut velat	74 000	73 852
Yhteensä	4 057 365	4 111 205

E29 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

	2015		2014	
	Kirjanpito-arvo	Nimellisarvo	Kirjanpito-arvo	Nimellisarvo
Sijoitustodistukset	11 997	12 000	162 836	163 000
Joukkovelkakirjalainat	2 337 834	2 296 654	1 816 227	1 763 113
Yhteensä	2 349 831	2 308 654	1 979 062	1 926 113

E30 Muut velat

	2015	2014
Maksujenvälitysvelat	23 016	35 265
Muut	2 918	2 225
Yhteensä	25 934	37 490

E31 Varaukset

	2015	2014
Varaukset 1.1	3 549	6 367
Varausten lisäys	595	-
Käytetyt varaukset	-1 808	-2 818
Varaukset 31.12.	2 336	3 549

Aktia Pankki Oyj on päättänyt investoida moderniin peruspankkijärjestelmään. Peruspankkijärjestelmän vaihto tehdään yhteistyössä nykyisen IT-toimittajan Samlink Oy:n kanssa. Ylimenokautta ja Samlinkiin jääviä palveluja koskeva sopimus on tehty, ja sen mukaan Aktia osallistuu ylimenokaudella kehitys- ja projektustannuksiin. Varauksen riittävyys arvioidaan aina raportoinnin yhteydessä. Jos on vahvoja merkkejä siitä, että järjestelmän vaihto viivästyy, on mahdollisesti tehtävä lisävaraus. Uuden peruspankkijärjestelmän arvioidaan olevan valmis käyttöönottoon vuoden 2016 jälkimmäisellä puoliskolla.

E32 Siirtovelat ja saadut ennakot

	2015	2014
Korot	20 891	58 924
Muut	25 418	26 274
Yhteensä	46 309	85 198

E33 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

	2015	2014
Debentuurilainat	235 049	222 539
Yhteensä	235 049	222 539
Nimellisarvo	235 046	222 532
Toissijaisiin omiin varoihin kuuluva määrä	128 365	103 854

Pankilla on joukkovelkakirjaohjelma, jonka hallitus päivittää ja hyväksyy vuosittain. Ohjelman laajuus on tällä hetkellä 500 miljoonaa euroa. Ohjelman puitteissa lasketaan liikkeeseen muita joukkovelkakirjalainoja (sisältyvät liitteeseen E29) ja debentuurilainoja. Debentuurit lasketaan liikkeeseen kiinteään korkoon 5 vuoden maturiteetilla.

Mikään yksittäinen debentuurilaina ei ylitä 10 %:a kaikista veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla.

E34 Laskennalliset verovelat	2015	2014
Laskennalliset verovelat 1.1.	10 134	10 144
Fuusion yhteydessä siirretty laskennallinen verovelka	-	51
Tuloslaskelman kautta kirjattu tilikauden muutos		
Rahoitusvarat:		
- Arvostus käypään arvoon	-3 445	1 624
-Tuloslaskelmaan siirretty määrä	-632	-1 685
Laskennalliset verovelat 31.12.	6 056	10 134

Laskennalliset verovelat liittyvät käyvän arvon rahastoon.

E35 Oma pääoma

	Tilikauden alussa	Lisäys/ Vähennys	Tilikauden lopussa
Osakepääoma	163 000	-	163 000
Käyvän arvon suojaus	40 462	-16 467	23 995
Rahavirran suojaus	74	-20	54
Käyvän arvon rahasto	40 536	-16 488	24 048
Sidottu oma pääoma	203 536	-16 488	187 048
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	115 030	84	115 113
Voittovarot	66 763	-	66 763
Osingonjako		-31 938	-31 938
Osakeperusteisten maksujen muutos		286	286
Omien osakkeiden hankinta / myynti		-192	-192
Tilikauden tulos		27 442	27 442
Vapaa oma pääoma	181 793	-4 318	177 474
Oma pääoma	385 329	-20 806	364 523

	2015	2014
Käyvän arvon rahasto 1.1.	40 536	40 577
Käypään arvoon arvostamisesta tilikauden aikana	-17 404	8 119
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta tilikauden aikana	3 445	-1 583
Tuloslaskelmaan siirretty määrä tilikauden aikana	-3 161	-8 221
Laskennalliset verot tuloslaskelmaan siirretystä määrästä tilikauden aikana	632	1 644
Käyvän arvon rahasto 31.12.	24 048	40 536

Käyvän arvon rahastoon on kirjattu myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvät arvot.

Vapaaseen omaan pääoman kuuluvat voitonjakokelpoiset varat	2015	2014
Voittovarot	64 714	26 599
Osingonjako	-31 938	-27 963
Tilikauden tulos	27 442	66 269
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	115 113	115 030
Osakeperusteiset maksut	2 143	1 858
Yhteensä	177 474	181 793

Omaan vapaaseen pääomaan sisältyy vain jakokelpoisia varoja.

Osakepääoma ja osakkeet

Osakkeet on jaettu A- ja R-sarjoihin. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,40 euroa (ei täsmällinen arvo). Vuoden lopussa pankin maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 163 000 000 euroa. Pääoma jakautuu 46 706 723 A-osakkeelle ja 19 872 088 R-osakkeelle, yhteensä 66 578 811 (66 578 811) osaketta. Tilikauden päättyessä rekisteröityjen osakkeenomistajien lukumäärä oli 42 194. Tunnistamattomien omistajien A-osakkeiden lukumäärä oli 770 115. A-osakkeilla on 1 ääni ja R-osakkeilla 20 ääntä.

Omat osakkeet

Vuoden lopussa omat osakkeet muodostuivat 142 112 (137 406) A-osakkeesta ja 6 658 (6 658) R-osakkeesta.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon sisältyy myytävissä olevien rahoitusvarojen ja rahavirran suojaukseen käytettävien rahoitusjohdannaisten käyvän arvon muutos verojen jälkeen. Käyvän arvon rahastoon kirjattujen rahoitusvarojen arvo siirretään tuloslaskelmaan varojen myynnin tai arvonalentumisen yhteydessä.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon siirrettäviä erä ovat 1.9.2006 alkaen olleet uusannin yhteydessä osakkeista maksetut, vasta-arvon ylittävät summat.

Edellisten tilikausien voitto

Edellisten tilikausien voittoon sisältyy edellisten tilikausien voitto ja tilikauden voitto.

Aktia Pankki Oyj – muut liitetiedot

(1 000 euroa)

E36 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot

Rahoitusvarat	2015		2014	
	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Käteiset varat	268 360	268 360	395 904	395 904
Saamistodistukset	2 256 570	2 271 006	2 458 884	2 475 632
Saamiset luottolaitoksilta	60 467	60 467	199 641	199 652
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 991 345	4 925 030	4 467 299	4 332 557
Osakkeet ja osuudet	7 547	7 547	936	936
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	0	0	17 516	17 516
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	124 095	124 095	124 418	124 418
Johdannaissopimukset	179 927	179 927	196 699	196 699
Yhteensä	7 888 312	7 836 433	7 861 298	7 743 314

Rahoitusvelat	2015		2014	
	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	612 116	614 294	881 020	887 081
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	4 057 365	4 014 011	4 111 205	4 049 512
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 349 831	2 350 786	1 979 062	1 956 393
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	119 121	119 121	136 545	136 545
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	235 049	239 163	222 539	225 467
Yhteensä	7 373 483	7 337 374	7 330 371	7 254 998

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot sekä käyvät arvot tase-erittäin. Käyvät arvot on laskettu sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisille sopimuksille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaisten vaikutuksia.

Sijoitusvarojen käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia toimivilta markkinoilta. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkina-korkojen avulla. Lainojen osalta käyvän arvon laskennassa diskonttokorossa on huomioitu olemassa olevan kannan luottoriskiprofiili sekä jälleärahoituskustannus. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa.

Vaadittaessa maksettavien talletusten osalta nimellisarvon on oletettu vastaavan käypää arvoa. Eräpäivälliset talletukset on arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöshetken markkina-koroilla. Liikkeeseen laskettujen velkojen käypä arvo on määritelty ensisijaisesti markkinanoteerausten perusteella.

Noteeraamattomien liikkeeseen laskettujen velkakirjojen sekä huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen diskonttauskorossa on huomioitu instrumentin etuoikeusaseman mukainen marginaali.

Johdannaiset on arvostettu käypään arvoon markkinanoteerausten perusteella.

E37 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen maturiteettiikauma tase-erittäin

		Liite					
Varat		Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
31.12.2015							
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	E16, E19	139 490	296 112	1 603 153	48 951	356	2 088 062
Saamiset luottolaitoksilta	E17	60 467	-	-	-	-	60 467
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	E18	109 544	521 132	1 440 512	1 255 268	1 664 889	4 991 345
Saamistodistukset	E19	52 508	-	116 000	-	-	168 508
Yhteensä		362 009	817 244	3 159 664	1 304 219	1 665 245	7 308 381
31.12.2014							
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	E16, E19	203 976	206 198	1 821 587	93 260	363	2 325 385
Saamiset luottolaitoksilta	E17	81 026	2 496	-	-	116 119	199 641
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	E18	133 262	480 335	1 282 306	1 102 654	1 468 743	4 467 299
Saamistodistukset	E19	30 499	18 000	85 000	-	-	133 499
Yhteensä		448 763	707 029	3 188 892	1 195 914	1 585 226	7 125 824
Velat							
31.12.2015							
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	E27	424 291	13 850	149 423	24 552	-	612 116
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	E28	3 598 391	376 885	82 089	-	-	4 057 365
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	E29	4 999	32 234	1 601 993	507 462	203 144	2 349 831
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	E33	13 893	26 336	173 242	21 577	-	235 049
Yhteensä		4 041 575	449 305	2 006 747	553 591	203 144	7 254 362
31.12.2014							
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	E27	757 754	39 500	48 698	35 069	-	881 020
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	E28	3 603 083	398 645	107 850	1 627	-	4 111 205
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	E29	72 943	321 135	1 328 110	57 874	199 000	1 979 062
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	E33	17 926	35 285	156 177	13 151	-	222 539
Yhteensä		4 451 705	794 565	1 640 834	107 721	199 000	7 193 826

E38 Kotimaan ja ulkomaan rahan määräiset omaisuus- ja velkaerät

Varat

31.12.2015	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Saamistodistukset	2 256 570	-	2 256 570
Saamiset luottolaitoksilta	51 690	8 777	60 467
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 991 345	-	4 991 345
Osakkeet ja osuudet	131 643	-	131 643
Johdannaissopimukset	179 927	-	179 927
Muut varat	382 040	-	382 040
Yhteensä	7 993 214	8 777	8 001 991

31.12.2014	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Saamistodistukset	2 458 884	-	2 458 884
Saamiset luottolaitoksilta	191 630	8 010	199 641
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 467 299	-	4 467 299
Osakkeet ja osuudet	142 872	-	142 872
Johdannaissopimukset	196 699	-	196 699
Muut varat	548 225	-	548 225
Yhteensä	8 005 610	8 010	8 013 621

Velat

31.12.2015	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	612 116	0	612 116
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	4 040 290	17 075	4 057 365
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 349 831	-	2 349 831
Johdannaissopimukset	119 121	-	119 121
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	235 049	-	235 049
Muut velat	80 635	-	80 635
Yhteensä	7 437 043	17 075	7 454 119

31.12.2014	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	881 020	0	881 020
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	4 092 307	18 898	4 111 205
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 979 062	-	1 979 062
Johdannaissopimukset	136 545	-	136 545
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	222 539	-	222 539
Muut velat	136 371	-	136 371
Yhteensä	7 447 844	18 898	7 466 742

E39 Annetut ja saadut vakuudet

	2015	2014
Annetut vakuudet		
Omien velkojen vakuudeksi annetut vakuudet		
Arvopaperit	345 332	188 449
Lainasaatavat, jotka muodostavat vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen (covered bonds) vakuusmassan.	2 026 700	1 579 375
Yhteensä	2 372 032	1 767 824
Muut annetut vakuudet		
Pantatut arvopaperit 1)	125 951	160 359
Panttaussopimusten yhteydessä annetut arvopaperit	25 000	43 000
Panttaus- ja takaisinosopimusten yhteydessä annettu käteinen	49 840	59 700
Yhteensä	200 791	263 059
Annetut vakuudet yhteensä	2 572 824	2 030 883

	2015	2014
Edellä mainitut vakuudet koskevat seuraavia velkoja		
Velat luottolaitoksille 2)	338 120	165 066
Liikkeeseen lasketut asuntovakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bonds) 3)	1 513 891	1 022 739
Johdannaiset	74 840	102 700
Yhteensä	1 926 851	1 290 505

1) Koskee päivän sisäisen limiitin vakuudeksi pantattuja arvopapereita. 31.12.2015 pantattuna oli 26 (60) miljoonaa euroa ylimääräisiä vakuuksia.

2) Koskee velkoja keskuspankille ja Euroopan Investointipankille sekä takaisinostosopimuksia, joissa on standardoidut GMRA-ehdot (Global Master Repurchase Agreement).

3) Vähennettynä omilla takaisinostoilla.

Saadut vakuudet

Panttaussopimusten yhteydessä saatu käteinen 1)

Takaisinostosopimusten yhteydessä saadut arvopaperit 2)

	158 040	201 857
	-	7 231
Yhteensä	158 040	209 088

1) Koskee johdannaisia, joiden vakuudet on saatu vastapuolelta ISDA/CSA-sopimusten mukaisesti.

2) Koskee takaisinostosopimuksia, joissa on standardoidut GMRA-ehdot (Global Master Repurchase Agreement).

E40 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	2015	2014
Takaukset	27 394	26 798
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	1 287	2 140
Käyttämättömät luottojärjestelyt	954 615	944 137
Yhteensä	983 296	973 076
- josta konserninsisäiset taseen ulkopuoliset sitoumukset:		
takaukset	-	20
käyttämättömät luottojärjestelyt	700	655 337

Vuokrasitoumukset eivät kuulu taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin.

E41 Vuokravastuut

	2015	2014
Alle 1 vuosi	7 730	7 827
1-5 vuotta	12 961	18 954
Yli 5 vuotta	319	381
Yhteensä	21 010	27 163

Vuokrasopimukset koskevat pääasiassa toimitiloja (lähinnä pankkikonttoreita) ja vuokrataso on yleensä sidottu elinkustannusindeksiin. Olennaisuusperiaatteen mukaisesti vain merkitykselliset vuokrasopimukset on huomioitu.

E42 Hallinnoitavat asiakasvarat

Emoyhtiö, Aktia Pankki Oyj, tarjoaa yksityishenkilöille ja instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa. Asiakasvaroja ei välitetä luottolina toisille asiakkaille.

Hallinnoitavat asiakasvarat

Asiakaspääomatileillä olevat varat	253	1 467
Täydellä valtakirjalla hallinnoitavat varat	86 937	84 787
Sijoitusneuvonnan puitteissa erillisin sopimuksin hallinnoitavat varat	1 814 676	1 654 275
Yhteensä	1 901 867	1 740 530

PS -säästäminen	2015	2014
Laki sidotusta pitkäaikaissäästämisestä astui voimaan 1.1.2010. Aktia Pankki Oyj on palveluntuottajana tarjonnut tätä säästämisen muotoa henkilöasiakkailleen 1.4.2010 alkaen. Eläkesäästäminen käsittää pankkitilin, rahastosijoitukset, joukkovelkakirjalainat ja osakkeet.		
Asiakkaiden PS -säästäminen		
PS Säästötili	49	47
PS Talletus	66	62
Yhteensä	114	109
Asiakkaiden PS -sijoitukset		
Sijoitukset rahastoihin	4 513	3 842
Osakeomistus	168	142
Yhteensä	4 681	3 983

E43 Emoyhtiön vakavaraisuus	2015	2014
Varat yhteensä	8 001 991	8 013 631
josta aineettomat hyödykkeet	41 389	30 142
Velat yhteensä	7 637 469	7 628 292
josta velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	235 049	222 539
Osakepääoma	163 000	163 000
Käyvän arvon rahasto	24 048	40 536
Muu sidottu oma pääoma	-	-
Sidottu oma pääoma	187 048	203 536
Vapaan oman pääoman rahasto ja muut rahastot	115 113	115 030
Voittovarot	34 929	494
Tilikauden tulos	27 432	66 279
Vapaa oma pääoma	177 474	181 803
Oma pääoma	364 523	385 338
Velat ja oma pääoma yhteensä	8 001 991	8 013 631
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	983 296	973 076
Oma pääoma Aktia Pankki Oyj:ssä	364 523	385 338
Osinkovaraus	-42 515	-31 889
Aineettomat hyödykkeet	-46 208	-34 588
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	-	-
Debentuurit	128 365	103 854
Muut odotetut tappiot IRB:n mukaan	-18 174	-
Vähennys finanssialan merkittävistä omistussuosuksista	-5 766	-
Muut	146 626	129 166
Omat varat yhteensä (CET1 + AT1 + T2)	526 851	551 881
Ydinpääoma ennen oikaisuja	470 243	484 053
Ydinpääomaan tehtävät oikaisut	-71 757	-76 488
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	398 485	407 565
Ensisijainen lisäpääoma (AT1) ennen oikaisuja	-	-
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät oikaisut	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1) yhteensä	-	-
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	398 485	407 565

Toissijainen pääoma (T2) ennen oikaisuja	2015	2014
Toissijaiseen pääomaan tehtävät oikaisut	128 365	103 854
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	-	40 462
	128 365	144 316
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	526 851	551 881
Riskipainotetut erät yhteensä	2 142 045	2 724 233
josta luottoriskin osuus, standardimenetelmä	697 710	2 416 834
josta luottoriskin osuus, sisäinen menetelmä	1 139 976	-
josta markkinariskin osuus	-	-
josta operatiivisen riskin osuus	304 359	307 399
Ydinpääoman suhde	18,6 %	15,0 %
Ensisijaisen pääoman suhde	18,6 %	15,0 %
Omien varojen suhde	24,6 %	20,3 %

Vakavaraisuuslaskennassa hyödynnetään vastuun riskipainon määrittämiseksi Moody's Investors Service luottoluokituslaitoksen luokituksia.

Operatiivisten riskien riskipainotettu määrä	2013*	2014	2015	12/2015	12/2014
Bruttotuotot	168 627	156 069	162 278		
- 3 vuoden keskiarvo			162 325		
Operatiivisen riskin pääomavaade				24 349	24 592
Riskipainotettu määrä				304 359	307 399

* Laskettu uudelleen Vöyrin Säästöpankin pankkitoiminnan siirryttyä Aktia Pankki Oyj:hin. Operatiivisen riskin pääomavaade on 15 % kolmen vuoden bruttotuottojen keskiarvosta. Operatiivisen riskin riskipainotettu määrä on laskettu jakamalla pääomavaade 8 %:lla.

E44 Omistukset muissa yrityksissä

Tytäryritykset	2015		2014	
	Osuus osakkeista	Kirjanpito-arvo	Osuus osakkeista	Kirjanpito-arvo
Rahoitustoiminta				
Aktia Hypoteekkipankki Oyj, Helsinki	51 %	61 895	51 %	61 895
Aktia Yritysrahoitus Oy, Helsinki	100 %	8 503	100 %	8 503
Sijoitusrahastotoiminta				
Aktia Rahastoyhtiö Oy, Helsinki	100 %	2 507	100 %	2 507
Sijoituspalveluyritykset				
Aktia Varainhoito Oy, Helsinki *)	76 %	2 206	75 %	2 206
Kiinteistövälitystominta				
Aktia Kiinteistönvälitys Oy, Turku	100 %	2 792	100 %	2 792
Vakuutustoiminta				
Aktia Henkivakuutus Oy, Turku	100 %	46 191	100 %	46 191
Keskinäinen Kiinteistö Oy Pakkalantie 21, Turku	100 %	8 203	100 %	8 203
Keskinäinen Kiinteistö Oy Pakkalantie 19, Turku	100 %	6 803	100 %	6 803
Keskinäinen Kiinteistö Oy Tikkurilantie 141, Turku	100 %	13 000	100 %	13 000
Kiinteistö Oy Kantaatti, Turku	100 %	9 588	100 %	9 300
Kiinteistö Oy Keinusaaren Toimistotalo 1, Helsinki	50 %	9 495	50 %	9 495
Keskinäinen Kiinteistö Oy Sähkötie 14-16, Turku	33 %	1 017	100 %	8 500
Kiinteistö Oy Lahden BW Tower, Helsinki	33 %	3 712	-	-
Kiinteistötoiminta				
Vasp-Invest Oy, Helsinki **)	-	-	100 %	325
Yhteensä		175 913		179 721

*) Aktia Invest Oy sulautui Aktia Varainhoito Oy:hyn 1.10.2014.

**) Vasp-Invest Oy sulautui Aktia Pankki Oyj:hin 30.11.2015.

Osakkuusyhtiöt	2015		2014	
	Osuus osakkeista	Kirjanpito-arvo	Osuus osakkeista	Kirjanpito-arvo
Vakuutustoiminta				
Folksam Vahinkovakuutus Oy	-	-	34 %	17 516
Tietojenkäsittely				
Oy Samlink Ab, Helsinki	23 %	0	23 %	0
Yhteensä		0		17 516

Aktia Pankki Oy myi 3.3.2015 vielä 24 prosenttia Folksam Vahinkovakuutus Oy:n omistuksestaan. Jäljellä oleva omistus (10 prosenttia) kirjataan osakkeiksi ja osuuksiksi.

Muilta konserniyhtiöiltä saadut rahoitustuotot sekä niille suoritettut rahoituskulut

	2015	2014
Korkotuotot	1 385	5 905
Osingot	9 409	52 839
Korkokulut	-2 961	-4 268
Rahoitustuotot, netto	7 833	54 476

Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä ja velat näille

Saamiset luottolaitoksilta	20 814	156 119
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	28 313	35 084
Saamistodistukset	88 874	138 846
Muut varat	2 155	-
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	4 243	7 980
Saamiset yhteensä	144 398	338 029
Velat luottolaitoksille	52 838	204 362
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	56 279	45 626
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	3 571	5 086
Muut velat	10 450	-
Siirtovelat ja saadut ennakot	80	20 473
Velat yhteensä	123 218	275 547

E45 Osakkeiden omistus

	Omistus 31.12.2015			Omistus 31.12.2014		
	A-osakkeita	R-osakkeita	Osakkeiden lukumäärä	Osuus osakkeista, %	Äänien lukumäärä	Osuus äänistä, %
20 suurinta osakkeenomistajaa:						
Stiftelsen Tre Smeder	1 291 925	4 606 804	5 898 729	8,9	93 428 005	21,0
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	3 627 469	2 154 397	5 781 866	8,7	46 715 409	10,5
Svenska litteratursällskapet i Finland rf.	4 864 205	789 229	5 653 434	8,5	20 648 785	4,7
Sampo Oyj (Mandatum Life, Sampo Oyj)	4 061 857	-	4 061 857	6,1	4 061 857	0,9
Oy Hammaren & Co AB	1 905 000	950 000	2 855 000	4,3	20 905 000	4,7
Åbo Akademin Säätiö sr	1 595 640	751 000	2 346 640	3,5	16 615 640	3,7
Aktiasäätiö Porvoo	1 312 297	656 348	1 968 645	3,0	14 439 257	3,3
Elinkeinoalan Hereditas	-	1 646 106	1 646 106	2,5	32 922 120	7,4
Aktiasäätiö Vaasa	978 525	547 262	1 525 787	2,3	11 923 765	2,7
Nordea (Fennia rahasto, Nordea Life, Nordea Pankki Oyj)	1 449 132	-	1 449 132	2,2	1 449 132	0,3
Aktiasäätiö Espoo-Kaunainen	-	1 338 708	1 338 708	2,0	26 774 160	6,0
Säästöpankkisäätiö Kirkkonummi	844 206	458 350	1 302 556	2,0	10 011 206	2,3
Säästöpankkisäätiö Vantaa	28 541	1 222 000	1 250 541	1,9	24 468 541	5,5
Säästöpankkisäätiö Karjaa-Pohja	787 350	393 675	1 181 025	1,8	8 660 850	2,0
Föreningen Konstsamfundet rf	1 176 173	-	1 176 173	1,8	1 176 173	0,3
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 175 000	-	1 175 000	1,8	1 175 000	0,3
Säästöpankkisäätiö Inkoo	412 669	349 349	762 018	1,1	7 399 649	1,7
Säästöpankkisäätiö Sipoo	464 254	234 201	698 455	1,1	5 148 274	1,2
Vöyrin säästöpankin Aktiasäätiö	615 460	10 500	625 960	0,9	825 460	0,2
Aktia säästöpankkisäätiö Maahtti	361 138	177 600	538 738	0,8	3 913 138	0,9
20 suurinta omistajaa	26 950 841	16 285 529	43 236 370	64,9	352 661 421	79,4
Muut	19 755 882	3 586 559	23 342 441	35,1	91 487 062	20,6
Yhteensä	46 706 723	19 872 088	66 578 811	100,0	444 148 483	100,0

Osakkeenomistajat sektoreittain 2015:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
Yritykset	3 152	7,5	8 554 025	12,8	69 267 138	15,6
Rahoitus- ja vakuutusyritykset	58	0,1	8 349 625	12,5	19 248 913	4,3
Julkisyhteisöt	31	0,1	7 118 202	10,7	48 051 745	10,8
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	688	1,6	32 991 154	49,6	294 680 453	66,3
Kotitaloudet	38 107	90,3	7 261 928	10,9	11 999 445	2,7
Ulkomaiset omistajat	158	0,4	1 19 700	0,2	130 674	0,0
Yhteensä	42 194	100,0	64 394 634	96,7	443 378 368	99,8
joista hallintarekisteröity	6		1 414 062	2,1		
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			770 115	1,2	770 115	0,2
Sektoreittain yhteensä	42 194	100,0	66 578 811	100,0	444 148 483	100,0

Osakkeenomistajat sektoreittain 2014:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
Yritykset	3 332	7,6	9 491 074	14,3	77 767 669	17,5
Rahoitus- ja vakuutusyritykset	58	0,1	7 963 913	12,0	18 446 559	4,2
Julkisyhteisöt	31	0,1	7 455 145	11,2	48 008 688	10,8
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	689	1,6	32 788 896	49,2	286 801 549	64,6
Kotitaloudet	39 591	90,3	7 132 105	10,7	12 170 506	2,7
Ulkomaiset omistajat	161	0,4	160 740	0,2	181 974	0,0
Yhteensä	43 862	100,0	64 991 873	97,6	443 376 945	99,8
joista hallintarekisteröity	9		815 400	1,2		
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			771 538	1,2	771 538	0,2
Sektoreittain yhteensä	43 862	100,0	66 578 811	100,0	444 148 483	100,0

Osakkeenomistajat sektoreittain 2015:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
Osakkeiden lukumäärä						
1-100	29 695	70,4	1 165 460	1,8	1 278 263	0,3
101-1 000	10 850	25,7	3 208 725	4,8	4 402 856	1,0
1 001 - 10 000	1 479	3,5	3 749 954	5,6	6 546 203	1,5
10 001 - 100 000	103	0,2	3 014 451	4,5	6 875 764	1,5
100 000 -	67	0,2	54 670 106	82,1	424 275 282	95,5
Yhteensä	42 194	100,0	65 808 696	98,8	443 378 368	99,8
joista hallintarekisteröity	6					
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			770 115	1,2	770 115	0,2
Sektoreittain yhteensä	42 194	100,0	66 578 811	100,0	444 148 483	100,0

Osakkeenomistajat sektoreittain 2014:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
Osakkeiden lukumäärä						
1-100	31 300	71,4	1 221 710	1,8	1 329 117	0,3
101-1 000	10 983	25,0	3 175 752	4,8	4 384 836	1,0
1 001 - 10 000	1 419	3,2	3 568 334	5,4	6 176 521	1,4
10 001 - 100 000	93	0,2	2 548 821	3,8	7 627 863	1,7
100 000 -	67	0,2	55 292 656	83,0	423 858 608	95,4
Yhteensä	43 862	100,0	65 807 273	98,8	443 376 945	99,8
joista hallintarekisteröity	9					
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			771 538	1,2	771 538	0,2
Sektoreittain yhteensä	43 862	100,0	66 578 811	100,0	444 148 483	100,0

E46 Lähipiiri

Lähipiiriin kuuluvat johtavassa asemassa olevat avainhenkilöt, näiden perheenjäsenet sekä yhtiöt, joissa avainhenkilöllä on määräysvalta. Aktia-konsernin avainhenkilöitä ovat Aktia Pankki Oyj:n hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, toimitusjohtajan varamies sekä muut konsernin johdon jäsenet.

Korvaukset konsernin johdolle	2015			2014		
	Palkka ja palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut	Vapaaehtoiset lisäeläkekustannukset	Palkka ja palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut	Vapaaehtoiset lisäeläkekustannukset
Jussi Laitinen, toimitusjohtaja	837	64	160	701	58	132
Jarl Sved, toimitusjohtajan sijainen	-	-	-	330	40	190
Taru Narvanmaa, toimitusjohtajan sijainen	593	50	101	-	-	-
Konsernin johtoryhmä pois lukien toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja 1)	1 490	209	128	1 117	159	171
Yhteensä	2 920	323	389	2 148	257	492
Korvaukset hallitukselle ja hallintoneuvostolle						
Hallituksen jäsenet 2)						
Dag Wallgren, puheenjohtaja	82	14	-	66	11	-
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja	49	9	-	46	8	-
Sten Eklundh	46	8	-	39	7	-
Hans Frantz	38	7	-	35	6	-
Kjell Hedman	39	7	-	34	6	-
Catharina von Stackelberg-Hammarén	34	6	-	31	5	-
Arja Talma	36	6	-	35	6	-
Yhteensä	324	56	-	284	49	-
Hallintoneuvoston jäsenet 3)						
Håkan Mattlin, puheenjohtaja	29	5	-	27	5	-
Christina Gestrin, varapuheenjohtaja	15	3	-	13	2	-
Patric Lerche, varapuheenjohtaja	15	3	-	14	2	-
Clas Nyberg, varapuheenjohtaja	14	2	-	-	-	-
Jorma J. Pitkämäki, varapuheenjohtaja	14	2	-	13	2	-
Jan-Erik Stenman, varapuheenjohtaja	15	3	-	12	2	-
Henrik Sundbäck, varapuheenjohtaja	1	0	-	14	2	-
Lorenz Uthardt, varapuheenjohtaja	-	-	-	1	0	-
Bo-Gustav Wilson, varapuheenjohtaja	15	3	-	14	2	-
Jäsenet	132	23	-	157	27	-
Yhteensä	249	43	-	262	45	-
Korvaukset konsernin johdolle, hallitukselle ja hallintoneuvostolle yhteensä	3 494	423	389	2 694	350	492

1) Konsernin johdon muut jäsenet ovat johtaja Mia Bengts, johtaja ja CCO Juha Hammarén, johtaja Carl Pettersson, johtaja Anssi Rantala, johtaja ja CFO Fredrik Westerholm ja johtaja Magnus Weurlander

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on työnantajan puolelta 18 kuukautta. Muiden johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika vaihtelee 12 ja 15 kuukauden välillä. Konsernin johdon jäsenien eläkeikä on 63 vuotta.

2) Hallituksen vuosipalkkiosta 35 (25) prosenttia maksettiin Aktian A-osakkeina, jotka hankittiin markkinahintaan suoraan pörssistä hallituksen jäsenten lukuun.

3) Aktia Pankki Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen 2015 päätöksen mukaisesti hallintoneuvoston jäsenet ostivat Aktian A-osakkeita 30 (30) prosentilla vuosipalkkiostaan suoraan pörssistä markkinahintaan.

Osakeomistus

Vuoden 2015 lopussa konsernin avainhenkilöillä on yhteensä 237 480 Aktia Pankki Oyj:n A-sarjan osaketta ja 8 253 Aktia Pankki Oyj:n R-sarjan osaketta. Tämä vastaa 0,6 % osakkeiden yhteismäärästä ja 0,1 % äänistä.

Vuoden 2014 lopussa konsernin avainhenkilöillä on yhteensä 246 781 Aktia Pankki Oyj:n A-sarjan osaketta ja 28 566 Aktia Pankki Oyj:n R-sarjan osaketta. Tämä vastaa 0,7 % osakkeiden yhteismäärästä ja 0,2 % äänistä.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vuoden 2015 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Konsernin emoyhtiö on Aktia Pankki Oyj, jonka kotipaikka on Helsinki. Kopio toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä on saatavilla Aktia Pankki Oyj:ssä, Mannerheimintie 14 A, 00100 Helsinki ja Aktian kotisivuilla osoitteessa www.aktia.com.

Emoyhtiön jakokelpoiset varat, tilikauden voitto mukaan lukien, ovat 62 360 986,05 euroa ja vapaan oman pääoman rahasto 115 113 148,63 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että varat käytetään seuraavasti:

- Osinkona maksetaan 0,54 euroa osakkeelta, yhteensä 35 872 222,14 euroa oman omistuksen osinko pois lukien. Osinko maksetaan voittovaroista. Osingonjaon jälkeen emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 26 488 763,91 euroa.
- Pääoman palautuksena maksetaan 0,10 euroa osakkeelta, yhteensä 6 643 004,10 euroa oman omistuksen pääoman palautus pois lukien. Pääoman palautus maksetaan vapaan oman pääoman rahastosta. Pääoman palautuksen jälkeen emoyhtiön vapaan oman pääoman rahasto on 108 470 144,53 euroa.

Helsingissä 29.2.2016
Aktia Pankki Oyj:n hallitus

Dag Wallgren
puheenjohtaja

Nina Wilkman
varapuheenjohtaja

Sten Eklundh

Stefan Damlin

Kjell Hedman

Catharina
von Stackelberg-Hammarén

Lasse Svens

Arja Talma

Jussi Laitinen
toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Helsingissä 29.2.2016

KPMG Oy Ab

Jari Härmälä
KHT

Tilintarkastuskertomus

Aktia Pankki Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Aktia Pankki Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia, lakia luottolaitostoiminnasta tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystytäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsinki 29. helmikuuta 2016

KPMG OY AB

Jari Härmälä
KHT

Hallintoneuvoston esitys yhtiökokoukselle

Hyväksytty hallintoneuvoston kokouksessa 17.3.2016.

Hallintoneuvosto on tutustunut vuoden 2015 tilinpäätökseen, konsernitilinpäätökseen, toimintakertomukseen ja tilintarkastuskertomukseen ja puoltaa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista Aktia Pankki Oyj:n yhtiökokouksessa.

Aktia Pankki Oyj:n hallintoneuvoston jäsenet

Håkan Mattlin puheenjohtaja	Christina Gestrin varapuheenjohtaja	Patrik Lerche varapuheenjohtaja
Clas Nyberg varapuheenjohtaja	Jorma J. Pitkämäki varapuheenjohtaja	Jan-Erik Stenman varapuheenjohtaja
Bo-Gustav Wilson varapuheenjohtaja	Harriet Ahlnäs	Mikael Aspelin
Johan Aura	Anna Bertills	Agneta Eriksson
Håkan Fagerström	Annika Grannas	Erik Karls
Peter Karlgren	Yvonne Malin-Hult	Stefan Mutanen
Henrik Rehnberg	Gunvor Sarelin-Sjöblom	Peter Simberg
Bengt Sohlberg	Solveig Söderback	Sture Söderholm
Maj-Britt Vääriskoski	Lars Wallin	Mikael Westerback
Kim Wikström	Ann-Marie Åberg	

Aktia Pankki Oyj:n hallinnointiraportti

Aktia Pankki Oyj:n (Aktia) hallitus on hyväksynyt tämän raportin 29.2.2016. Raportti on annettu hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä selvityksenä.

Tämä raportti on laadittu noudattaen Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n listayhtiöiden hallinnointikoodia (Hallinnointikoodi 2010) vuodelta 2010. Viittaukset suosituksiin koskevat Hallinnointikoodi 2010:n suosituksia.

Hallinnointitapaan liittyvät suositukset

Voimassa olevan lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen lisäksi Aktia noudattaa Hallinnointikoodi 2010:tä ja Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n listayhtiöiden hallinnointikoodia (Hallinnointikoodi 2015) vuodelta 2015. Aktia noudattaa Hallinnointikoodi 2010:n suosituksia kaikilta osin lukuun ottamatta suositusta 8 (hallituksen jäsenten valinta) ja suosituksia 28 (nimitysvaliokunnan perustaminen), 29 (nimitysvaliokunnan jäsenet ja jäsenten valinta), 30 (nimitysvaliokunnan tehtävät) ja 40 (palkitsemista koskeva päätöksentekojärjestys).

Poikkeukset suosituksista

Suosituksista 8 ja 40 poiketen Aktian yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston, jonka tehtävänä on puolestaan muun muassa valita Aktian hallitus, päättää hallituksen jäsenten palkkioista sekä päättää asioista, jotka koskevat toiminnan merkittävää supistamista tai laajentamista. Aktian osakkeenomistajat ovat vahvistaneet sanotun päätöksentekojärjestyksen voimassa olevassa yhtiöjärjestyksessä. Sen arvioidaan heijastavan yhtiön strategiaa ja helpottavan sen implementointia.

Aktian hallitus ei ole valinnut keskuudestaan nimitysvaliokuntaa, minkä vuoksi Aktia poikkeaa Hallinnointikoodi 2010:n suosituksista 28, 29 ja 30. Syy poikkeuksiin on se, että hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja hallintoneuvoston puheenjohtajisto vastaa hallituksen kokoonpanoon, nimitykseen ja palkkaukseen liittyvien asioiden valmistelusta.

Hallinnointikoodi verkossa

Hallinnointikoodi 2010 ja Hallinnointikoodi 2015 ovat julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen verkkosivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Hallituksen kokoonpano ja tehtävät

Aktian hallitus vuonna 2015:

Nimi:	Syntymävuosi	Arvo ja päätoimi
Dag Wallgren, puheenjohtaja	1961	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja	1958	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari, väitöskirjan valmistelu
Sten Eklundh	1960	kauppatieteiden maisteri
Hans Frantz	1948	valtiotieteen lisensiaatti
Kjell Hedman	1951	liiketaloustieteilijä
Catharina von Stackelberg-Hammarén	1970	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Marketing Clinic Oy
Arja Talma	1962	kauppatieteiden maisteri, eMBA

Hallituksen kokoonpano 2016:

Nimi:	Syntymävuosi	Arvo ja päätoimi
Dag Wallgren, puheenjohtaja	1961	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja	1958	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari, väitöskirjan valmistelu
Christina Dahlblom (1.4.2016 alkaen)	1978	kauppatieteiden tohtori, toimitusjohtaja, Dahlblom & Sparks Oy
Stefan Damlin	1968	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Wärtsilä Finland Oy
Sten Eklundh	1960	kauppatieteiden maisteri
Kjell Hedman	1951	liiketaloustieteilijä
Catharina von Stackelberg-Hammarén	1970	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Marketing Clinic Oy
Lasse Svens	1962	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Åbo Akademin säätiö
Arja Talma	1962	kauppatieteiden maisteri, eMBA

Hallituksen arvion mukaan kaikki Aktia Pankki Oyj:n hallituksen jäsenet ovat Hallinnointikoodi 2010:n tarkoittamalla tavalla riippumattomia suhteessaan Aktiaan ja merkittäviin osakkeenomistajiin (vähintään 10 %:n omistus osakkeiden tai äänen kokonaismäärästä) lukuun ottamatta Lasse Svensiä, joka on Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritaksen hallituksen jäsen.

Hallitus edustaa Aktiaa ja vastaa yhtiön johtamisesta lain, yhtiöjärjestyksen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksen yksittäistapaussissa jäsenilleen antamia tehtäviä lukuun ottamatta hallituksen jäsenillä ei ole henkilökohtaisia yhtiön hallintoon liittyviä tehtäviä.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Aktian hallitukseen kuuluu vähintään 5 ja enintään 12 varsinaista jäsentä, joiden toimikausi on yksi kalenterivuosi. Henkilöä, joka on täyttänyt 67 vuotta ennen toimikauden alkua, ei voida valita Aktian hallituksen jäseneksi. Hallintoneuvosto nimittää hallituksen kalenterivuodeksi kerrallaan. Hallintoneuvosto nimittää myös hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen jäseniä ei nimitetä erityisessä nimitysjärjestyksessä.

Hallitus on päätäntävaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä, mukaan lukien puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, on läsnä. Hallituksen jäsen ei saa kuu-
lua hallintoneuvostoon.

Hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä on yksityiskohtaisempi määrittely hallituksen yleisistä tehtävistä, kokousrutiineista, kokouspöytäkirjoista, varsinaisista kokousasioista, hallituksen kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä sekä raportointirutiineista.

Vuonna 2015 hallitus piti 12 kokousta. Lisäksi hallitus teki 7 kertaa erillis-
päättökseen hallitukselle kuuluvassa asiassa.

Hallituksen jäsenten läsnäolo kokouksissa vuonna 2015:

Wallgren Dag, puh.joht.	12/12
Eklundh Sten	12/12
Frantz Hans	10/12
Hedman Kjell	12/12
von Stackelberg-Hammarén Catharina	12/12
Talma Arja	12/12
Wilkman Nina, varapuh.joht.	10/12

Hallituksen valiokuntien kokoonpano ja tehtävät

Hallitus on nimittänyt keskuudestaan kolme valiokuntaa, joiden tehtävänä on päättää määräytyistä asioista sekä valmistella asioita hallituksen käsitte-
lyyn.

Riskivaliokunta voi sille annetuissa puitteissa tehdä itsenäisiä päätöksiä ris-
kinottoon ja riskinhallintaan liittyvissä asioissa. Valiokunta vahvistaa lisäksi riskejä koskevat mittaus-, limiitti- ja raportointirakenteet, hallinnoi pää-
omanhallintaprosessia ja vahvistaa taloudellisen pääoman laskentamenetelmät sekä käsittelee riskejä koskevaa raportointia ja valmistelee hallituk-
sen päätettäväksi menevät riskejä koskevat asiat. Vuonna 2015 valiokunta
piti 12 kokousta.

Riskivaliokunnan jäsenet ja näiden läsnäolo kokouksissa vuonna 2015:

Eklundh Sten, puh.joht.	12/12
Hedman Kjell	12/12
Wallgren Dag	12/12

Riskivaliokunnan kokoonpano 2016:

Eklundh Sten, puh.joht.
Hedman Kjell
Svens Lasse
Wallgren Dag

Tarkastusvaliokunta valmistelee hallituksen päätökset koskien tilinpää-
tösten ja osavuosikatsausten ennakkotietoja. Valiokunta päättää sisäisen
tarkastuksen periaatteista, vahvistaa konsernin sisäisen tarkastussuunni-
telman ja päättää Compliance-toiminnon vuosisuunnitelmasta, rutiineista
ja menettelytavoista. Valiokunta tutustuu ulkoisen tilintarkastajan, sisäisen
tarkastuksen sekä compliance-toiminnon raportteihin ja arvioi muun sisäi-
sen raportoinnin riittävyyttä. Tarkastusvaliokunta arvioi tilintarkastajan tai
tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti liitännäispalvelujen
tarjontaa. Vuonna 2015 valiokunta piti 9 kokousta.

Tarkastusvaliokunnan jäsenet ja näiden läsnäolo kokouksissa vuonna 2015:

Wilkman Nina, puh.joht.	9/9
Frantz Hans	8/9
Talma Arja	8/9

Tarkastusvaliokunnan kokoonpano 2016:

Wilkman Nina, puh.joht.
Damlin Stefan
Talma Arja

Palkitsemis- ja corporate governance -valiokunta valmistelee ja esittelee
hallitukselle päätösehdotuksia, jotka koskevat konsernin johdon palkkauk-
sen ja kannustejärjestelmien suuntaviivoja, toimitusjohtajan tärkeimpien
yhtiön ulkopuolisten tehtävien hyväksymistä sekä konsernin hallinto- ja
ohjausjärjestelmien kehittämiseen liittyviä asioita. Vuonna 2015 valiokunta
piti 3 kokousta.

Palkitsemis- ja corporate governance -valiokunnan jäsenet ja näiden läsnä-
olo kokouksissa vuonna 2015

Wallgren Dag, puh.joht.	3/3
Frantz Hans	3/3
von Stackelberg-Hammarén Catharina	3/3
Wilkman Nina	2/3

Palkitsemis- ja corporate governance -valiokunnan kokoonpano 2016:

Wallgren Dag, puh.joht.
von Stackelberg-Hammarén Catharina
Wilkman Nina

Hallintoneuvoston kokoonpano ja toiminta 2015

Nimi	Syntymävuosi	Arvo ja päätoimi
Håkan Mattlin, puheenjohtaja	1948	valtiotieteen lisensiaatti, kanslianeuvos
Christina Gestrin, varapuheenjohtaja	1967	maa- ja metsätaloustieteiden maisteri, kansanedustaja
Patrik Lerche, varapuheenjohtaja	1964	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja
Clas Nyberg, varapuheenjohtaja	1953	diplomi-insinööri, maatalous- ja turismiyrittäjä
Jorma J. Pitkämäki, varapuheenjohtaja	1953	kauppatieteiden maisteri, ylijohdaja
Jan-Erik Stenman, varapuheenjohtaja	1953	oikeustieteen kandidaatti, toimitusjohtaja
Henrik Sundbäck, varapuheenjohtaja (jäsen 13.4.2015 saakka)	1947	maatalous- ja metsätieteiden maisteri, rahoituskonsultti
Bo-Gustav Wilson, varapuheenjohtaja	1947	kauppatieteiden maisteri
Harriet Ahlnäs	1955	diplomi-insinööri, rehtori
Mikael Aspelin	1954	varatuomari
Johan Aura	1972	kasvatustieteen maisteri, kansliapäällikkö
Anna Bertills	1979	valtiotieteen maisteri, toimitusjohtaja
Roger Broo (jäsen 13.4.2015 saakka)	1945	valtiotieteen maisteri, kanslianeuvos
Agneta Eriksson	1956	filosofian maisteri, johtaja
Håkan Fagerström	1956	metsänhoitaja, toimitusjohtaja
Annika Grannas (jäsen 13.4.2015 saakka)	1971	kauppatieteiden maisteri, asiamies
Gun Kapténs (jäsen 13.4.2015 saakka)	1957	valtiotieteen kandidaatti, kunnanjohtaja
Peter Karlgren	1969	agrologi, maatalousyrittäjä
Erik Karls	1947	maanviljelijä, maatalousyrittäjä
Bo Linde (jäsen 13.4.2015 saakka)	1946	diplomiekonomi, puutarhaneuvos
Per Lindgård (jäsen 13.4.2015 saakka)	1946	opettaja
Kristina Lyytikäinen (jäsen 13.4.2015 saakka)	1946	sosionomi, yksityisyrittäjä
Yvonne Malin-Hult (jäsen 13.4.2015 alkaen)	1959	kauppatieteiden maisteri, CFO
Stefan Mutanen	1953	valtiotieteen kandidaatti, toimitusjohtaja, sosiaalneuvos
Henrik Rehnberg	1965	insinööri, maanviljelijä
Gunvor Sarelin-Sjöblom	1949	filosofian maisteri, kirjailija, taiteilija
Peter Simberg	1954	agrologi
Bengt Sohlberg	1950	agrologi, maatalousyrittäjä, maatalousneuvos
Solveig Söderback	1955	valtiotieteen maisteri, kansliapäällikkö
Sture Söderholm	1949	odontologian lisensiaatti
Maj-Britt Vääriskoski	1947	ylioppilasmerkonomi,
Lars Wallin	1953	ylioppilasmerkonomi, huoltopäällikkö
Mikael Westerback	1948	kamarineuvos
Ann-Marie Åberg	1950	fysioterapeutti
Kim Wikström (jäsen 13.4.2015 alkaen)	1961	teollisuustalouden tohtori, professori

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa Aktian hallintoa ja antaa Aktian varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntoja Aktian tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta. Hallintoneuvosto päättää asioista, jotka koskevat toiminnan merkittävää supistamista tai laajentamista, vahvistaa hallituksen jäsenten lukumäärän, nimittää ja vapauttaa tehtävistään hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muut hallituksen jäsenet sekä vahvistaa hallituksen jäsenten palkkiot. Hallintoneuvosto voi antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä.

Aktian varsinainen yhtiökokous nimittää hallintoneuvoston vähintään 7 ja korkeintaan 36 jäsentä 3 vuoden toimikaudeksi kerrallaan. Henkilöä, joka on täyttänyt 67 vuotta ennen toimikauden alkua, ei voida valita hallintoneuvoston jäseneksi. Kaikki hallintoneuvoston jäsenet ovat Suomen kansalaisia.

Hallintoneuvostossa toimii puheenjohtajisto, jonka tärkeimpänä tehtävänä on valmistella hallituksen jäsenten valinnat. Lisäksi puheenjohtajisto seuraa hallituksen ja operatiivisen johdon toimintaa ja raportoi havainnoistaan hallintoneuvostolle.

Hallintoneuvoston hyväksymässä työjärjestyksessä on yksityiskohtaisempi määrittely hallintoneuvoston yleisistä tehtävistä, kokousrutiineista, kokouspöytäkirjoista, varsinaisista kokousasioista, hallintoneuvoston kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä sekä raportointirutiineista.

Hallintoneuvoston jäseniä ja heille maksettavia palkkioita koskevat päätösehdotukset Aktia Pankin varsinaisille yhtiökokouksille valmistelee nimitysvaliokunta, joka koostuu kolmen suurimman osakkeenomistajan edustajista sekä asiantuntijajäsenenä toimivasta hallintoneuvoston puheenjohtajasta.

Vuonna 2015 hallintoneuvosto kokoontui 4 kertaa, ja hallintoneuvoston jäsenten kokouksiin osallistumisprosentti oli keskimäärin 89.

Hallintoneuvoston puheenjohtajiston kokoonpano ja tehtävät

Hallintoneuvosto asettaa vuosittain ensimmäisessä varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidettävässä kokouksessaan puheenjohtajiston.

Puheenjohtajiston tehtävänä on valmistella asioita hallintoneuvoston käsitelyyn, käsitellä hallituksen raportteja kokonaisstrategiaa koskevista päätöksistä sekä käsitellä hallituksen jäsenille myönnettyihin luottoihin ja takaussitoumuksiin liittyviä raportteja. Puheenjohtajisto koostuu hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajista. Vuonna 2015 puheenjohtajistoon kuuluivat Håkan Mattlin (puheenjohtaja), Christina Gestrin, Patrik Lerche, Clas Nyberg (12.5.–31.12.2015), Jorma J. Pitkämäki, Jan-Erik Stenman, Henrik Sundbäck (1.1.–13.4.2015) ja Bo-Gustav Wilson. Vuonna 2015 puheenjohtajisto piti 6 pöytäkirjallista kokousta, ja puheenjohtajiston jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 90.

Toimitusjohtaja ja hänen tehtävänsä

Aktian toimitusjohtajana toimii kauppatieteiden maisteri Jussi Laitinen, synt. 1956.

Toimitusjohtaja vastaa Aktia-konsernin juoksevasta hallinnosta. Toimitusjohtajan tulee huolehtia juoksevasta hallinnosta hallituksen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaan. Toimitusjohtaja valmistelee hallituksen käsitelyyn tulevat asiat ja toimeenpanee hallituksen päätökset. Konsernin juoksevassa hallinnossa toimitusjohtajaa avustaa konserninjohtoryhmä.

Taloudellisen raportoinnin yhteydessä käytettävät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tärkeimmät piirteet Aktia-konsernissa

Taloudellisessa raportoinnissa sisäisen valvonnan peruseriaatteita ovat selkeät roolit, selvä vastuunjako ja kunkin organisaation osan riittävä ymmärrys toiminnasta sekä kattavat ja säännölliset raportointirutiinit Aktia-konsernissa.

Taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi on lisäksi toteutettu järjestelmäpohjainen sisäinen valvonta sekä kaikkien olennaisten tiedonkirjausprosessien kaksijakoisuus ja täsmäytys. Sisäisen valvonnan tueksi konsernin sisäinen tarkastus havainnoi ja varmentaa tietojen oikeellisuutta ja valvontatason riittävyyttä pistokokein. Sisäinen tarkastus raportoi suoraan Aktia-konsernin hallitukselle ja sen valiokunnille.

Aktia-konsernissa sääntöjen noudattamisen valvonnasta ja arvioinnista vastaa compliance-toiminto. Toiminto tuottaa talousraportoinnin tueksi informaatiota ja kannanottoja liittyen lainsäädäntöön, säännöstöihin ja muihin noteerattuja yhtiötä koskeviin vaatimuksiin. Compliance-toiminto raportoi havainnoistaan säännöllisesti konsernin johdolle ja Aktia-konsernin hallitukselle.

Aktia-konsernin taloudellisen raportoinnin operatiivinen organisaatio koostuu konsernitasolla toimivasta talousyksiköstä, joka vastaa sekä ulkoisesta että sisäisestä laskennasta. Yksikön vastuualueeseen kuuluvat muun muassa konsernikonsolidointi, budjetointi, sisäinen tulosseuranta, tilinpäätösperiaatteiden päivittäminen sekä sisäinen raportointiohjeistus. Kuhunkin liiketoimintasegmenttiin ja/tai olennaisiin yhtiöihin näiden sisällä on nimetty segmentticontrollerit, joiden tehtävänä on taloudellinen seuranta ja analyysi. Konsernin raportointi tehdään keskitetysti, ja se tukeutuu yhteiseen, sekä ulkoisen että sisäisen raportoinnin käsittävään talousraportointijärjestelmään, joka mahdollistaa yhteneväisen juoksevan talousraportoinnin kaikilla tasoilla.

Merkittävä osa Aktia-konsernin yhtiöiden juoksevasta kirjanpidosta hoidetaan ulkoistetusti kirjanpito palveluja tarjoavissa yhtiöissä. Kirjanpito palvelut käsittävät myös arvopaperi-, osto- ja käyttöomaisuusreskontran ylläpidon sekä tilinpäätöksen laatimisen kansallisten tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti. Palvelut tuotetaan osapuolten välisten sopimusten puitteissa, ja ne noudattavat Finanssivalvonnan ja muiden viranomaisten ohjeita ja direktiivejä. Palveluntarjoajien kanssa järjestetään säännöllisesti kokouksia yhteistyön kehittämiseksi ja arvioimiseksi. Aktia-konserni on edustettuna palveluntarjoajien organisaatioiden eri tasoilla toimivissa järjestelmä- ja prosessikehityksen ohjausryhmissä ja elimissä. Konsernilla on suora omistusintressi suurimmassa IT-palveluntarjoajayhtiössä, Samlink Oy:ssä, jonka hallituksessa sillä on edustus. Aktia-konserni on myös edustettuna Samlink Oy:n kokonaan omistamassa tytäryhtiössä, joka vastaa Aktia-konsernin ulkoistetuista kirjanpito palveluista.

Aktia-konsernissa tehtävät ja vastuut on jaettu niin, että taloudelliseen raportointiin osallistuvilla henkilöillä on vain hyvin rajatut käyttöoikeudet kyseisen liiketoiminta-alueen tuotantojärjestelmiin ja liiketoimintasovelluksiin. Aktia-konsernin talouspäällikkö, joka vastaa sisäisestä ja ulkoisesta juoksevasta taloushallinnosta, ei osallistu suoriin liiketoimintaan liittyviin päätöksiin, ja hänen kannusteensa ovat pääasiassa liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä riippumattomia. Talouspäällikkö raportoi Aktia-konsernin CFO:lle (Chief Financial Officer), joka on konsernin johdon jäsen.

Aktia-konsernin sisäiset raportit ja kuukausitilinpäätökset ovat rakenteeltaan yhteneväiset, ja ne laaditaan samojen periaatteiden mukaan kuin viralliset osavuosi- ja vuositilinpäätökset. Kuukausiraportit, joita täydennetään analyyseillä koskien poikkeamia aikaisemmista kausista, kustannusarvio ja suunnittelun alla olevan projektit sekä kutakin segmenttiä koskevat keskeiset analyyttisen seurannan tunnusluvut toimitetaan juoksevasti Aktia-konsernin hallitukselle ja johdolle, tietyille avainhenkilöille ja tilintarkastajille.

Aktia-konsernin taloudellista kehitystä ja tulosta käsitellään kuukausittain konsernin johtoryhmässä. Vastaava yksityiskohtainen läpikäynti tehdään neljännesvuosittain konsernin hallituksessa ja sen tarkastusvaliokunnassa osavuositarkastusten ja vuosikertomuksen muodossa. Tarkastusvaliokunnalle havainnoistaan raportoivat konsernin ulkoiset tilintarkastajat tarkastavat osavuositarkastukset ja vuosikertomuksen. Uudet tai muuttuneet tilinpäätösperiaatteet tulee käsitellä ja hyväksyä konsernin hallituksessa ja sen tarkastusvaliokunnassa.

Aktia-konsernin riskienvalvontatoiminto, joka on osa konsernin sisäistä riskienhallintaprosessia mutta riippumaton liiketoiminnasta, valvoo ja arvio konsernin riskienhallintaa ja raportoi johdolle ja hallitukselle. Toiminto vastaa siitä, että konsernin kaikkien toiminta-alueiden riskejä mitataan, analysoidaan ja seurataan tarkoituksenmukaisesti, ja laatii arvion konsernin kokonaisriskipositioista. Riskienvalvontatoiminnon säännöllisesti konsernin johdolle ja neljännesvuosittain konsernin hallitukselle ja sen riskivaliokunnalle tuottama raportointi käsittää kaikki keskeiset riskipositiot ja taseen erät, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa konsernin taloudellisen raportoinnin tulokseen.

Yritysvastuuraportti

Yritysvastuuraportti	132
Yritysvastuu on osa liiketoimintastrategiaa	133
Aktian sidosryhmät	135
Olenaisuusanalyysi	136
Vastuullisuustyön fokusalueet	138
Ohjaus ja toimintatavat	139
Pitkäaikaiset asiakkuudet	142
Houkutteleva työpaikka	145
Vakaa ja turvallinen sijoitus	147
Paikallinen yhteiskuntavastuu	149
GRI-raportoinnin periaatteet	151
GRI-sisältövertailu	152
Kestävä kehitys	155
Asiakkuudet	155
Henkilöstö ja luottamushenkilöt	156
Ympäristö- ja yhteiskuntavaikutukset	157
Tietoa omistajista ja sijoittajista	159

Yritysvastuu on osa liiketoimintastrategiaa

Aktiassa yritysvastuu on kiinteästi sidoksissa pankin jokapäiväiseen toimintaan, ja sen pohjana ovat Aktian arvot, visio, missio ja asiakaslupaus. Pyrimme toimimaan vastuullisesti asiakkaitamme ja yhteiskuntaa kohtaan. Aktiassa se merkitsee vastuullisten taloudellisten palvelujen tarjoamista asiakkaille omistajien ja yhteiskunnan etua unohtamatta. Aktian panos markkinoiden vakauteen toteutuu harkitun riskinoton ja vastuullisen asiakasneuvonnan keinoin. Konsernin strategia ohjaa Aktian yritys vastuutyötä, joka on kiinteä osa liiketoimintaa.

Aktian kehitys ja liiketoimintamahdollisuudet ovat riippuvaisia asiakkaiden, henkilöstön, omistajien ja sijoittajien sekä yhteiskunnan luottamuksesta yritykseen. Luottamuksen ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi yritykseltä vaaditaan aktiivisuutta, läpinäkyvyyttä, korkeaa etiikkaa ja kaikilta osin vastuullista toimintaa.

Aktia on raportoinut kestävästä kehitystä tukevista toimistaan vuodesta 2010. Yritysvastuuraportointissamme keskityimme siihen, miten voimme vaikuttaa yhteiskuntaan taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun osalta.

Paikallistasolla vastuutyömme on hyvin konkreettista: Tunnumme vastuumme työnantajana ja veronmaksajana. Tarjoamme turvallisia taloudellisia palveluja asiakkaillemme auttaaksemme heitä saavuttamaan vakaan taloudellisen perustan nyt ja tulevaisuudessa. Asiantuntijamme vierailevat kouluissa, yhdistyksissä ja yrityksissä auttamassa ihmisiä ymmärtämään paremmin omaa ja yrityksen taloutta sekä neuvomassa uusien digitaalisten palveluiden käytössä. Keski-suurena suomalaisena pankkina voimme toimia ja reagoida paikallisesti. Aktiassa asiakatyytyväisyys on tärkeimpiä onnistumisen mittareita, kun on kysymys luottamuksen ylläpitämisestä ja vahvistamisesta.

Meille on tärkeää, että paikallisyhteisö kasvaa ja voi hyvin. Merkittävä osa Aktian tuotosta ohjataan omistajasäätiöiden kautta paikallisten yhteisöjen käyttöön.

Yritysvastuun yleiset tavoitteet

Taloudellinen vastuu

Työmme tavoitteena ovat tyytyväiset asiakkaat, pitkän aikavälin kannattavuus ja hyvä tuotto. Helpotamme asiakkaidemme ja heidän perheidensä talousasioihin liittyvää päätöksentekoa. Tarjoamme taloudellista neuvontaa, joka tukee vakaata kasvua. Ylläpidämme toimivaa finanssipalvelujen infrastruktuuria. Olemme tavoitettavissa. Toimimme kestävän kansantalouden ja läpinäkyvyyden puolesta korruptiota vastaan. Kehitämme ja ylläpidämme vastuullisia tuotteita ja palveluja.

Sosiaalinen vastuu ja ympäristövastuu

Työmme tavoitteena on toimiva yhteiskunta, jossa arvostetaan monimuotoisuutta. Tarjoamme monipuolisen työpaikan, jossa työtovereita kunnioitetaan ja jossa kaikilla on mahdollisuus kasvaa ja kehittää osaamistaan. Teemme jatkuvasti työtä työympäristön kehittämiseksi, osaamisen kehittämisen tukemiseksi sekä monimuotoisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi. Pyrimme tehokkaaseen resurssienhallintaan ja päästöjen vähentämiseen. Tekniset ratkaisut tuovat tehokkuutta resurssien käyttöön ja vähentävät ympäristön kuormitusta.

Hyvä hallintotapa

Tavoitteenamme on läpinäkyvä ja avoin hallinto. Voimassa olevan lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen lisäksi Aktia noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n listayhtiöiden hallinnointikoodia. Koska Aktiassa on hallintoneuvosto, yhtiö poikkeaa tietyistä koodin suosituksista. Poikkeuksista kerrotaan hallinnointiraportissa ja osoitteessa www.aktia.com.

Raportoinnin kehittäminen

Aktiassa otettiin vuonna 2014 ensi askeleet yritys vastuuraportoinnissa uuden GRI G4 -ohjeiston mukaisesti. Vuonna 2015 painopisteenä oli yritys vastuukysymysten ymmärtämisen lisääminen ja raportoinnin kehittäminen konsernissa.

Aktian yritys vastuuraportoinnissa fokus on taloudellisen ja sosiaalisen vastuun alueilla, koska pankin suora ympäristövaikutus on suhteellisen rajattu. Arviomme vahvistukseksi on tehty olennaisuusanalyysijä. Aktia pitää tärkeänä toimia vastuullisesti kaikkia sidosryhmiään kohtaan. Kilpailuetunamme on olla asiakkaillemme turvallinen kumppani raha-asioissa ja omistajillemme pitkäaikainen investointi.

Nyt toisen kerran toteutetun olennaisuusanalyysin avulla olemme määritelleet yritys vastuunne tärkeimmät näkökohdat. Aktian vastuutyön tärkeimmät osa-alueet ovat lisäarvon luominen sidosryhmille, vakavaraisuus ja luotettavuus, asiakkaiden yksityisydensuoja (tietoturva), läpinäkyvä ja hyvä hallinto sekä sääntöjen noudattaminen. Erityistä huomiota kiinnitetään vastuullisten tuotteiden ja palvelujen tarjoamiseen sekä osaamisen ja hyvän johtajuuden painottamiseen toiminnassa. Analyysin tulokset tukevat Aktian yleisiä yritys vastuutavoitteita.

Vastuukysymysten organisointi

Aktian liiketoiminta-alueet vastaavat kukin omalta osaltaan vastuukysymyksistä päivittäisessä toiminnassa. Työtä ohjaavat Aktian sisäiset säännöt, joihin ulkoinen sääntely ja viranomais määräykset on sisällytetty.

Aktian konsernijohto vahvistaa vastuullisen liiketoiminnan strategiset tavoitteet ja periaatteet. Aktian kaikessa toiminnassa huomioidaan taloudellinen, sosiaalinen ja ympäristövastuu.

Konsernitasolla yritys vastuutyötä johtaa ja koordinoi konsernin CFO (Chief Financial Officer) yhteistyössä viestintäpäällikön kanssa. Yritys vastuutyön toteutuminen käytännön työssä on konsernin koko henkilöstön vastuulla. Näin varmistetaan että yritys vastuun toteutuu jokapäiväisessä työssä.

Vastuullinen markkinointi

Aktian markkinointiin sovelletaan vastuullisen markkinoinnin periaatteita, Suomen markkinointilainsäädäntöä sekä Kilpailu- ja kuluttajaviraston ja Finanssivalvonnan ohjeita.

Aktia pyrkii avoimeen markkinointiin, jossa annetaan olennaista asiakkaan päätökseen mahdollisesti vaikuttavaa tietoa tuotteista ja palveluista. Markkinointia alaikäisille on rajoitettu kansallisen lainsäädännön ja ohjeiden mukaisesti. Markkinoinnissa otetaan huomioon alaikäisten ja vajaavalttaisten henkilöiden rajoitettu oikeuskelpoisuus koskien tiettyihin pankkipalveluihin liittyvien sopimusten tekoa.

Vuonna 2015 ei raportoitu olennaisista rikkomuksista määräysten ja vapaaehtoisten markkinointikoodien, mainosten tai sponsoroinnin osalta.

Kansainväliset sopimukset

Aktiassa noudatetaan keskeisiä kansainvälisiä sopimuksia ja normeja, kuten esim. YK:n ihmisoikeuksien julistusta ja muita YK:n sopimuksia, ILO:n sopimuksia, OECD:n monikansallisia yhtiöitä koskevia toimintaohjeita ja Rion kestävän kehityksen julistusta.

Aktia on allekirjoittanut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (PRI). Allekirjoituksen myötä Aktia sitoutuu varainhoidossaan huomioimaan ympäristön ja yhteiskunnan ja noudattamaan hyvää hallintotapaa. PRI on väline Aktian varainhoidon kehittämiseksi sekä sijoitusrahastoista ja täyden valtakirjan omaisuudenhoidosta vastaavien yksiköiden että pankin omia investointeja hoitavien yksiköiden toiminnassa. PRI merkitsee myös sitä, että Aktia voi edistää vastuullisuutta yhtiöissä, joiden arvopapereihin se sijoittaa.

Aktia on FINSIF – Finland's Sustainable Investment Forum ry:n jäsen.

Aktian sidosryhmät

Sidosryhmiä ovat ne tahot, jotka vaikuttavat eniten yrityksen toimintaan ja joihin yrityksen toiminta vaikuttaa eniten. Sidosryhmät ovat Aktian suurin voimavara, ja ne odottavat Aktialta vakaata tulosta ja jatkuvaa, avointa vuoropuhelua kanssaan.

Tärkeimmät sidosryhmämme ovat asiakkaat, henkilöstö, omistajat ja sijoittajat sekä yhteiskunnalliset tahot, kuten viranomaiset, toimialajärjestöt, yhteistyökumppanit, palveluntuottajat ja media.

Haluamme avoimen vuoropuhelun myötä sitouttaa sidosryhmät tuotteiden ja palvelujen sekä yritysvastuun kehittämistyöhön. Aktiivinen dialogi auttaa meitä tunnistamaan, mitä toiminnan osa-alueita meidän tulisi priorisoida ja kehittää. Kuuntelemme sidosryhmien toiveita ja vaatimuksia ja pyrimme vastaamaan niihin.

Sekä jatkuvia että yksittäisiä tutkimuksia tehdään ensisijaisesti asiakkaiden, henkilöstön ja omistajien kokemusten kartoittamiseksi. Tutkimuksia täydennetään syventävillä dialogeilla. Systemaattisen asiakastutkimustyön avulla saamme tietää, miten asiakkaamme meidät, meidän tuotteemme ja palvelumme kokevat. Asiakastytyväisyyden mittarina on NPS.

Vuonna 2015 tehtiin ensimmäinen laaja yritysvastuuta koskeva sidosryhmäkysely. Siihen osallistui yli 700 vastaajaa. Verkossa täytettävän kyselyn lisäksi tehtiin useita syvähaastatteluja. Tutkimus osoitti, että sidosryhmämme näkevät vastuukysymykset osana liiketoimintaa ja että ne heidän mielestään ovat hyvässä hoidossa. Erityisesti painotettiin hyvää hallintotapaa ja viestintää koskevia kysymyksiä. Sidosryhmien edustajat pitivät Aktiaa turvalisena, luotettavana, vakaana ja hyvin hoidettuna pankkina, jonka viestintä

omistajien ja sijoittajien kanssa toimii hyvin. Lisätietoja on helposti saatavilla ja raportointi on läpinäkyvää ja asianmukaista. Pankin taloudellisten analyysien arvioitiin olevan korkeatasoisia.

Aktian vastuullisuuden edelleen kehittämisessä henkilöstön osaamisen tulisi edelleen olla painopisteenä. Asiakaskäyttäjymisen muutos kasvattaa digitaalisten palvelujen kysyntää ja taloudelliselle neuvonannolle asetettuja vaatimuksia, mikä lisää osaamisvaatimuksia.

Osallistumme aktiivisesti toimialalla käytävään keskusteluun trendeistä, haasteista ja mahdollisuuksista. Viranomaisiin pidetään jatkuvasti yhteyttä. Keskustelemme sekä valtakunnallisten että paikallisten tiedotusvälineiden edustajien kanssa ajankohtaisista aiheista. Seminaareihin, paikallisiin tapahtumiin, messuihin ja hankkeisiin osallistumalla saamme tietoa sidosryhmistämme.

Aktian pääekonomisti vastaa pankin makrotaloudellisista analyyseistä ja ennusteista. Pääekonomistin Taloudellinen katsaus julkaistaan neljä kertaa vuodessa, ja lisäksi hän osallistuu säännöllisesti kansantaloutta koskevaan keskusteluun.

Aktiivista viestintää eri sidosryhmien kanssa toteutetaan useiden kanavien kautta. Tärkeimmät viestinnän välineet ovat yrityksen kotisivut, sosiaalinen media, lehdistö- ja pörssitiedotteet, asiakastiedotteet ja säännöllinen asiakasviestintä valituille asiakasryhmille.

Alla tärkeimmät sidosryhmämme.

Asiakkaat

Aktialla on noin 350 000 henkilöasiakasta ja noin 50 000 yritys- ja instituutioasiakasta

Työskentelemme asiakkaidemme hyvinvoinnin eteen ja tarjoamme neuvoja ja palveluja hyvään taloudenpitoon myös pitkällä aikavälillä. Tavoitteenamme on tarjota vastuullisia finanssipalveluja kaikille asiakkaillemme. Käymme aktiivista vuoropuhelua asiakkaidemme kanssa ja ymmärrämme heidän tarpeitaan nyt ja tulevaisuudessa. Tärkeimmät dialogit käydään päivittäin konttoreissa, puhelimitse ja digitaalisissa kanavissa. Kuuntelemme asiakkaitamme, teemme säännöllisiä asiakastutkimuksia ja otamme asiakaspalautteesta vaarin. Panostamme pitkäaikaisiin asiakkuuksiin, proaktiivisuuteen ja seurantaan. Toimintamme on vastuullista, eettistä ja läpinäkyvää.

Henkilöstö

Aktiassa on noin 1 000 työntekijää

Tavoitteenamme on olla houkutteleva työnantaja. Henkilöstön osaaminen ja suoriutuminen tehtävistään on ratkaisevaa Aktian kehitykselle ja kasvuun. Pyrimme osaamisen jatkuvaan kehittämiseen ja henkilöstön kasvuun rooleissaan. Ylläpidämme avointa vuoropuhelua henkilöstön ja johdon välillä. Pidämme vuosittain kehityskeskustelut ja toteutamme säännöllisesti henkilöstö- ja esimiesarviointeja, järjestämme yhteisiä kokouksia, tarjoamme johtamistaidon kehittämisohjelmaa sekä järjestämme säännöllisiä terveys- ja työpaikkatarastuksia. Aktiassa kunnioitetaan monimuotoisuutta, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Omistajat ja sijoittajat

Aktialla on noin 42 000 omistajaa

Työmme tavoitteena ovat pitkän aikavälin kannattavuus ja hyvä tuotto, joiden kautta luodaan pitkäaikaista arvoa omistajillemme. Arvo muodostuu vakaasta kurssikehityksestä ja osingosta. Aktia haluaa olla houkutteleva ja vakaa sijoituskohte, ja siihen päästään vahvan vakavaraisuuden ja luottokelpoisuuden sekä kustannustietoisuuden ja kasvupanostusten avulla. Sijoittajille ja analyytikoille tuotetaan säännöllisesti läpinäkyvää tietoa Aktian taloudellisesta kehityksestä ja toiminnasta. Yhtiökokouksessa omistajilla on vuosittain mahdollisuus esittää kysymyksiä yhtiön johdolle ja hallitukselle.

Yhteiskunta

Pyrimme avoimeen ja aktiiviseen dialogiin viranomaisten, päättäjien, tiedotusvälineiden ja toimialajärjestöjen kanssa. Suhteista yhteistyökumppaneihin ja palveluntuottajiin toivotaan pitkäikäisiä. Aktia antaa toimialaansa koskevia asiantuntijalausuntoja ja osallistuu tarpeen tullen asiantuntijana lainvalmistelytyöhön. Pyrimme proaktiivisuuteen toimialan kehitykseen liittyvässä keskustelussa. Käsittelemme markkinoiden kehitystä ja trendejä sidosryhmien kanssa. Järjestämme säännöllisesti keskustelutilaisuuksia viranomaisten, tiedotusvälineiden ja päättäjien kanssa ja osallistumme aktiivisesti toimialajärjestöjen työhön.

Olenaisuusanalyysi

Aktian ensimmäinen olenaisuusanalyysi toteutettiin vuonna 2014, ja se toistettiin vuonna 2015 yhteistyössä KPMG Oy Ab:n kanssa. Olenaisuusanalyysin tarkoituksena on tunnistaa konsernin yritysvastuun olennaisimmat osa-alueet. Olenaisuusanalyysi tehtiin kaksiosaisena, verkkokyselynä ja syvähaastattelujen muodossa. Vastaajia pyydettiin arvioimaan, kuinka merkittäviä eri vastuukysymykset ovat Aktialle seuraavilla osa-alueilla: hyvä hallintotapa, taloudellinen vastuu sekä sosiaalinen ja ympäristöön liittyvä vastuu. Analyysin tuloksena konsernin yritysvastuu päivitettiin.

Olenaisuusanalyysin avulla Aktiassa on tunnistettu alueet, joihin kohdistuu suuria odotuksia ja joissa konsernin vaikutus on suurin. Analyysin tulos luo perustan yritysvastuutyölle Aktiassa ja osoittaa tärkeimmät fokusalueet. Ne vaikuttavat sidosryhmiemme käsitykseen Aktian edistymisestä ja kyvystä luoda ja ylläpitää arvoa. Olenaisuusanalyysin kautta tulevan tieto ohjaa strategiatyötämme ja raportointiamme.

Vuonna 2015 tehdyn olenaisuusanalyysin perusteella on kehitetty vastuullisuusnäkökohtien kuvaamista. Analyysin tulos perustuu noin 700:aan ulkopuolisten sidosryhmien edustajilta saatuun vastaukseen. Sidosryhmien arviot yhdistetään Aktian sisäiseen arvioon toiminnalle strategisesti tärkeistä kysymyksistä. Kuvaus sidosryhmien kanssa käytävästä dialogista on sivulla 135. Vuosien 2015 ja 2014 olenaisuusanalyysit vahvistavat, että Aktia on suurimmaksi osaksi painottanut tärkeimpiä asioita. Jäljempänä on kuvaus vertailun tuloksista.

Sekä liiketoiminnan että sidosryhmien näkökulmasta suurin koettu paranus koski toimittajaketjua ja raportoinnin läpinäkyvyyttä. Tietoyhteiskunnan kehitykseen osallistumisen merkitys sidosryhmille sen sijaan väheni. Sidosryhmät arvioivat myös, että talousrikollisuuden ja väärinkäytösten torjunnan sekä tasa-arvon ja monimuotoisuuden merkitys on kasvanut, kuten myös läpinäkyvän hallinnon ja eettisten periaatteiden.

Olenaisuusanalyysistä ilmenee, että Aktian yritysvastuuseen liittyvät tärkeimmät näkökohdat ovat lisäarvon tuottaminen sidosryhmille, vakavaraisuus ja luotettavuus, luottamukselliset asiakastiedot ja tietoturva sekä läpinäkyvyys ja eettiset periaatteet ja sääntöjen noudattaminen. Tärkeänä osa-alueena pidetään myös osaamista ja hyvää johtajuutta. Näillä osa-alueilla on suuri merkitys sekä liiketoiminnalle että päätöksenteolle sidosryhmissä. Tärkeänä pidetään myös konsernin vastuullista sijoitustoimintaa ja varainhoitoa sekä rahoitusta, luotonantoa ja vastuullisia palveluja ylipäätään. Prioriteetteja ovat myös asiakasuskollisuus ja -tyytyväisyys.

Vähemmän tärkeinä sidosryhmät pitivät ympäristövaikutusta, tietoyhteiskunnan kehittämiseen osallistumista ja finanssiedon edistämistä.

Aktian konserninjohto on hyväksynyt Aktian yritysvastuulle olennaiset teemat ja osa-alueet sekä analyysin pohjalta valikoituneet painopistealueet.

Sidosryhmille tärkeimmät osa-alueet

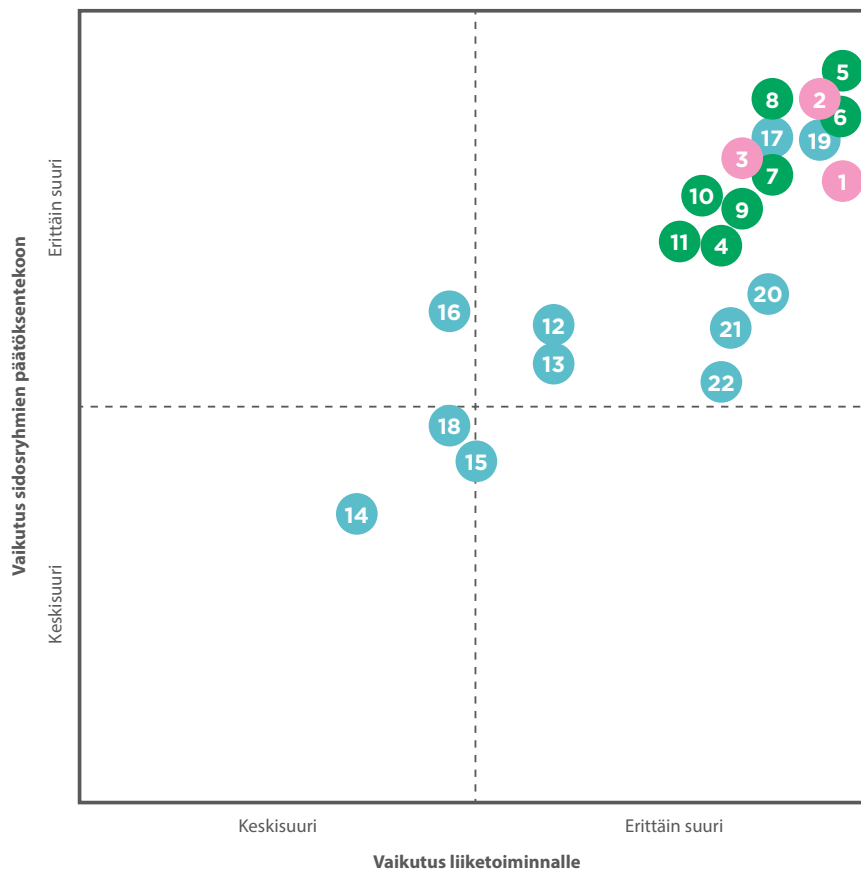
1. Vakavaraisuus ja luotettavuus
2. Asiakastietojen luottamuksellisuus ja tietoturva
3. Finanssisektorin säännösten noudattaminen
4. Osaava henkilöstö ja johto
5. Läpinäkyvä hallinto ja eettiset periaatteet
6. Vastuullinen sijoitustoiminta ja varainhoito
7. Asiakasuskollisuus ja asiakastyytyväisyys
8. Vastuullinen rahoitus, luotonanto ja vastuulliset palvelut
9. Kilpailulainsäädännön noudattaminen
10. Rahanpesun ja korruption estäminen
11. Läpinäkyvä raportointi ja verojen maksaminen
12. Vastuuriskien ja -mahdollisuuksien käsittely

Sidosryhmille keskitärkeitä osa-alueet

1. Vastuullinen markkinointi
2. Työhyvinvointi
3. Työsuhteet, palkkiot ja houkutteleva työnantaja
4. Tasa-arvo ja monimuotoisuus
5. Pankkipalvelut kaikkien saatavilla
6. Vastuullinen hankintaketju
7. Yhteiskuntasuhteet ja kehitys
8. Finanssiosaamisen edistäminen
9. Osallistuminen tietoyhteiskunnan kehittämiseen
10. Toiminnan ympäristövaikutukset

Olellisuusanalyysimatriisi

Kaavio esittää arvion asioista, joita pidetään Aktialle ja sen sidosryhmille tärkeinä.

1. Läpinäkyvä hallinto ja eettiset periaatteet
2. Finanssisektorin säännösten noudattaminen
3. Kilpailulainsäädännön noudattaminen
4. Vastuullinen markkinointi
5. Vakavaraisuus ja luotettavuus
6. Asiakastietojen luottamuksellisuus ja tietoturva
7. Vastuullinen rahoitus, luotonanto ja vastuulliset palvelut
8. Vastuullinen sijoitustoiminta ja varainhoito
9. Rahanpesun ja korruption estäminen
10. Läpinäkyvä raportointi ja verojen maksaminen
11. Vastuuriskien ja -mahdollisuuksien käsittely

12. Vastuullinen hankintaketju
13. Yhteiskuntasuhteet ja kehitys
14. Toiminnan ympäristövaikutukset
15. Osallistuminen tietoyhteiskunnan kehittämiseen
16. Pankkipalvelut kaikkien saatavilla
17. Asiakasuskollisuus ja asiakastyytyväisyys
18. Finanssiosaamisen edistäminen
19. Osaava henkilöstö ja johto
20. Työhyvinvointi
21. Työsuhteet, palkkiot ja houkutteleva työnantaja
22. Tasa-arvo ja monimuotoisuus

Taloudellinen vastuu

Hyvä hallintotapa

Sosiaalinen ja ympäristövastuu

Vastuullisuustyön fokusalueet

Olenaisuusanalyysiä on käytetty lähtökohtana Aktian yritys vastuun tärkeiden teemojen tunnistamisessa. Olemme pyrkineet tunnistamaan alueet, joita kohtaan konsernin sidosryhmillä on suurimmat odotukset ja joihin meillä yrityksenä on parhaat mahdollisuudet vaikuttaa. Pidämme tärkeänä löytää uusia työtapoja uusien, innovatiivisten markkinaratkaisujen

löytämiseksi, riskien pienentämiseksi ja tulevaisuuden haasteiden vastaanottamiseksi. Parhaiten voimme vaikuttaa omien palvelujemme ja tuotteidemme kautta. Tämän vuoksi vastuukysymykset ovat osa päivittäistä toimintaamme.

Teema 1: Vastuullinen liiketoiminta

Aktian tulee olla vakavarainen ja tehokas. Takaamme digitaalisten kanaviemme hyvän tavoitettavuuden ja toimivuuden. Pidämme riskienhallintaa ja vastuullista tuote- ja palvelukehitystä etusijalla.

- Aktia harjoittaa vastuullista luotonantoa. Panostamme asiakkaidemme terveyteen ja kestäväan taloudenpitoon.
- Aktia osallistuu rahanpesun ja korruption vastustustyöhön.
- Kehitämme vastuullisia tuotteita ja palveluja.
- Työskentelemme yritys vastuuta koskevan ymmärryksen kasvattamiseksi konsernissa sekä yhteistyökumppanien ja palveluntuottajien keskuudessa.

Teema 2: Lisäarvo asiakkaille

Aktia haluaa olla paras taloudellinen neuvonantaja. Asiakastyytyväisyys ja molemminpuolinen luottamus ovat korkealla tasolla ja tavaramerkimme on vahva.

- Aktia auttaa asiakkaitaan kasvamaan, ymmärtää heidän tarpeitaan ja tarjoaa heille oikeita tuotteita ja palveluja.
- Aktiassa kehitetään palvelumalleja asiakkaiden talouden hoitamiseksi ja turvaamiseksi entistä paremmin proaktiivisuuden, vastuullisen luotonannon ja ennakkoinnin avulla.
- Aktian digitaalisten palvelujen tavoitettavuus on korkea ja palvelut ovat toimintavarmoja.
- Aktia parantaa asiakastyytyväisyyttä edelleen kaikissa kanavissa tavoitteena NPS, joka on yli 50.

Teema 3: Lisäarvo henkilöstölle

Aktia haluaa olla houkutteleva työpaikka. Henkilöstömme on sitoutunut ja motivoitunut, ja johtamistaito on hyvää. Pyrimme osaamisen jatkuvaan kehittämiseen ja henkilöstön kasvuun rooleissaan.

- Aktia tarjoaa monipuolisen ja kiinnostavan työympäristön, jossa on tilaa yksilölliselle kehitykselle.
- Aktia panostaa jatkuvasti osaamisen kehittämiseen ja siirtämiseen edelleen resurssitehokkuuden kasvattamiseksi.
- Aktia tukee tasa-arvoa ja monimuotoisuutta kilpailukyvyyn ja osaamisen turvaamiseksi.
- Aktiassa pyritään parantamaan henkilöstön tyytyväisyyttä ja työnantajan suosittelemuutta.

Teema 4: Lisäarvo yhteiskunnan ja ympäristön kannalta

Aktia on tärkeä osa paikallisyhteisöä työnantajana ja finanssipalvelujen tarjoajana. Vaikutamme yhteiskuntaan vakaalla taloudenpidolla. Haluamme olla aktiivisia vaikuttajia yhteiskunnassa ja pyrimme herättämään kiinnostusta meille tärkeisiin asioihin.

- Aktiassa työskennellään kestävämmän yhteiskunnan puolesta innovatiivisilla tuote- ja palveluratkaisuilla.
- Pyrimme vähentämään ympäristön kuormitusta ja ilmastovaikutuksia työmatkojen yhteydessä.
- Ympäristövaikutusta pienennetään kasvattamalla resurssi- ja energiatehokkuutta.
- Aktia toimii erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten finanssietämysten parantamiseksi.

Ohjaus ja toimintatavat

Finanssialan toimijana Aktia on riippuvainen asiakkaiden ja markkinoiden sen liiketoiminnalle osoittamasta luottamuksesta. Siksi on erittäin tärkeää, että Aktian työntekijät tuntevat heitä koskevat säännöt ja noudattavat niitä asiakkaiden, markkinoiden ja viranomaisten luottamuksen Aktiaan ylläpitämiseksi.

Aktian ohjausmalli tukee yhtiön johtoa strategisten tavoitteiden saavuttamisessa sekä lisäarvon tuottamisessa omistajille ja muille sidosryhmille. Ohjausmallilla varmistetaan, että toiminnan tulos vastaa tehtyjä päätöksiä.

Aktian toimintaa ohjataan sisäisillä säännöstöillä. Kaikki sisäiset säännöt ovat sitovia, ne vahvistaa toimivaltainen henkilö tai elin ja ne dokumentoidaan riittävästi.

Aktian viestinnässä ja taloudellisessa raportoinnissa noudatetaan Nasdaq Helsinki Oy:n, Finanssivalvonnan ja EU:n ohjeita ja määräyksiä sekä suomalaisen lainsäädännön ja sääntelyn vaatimuksia ja hallinnointiperiaatteita.

Hallinto ja ohjaus

Aktian hallinto- ja ohjausmalli tukee konsernin pyrkimystä täyttää pörssiyrityiltä edellytetyn hyvän hallintotavan vaatimukset. Aktiassa pyritään läpinäkyvään ja avoimeen tiedottamiseen hallintotavasta ja palkkioista. Aktian hallinto- ja ohjausmallilla halutaan lisätä arvon tuottamista ja kiinnostusta yhtiön sijoituskohteena.

Aktian yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston, jonka tehtävänä on muun muassa valita Aktian hallitus, päättää hallituksen jäsenten palkkioista sekä asioista, jotka koskevat toiminnan merkittävää supistamista tai laajentamista. Päätöksentekojärjestyksen arvioidaan heijastavan yhtiön strategiaa ja helpottavan sen implementointia.

Hallitus edustaa Aktiaa ja vastaa yhtiön johtamisesta lain, yhtiöjärjestyksen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti. Hallintoneuvosto nimittää hallituksen kalenterivuodeksi kerrallaan. Hallintoneuvosto nimittää myös hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallitus on nimittänyt keskuudestaan kolme valiokuntaa, joiden tehtävänä on päättää määrätyistä asioista sekä valmistella asioita hallituksen käsittelyyn. Nämä ovat riskivaliokunta, tarkastusvaliokunta sekä palkitsemis- ja corporate governance -valiokunta.

Aktian toimitusjohtaja vastaa Aktia-konsernin juoksevasta hallinnosta. Toimitusjohtajan tulee huolehtia juoksevasta hallinnosta hallituksen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaan. Toimitusjohtaja valmistelee hallituksen käsittelyyn tulevat asiat ja toimeenpanee hallituksen päätökset. Konsernin juoksevassa hallinnossa toimitusjohtajaa avustaa konserninjohto.

Aktia julkaisee erillisen vuosikertomukseen sisältyvän hallinnointiraportin. Raportti on annettu hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä selvityksenä. Tarkemmat tiedot Vuosikertomuksen 2015 sivuilla 127–131 tai konsernin verkkosivuilla www.aktia.com.

Yhtiökokous

Käytännesäännöt

Käytännesääntöihin on koottu keskeisimmät säännöt, joita työntekijöiden tulee noudattaa työssään. Käytännesääntöihin kuuluvat muun muassa työtiloihin pääsyä ja konsernin tietojärjestelmien käyttöä, työntekijän roolia Aktian edustajana, omien ja lähipiiriin kuuluvien henkilöiden asioiden hoitoa Aktiassa, sivutoimia ja luottamustehtäviä sekä Aktian liikesalaisuuksien suojaamista koskevat säännöt. Asiakassuhteet ovat Aktian liiketoiminnassa kaikkein tärkeintä, ja siksi Käytännesääntöihin kuuluvat myös keskeisimmät salassapitoa ja asiakasvalitusten käsittelyä koskevat säännöt.

Konsernin sisäisiin ohjeisiin perustuvat Käytännesäännöt muodostavat perustan Aktian yritys vastuulle, jonka tavoitteena on vastuullisten finanssipalvelujen tarjoaminen asiakkaillemme.

Kaikki Aktian työntekijät ovat velvollisia noudattamaan Käytännesääntöjä. Käytännesääntöjen mukaan kullakin työntekijällä on suuri vastuu siitä, että asiakkaiden ja markkinoiden luottamus Aktiaa kohtaan säilyy. Henkilöstölle annetaan säännöllisesti Käytännesääntöihin liittyvää koulutusta.

Käytännesäännöissä konsernin henkilökuntaa kehoitetaan ilmoittamaan sääntörikkomuksista ja mahdollisista epäeettisistä liiketoimintamenetelmistä tai niiden epäilyistä (nk. whistle blowing). Intranetissä tehtävä ilmoitus menee Aktian Compliance-toiminnon ja Sisäisen tarkastuksen esimiehille. Vuonna 2015 tällaisista rikkomuksista ei tehty ilmoituksia.

Compliance-toiminto valvoo tiettyjen käytännesääntöjen noudattamista säännöllisesti, kun taas muita sääntöjä valvoo lähin esimies tai muu henkilö, jonka vastuualueeseen valvonta kuuluu.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen

Aktian tulee korkean liikemoraalin ja sisäisen valvonnan avulla estää se, että konserni tarkoituksella tai vahingossa osallistuu suoraan tai epäsuorasti laittomaan toimintaan, kuten rahanpesuun tai terrorismin rahoittamiseen. Aktia on velvollinen ylläpitämään asiakkaidensa ja näiden pankkiasioiden hyvää tuntemusta sekä asiakkuuden alussa että sen aikana.

Aktian sisäiset säännöt, rutiinit, järjestelmätuki ja koulutus tukevat henkilöstöä asiakkaiden tuntemisessa. Näin Aktia voi huolehtia siitä, että konserniyhtiöitä tai konsernin palveluja ei käytetä rahanpesutarkoituksiin tai terrorismin rahoittamiseen.

Terrorismin rahoituksen estämiseksi Aktian asiakasrekisterejä ja asiakkaiden tilitapahtumia verrataan säännöllisesti viranomaisten julkaisemiin pakotelistoihin. Aktian henkilöstö saa jatkuvasti koulutusta konsernin periaatteista ja menetelmistä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi.

Riskienhallinta

Riskienhallinnalla tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla pyritään järjestelmällisesti kartoittamaan, tunnistamaan, analysoimaan ja ennalta ehkäisemään riskejä. Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että omat varat ovat riittävät suhteessa riskipositiioihin, että taloudellisen tuloksen ja arvostusten vaihtelut pysyvät vahvistetuissa tavoitteissa ja limiiteissä ja että riskit hinnoitellaan oikealla tavalla kestävän kannattavuuden saavuttamiseksi. Aktia harjoittaa konservatiivista riskipolitiikkaa, mikä merkitsee sitä, että riskienhallinnalla on keskeinen merkitys organisaatiossa.

Konserni harjoittaa pääasiassa pankki-, sijoitus-, varainhoito- ja henkivakuutustoimintaa sekä kiinteistönvälitystä. Riskit ja riskienhallinta ovat olennainen osa Aktian toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Olennaiset riskialueet ovat pankkitoiminnan luotto-, korko- ja maksuvalmiusriskit sekä henkivakuutustoiminnan korko- ja muut markkinariskit sekä vakuutustekniset riskit. Liiketoimintariskit ja operatiiviset riskit koskevat kaikkea toimintaa. Liiketoimintariskiä vähennetään toiminnan hajautuksella.

Tarjotessaan asiakkailleen rahoitusratkaisuja Aktia ottaa erilaisia riskejä. Riskienhallinnalla on keskeinen rooli koko organisaatiossa ja kaikessa toiminnassa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan kaikkea riskinottoa, riskien vähentämistä, analysointia, mittaamista, valvontaa ja seuranta koskevaa toimintaa.

Konsernin riskienvalvonta raportoi hallitukselle. Liiketoiminnasta riippumaton Riskienvalvonta valvoo liiketoimintayksiköiden riskienhallintaa ja vastaa tarkoituksenmukaisen limiittijärjestelmän sekä mm. riskien mittausta-, analysointia-, stressitestaus-, raportointi- ja seurantamallien ylläpitämisestä.

Liiketoiminnasta riippumattoman Compliance-yksikön tehtävänä on varmistaa, että konsernin liiketoiminnassa noudatetaan määräyksiä.

Sisäinen tarkastus vastaa konsernin riskienhallintajärjestelmien ja valvontatoimintojen, joihin kuuluvat konsernin Riskienvalvonta ja Compliance-yksikkö, riippumattomasta arvioinnista.

Riskienhallinnan roolit ja vastuut

Aktian hallituksella on ensisijainen vastuu konsernin riskienhallinnasta. Hallitus säätelee riskinottoa määrittelemällä strategian mukaisesti tärkeimpien riskialueiden ja liiketoimintayksiköiden toimintaohjeet sekä antamalla konsernin riskipolitiikassa vuosittain ohjeita riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja pääomanhallintaprosessin järjestämiseksi. Näiden yleisten periaatteiden lisäksi Aktian riskienhallinta rakentuu kolmen puolustuslinjan periaatteelle.

Ensimmäinen puolustuslinja Linjaorganisaatio

Ensimmäinen puolustuslinja muodostuu linjaorganisaatiosta. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa, ja riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisvastuu on näin ollen linjaorganisaatiolla. Linjavastuullisen johtajan tehtävänä on riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan prosessien ja osaamisen rakentaminen, riskien tunnistaminen ja analyysi sekä riskienhallinnasta päättäminen hinnoittelun, kovenanttien, vakuuksien tai muiden suojaustoimien avulla.

Toinen puolustuslinja Riskienvalvonta, Compliance ja Raportointi & analyysi

Toisen puolustuslinjan muodostavat riippumattomat Compliance-, Riskienvalvonta- ja Taloudellinen raportointi ja analyysi -toiminnot. Riskienvalvonta vastaa riskinoton periaatteiden, ohjeiden ja limiittien laatimisesta, riskipositioiden mittaamisesta ja analysoinnista, taloudellisen pääoman tarpeen arvioinnista, pääoman allokoinnista sekä riskienhallinnan toteuttamisen valvonnasta linjaorganisaatioissa. Riskienvalvonta raportoi suoraan hallitukselle. Compliance vastaa sääntöjen noudattamisen varmistamisesta konsernin toiminnassa ja tukee toimivaa johtoa ja linjavastaavia esimiehiä sisäisten sääntöjen soveltamisessa sekä sääntöjen puutteellista noudattamista koskevien riskien tunnistamisessa, hallinnassa ja raportoinnissa. Compliance raportoi suoraan hallitukselle. Taloudellinen raportointi ja analyysi vastaa talousdatasta, nykytilannetta ja tulevaisuutta koskevista analyyseistä sekä raportoinnista viranomaisille ja muille tahoille.

Kolmas puolustuslinja Sisäinen tarkastus

Kolmannen puolustuslinjan muodostava Sisäinen tarkastus on muista toiminnoista irrallinen ja näistä riippumaton yksikkö, jonka tehtävänä on varmistaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty. Sisäinen tarkastus pyrkii lisäksi luomaan lisäarvoa myötävaikuttamalla toiminnan pysyviin parannuksiin. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan hallitukselle.

Riskialueet

Aktia-konserni toimii pankkitoiminnan, varainhoidon, henkivakuutuksen sekä kiinteistönvälityksen alueilla. Riskit ja riskienhallinta ovat siksi olennainen osa konsernin liiketoimintaympäristöä ja toimintaa.

Keskeisiä riskialueita ovat pankkitoiminnan luotto-, korko- ja maksuvalmiusriskit sekä henkivakuutustoiminnan markkina- ja korkoriskit. Liiketoiminta- ja operatiiviset riskit koskevat kaikkia toiminta-alueita.

Toimitusjohtaja vastaa riskienhallintaprosessien operatiivisesta organisoinnista, ja konserninjohto valmistelee sisäisen pääoman allokointiin ja riskimandaattien edelleen delegointiin liittyvät kysymykset. Toimitusjohtaja on asettanut erilliset valiokunnat luotto- ja markkinariskien riskienhallinnan seurannan ja kehittämisen tarpeisiin. Valiokuntien tehtävänä on annetuissa puitteissa tehdä konsernin riskinottoon ja riskienhallintaan liittyviä päätöksiä, valmistella asioita ylempien hallintoelinten käsittelyyn ja kehittää riskienhallintaprosesseja.

Valiokuntien jäsenet ovat linjavastuullisia konsernin johdon jäseniä, riskienvalvonnan edustajia sekä muita asiantuntijoita. Riskienvalvonta ei osallistu päätöksentekoon, johon liittyy riskinottoa.

Strategia ohjaa kaikkea riskinottoa, ja hallitus on viime kädessä vastuussa konsernin riskienhallinnasta. Hallitus hyväksyy vuosittain konsernin riskipoliitiikan, joka käsittää riskistrategiat sekä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet kaikkien riskialueiden osalta.

Ennen käyttöön ottoa uudet tuotteet käyvät läpi tarkan arviointiprosessin, jossa arvioidaan mm. kuinka tuote sopii Aktian strategiaan ja kuinka hyvin se täyttää asiakkaansuojan vaatimukset. Aktiassa noudatetaan käytäntöä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi. Se käsittää mm. hyvän asiakkaantuntemuksen ja asiakkaiden riskiluokituksen sekä asiakaskäyttötymisen analyysin. Osittain automatisoidun asiakaskäyttötymisen analyysin lisäksi rahanpesuyritykset voidaan usein tunnistaa Aktian henkilöstön kokemuksen avulla.

Aktiassa toteutettavaa riskienhallintaa käsitellään tarkemmin vuosikertomuksen liitteessä K2 sivulla 44 ja Aktia Pankki Oyj:n Capital and Risk Management Report -raportissa (vain englanniksi) konsernin verkkosivuilla www.aktia.com.

Ulkoiset säännöt:

- Kansallinen lainsäädäntö ja EU-säännökset
- Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi (Corporate Governance)
- Pörssisäännöt
- Toimialasäännöt

Sisäiset säännöt:

- Yhtiöjärjestys
- Hallituksen työjärjestys
- Hallituksen ohjesäännöt
- Konserninjohtajan määräys
- Muut sisäiset ohjeet

Pitkäaikaiset asiakkuudet

Aktia noudattaa vastuullisuutta kaikessa toiminnassaan. Taloudellisessa vastuussa painotetaan vahvaa vakavaraisuutta, hallittua riskinottoa ja kestävästä tulostasoa. Ensisijainen tavoitteemme on auttaa asiakasta turvaamaan taloutensa. Näin luomme ja ylläpidämme pitkäaikaisia ja luottamuksellisia asiakassuhteita.

Aktia tarjoaa asiakkailleen kattavasti pankki- ja vakuutuspalveluja. Aktialla on noin 350 000 henkilöasiakasta ja noin 50 000 yritys- ja instituutioasiakasta. Vuonna 2015 asiakasmäärä nousi 1 300:lla. Aktian strategisena tavoitteena on kaksinkertaistaa uusien asiakkaiden määrä vuosittain vuoden 2018 loppuun mennessä.

Aktian visio on olla asiakkaidensa paras taloudellinen neuvonantaja. Toivomme asiakkaidemme keskittävän pankki- ja vakuutusasiansa Aktiaan, jolloin voimme tarjota heille lukuisia asiakasetuja. Tällä hetkellä Aktialla on noin 147 000 kokonaisasiakasta.

Vuonna 2015 fokus oli digitaalisten kanavien tavoitettavuuden parantamisessa sekä palvelumallien kehittämisessä. Koska asiakasuskollisuus on meille ensiarvoisen tärkeää, haluamme tarjota korkeatasoista neuvontaa ja olla helposti tavoitettavissa. Toivomme asiakkaidemme olevan tyytyväisiä pankkisuhteeseensa ja suosittelevan meitä muille.

Asiakassuosituksen kasvu on Aktian kasvustrategiassa määritelty laadun mittariksi.

Asiakastyytyväisyyden seuranta

Asiakastyytyväisyys on yksi asiakaspalvelun tärkeimmistä mittareista. EPSI Rating Finlandin (European Performance Satisfaction Index) mukaan luottamus pankkialaan on palautunut verrattuna edellisvuoteen. EPSI Rating arvioi lokakuussa 2015 Aktian Suomen parhaaksi pankiksi, kun on kyse uusien ratkaisujen proaktiivisesta tarjoamisesta asiakkaille. Asiakastyytyväisyys pysyi vakaana, ja se oli 79,8 (77,7) vuonna 2015. Aktia pyrkii asiakastyytyväisyyden jatkuvaan parantamiseen. Tavoitteenamme on, että asiakkaat tuntevat olevansa tervetulleita riippumatta siitä, tapahtuuko kohtaaminen henkilökohtaisesti konttorissa, verkossa vai puhelimesta.

Aktiassa on pitkät perinteet asiakkaiden mielipiteiden ja toiveiden kuulemisessa. Asiakastyytyväisyyttä mitataan ja seurataan myynti- ja työprosessiemme painopistealueiden mukaan. Saadaksemme kokonaiskuvan siitä, mitä mieltä asiakkaat ovat palvelustamme, tuotteistamme ja palveluistamme, asiakastyytyväisyyttä seurataan sekä sisäisten että ulkoisten tutkimusten avulla. Aktian omista asiakastutkimuksista saa konkreettisen käsityksen asiakkaiden palvelukokemuksista eri kanavissa, konttoreissa, puhelimitse ja verkossa. Sisäiset tutkimukset tehdään kanavittain, ja niitä voi siksi käyttää

tehokkaasti toiminnan ja myynnin ohjaamiseen. Kaikkien tutkimusten yhteiseksi mittariksi on valittu NPS (Net Promoter Score).

Ulkoisten markkinatutkimusten avulla saamme kuvaa asemastamme markkinoilla. Seuraamme kuluttajien käsitystä ja asiakkaiden kokemusta pankista mm. ulkopuolisten palveluntoimittajien järjestämässä asiakaspaneelissa. Lisäksi Aktia osallistuu kansalliseen EPSI-tutkimukseen, joka toimii ulkopuolisena ja puolueettomana asiakastyytyväisyyden mittarina. Vuonna 2015 Aktian NPS, eli suositusindeksi, oli 37,5 (31,3).

Asiakastutkimusten tulokset tulevat säännöllisesti myynnin johdon käyttöön, ja asiakaspalvelua kehitetään niiden pohjalta.

Tutkimukset osoittavat, että Aktian asiakkaat ovat erittäin tyytyväisiä pankkisuhteeseensa. Aktian vahvuuksia ovat ystävällisyys, turvallisuus, asiantuntemus ja asiakkaiden ongelmien hyvä käsittely, mikä vastaa lupaustamme tuottaa vastuullisia pankkipalveluja. Kehitettävää osa-alueita ovat tavoitettavuus digitaalisissa kanavissa sekä tuotteiden ja palvelujen kehittäminen.

Asiakaspalautteen käsittely

Aktialla on koko konsernia koskeva asiakaspalautteen käsittelypolitiikka. Kaikki asiakaspalautteet kirjataan järjestelmään, joka toimii samalla toteutettujen toimenpiteiden lokina. Asiakkaat voivat antaa palautetta Aktian verkkosivuilla olevalla lomakkeella, puhelimitse tai henkilökohtaisesti konttorissa.

Aktian johto, myynnin johto, Compliance-toiminto ja sisäinen tarkastus saavat säännöllisesti yhteenvedon asiakaspalautteista ja toteutetuista toiminnoista. Valitukset käsitellään ensisijaisesti niitä koskevassa yksikössä, mutta kaikki asiakasvalitukset kirjataan ja tarpeen vaatiessa niitä seurataan.

Palauteviestejä ja ehdotuksia tulee vuosittain noin 1 000. Sisällöltään palautteet heijastavat lähinnä toiminnassa tapahtuneita, asiakkaisiin vaikuttaneita muutoksia. Vuosina 2012–2015 tulleen palautteen perusteella Aktian tilanne on erittäin hyvä. Tulos on linjassa Aktian markkina- ja asiakastyytyväisyysmittausten tulosten kanssa. Niissä asiakastyytyväisyys on erittäin hyvä.

Palaute asiakkailta on tärkeä työkalu myös Aktian tuotteiden ja palvelujen kehittämistyön kannalta. Paljon kiitosta tulee asiakaspalvelusta eri kanavissa. Spontaanin palautteen perusteella yksi Aktian keskeisimmistä vahvuuksista on ystävällinen, henkilökohtainen ja ihmisläheinen palvelu. Sama näkyy myös asiakastutkimuksissamme. Kritiikkiä tulee lähinnä palvelujen toimintahäiriöistä.

Parempi tavoitettavuus

Viime vuosien aikana asiakaskäyttäytymisessä on tapahtunut merkittävä muutos, joka on johtanut uusiin tavoitettavuutta koskeviin vaatimuksiin. Asiakkaamme ovat jatkuvasti verkko-yhteydessä ja edellyttävät samaa myös pankiltaan. Digitalisaatio etenee tällä hetkellä pitkälti asiakkaiden ajamana.

Asiakaskäyttäytymisen muutos osoittaa selvästi, että ihmiset hoitavat yhä enenevässä määrin päivittäiset pankkiasiansa itsepalveluna ajasta ja paikasta riippumattomien digitaalisten palvelujen avulla. Aktiassa muutettiin konttorien aukioloaikoja vuoden 2015 lopussa niin, että asiakkaat voivat varata ajan konttorista arkin klo 8–20. Samalla rajoitettiin kassapalvelujen aukioloa, jotta asiakasneuvonnalle vapautetaan enemmän aikaa ja voimavaroja. Asiakkaat ovat kiinnostuneita yksinkertaisista ja läpinäkyvistä tuotteista. Konttorissa he haluavat saada syvällisempää taloudellista neuvonantoa. Tämä edellyttää henkilöstöltä laajempaa osaamista ja suurempaa joustavuutta.

Aktia on viime vuosien aikana panostanut digitaalisten palvelujen kehittämiseen asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Aktian palvelut ovat tällä hetkellä saatavilla verkossa, puhelimitse ja konttoreissa. Tämän lisäksi sosiaalisesta mediasta on tullut yhä tärkeämpi tiedotuskanava. Tässä kanavassa ei hoideta asiakkaiden henkilökohtaisia asioita, mutta asiakaspalvelumme vastaa aktiivisesti tuotteita ja palveluja käsitteleviin yleisiin kysymyksiin. Näin noudatamme salassapitovelvollisuutta.

Paikasta riippumattoman palvelun kasvavan kysynnän myötä olemme lisänneet verkko- ja puhelinpalvelumme resursseja. Kehityspanostuksia on viime vuosina tehty erityisesti digitaalisten palvelujen valikoiman kasvattamiseen. Vuoden aikana otettiin käyttöön mm. verkkotapaaminen. Verkkotapaamisessa asiakas puhuu puhelimesta asiakasneuvojansa kanssa ja voi samalla tarkastella keskusteluun liittyvää aineistoa omalta tietokoneeltaan tai tablettiltaan.

Marraskuussa lanseerattiin Aktian verkkosivuilla chattitoiminto. Chatin kautta asiakkaat saavat nopeasti ja helposti tarvitsemiaan neuvoja ja vinkkejä. Koska asiakas saa kysymyksiinsä nopean vastauksen chatissa, verkkosivujen ja verkkopankin palautetoimintoon lähetettyjen kysymysten määrä on vähentynyt merkittävästi. Chattitoiminnon avulla meidän on helppo opastaa asiakas oikean tuotteen tai palvelun ääreen.

Aktialle on tärkeää, että sen palvelut ovat helposti saatavilla. Asiakkaiden puheluihin vastataan yleensä muutaman sekunnin sisällä, ja verkkopankin suojatun viestitoiminnon kautta lähetettyihin viesteihin saa vastauksen yhden pankkipäivän sisällä. Aktiassa painotetaan kaiken verkon kautta tapahtuvan asiakasviestinnän tietoturva. Asiakkaita ohjataan käyttämään verkkopankin suojattua viestitoimintoa yhteydenotoissa pankkiin.

Vastuullinen luotonanto

Rahoituspalveluilla on tärkeä rooli Aktian pyrkiessä luomaan pitkäaikaisia ja kannattavia asiakassuhteita yksityis- ja yritysasiakassegmenteissä. Asiakasrahoituksesta syntyvä luottoriski on keskeinen riskialue Aktialle, ja on sekä pankin että yhteiskunnan etu, että asiakkaalle ei myönnetä lainaa, jota tällä ei ole edellytyksiä hoitaa. Hyvän liiketavan mukaisesti pankki huomioi luottosuhteen vastuullisuuden ja pyrkii takaamaan asiakkaan taloudellisen turvan ja edellytykset menestyä luotolla rahoitetussa toiminnassaan. Kaikki luotonanto perustuu asiakkaan riittävään maksukykyyn.

Luottoa annetaan vain tarkoituksiin, jotka tunnetaan, joiden käytön liike-toiminnalliset näkökohdat ymmärrämme ja joissa luoton takaisinmaksu voidaan varmistaa. Edellytys rahoitussitoumukseen ryhtymiselle on, että ymmärrämme rahoitusjärjestelyn täysin sekä asiakkaan että Aktian näkökulmasta. Jokaisen vastuullisen käsittelijän velvollisuus on, tilanteen niin vaatiessa, hyödyntää parasta Aktiassa saatavilla olevaa osaamista.

Teemme vain terveitä ja eettisesti perusteltavia luottosopimuksia. Emme ryhdy järjestelyihin, jotka tehdään lainsäädännön tai sääntelyn kiertämiseksi. Emme rahoita luotonottajia, joiden arvioimme olevan kykenemättömiä maksamaan velkojaan, vaikka saisimme turvaavat vakuudet. Emme myöskään rahoita ulkopuolisen antamaa vakuutta vastaan silloin, kun vakuuden antaja ilmeisesti ei ymmärrä rahoituksen mahdollisesti liittyviä riskejä.

Asiakkaan lainanhoitokyvyn arviointi tehdään jokaisen luottohakemuksen yhteydessä ja arvioinnin tuloksena päätetään asiakkaan luottoluokitus. Samalla tutkitaan asiakkaan mahdollisuus vastata myös selvästi korkeammista korkokuluista. Laina-aikaa päätettäessä huomioidaan rahoitettavan kohteen käyttöaika. Lisäksi asiakas voi suojautua työttömyyttä, sairautta tai mahdollista korkojen nousua vastaan erilaisin vakuutusturvin ja korkosuojin.

Pankki kannustaa etukäteissäätöihin asuntokaupoissa ja edellyttää kohtuullista omaa osuutta asuntorahoitukseen voimassa olevien viranomais-suositusten mukaisesti.

Asiakkaan lainanhoitokulut eivät saa olla liian suuret suhteessa tuloihin, ja asiakkaalle on myös jätävä tarpeeksi varoja elämiseen sen jälkeen kun lainanhoito- ja asumiskulut on maksettu. Yksityishenkilöiden luottoluokitus perustuu mm. asiakkaan maksuhäiriötietoihin sekä arvioon asiakkaan lainanhoitokyvystä hakemushetkellä ja tulevaisuudessa. Vuonna 2015 Aktiassa otettiin käyttöön takaisinmaksukykyä ja ympäristöriskejä selvittävä lomake.

Yritystoiminnan rahoituksessa otetaan edellä mainittujen tekijöiden lisäksi huomioon myös mm. yrityksen liikeidea, markkinat, johdon kyvykyys, kasvavirta ja tuloksentelekyky. Yritysten osalta selvitetään normaalin yritysluotoanalyysin osana myös yrityksen ympäristöriskit ja suunnitellun investoinnin vaikutukset ympäristöön.

Lainahoito-ongelmissa pankki pyrkii mahdollisimman nopeasti löytämään asiakkaan kanssa ratkaisun, jotta lainan takaisinmaksu voi jatkua. Lainaehtojen uudelleenjärjestelyllä voidaan tilapäisissä maksuvaikeuksissa helpottaa asiakkaan mahdollisuuksia täyttää velvoitteensa pankkia kohtaan. Jos maksuvaikeudet ovat pysyviä ja edellyttävät, että asiakas myy lainan vakuutena olevaa omaisuuttaan, pankki kannustaa asiakasta huolehtimaan myynnistä omin neuvoin ja vapaaehtoisesti.

Vastuullinen sijoittaminen

Aktian vastuullinen sijoitustoiminta pohjautuu vakuuttuneisuuteen siitä, että vastuullisesti, kestävien normien mukaan toimiva yritys on pitkällä aikavälillä kannattavampi ja kilpailukykyisempi kuin yritys, joka ei huomioi näitä normeja.

Varainhoidossa Aktia pyrkii toimimaan vastuullisten ja kestävien periaatteiden mukaisesti. Vastuullisen sijoittamisen periaatteita sovelletaan niin Aktia Rahastoyhtiö Oy:n sijoitusrahastoihin kuin täyden valtakirjan varainhoitoon ja muihin sijoituspalveluihin institutionaalisille sijoittajille.

Aktian sijoitusrahastojen hallinnoinnissa on vuodesta 2006 lähtien sovellettu Aktia Rahastoyhtiö Oy:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Periaatteita päivitetään säännöllisesti, viimeksi vuonna 2014. Periaatteet pohjautuvat vakuuttuneisuuteen siitä, että vastuullisesti ja kestävien normien mukaan toimiva yritys on pitkällä aikavälillä kannattavampi ja sillä on myönteisempi riskiprofiili kuin yritys, joka ei huomioi näitä normeja. Ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintoon liittyvien tekijöiden huomioon ottaminen luo hyvän pohjan terveille sijoituspäätöksille. Tietyt sinänsä lailliset toiminnan muodot voivat kuitenkin altistua negatiivisille tapahtumille, kuten vahingonkorvausvaatimuksille ja epäedulliselle julkisuudelle, jotka merkitsevät vaikeasti ennakoitavia ja arvioitavia riskejä. Aktia välttää sijoituksia tällaisen riskiprofiilin yrityksiin, ja rahastot välttävät suoria sijoituksia yrityksiin, joiden pääasiallinen toimiala on uhkapelitoiminta, tupakkateollisuus tai aseeteollisuus. Rahastot välttävät lisäksi suoria sijoituksia lapsityövoimaa käyttäviin yrityksiin.

Omistajaohjauksen osalta sovelletaan Aktia Rahastoyhtiö Oy:n omistajapolitiikkaa. Omistajapolitiikka antaa Aktialle mahdollisuuden tarvittaessa käyttää äänioikeuttaan rahastojen puolesta yhtiökokouksissa. Tarkoituksena on valvoa osuudenomistajien yhteistä pitkän aikavälin omistusesiintressiä. Omistajapolitiikkaa on viimeksi päivitetty vuonna 2012. Aktia olettaa, että suomalaiset pörssiyritykset noudattavat Arvopaperiyhdistys ry:n julkaiseman omistajaohjaussuosituksen mukaisia periaatteita.

Institutionaalisille asiakkaille tarjotaan mahdollisuutta sijoittaa omien vastuullisuutta koskevien kriteeriensä ja linjaustensa mukaan. Asiakkaan sijoitussalkkuun valitaan yhdessä sovittujen vastuullisten sijoitusten periaatteiden mukaisia rahoitusvälineitä. Näin asiakas voi suosia ympäristö vastuullisia yrityksiä, joissa noudatetaan hyvää hallintotapaa.

Vuoden 2016 alusta alkaen Aktia julkaisee säännöllisesti vastuullista sijoittamista koskevan katsauksen. Siihen sisältyy Aktian osakerahastojen CO2-profiili. Katsaus on saatavilla Aktian verkkosivuilla.

Määrätietoisella työllä olemme saavuttaneet vakaan aseman toiminta-alueellamme. Toimintamallimme ja osaava henkilöstömme on jo monena vuonna saanut paljon myönteistä palautetta riippumattomissa asiakaskyselyissä. Aktia Varainhoito on valittu Suomen parhaaksi instituutioasiakkaiden varainhoitajaksi SFR:n (Scandinavian Financial Research) tutkimuksissa vuosina 2012 ja 2013 (Platinum Award), ja se on sijoittunut kahden parhaan joukkoon vuosina 2011 ja 2015 (Gold Award). Lisäksi Morningstar on nimenyt korkovarainhoitomme Suomen parhaaksi vuosina 2013, 2014 ja 2015.

Ruotsalainen rahastoanalyysiin erikoistunut Tell Media Group on jo kuutena peräkkäisenä vuotena (2010–2015) valinnut ulkoisia rahastoja tutkivan tiimimme Suomen parhaaksi. Tutkimusten tulosten mukaan vahvuusiamme ovat mm. sijoitustuotteiden analyysi ja valinta, sijoituskokonaisuuksien kokoaminen, selvä sijoitusprosessi ja tuloksekas toiminta.

Houkutteleva työpaikka

Aktian tavoitteena on olla perheiden ja heidän yritystensä paras taloudellinen neuvonantaja. Tavoitteen saavuttamiseksi vaaditaan hyvät suhteet niin asiakkaisiin kuin henkilökuntaan. Tarvitaan sitoutunut ja motivoitunut henkilökunta ja hyvää johtamista. Hyvä johtaminen parantaa työhyvinvointia ja työssä viihtymistä. Henkilöstön halutaan kokevan Aktia hyvänä työpaikkana, jossa työntekijöitä arvostetaan.

Arvomme – vastuullinen, turvallinen ja inhimillinen – leimaavat kaikkea toimintaamme. Ne luovat pohjan sille, kuinka kohtaamme asiakkaamme, työtoverimme, yhteistyökumppanimme ja muut sidosryhmämme.

Vuonna 2015 painopisteena oli saattaa päätökseen ja ottaa käyttöön yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämissuunnitelmat, jatkaa koulutusmoduulien kehittämistä osaamisen kasvun varmistamiseksi Aktiassa sekä ylläpitää henkilöstön tyytyväisyyden hyvä taso.

Laajan osaamisen takaamiseksi ja tavoitteen olla paras taloudellinen neuvonantaja täyttämiseksi Aktian kasvustrategiassa on määritelty kaksi henkilöstöä koskevaa laatumittaria. Toinen on sertifoitujen myyjien määrän kasvattaminen. Vuoden 2015 lopussa sertifoitujen myyjien osuus oli noin 45 prosenttia. Toinen laatumittari on työnantajasuositus. Henkilöstön halukkuus suositella Aktiaa työnantajana oli vuoden lopussa 86,5 prosenttia. Tavoitteena on, että yli 90 prosenttia myyjistä on sertifoituja ja että työnantajasuositus ylittää Suomen keskiarvon, 82 prosenttia, strategiakauden lopussa vuonna 2018.

Sertifioidulla myyjällä tarkoitetaan Aktiassa, että henkilö täyttää Finanssialan keskusliiton arvopaperimarkkinoilla asiakaspalvelutehtävissä toimivilta edellyttämät tutkintovaatimukset. Vaaditut tutkinnot ovat sijoituspalvelututkinto (APV 1) ja sen jatkotutkinto, sijoitusneuvojan erityistutkinto (APV 2). Sertifiointin mittareita ovat myös LKV-tutkinto ja vakuutustutkinto (VTS) sekä ylempi vakuutustutkinto (YVTS).

Kuluvaa vuotta leimaavat kasvustrategian ohella peruspankkiprojektin loppuun saattaminen ja uuden peruspankin käyttöönotto. Panostamme henkilöstön koulutukseen ja sisäisten prosessien kehittämiseen niin, että siirtyminen uuteen peruspankkiympäristöön olisi mahdollisimman sujuva. Myös johtamiskoulutukseen satsataan edelleen.

Olenaisuusanalyysit osoittavat, että Aktiassa pidetään henkilöstöä koskevia kysymyksiä tärkeinä. Tärkeimmät olenaisuusanalyysissä painotetut näkökohdat koskevat osaamisen kehittämistä, johtamista ja työhyvinvointia, tasa-arvoa ja monimuotoisuutta sekä palkitsemista.

Laaja osaaminen

Muuttunut asiakaskäyttäytyminen, digitalisaatio ja tekninen kehitys vaikuttavat osaamisen kehittämiseen. Jatkuva, hyvin suunniteltu ja tarpeisiin suhteutettu koulutus parantaa osaamista ja vahvistaa henkilöstön motivaatiota. Riittävä osaaminen tukee myös työhyvinvointia.

Tavoitteena on laaja osaaminen sekä organisaatiotasolla että yksilötasolla Aktian kilpailukyvyyn nostamiseksi ja Aktian erottautumiseksi kilpailijoistaan.

Aktiassa on käytössä laaja valikoima koulutusmoduuleja, ja useita koulutuksia järjestetään alueellisesti matkustamisen vähentämiseksi. Keskimäärin työntekijät käyttivät koulutuksiin 2,6 päivää vuonna 2015. Käytössä on myös paljon ulkopuolisia kursseja, mm. elävän kaksikielisyyden varmistamiseksi järjestettäviä kielikursseja.

Lähtökohtaisesti jokainen Aktian työntekijä kantaa vastuun oman osaamisensa kehittämistä. Kaikkia kannustetaan etsimään ratkaisuja ja uusia toimintatapoja ja käymään avointa vuoropuhelua kollegoiden ja esimiesten kanssa. Säännöllisesti pidettävät kehityskeskustelut, joissa käsitellään ja arvoidaan henkilökohtaista kehitystä, tavoitteita ja suoriutumista, ovat tärkein työkalu osaamisen kehittämisen varmistamiseksi konsernissa. Koulutusympäristöjä kehitetään, ja saatavilla on yhä enemmän verkkopohjaisia kursseja. Niiden ansiosta itsenäinen opiskelu ja etäopiskelu lisääntyvät.

Vuonna 2015 sisäisiä koulutuspäiviä oli 2 428. Lisäksi suoritettiin noin 20 e-learningkurssia. Yhteensä yli 650 työntekijää on osallistunut koulutuksiin.

Koulutuksen rakennetta on uudistettu, jotta voimme paremmin vastata finanssialan muutosten tuomiin haasteisiin ja tulevaisuuden osaamisvaatimuksiin. Uusi rakenne tukee myyntiorganisaatiossa syksyllä 2015 tehtyjä roolimuutoksia, joiden tarkoituksena on vahvistaa taloudellisen neuvonannon osaamista. Siinä Aktian tavoitteena on olla Suomen paras. Myös koulutusten tasoa halutaan nostaa yksinkertaisemman ja yhtenäisemmän rakenteen avulla.

Hyvinvointi ja työssä viihtyminen

Työympäristö on tärkeä osa henkilöstön arkipäivää ja työviihtyvyyttä. Aktiassa seurataan aktiivisesti henkilöstön tyytyväisyyttä ja työhyvinvointia työhyvinvointikartoitusten ja pulssimittausten avulla. Tavoitteena on vahvistaa työn iloon perustuvaa työkuultuuria.

Pulssimittauksia on tehty vuodesta 2014 alkaen. Niiden tarkoituksena on selvittää henkilöstön keskuudessa vallitsevaa yleistä tunnelmaa kyselyhetkellä. Vähintään kaksi kertaa vuodessa tehtävät pulssimittaukset kertovat henkilöstön tyytyväisyydestä ja motivaatiosta sekä työyhteisön ilmapiiristä. Joka toinen vuosi tehdään laaja työhyvinvointikartoitus.

Pulssimittausten tulokset arvioidaan konsernitasolla, ja niitä käytetään toiminnan jatkuvaan kehittämiseen. Vuoden 2015 pulssimittausten tulokset osoittavat työntekijöiden olevan erittäin tyytyväisiä työtehtäviinsä, työyhteisönsä ja johtamiseen.

Tärkeimmät työniloa ja inspiraatiota luovat tekijät ovat onnistumisen tunne ja ylpeys saavutuksista. Tunne, että hallitsee työnsä ja että työn ja yksityiselämän välillä vallitsee tasapaino on ensiarvoisen tärkeä. Työnantajana Aktia tukee työntekijöiden henkilökohtaisia resursseja mm. koulutuksella ja terveyttä edistävillä toimilla.

Hyvä johtaminen

Sitoutuneet ja motivoituneet työntekijät ja hyvä johtaminen ovat se menestystekijä, jonka avulla Aktia saavuttaa aseman asiakkaidensa parhaana taloudellisena neuvonantajana. Kaikilla työntekijöillä on oikeus hyvään esimieheen. Eniten henkilökohtaista kehittymistä tapahtuu itse työssä, ja siksi on tärkeää luoda henkilöstölle mahdollisuus työssä oppimiseen.

Aktiassa panostetaan jatkuvasti johtamistaidon vahvistamiseen mm. esimieskoulutuksilla. Koulutuksessa painottuvat Aktian strategia ja arvot sekä muutosjohtaminen. Esimiesarvioinnin vastausprosentti oli 91 %. Yhteenlaskettu esimiesindeksi oli 79,1 prosenttia, joten nousua vuodesta 2014 oli 2,9 prosenttia. Esimiesindeksi on parantunut 7,3 prosenttiyksikköä vuodesta 2009, jolloin tehtiin ensimmäinen esimiesarviointi tässä laajuudessa. Esimiesarviointi tehdään vuosittain.

Aktian henkilöstö arvostaa esimiesten selkeää tavoiteasetantaa, päätöksentekokykyä, perustelukykyä ja interaktiivisuutta.

Palkat ja palkkiot

Aktian palkka- ja palkitsemisjärjestelmän tarkoitus on tukea monipuolista osaamista, yhteistyötä ja työn kehittämistä muuttuvissa olosuhteissa niin yrityksen kuin sitä ympäröivän maailman muuttuessa. Aktiassa noudatetaan kiinteistä ja muuttuvista osista koostuvaa palkitsemisjärjestelmää.

Palkka- ja palkkiopolitiikassa esitellään Aktia-konsernin johtoa ja muuta henkilöstöä koskevat palkitsemisperiaatteet. Palkka- ja palkkiopolitiikka tukee hyvää ja tehokasta riskienhallintaa ja pohjautuu oikeudenmukaisuuden ja kilpailukyvyyn periaatteisiin. Tasapuolinen kohtelu on Aktian henkilöstöjohdon ja palkkapolitiikan keskeinen periaate. Aktiassa pyritään maksamaan samasta työstä sama palkka. Työnantajana Aktian tulee tarjota henkilöstölleen kilpailukykyistä palkkaa.

Vain henkilöstön hyvä työpanos mahdollistaa Aktialle kestäväen tulostason. Henkilökunnan motivaation lisäämiseksi Aktia pyrkii vuosittain siirtämään osan voitosta henkilöstörahastoon. Aktian henkilöstörahasto on jäsentensä yhteisesti omistama, rekisteröity, itsenäinen, juridinen toimija, joka ottaa vastaan henkilöstörahastoon Aktian liiketoiminnan menestyksen perusteella maksettavan voittopalkkio-osuuden ja hallinnoi sitä. Vuoden 2015 voittopalkkio-osuus on 1,5 miljoonaa euroa.

Lisätietoja Aktian palkkiojärjestelmistä sekä konsernin palkka- ja palkkioselvitys on liitteessä K45 Lähipiiritapahtumat (s. 89).

Johdon ja työntekijöiden välinen yhteistyö

Aktia pyrkii avoimeen vuoropuheluun johdon ja henkilöstön välillä. Aktian henkilöstöstä noin 88 prosenttia kuuluu yleissitovan työehtosopimuksen piiriin. Aktiassa on yhteistoimintaneuvottelukunta, joka toimii konsernin luottamushenkilöiden keskustelufoorumina ja joka koostuu sekä työntekijöiden että työnantajan edustajista. Lisäksi Aktiassa on työsuojelutoimikunta. Työsuojelutoimikunta ja yhteistoimintaneuvottelukunta kokoontuvat säännöllisesti vuoden aikana.

Aktia noudattaa kansallista lainsäädäntöä kaikessa toiminnassaan. Olenaisissa toiminnan muutoksissa Aktiassa noudatetaan yhteistoimintalain määräyksiä, kun on kysymys työsuhteista tai toiminnan uudelleenjärjestelystä. Liiketoiminnan luovutuksista tulee henkilöstön edustajia lain mukaan tiedottaa viikon sisällä. Kun aloitetaan yt-neuvottelut tai ryhdytään työllistämistoimiin, tulee henkilöstön edustajille toimittaa kirjallinen neuvotteluesitys vähintään viisi päivää ennen neuvottelujen alkua.

Vakaa ja turvallinen sijoitus

Aktian tavoitteena on toiminnan kestävä taloudellinen kannattavuus pitkällä aikavälillä, jotta voimme varmistaa hyvän tuoton omistajillemme, vahvan luottokelpoisuuden ja edullisen jälleenrahoituksen. Arvo muodostuu positiivisesta kurssikehityksestä ja vakaasta osingosta.

Aktia pyrkii olemaan houkutteleva ja vakaa sijoitusvaihtoehto niin kotimaisille kuin ulkomaisille sijoittajille.

Aktian taloudellista kehitystä ja toimintaa koskeva raportointi osake- ja velkasijoittajille, luottoluokituslaitoksille, tiedotusvälineille ja analyytikoille on läpinäkyvää ja säännöllistä. Seikkaperäisen tiedon avulla halutaan lisätä ymmärrystä yhtiön toimintaa kohtaan ja näin minimoida osakekurssin volatiliteetti.

On tärkeää, että sijoittajat kokevat Aktian turvallisenä ja kestäväenä sijoituksena pitkällä aikavälillä. A-osakkeen kurssi on viiden viimeisen vuoden aikana noussut 36 prosenttia, ja uudelleensijoitettujen osinkojen myötä tuotto on ollut 74 prosenttia.

Vahvistetun kasvustrategiansa puitteissa Aktialla on selvästi määritellyt taloudelliset tavoitteet, joiden toteutumista ja kehitystä seurataan Aktian tilinpäätöksessä ja osavuositarkastuksissa.

Tällä hetkellä Aktian pääomataso ja pitkän aikavälin vakavaraisuustavoite (ydinpääoman suhde yli 15 %) ylittävät suomalaisten pankkien keskitason. Tavoitteeksi ilmoitettu kulu/tuotto-suhde (-10 %) kertoo Aktian pyrkimyksestä saavuttaa vastaavankokoisiin kilpailijapankkeihin nähden kohtuullinen kustannustehokkuus ja samalla kasvaa. Oman pääoman tuottotavoite (ROE yli 9 %) on määritelty ottaen huomioon Aktian tavoite saavuttaa suhteellisen korkea pääomataso, ylläpitää eri liiketoimintojen yleisesti konservatiivisen riskinottoman ja vakaan osingonjaon omistajille.

Aktia Pankki Oyj on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalle.

Osinko

Aktia pyrkii maksamaan omistajilleen vakaan osingon, ja politiikkana on maksaa osinkona vähintään 50 prosenttia vuoden voitosta.

Hallitus ehdottaa, että vuodelta 2015 maksetaan 0,54 (0,48) euron osinko sekä 0,10 (-) euron pääomanpalautus osaketta kohti. Osinko vastaa 69 (61) prosentin jako-osuutta vuoden voitosta. Pääomanpalautus osakkeelta mukaan lukien yhteenlaskettu jako-osuus vuodelta 2015 on 82 prosenttia. Tämä vastaa A-osakkeesta saatavaa 6,2 prosentin suoraa tuottoa laskettuna 31.12.2015 kurssin mukaan.

Kurssikehitys

Vuoden 2015 lopussa Aktian pörssi-arvo oli 714 (31.12.2014; 667) miljoonaa euroa. A-osakkeen päätöskurssi 31.12.2015 oli 10,31 (9,77) euroa ja R-osakkeen 11,71 (10,60) euroa. Korkeimmillaan A-osake oli 12,07 (10,00) euroa ja alimmillaan 9,33 (7,99) euroa. R-osakkeen korkein noteeraus oli 13,49 (11,20) euroa ja alin 10,45 (8,20) euroa.

Kokonaistuotto

Vuoden 2014 joulukuun lopusta vuoden 2015 joulukuun loppuun Aktian A-osakkeen kokonaistuotto (kun osinko oli jälleensijoitettu) oli 10,2 (26,7) prosenttia ja R-osakkeen 15,0 (34,5) prosenttia. OMX Helsinki-25 -indeksi nousi vuoden 2015 aikana 12,0 (8,6) prosenttia.

Liikevaihto

Aktia Pankin kaupankäyntikoodit ovat AKTAV A-osakkeen osalta ja AKTRV R-osakkeen osalta. A-osakkeella on yksi ääni ja R-osakkeella 20 ääntä. Osakkeiden muut oikeudet ovat samat.

A-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto vuonna 2015 laski edellisvuodesta, ja se oli 279 620 (402 873) euroa tai 26 116 (45 032) osaketta. A-osakkeella tehtiin keskimäärin 109 (113) kauppaa päivässä.

R-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto oli vertailuvuotta 2014 korkeampi, 40 078 (10 402) euroa eli 3 468 (1 077) osaketta. Kaupantekopäivien määrä oli kuitenkin pieni, ja keskimäärin kauppoja tehtiin vajaat 2 (3) päivässä.

Omistusrakenne

Vuoden lopussa rekisteröityjen omistajien lukumäärä oli yhteensä 42 194 (43 862). Omistajista 12,8 (14,3) prosenttia oli yrityksiä, 12,5 (12,0) prosenttia rahoituslaitoksia ja vakuutusyhtiöitä, 10,7 (11,2) prosenttia julkisyhteisöjä, 49,6 (49,2) prosenttia voittoa tavoittelemattomia yhteisöjä ja 10,9 (10,7) prosenttia kotitalouksia. Ulkomainen omistus oli 2,1 (1,2) prosenttia.

Enemmistöllä omistajista, eli 70,4 (71,4) prosentilla, oli alle 100 osaketta. Ne 0,2 prosenttia osakkeenomistajista, joilla oli 500 001 osaketta tai enemmän, omisti yhteensä 67,6 (67,9) prosenttia osakepääomasta ja 82,0 (82,5) prosenttia äänistä. Kolmella suurimmalla osakkeenomistajalla on yhteensä 26,0 prosentin omistusosuus osakkeista ja 36,2 prosentin osuus äänistä: Stiftelsen Tre Smeder (8,86 % osakepääomasta ja 21,04 % äänistä), Eläkevakuutusyhtiö Veritas (8,68 % ja 10,52 %) ja Svenska Litteratursällskapet i Finland r.f. (7,89 % ja 4,56 %).

Joulukuun 2015 lopussa Aktia Pankki Oyj:n maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 163 miljoonaa euroa. Pääoma jakautuu 46 706 723 A-osakkeeseen ja 19 872 088 R-osakkeeseen.

Vuoden 2015 lopussa Aktia Pankki Oyj:n omien osakkeiden omistus oli 142 112 (137 406) A-osaketta ja 6 658 (6 658) R-osaketta.

Pääomapolitiikka

Aktia tavoittelee yli 15 prosentin ydinpääoman suhdetta. Vuodenvaihteessa 2015 se oli IRB-menetelmällä laskettuna 20,7 prosenttia. Finanssivalvonta myönsi Aktialle luvan 31.3.2015 alkaen soveltaa sisäistä riskiluokitusta (IRBA) vähittäisvastuiden luottoriskien pääomavaateiden laskennassa. IRBAn myönteinen vaikutus ydinpääoman suhteeseen oli noin 6 prosenttiyksikköä.

Sijoittajaviestintä

Aktia-konsernissa viestinnän lähtökohtana on antaa kaikille sidosryhmille säännöllisesti luotettavaa, nopeaa ja avointa tietoa konsernin tavoitteista, toiminnasta ja kehityksestä. Taloudellisessa raportoinnissa pyritään läpinäkyvyyteen.

Aktia julkaisee viivytyksettä kaiken olennaisen tiedon konsernin strategiasta ja liiketoiminnasta. Aktian tiedonantovelvollisuus edellyttää säännöllistä ja jatkuvaa tiedotusta. Säännöllisellä tiedonantovelvollisuudella tarkoitetaan yhtiön tuloskehityksestä säännöllisesti julkistettavia tietoja. Siihen kuuluvat tilinpäätös ja toimintakertomus sekä osavuositarkastukset. Säännölliseen tiedonantovelvollisuuteen kuuluvien raporttien julkaisupäivät ilmoitetaan ennen edellisen tilikauden päättymistä.

Jatkuvalla tiedonantovelvollisuudella tarkoitetaan sitä, että yhtiö tarvittaessa tiedottaa asioista, jotka yhtiön arvion mukaan vaikuttavat oleellisesti yhtiön arvopaperien arvoon.

Aktia on ympäristövaikutusten ja tehokkuuden vuoksi lähettänyt vuosikertomuksen ja osavuositarkastukset vain niille, jotka ovat pyytäneet niitä paperimuodossa. Vuosikertomukset, osavuositarkastukset ja muu sijoittajainformaatio on saatavilla osoitteessa www.aktia.com.

Paikallinen yhteiskuntavastuu

Aktia on vanhojen säästöpankkiperinteidensä myötä vahvasti läsnä paikallisyhteisön toiminnassa. Jo 190 vuotta sitten perusajatuksena oli huolenpito ympäröivästä yhteiskunnasta. Pankki on aina ollut aktiivinen yhteiskunnan rakentaja. Aktia on toiminta-alueillaan tärkeä osa paikallisyhteisöä sekä työnantajana että finanssipalvelujen tarjoajana. Aktian konttorit tukevat aktiivisesti kulttuuri-, urheilu- ja yhdistystoimintaa. Konserni toimii yhteistyössä viranomaisten, toimialajärjestöjen, tieteellisten yhteisöjen, koulujen ja korkeakoulujen kanssa.

Olenaisuusanalyysi osoitti, että paikallisessa toiminnassa Aktian tulisi ensisijaisesti pyrkiä luomaan lisäarvoa sidosryhmille. Vähemmän tärkeinä sidosryhmät pitivät ympäristövaikutusta, tietoyhteiskunnan kehittämiseen osallistumista ja finanssiedon edistämistä.

Aktia tuki vuonna 2015 aktiivisesti paikallisyhteisöjä myöntämillään avustuksilla paikalliseen toimintaan ja ennen kaikkea työllään yleisen talousluokituksen parantamiseksi.

Tuki yhteiskunnalle

Aktia on perinteisesti jakanut konsernitasolla vuosittain tukea kulttuuri- ja urheilutoimintaan. Aktia tukee aktiivisen monivuotisen yhteistyön puitteissa Svenska Teaternin toimintaa. Suurimpia vuosittain tehtäviä nuorisopanostuksia on tuki Stafettkarnevalen-liikuntatapahtumalle, joka kokoaa yhteen suomenruotsalaisia nuoria eri puolilta maata urheilun merkeissä. Sponsorointiyhteistyöhön kuuluu mm. parhaan huutosakkihokeman valinta. Lisäksi Aktia tukee Finlands Svenska Idrott -yhdistystä ja palkitsee nuoria, menestyviä urheilijoita. Vuonna 2015 sponsoritukea sai lupaava nuori purjehtijapari, 470-luokassa kilpailevat Rosemarie Hartman ja Rosa Lindqvist.

Aktia- ja säästöpankkisäätiöille maksetusta tuotosta noin 80 prosenttia palautuu yhteiskunnalle erilaisina tukina ja apurahoina. Säätiöiden lukumäärä on tällä hetkellä 31. Lähes kaikki Aktia- ja säästöpankkisäätiöt jakoivat tukea paikallistoiminnalle vuonna 2015. Avustukset vaihtelivat säätiöiden koon mukaan, mutta tuensaajien määrä on vakaa. Tukea jaetaan lapsi- ja nuorisotoimintaan, kulttuuritoimintaan, koulutukseen jne. Säätiöt painotta-

vat ympäristövastuuta ja tukevat ympäristönsuojelua edistäviä hankkeita. Säätiöiden avustuksilla on suuri merkitys yksittäisten yhdistysten toiminnan turvaamisessa.

Aktian yhteistyö Dropp Waterin kanssa jatkui vuonna 2015. Dropp tarjoaa kestävän vaihtoehdon Suomen markkinoilla oleville lähdevesille, ja 100 prosenttia yrityksen voitosta menee Elävä Itämeri Säätiölle (Baltic Sea Action Group) ja sen työhön Itämeren hyväksi.

Aktia on jo muutamia vuosia tehnyt työntekijöille jaettavien joululahjojen sijaan lahjoituksen hyväntekeväisyteen. Aktian vuoden 2015 joululahjoitus oli 10 000 euroa Samfundet Folkhälsanin Lucia-keräykseen. Keräys järjestettiin 65. kerran apua tarvitsevien lapsiperheiden hyväksi Suomessa. Lahjoituksilla varoilla järjestetään lapsiperheiden arkea tukevaa toimintaa.

Aktia on Naisten Pankin osakas. Naisten Pankki on kehitysmaiden naisten yrittäjyyden ja toimeentulon tukemiseksi perustettu yhteisö ja rahasto. Lahjoituksilla varoilla rahoitetaan naisten taloudellista toimeentuloa, osaamista ja oikeuksia parantavia hankkeita, pienlainoja, ammattikoulutusta ja muuta toimintaa sekä muita uusia, innovatiivisia naisten yrittäjyyteen tähtääviä pilottihankkeita.

Yhteistyö koulujen ja yhdistysten kanssa

Aktia on vuoden aikana tehnyt yhteistyötä koulujen ja yhdistysten kanssa henkilökohtaisen taloudenpidon edistämiseksi toisaalta pitämällä luentoja kouluissa, toisaalta kutsumalla ryhmiä konttoreihin saamaan opetusta digitaalisten palvelujen käytössä. Tavoitteena on lisätä ihmisten ymmärrystä talousasioista ja helpottaa päivittäisten pankkiasioiden hoitoa digitaalisten palvelujen avulla ja samalla luoda kiinnostusta finanssialaan työnantajana.

Aktia osallistuu myös lukioiden, ammattikoulujen ja ammattikorkeakoulujen kursseihin tarjoamalla yrittäjätoimintaa koskevaa asiantuntemustaan näiden käyttöön.

Aktia on jo muutaman vuoden ajan tehnyt aktiivisesti yhteistyötä ammattikorkeakoulu Arcadan kanssa tarjoten opiskelijoille tilaisuuden tutustua finanssialaan kaksivuotisen traineeohjelman muodossa. Ohjelman puitteissa opiskelijat koulutetaan asiakasneuvojiksi, ja he saavat usein mahdollisuuden työskennellä Aktiassa opintojensa ohella.

Aktia lahjoittaa suoraan tai omistajasäätiöidensä kautta stipendejä kouluille jaettaviksi hyvistä opintosuorituksista. Esimerkkinä voidaan mainita Vantaan kaupunki, jossa kaikki peruskoulut ja lukiot sekä ammattikoulu Varia ja ammattikorkeakoulu Laurea saavat vuosittain yhteensä 20 000 euron stipendilahjoituksen.

Ympäristövastuu ja kestävä kehitys

Aktiassa työskennellään kestävämmän yhteiskunnan puolesta innovatiivisilla tuote- ja palveluratkaisuilla. Pyrimme vähentämään ympäristön kuormitusta ja ilmastovaikutuksia työmatkojen yhteydessä ja kasvattamalla resurssi- ja energiatehokkuutta.

Aktian ympäristövaikutus on kuitenkin suhteellisen pieni. Suora ympäristövaikutus muodostuu energian, materiaalien ja laitteiden käytöstä sekä matkoista ja kuljetuksista. Digitalisaatiolla on viime vuosina voitu vähentää ympäristökuormitusta. Ympäristöhaittoja vähennetään konkreettisesti esimerkiksi liikematkojen yhteydessä. Aktian työntekijöitä kannustetaan käyttämään työmatkoilla julkista liikennettä oman auton sijaan, ja tarpeettoman matkustamisen välttämiseksi suosittellaan puhelin- ja videokokouksia. Aktiassa pyritään kehittämään ja edistämään ympäristöystävällisiä rutiineja jokapäiväisessä toiminnassa.

Haluamme lisätä tietoisuutta ympäristöasioista ja kestävästä kehityksestä. Pyrimme vähentämään paperinkulutusta ja korvaamaan perinteiset kirjeet sähköisellä postilla. Asiakkaille ja muille sidosryhmille tarjotaan tiliotteita, esitteitä, vakuutuslomakkeita, tuloskatsauksia ym. sähköpostitse tai verkkopankin kautta. Aktian kehittämän työkalun avulla asiakkaat voivat jatkossa allekirjoittaa sopimuksia sähköisesti verkkopankissaan. Mahdollisuuksia pankkiasioiden hoitoon digitaalisten kanavien kautta kehitetään jatkuvasti.

Ympäristökysymykset ja kestävä kehitys otetaan huomioon myös Aktian luotonannossa ja sijoitustoiminnassa, joista kerrotaan sivuilla 143 ja 144.

Aktian hankintaketju on pieni. Palveluntuottajamme ovat pääasiassa kotimaisia ja pieneltä osin eurooppalaisia. Vuosittaiset hankinnat ovat noin 63 miljoonaa euroa. Koska Aktialla on melko vähän palveluntuottajia, joista useimmat toimivat kansallisella tasolla, muodollista tarkastusprosessia ei noudateta. Olemme vakuuttuneita siitä, että korkeatasoiset palveluntuottajamme huomioivat sosiaaliset, eettiset ja ympäristöön liittyvät näkökulmat toiminnassaan. Muodollisen tarkastusprosessin tarvetta arvioidaan säännöllisesti.

GRI-raportoinnin periaatteet

Tämä yritysraportti on Aktian viides Global Reporting Initiativen (GRI) suositusten mukaisesti laatima raportti. Yritysraportissa on päätetty soveltuvin osin seurata kansainvälistä GRI G4 -ohjeistoa ja osoittaa, miten vastuukysymykset otetaan huomioon kaikessa toiminnassa.

Yritysraportissa esitetään Aktian näkemys vastuullisesta liiketoiminnasta. Yritysraportin tiedot koskevat tilikautta 1.1.–31.12.2015, ellei toisin mainita. GRI-sisältövertailussa sivuilla 152–154 luetellaan Aktian käyttämät GRI-indikaattorit ja kerrotaan, mistä tiedot löytyvät.

Yritysraportti täydentää konsernin talousraportointia, ja se käsittää koko konsernin toiminnan. Yritysraporttia ei ole tarkastettu. Raportin voi ladata osoitteesta www.aktia.com, ja sitä koskevat kysymykset osoitetaan viestintä@aktia.fi.

Aktian yritysraportti on nyt integroitu vuosikertomukseen. Raportti käsittää Aktia-konsernin koko toiminnan. GRI-selvitys sisältää olennaisuusanalyysin perusteella tunnistetut sidosryhmien ja liiketoiminnan näkökulmasta tärkeät tiedot ja tunnusluvut.

Olennaiset näkökohdat ja laskentarajat (G4-20, G4-21)

Aktiassa yritysraportti merkitsee laajaa taloudellista, sosiaalista ja ympäristöön liittyvää vastuunottoa kaikessa toiminnassa. Käytämme soveltuvin osin kansainvälisen Global Reporting Initiativen (GRI) päivitettyä G4-ohjeistoa ja GRI:n finanssialan toimialakohtaisia raportointisuosituksia. Aktia on raportoinut kestävästä kehityksestä tukevista toimistaan vuodesta 2010.

Vuoden 2015 yritysraportti on laadittu GRI G4 -ohjeiston Core-tason mukaan. Raporttia ei ole tarkastettu ulkopuolisen tahon toimesta. Aktian oman arvion mukaan raportti täyttää laajuudeltaan GRI G4 Core -tason asettamat vaatimukset. Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab on tarkastanut taloudellisen vastuun tunnusluvut konsernin tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä. Muut numeeriset tiedot noudattavat konsernin tilinpäätös- ja

laskentaperiaatteita. Kaikki ympäristödata perustuu konsernitason tehtyihin arvioihin.

Aktian tavoitteena on kehittää yritysraportointia jatkuvasti osana konsernin toimintaa. Olennaisuusanalyysistä ilmenevät Aktian toiminnan, tuotteiden ja palvelujen kannalta tärkeimmiksi tunnistetut näkökohdat sekä liiketoiminnan että sidosryhmien näkökulmasta. Aktian konsernin johto on käsitellyt ja vahvistanut olennaisuusanalyysin tuloksen (s. 136-137). Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab on toiminut neuvonantajana.

Sivuilla 153–154 on luettelo pakollisista indikaattoreista sekä toiminnalle oleellisista suoritusindikaattoreista, jotka Aktia on valinnut raporttiin. Ne näkyvät erityisen sisällön taulukossa. Erityinen sisältö kirjataan näkökohdista, jotka on tunnistettu oleellisiksi. Core-tasolla raportoidaan vähintään yksi tunnusluku näkökohtaa kohden.

Edellinen, 23.3.2015 julkaistu raportti oli laadittu GRI G4 -suositusten mukaan soveltuvin osin.

GRI-sisältövertailu

Kokonaan

Osittain raportoitu

Ei raportoitu

	GRI:n sisältö	Sivu	Status	Lisätietoa
	Strategia ja analyysi			
G4-1	Toimitusjohtajan katsaus	2	●	
G4-2	Keskeiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	8-9	●	
	Organisaation taustakuvaus			
G4-3	Raportoivan organisaation nimi	Kansi	●	
G4-4	Tärkeimmät tavaramerkit sekä tuotteet ja palvelut	4-5	●	
G4-5	Organisaation pääkonttorin sijainti	4	●	
G4-6	Toimintamaiden lukumäärä ja maat, joissa organisaatio toimii tai jotka ovat merkittäviä raportissa kuvattujen olennaisten yritysvastuun näkökohtien osalta	4	●	
G4-7	Organisaation omistusrakenne ja yhtiömuoto	4-5, 147-148, 159-160	●	
G4-8	Markkina-alueet	4	●	
G4-9	Raportoivan organisaation koko	4, 135, 155-156	●	
G4-10	Henkilöstön määrä työsuhteen ja työsopimuksen mukaan, alueellisesti ja sukupuolen mukaan jaoteltuna	156-157	●	
G4-11	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	146	●	
G4-12	Organisaation toimitusketju		●	Ei raportoitu 2015.
G4-13	Merkittävät muutokset organisaation koossa, rakenteessa, omistusrakenteessa tai toimitusketjussa raportointijaksolla	6	●	Vuosi lyhyesti, pl. Merkittäviä muutoksia hankintaketjussa.
G4-14	Varovaisuuden periaatteen soveltaminen	36-43	●	Liite K1, Tilinpäätösperiaatteet.
G4-15	Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkopuolisten toimijoiden periaatteet tai aloitteet	134	●	
G4-16	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	134	●	
	Tunnistetut olennaiset näkökohdat ja laskentarajat			
G4-17	Konsernin laskentaraja	36-43	●	Liite K1, Tilinpäätösperiaatteet.
G4-18	Raportin sisällönmäärittely	Sisäkansi, 133-134, 138, 151	●	
G4-19	Olennaiset näkökohdat	136-137, 151	●	
G4-20	Olennaisia näkökohtia koskevat laskentarajat organisaation sisällä	151	●	
G4-21	Olennaisia näkökohtia koskevat laskentaraja organisaation ulkopuolella	151	●	
G4-22	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	133-134, 151-154	●	Ei olennaisia muutoksia.
G4-23	Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja näkökohtien laskentarajoissa	Sisäkansi, 133-134, 138	●	Ei olennaisia muutoksia.
	Sidosryhmävuorovaikutus			

G4-24	Luettelo organisaation sidosryhmistä	135	●	
G4-25	Sidosryhmien määrittely- ja valintaperusteet	135	●	
G4-26	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	135	●	
G4-27	Sidosryhmien esille nostamat tärkeimmät asiat ja huolenaiheet	135	●	
Raportin kuvaus				
G4-28	Raportointijakso	Sisäkansi, 151	●	
G4-29	Edellisen raportin päiväys	151	●	
G4-30	Raportin julkaisu tiheys	151	●	
G4-31	Yhteystiedot josta voi tilata raportin ja kysyä siihen liittyviä lisätietoja	Sisäkansi, 151	●	
G4-32	GRI-sisältövertailu	152-154	●	
G4-33	Lähestymistapa ulkoiseen varmennukseen	151	●	
Hallinto				
Hallintorakenne ja kokoonpano				
G4-34	Hallintorakenne ja valiokunnat	127-131, 139-141	●	Hallinnointiraportti, www.aktia.com
Liiketoiminnan eettisyys				
G4-56	Arvot ja liiketoimintaperiaatteet	10-12, 133	●	

GRI-sisältövertailu, erityinen sisältö

	GRI:n sisältö	Sivu	Status	Lisätietoa
	Johtamistavan kuvaus			
DMA	Yleinen johtamistavan kuvaus	139-141	●	
	Taloudellinen vastuu			
	Taloudelliset tulokset			Oleellinen näkökohta
G4-EC1	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	8, 158	●	Yhteiskunnallinen tulonjako.
	Ympäristövastuu			
	Materiaalit			Oleellinen näkökohta
G4-EN1	Materiaalien käyttö painon tai määrän mukaan	157	●	Arvioitu paperinkulutus Aktia-konsernissa raportoidaan.
	Energia			Oleellinen näkökohta
G4-EN3	Organisaation oma energian kulutus	158	●	Arvioitu energiankulutus Aktia-konsernissa raportoidaan.
	Päästöt			
G4-EN17	Muut epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (scope 3)	158	●	Lentomat kustamisen CO ₂ -päästöt raportoidaan.
	Tuotteet ja palvelut			Oleellinen näkökohta
G4-EN27	Tuotteiden ja palveluiden ympäristövaikutusten vähentämistoimenpiteiden laajuus	142-143, 150, 155	●	
	Sosiaalinen vastuu			
	Henkilöstö ja työolosuhteet			
	Työllistäminen			Oleellinen näkökohta
G4-LA1	Uuden palkatun henkilöstön kokonaismäärä ja osuus sekä henkilöstön vaihtuvuus jaoteltuna ikäryhmittäin, sukupuolen mukaan ja alueittain	156	●	Uuden henkilöstön määrä ja henkilöstön vaihtuvuus raportoidaan.

	Henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet			Olellainen näkökohta
G4-LA4	Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettava vähimmäisilmoitusaika ja sen sisältyminen kollektiivisiin työehtosopimuksiin	146	●	
	Työterveys ja -turvallisuus			Olellainen näkökohta
G4-LA6	Tapaturmatyypit, tapaturmataajuus, ammattitaitaajuus, menetetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset jaoteltuna alueittain ja sukupuolen mukaan	156	●	Tapaturmien määrät ja sairaspoissaolot raportoidaan.
	Koulutus			Olellainen näkökohta
G4-LA9	Keskimääräiset koulutustunnit vuodessa henkilöä kohden jaoteltuna sukupuolen mukaan ja henkilöstöryhmittäin	145	●	Koulutuspäivien lukumäärä raportoidaan.
	Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet			Olellainen näkökohta
G4-LA12	Organisaation hallintoelinten kokoonpani ja henkilöstön jakauma henkilöstöryhmittäin jaoteltuna sukupuolen, ikäryhmän, vähemmistöryhmän ja muiden monimuotoisuuteen liittyvien tekijöiden mukaisesti	157	●	Hallintoneuvoston ja hallituksen ikä- ja sukupuolijakauma raportoidaan.
	Yhteiskunta			
	Tuotevastuu			
	Tuote- ja palvelutiedot			Olellainen näkökohta
DMA	Menettelytavat finanssipalveluiden ja -tuotteiden vastuulliseen kehittämiseen ja myyntiin liittyen	44-59, 139-141	●	Liite K2 Konsernin riskienhallinta, Capital and Risk Management Report (CAR) www.aktia.com-sivuilla .
G4-PR5	Asiakastyytyväisyystutkimusten tulokset	142	●	
FS16	Aloitteet finanssilukutaidon parantamiseksi jaoteltuna hyödynsääjittain	150	●	
	Markkinointiviestintä			Olellainen näkökohta
G4-PR7	Markkinointiviestintään, mainontaan ja sponsorointiin liittyvien määräysten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomusten lukumäärä jaoteltuna lopputulosten mukaan	134	●	
	Tuoteportfolio			Olellainen näkökohta
DMA	Yritysvastuun toimintapolitiikat eri liiketoiminnoissa	141	●	Osittain raportoitu, tärkeät säännöt.
FS6	Tuoteportfolion jakauma	18-20	●	Hallituksen toimintakertomus, segmenttikatsaus.
FS7	Eryistä sosiaalista hyötyä tuottavien tuotteiden ja palveluiden kokonaisarvo jaoteltuna toimialoittain ja tarkoituksen mukaan	144	●	Osittain raportoitu 2015, Vastuullinen sijoittaminen.
FS8	Eryistä ympäristöhyötyä tuottavien tuotteiden ja palveluiden kokonaisarvo		●	Ei raportoitu 2015.
	Omistajuus			Olellainen näkökohta
FS10	Vuorovaikutus ympäristö- ja sosiaalisissa kysymyksissä arvopaperisalkkuun kuuluvien yritysten kanssa	144	●	Vastuullinen sijoittaminen.
FS11	Sijoituskohteiden positiivinen tai negatiivinen arvottaminen	144	●	Vastuullinen sijoittaminen.

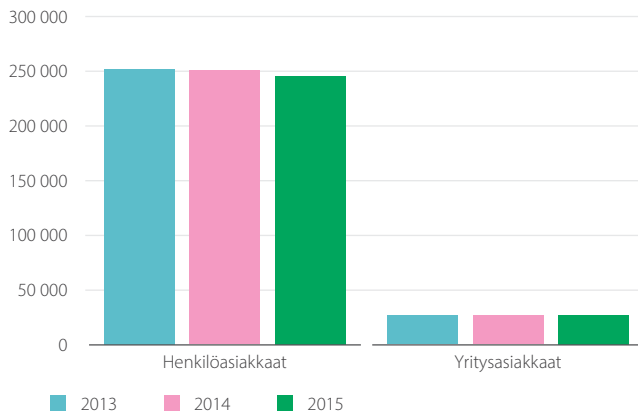
Asiakkuudet

Tässä esitetään Aktian asiakkaisiin liittyviä tietoja ja tunnuslukuja olennaisien näkökohtien ja GRI G4 -ohjeiston mukaisesti.

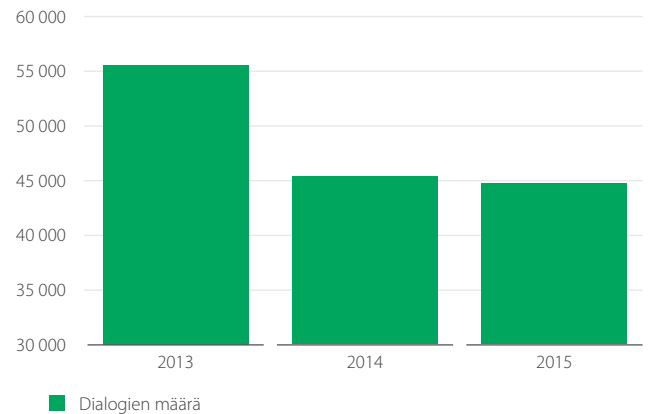
Aktiassa lähtökohtana pidetään sitä, että asiakkaamme pystyvät hoitamaan päivittäiset pankkiasiansa helposti ja joustavasti heille parhaiten sopivalla tavalla verkossa, puhelimitse tai konttorissa. Pyrimme tapaamaan asiak-

kaamme säännöllisesti dialogin merkeissä. Asiakkaan kanssa käytävässä keskustelussa selvitetään järjestelmällisesti asiakkaan nykyiset ja tulevat tarpeet, jotta voimme tarjota hänelle oikeita ratkaisuja. Vuonna 2015 Aktiassa käytiin noin 45 000 dialogia henkilö- ja yritysasiakkaiden kanssa. Koko Aktia-konsernin asiakkaiden määrä oli vuoden lopussa n. 400 000.

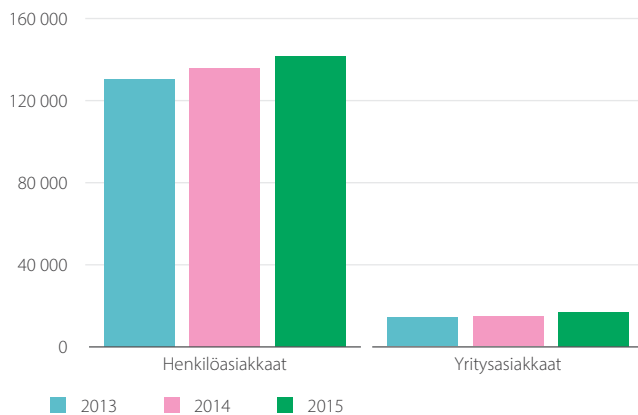
Asiakkaat, joiden pankkiasiointi on Aktiassa

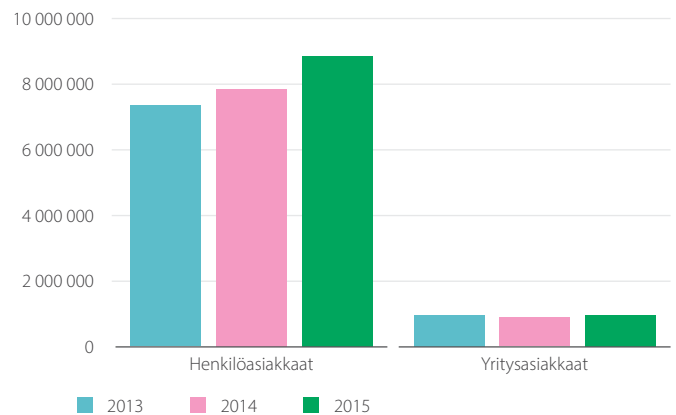
Dialogit

Verkkopankkisopimukset

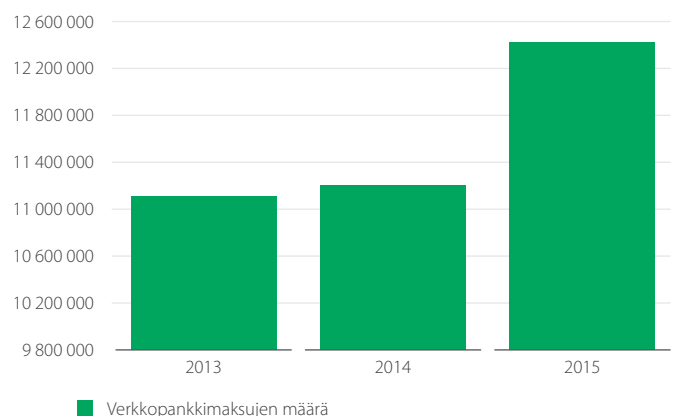
Verkkopankkikirjautumiset

Asiakkaat hoitavat suurimman osan päivittäisasiointistaan verkossa, ja verkkopankkisopimusten lukumäärä on noussut jatkuvasti viime vuodet. Vuonna 2015 henkilöasiakkaiden verkkopankkisopimusten määrän nousi n. 3 % ja yritysasiakkaiden n. 14 %.

Verkkopankkisopimusten ja verkkopankkikirjautumisten määrän kasvu kertoo asiakkaiden arvostavat toimivia, joustavia digitaalisia palveluja. Tavoitettavuus on hyvin tärkeää, ja asiakkaat haluavat hoitaa pankkiasiansa riippumatta ajasta ja paikasta. Verkkopankissa tehtyjen maksujen määrä nousi vuoden aikana n. 11 %. Maksujen määrän kasvu seuraa toimialan yleistä trendiä, kun verkkopankin käyttö lisääntyy.

Verkkopankkimaksut

Henkilöstö ja luottamushenkilöt

Tässä esitetään Aktian henkilöstöön liittyviä tietoja ja tunnuslukuja Aktian yritys vastuun olennaisten näkökohtien ja GRI G4 -ohjeiston mukaisesti (G4-9, G4-10, G4-LA1, G4-LA12).

Vuodenvaihteessa Aktiassa oli työsuhhteessa 1 051 henkilöä, joista 78 % oli kokopäiväisiä ja 22 % osa-aikaisia. Koko henkilöstövahvuudesta naisia oli

67 % ja miehiä 33 %. Vuoden 2015 lopussa Aktian henkilöstömäärä oli pienentynyt 17 henkilöllä, n. 2 %, edellisvuodesta.

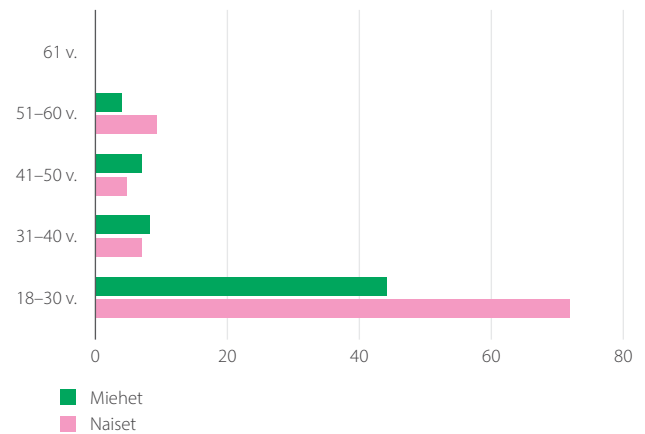
Aktiassa tuetaan monipuolista osaamista, yhteistyötä ja henkilökohtaista kehitystä. Samalla pyritään osaamisen, kokemuksen, ikäryhmien ja sukupuolten tasaiseen jakautumiseen.

Työsuhhteet	2015	2014	2013
Kokopäiväiset yhteensä	822	829	849
Osa-aikaiset yhteensä	229	239	265
Eläkkeelle jääneiden keski-ikä	65	63	63
Työntekijöiden keski-ikä	43	42	42
Sairauspoissaolot (%)	2,2	2,1	2,1
Henkilöstön vaihtuvuus (%)	9,7	13,1	12,8
Tapaturmat, rekisteröidyt vahingot (lkm)	28	22	8

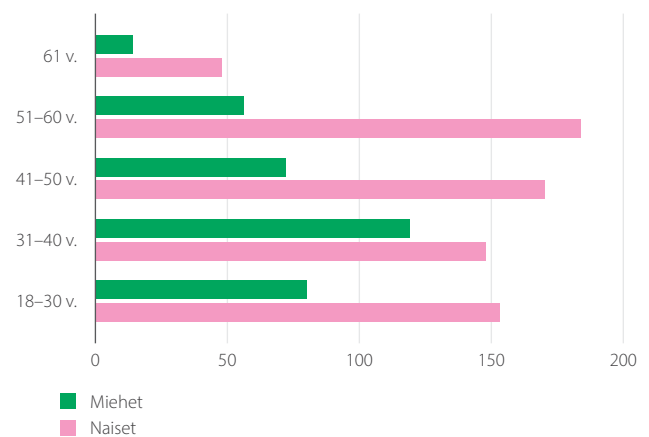
Työsuhhteet sukupuolen mukaan	2015	2014	2013
Naisia	703	716	748
Miehiä	348	352	366

Sukupuolijakauma (%)	2015	2014	2013
Ylin johto (N/M)	31/69	27/73	29/71
Keskijohto (N/M)	37/63	36/64	32/68
Asiantuntijat (N/M)	51/49	51/49	52/48
Toimihenkilöt (N/M)	80/20	79/21	81/19

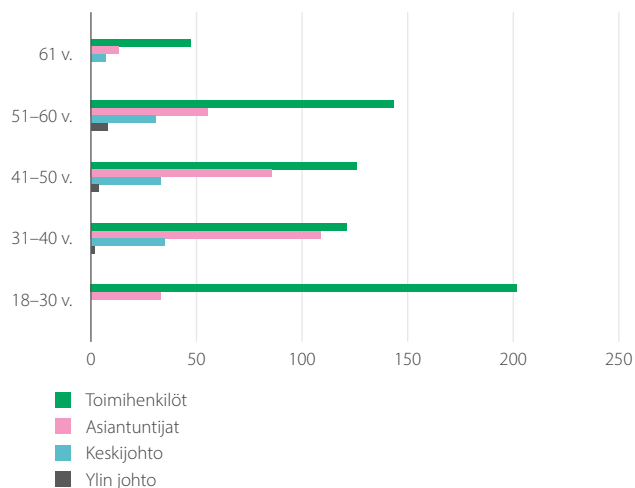
Uudet työntekijät, sukupuoli- ja ikäjakauma (lkm)

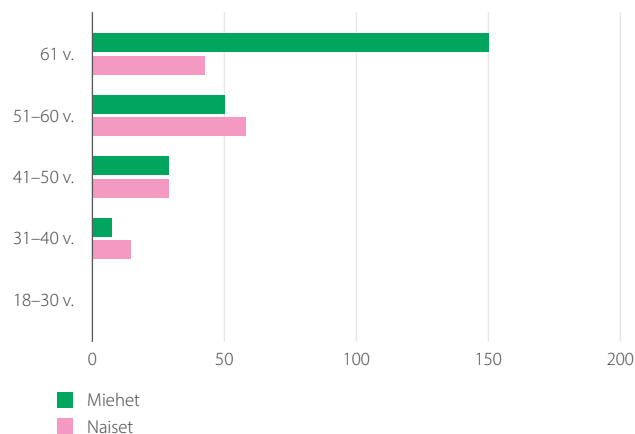
Työsuhhteet, sukupuolijakauma ikäryhmittäin (lkm)

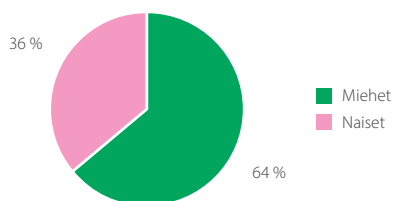
Työsuhteet, ikäjakauma (lkm)

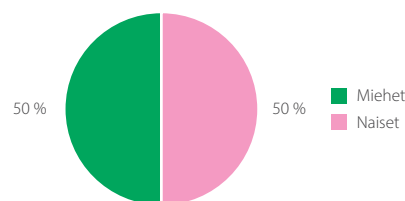
Hallintoelimet, ikäjakauma (lkm)

Hallintoneuvosto, sukupuolijakauma

Hallitus, sukupuolijakauma

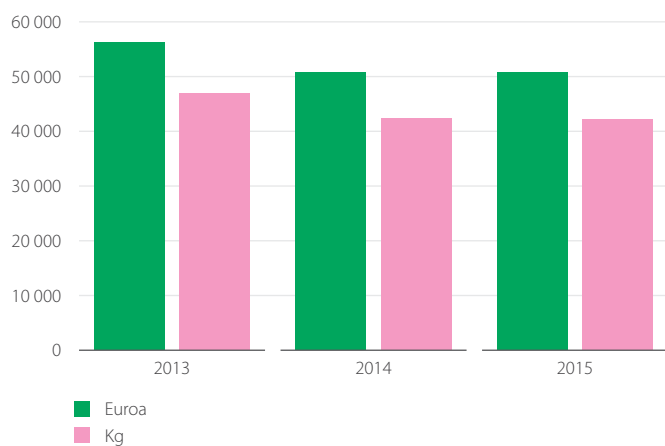
Ympäristö- ja yhteiskuntavaikutukset

Tässä esitetään Aktian ympäristövastuuseen ja taloudelliseen vastuuseen liittyviä tietoja ja tunnuslukuja Aktian yritys vastuun olennaisten näkökohtien ja GRI G4 -ohjeiston mukaisesti.

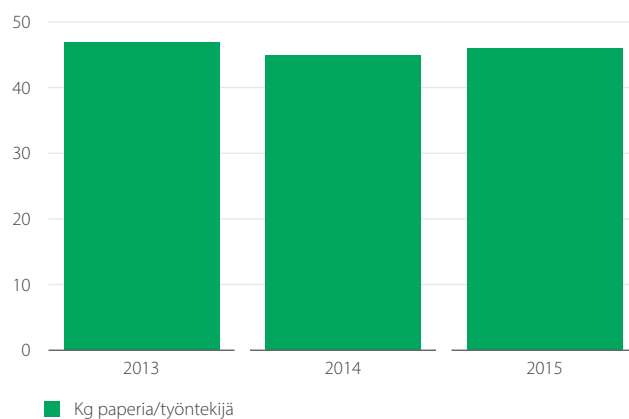
Paperinkulutus (G4-EN1)

Alla olevista taulukoista näkyy arvio Aktian sisäisestä paperinkulutuksesta. Sisäisen paperinkulutuksen trendi on edelleen laskeva.

Paperinkulutus, kustannukset ja kulutus

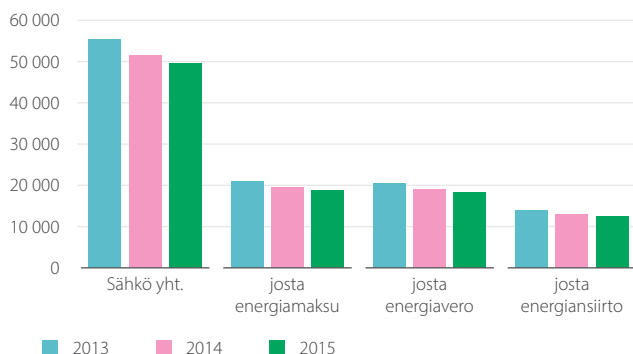
Kg paperia/työntekijä

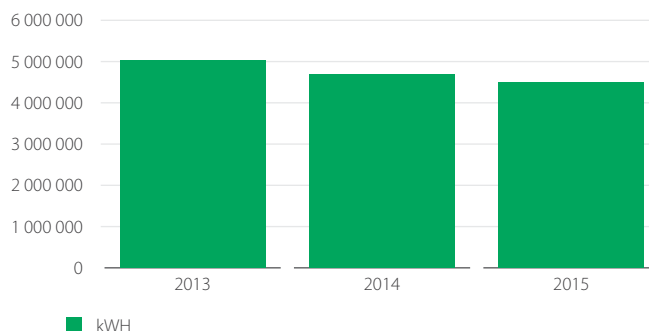
Energiankulutus (G4-EN3)

Alla olevista taulukoista näkyy arvio Aktia-konsernin energiankulutuksesta. Sisäinen energiankulutus on selvästi laskevalla uralla, vuonna 2015 vähennystä edellisvuodesta oli n. 4 %.

Sähkökulut (euro)

kWh

Yhteiskunnallinen tulonjako (G4-EC1)

Yhteiskunnallinen tulonjako kertoo, mistä kokonaisuuksista Aktian tuotot tulevat ja miten ne jakautuvat eri sidosryhmien kesken. Samalla se valaisee Aktia-konsernin vaikutusta yhteiskunnallisena toimijana.

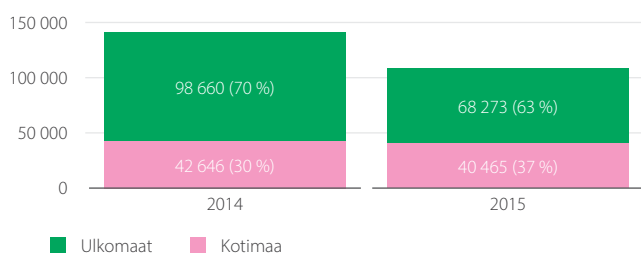
Yhteiskunnallinen tulonjako (milj. euroa)

	2015	2014	2013
Korkokate	97,3	102,8	112,6
Palkkiotuotot netto	80,0	74,9	70,7
Vakuutusmaksutuotot ja sijoitussidonnaisten vakuutusten arvonmuutos, henkivakuutustoiminta	101,3	95,9	80,0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	23,8	28,2	34,2
Muut tuotot	4,5	6,6	6,9
Tuotot yhteensä	307,0	308,3	304,5
Vakuutuskorvaukset asiakkaille	97,4	93,1	78,4
Jälleenvakuuttajien osuus	0,5	0,7	0,7
Asiakkaat – arvonalentumistappiot luotoista, netto	0,3	1,7	2,7
Henkilöstön palkat	59,3	56,7	64,2
Liiketoiminnan muut kulut	71,8	74,9	79,6
Yhteiskunta	26,0	26,1	26,5
Aktia-ryhmän kehittäminen	16,1	20,6	24,2
Osingonjako osakkeenomistajille	35,9	31,9	27,9
Määräysvallattomien omistajien osuus	-0,4	2,5	0,2
Tulojen jakautuminen	307,0	308,3	304,5

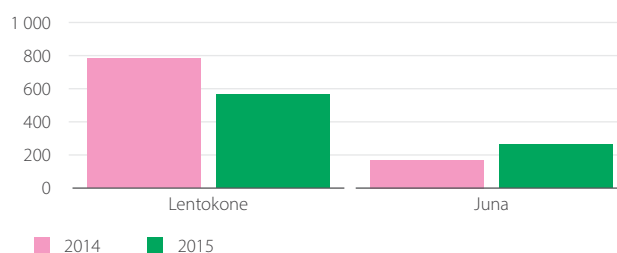
Työmatkat (G4-EN17)

Alla olevista taulukoista ilmenee arvio työmatkojen määrästä sekä CO₂-päästöistä. Liikematkojen määrä on vähentynyt selkeästi vuoden 2015 aikana, mikä korreloi CO₂-päästöjen vähenemisen kanssa.

Lentomatkat, CO₂-päästöt

Matkat/kulkuväine

Tietoa omistajista ja sijoittajista

Tässä esitetään Aktian omistajiin ja sijoittajiin liittyviä tietoja ja tunnuslukuja Aktian yritysvastuun olennaisten näkökohtien ja GRI G4 -ohjeiston mukaisesti.

20 suurinta osakkeenomistajaa

	A-osakkeita	R-osakkeita	Osakkeiden lukumäärä	Osuus osakkeista,%	Äänien lukumäärä	Osuus äänistä, %
31.12.2015						
Stiftelsen Tre Smeder	1 291 925	4 606 804	5 898 729	8,9	93 428 005	21,0
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	3 627 469	2 154 397	5 781 866	8,7	46 715 409	10,5
Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	4 864 205	789 229	5 653 434	8,5	20 648 785	4,7
Sampo Oyj (Mandatum Life, Sampo Oyj)	4 061 857	-	4 061 857	6,1	4 061 857	0,9
Oy Hammaren & Co AB	1 905 000	950 000	2 855 000	4,3	20 905 000	4,7
Åbo Akademin Säätiö sr	1 595 640	751 000	2 346 640	3,5	16 615 640	3,7
Aktiasäätiö Porvoo	1 312 297	656 348	1 968 645	3,0	14 439 257	3,3
Elinkorkolaitos Hereditas	-	1 646 106	1 646 106	2,5	32 922 120	7,4
Aktiassäätiö Vaasa	978 525	547 262	1 525 787	2,3	11 923 765	2,7
Nordea (Fennia rahasto, Nordea Life, Nordea Pankki Oyj)	1 449 132	-	1 449 132	2,2	1 449 132	0,3
Aktiasäätiö Espoo-Kauniainen	-	1 338 708	1 338 708	2,0	26 774 160	6,0
Säästöpankkisäätiö Kirkkonummi	844 206	458 350	1 302 556	2,0	10 011 206	2,3
Säästöpankkisäätiö Vantaa	28 541	1 222 000	1 250 541	1,9	24 468 541	5,5
Säästöpankkisäätiö Karjaa-Pohja	787 350	393 675	1 181 025	1,8	8 660 850	2,0
Föreningen Konstsfundat rf	1 176 173	-	1 176 173	1,8	1 176 173	0,3
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 175 000	-	1 175 000	1,8	1 175 000	0,3
Säästöpankkisäätiö Inkoo	412 669	349 349	762 018	1,1	7 399 649	1,7
Säästöpankkisäätiö Sipoo	464 254	234 201	698 455	1,1	5 148 274	1,2
Vöyrin säästöpankin Aktiasäätiö	615 460	10 500	625 960	0,9	825 460	0,2
Aktia säästöpankkisäätiö Maalahti	361 138	177 600	538 738	0,8	3 913 138	0,9
20 suurinta omistajaa	26 950 841	16 285 529	43 236 370	64,9	352 661 421	79,4
Muut	19 755 882	3 586 559	23 342 441	35,1	91 487 062	20,6
Yhteensä	46 706 723	19 872 088	66 578 811	100,0	444 148 483	100,0

Osakkeenomistajat sektoreittain

31.12.2015	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Äänien lukumäärä	%
Yritykset	3 152	7,5	8 554 025	12,8	69 267 138	15,6
Rahoitus- ja vakuutusyritykset	58	0,1	8 349 625	12,5	19 248 913	4,3
Julkisyhteisöt	31	0,1	7 118 202	10,7	48 051 745	10,8
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	688	1,6	32 991 154	49,6	294 680 453	66,3
Kotitaloudet	38 107	90,3	7 261 928	10,9	11 999 445	2,7
Ulkomaiset omistajat	158	0,4	119 700	0,2	130 674	0,0
Yhteensä	42 194	100,0	64 394 634	96,7	443 378 368	99,8
joista hallintarekisteröity	6		1 414 062	2,1		
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			770 115	1,2	770 115	0,2
Sektoreittain yhteensä	42 194	100,0	66 578 811	100,0	444 148 483	100,0

Osakekannan rakenne

31.12.2015

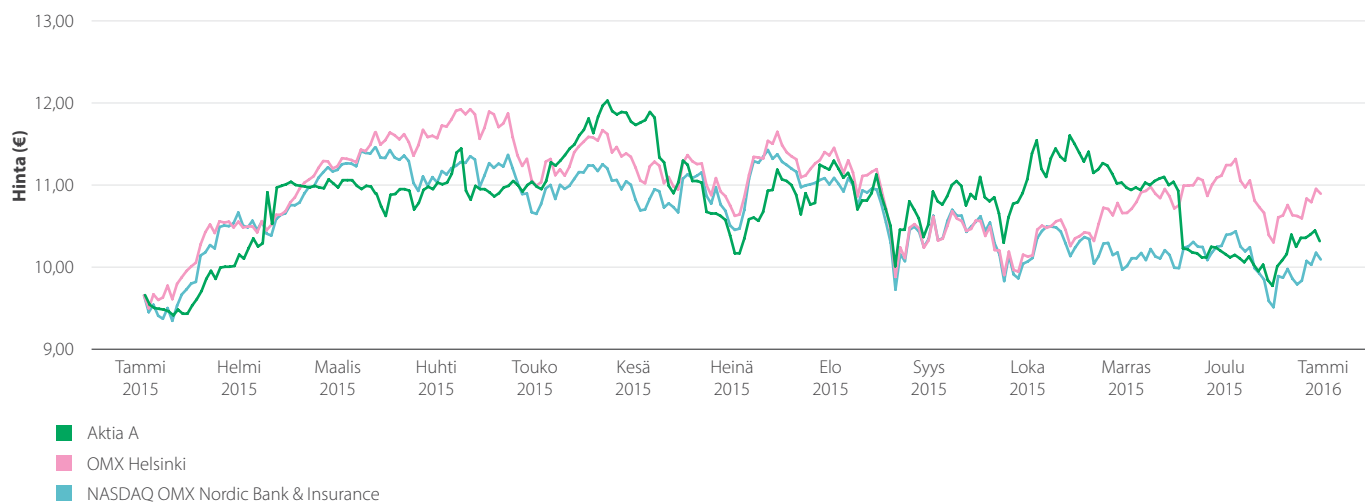
Osakkeiden lukumäärä	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Äänien lukumäärä	%
1–100	29 695	70,4	1 165 460	1,8	1 278 263	0,3
101–1 000	10 850	25,7	3 208 725	4,8	4 402 856	1,0
1 001–10 000	1 479	3,5	3 749 954	5,6	6 546 203	1,5
10 001–100 000	103	0,2	3 014 451	4,5	6 875 764	1,5
100 000–	67	0,2	54 670 106	82,1	424 275 282	95,5
Yhteensä	42 194	100,0	65 808 696	98,8	443 378 368	99,8
joista hallintarekisteröity	6					
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			770 115	1,2	770 115	0,2
Sektoreittain yhteensä	42 194	100,0	66 578 811	100,0	444 148 483	100,0

Osakekohtainen osinko

	2015	2014	2013
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,78	0,79	0,78
Osakekohtainen osinko, euroa	0,54*	0,48	0,42
Osakekohtainen pääoman palautus, euroa	0,10*	-	-
Osakekohtainen voitonjako yhteensä, euroa	0,64*	0,48	0,42
Osinkosuhte (ml. pääoman palautus), %	82,0*	60,7	53,6
Osingon kasvu, %	12,5*	14,3	16,7

* hallituksen ehdotuksen mukaan

Aktian osakekurssin kehitys 1.1.2015–31.12.2015

Hallitus

31.12.2015

Dag Wallgren

s. 1961

Hallituksen puheenjohtaja, hallituksen palkitsemis- ja corporate governance -valiokunnan puheenjohtaja sekä riskivaliokunnan jäsen
Kauppatieteiden maisteri
toimitusjohtaja, Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.
Hallituksessa vuodesta 2003 (puheenjohtaja 2010–)
Osakeomistus: A-osakkeita 6 487, R-osakkeita 525

Nina Wilkman

s. 1958

Hallituksen varapuheenjohtaja, hallituksen tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja sekä palkitsemis- ja corporate governance -valiokunnan jäsen
Varatuomari, asianajaja, osakas
Asianajotoimisto Borenus Oy
Hallituksessa vuodesta 2006 (varapuheenjohtaja 2010–)
Osakeomistus: A-osakkeita 2 007

Stefan Damlin

s. 1968

Hallituksen tarkastusvaliokunnan jäsen
Kauppatieteiden maisteri
Toimitusjohtaja,
Wärtsilä Finland Oy
Hallituksessa vuodesta 2016
Osakeomistus: Ei omistusta

Sten Eklundh

s. 1960

Hallituksen riskivaliokunnan puheenjohtaja
Kauppatieteiden maisteri
Hallituksessa vuodesta 2013
Osakeomistus: A-osakkeita 12 159

Kjell Hedman

s. 1951

Hallituksen riskivaliokunnan jäsen
Liiketaloustieteilijä
Hallituksessa vuodesta 2012
Osakeomistus: A-osakkeita 3 365

Catharina von Stackelberg-Hammarén

s. 1970

Hallituksen palkitsemis- ja corporate governance -valiokunnan jäsen
Kauppatieteiden maisteri
toimitusjohtaja,
Marketing Clinic Oy
Hallituksessa vuodesta 2012
Osakeomistus: A-osakkeita 2 365

Lasse Svens

s. 1962

Hallituksen riskivaliokunnan jäsen
Kauppatieteiden maisteri,
Toimitusjohtaja, Åbo Akademin
säätio
Hallituksessa vuodesta 2016
Osakeomistus: Ei omistusta

Arja Talma

s. 1962

Hallituksen tarkastusvaliokunnan jäsen
Kauppatieteiden maisteri, eMBA
Hallituksen jäsen vuodesta 2013
Osakeomistus: A-osakkeita 1 507

Kauppatieteiden tohtori, toimitusjohtaja Christina Dahlblom ottaa vastaan hallituksen jäsenen tehtävät 1.4.2016 alkaen.

Konserninjohto

31.12.2015

Jussi Laitinen

s. 1956
Toimitusjohtaja
Kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 2008
Osakeomistus: A-osakkeita 64 707

Taru Narvanmaa

s. 1963
Varatoimitusjohtaja,
toimitusjohtajan sijainen
Kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 2007
Osakeomistus: A-osakkeita 57 695,
R-osakkeita 5 000

Mia Bengts

s. 1970
Johtaja
Kauppatieteiden maisteri,
oikeustieteen kandidaatti
Aktiassa vuodesta 2010
Osakeomistus: A-osakkeita 1 000

Juha Hammarén

s. 1960
CCO
Varatuomari, eMBA
Aktiassa vuodesta 2014
Osakeomistus: A-osakkeita 3 495

Carl Petterson

s. 1979
Kehitysjohtaja
Kauppatieteiden kandidaatti, eMBA
Aktiassa vuodesta 2008
Osakeomistus: A-osakkeita 12 930

Anssi Rantala

s. 1972
Johtaja
Valtiotieteiden tohtori
Aktiassa vuodesta 2014
Osakeomistus: A-osakkeita 1 000

Fredrik Westerholm

s. 1972
Talousjohtaja, CFO
Kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 2007
Osakeomistus: A-osakkeita 7 424

Magnus Weurlander

s. 1964
Johtaja
Kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 1990
Osakeomistus: A-osakkeita 19 990

Yhteystiedot

Aktia Pankki Oyj

PL 207

Mannerheimintie 14, 00101 Helsinki

Puh. 010 247 5000

Faksi 010 247 6356

Konserni- ja sijoittajasivusto: www.aktia.com

Verkkopalvelut: www.aktia.fi

Yhteys: aktia@aktia.fi

Sähköposti: etunimi.sukunimi@aktia.fi

Y-tunnus: 2181702-8

BIC/S.W.I.F.T: HELSFIHH

Aktia

Näkee jokaisessa asiakkaassaan ihmisen.